ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

דבר

יום שלישי, טו בטבת תשמ"ח, 5 בינואר 1988 ● גליון 19310

היום 14 עמודים ● המחיר 1.10 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 95 אג'

היום בדבר

● צופן: אדמע / חיים גורי
● באין הסכמה על פיחות / דרור שרביט
● כסף קטן / אמנון אטד
● זורקי האבנים והמועמד לגירוש / דני רובינשטיין
● בורסה וכלכלה (4–5); ספורט (6); דבר פתוח (10)

מזג האויר

(ע). – התחזית למחר: גשם יוסיף לרדת בשעות הבוקר, במשך היום יהיה מעונן חלקית. הטמפרטורות החזויות:
ירושלים 8–11 רמת הגולן 6–9 נהריה 10–15 צפת 5–8 חיפה נמל 10 – 13 טבריה 11–15 נצרת 7–10 עפולה 9–13 שומרון 7–11 תל אביב 11–15 לוד 9–14 יריחו 11–16 עזה 12–15 באר שבע 9–15 אילת 10–19.

הפגנות ושביתות מסחר בגדה ● ארה"ב ממתנת הביקורת בתקווה לריסון בשטחים

ועדת הפעולה של עורכי־הדין נערכת להגשת ערעורים ועתירות לבג"ץ נגד הגירושים

מאת דני רובינשטיין, מלי ולינגר ודני צדקוני, סופרי „דבר"

ההפגנות, מהומות ושביתות מסחר היו אתמול באזורי רמאללה, טולכרם, קלקיליה, שכם וצפון מזרח ירושלים. צה"ל נהג באיפוק רב ולא היו נפגעים. ועדת פעולה של עורכי־הדין המגינים על נאשמים בשטחים יזמים פעולה משותפת והגשת ערעורים ועתירות לבג"ץ, בניסיון לבטל את 9 צווי הגירוש שהוצאו על פעילי אש"ף ברצועת עזה ובגדה המערבית.

הפגנה גדולה ואלימה היתה אתמול לפני הצהריים בשכונה א־ראם לאחר שבשעות הלילה נקברה הצעירה בת ה־25 הנייה הזאונה שנהרגה בידי חייל צה"ל. סמוך לשעה 11 ארגנו צעירים בא־ראם הלוויה סמלית גדולה וברחובות השכונה היו עשרות מחסומי אבנים וצמיגים בוערים. כאשר ניסו המפגינים להתקרב לכביש הראשי מנעו זאת כוחות הבטחון ובשעות אחר־הצהריים פרצו חיילים לשכונה והשתמשו בגז מדמיע ובכדורי גומי לפזר את המפגינים. הפגנות דומות ושביתות מסחר היו גם ברמאללה

(המשך בעמ' 2)

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – הממשל האמריקאי הנמיך אתמול את הטון הרשמי שלו בתגובתו על פעולותיה של ישראל בשטחים, כשדובר מחלקת המדינה דיבר באופן מאופק ומרוכך יותר מאשר בשבועיים האחרונים, בתשובה לשאלות כתבים על האירועים בשטחים ועל ההפצצה הישראלית בלבנון.

משקיפים בוואשינגטון הסבירו את שינוי הטון האמריקאי בכך

(המשך בעמ' 2)

עזה בטחון שוטף

סיור של „גבעתי" ברחוב הראשי של עזה בעת שביתת מסחר, אתמול, בגשם (צילום: אילן אוסטרייכר)

לקראת כינוס הוועד היום בשפרעם:

הרשויות הערביות שוקלות „החרמה טוטאלית' של מילוא

מאת מחמוד חליליה, סופר „דבר" בנצרת

ועד ראשי הרשויות הערביות שוקל להחרים בצורה המוחלטת את סגן השר רוני מילוא הממונה על המגזר הערבי במשרד ראש הממשלה.

הוועד, האמור להתכנס היום בשפרעם, ידון בהצעה שהועלתה על־ידי מספר ראשי מועצות שתכליתה להחרים באופן טוטאלי את סגן השר מילוא ועובדי לשכתו. רעיון החרמה התגבש עוד מלפני שבועיים כאשר ערב „יום השלום" יצא סגן השר מילוא בהתקפה חריפה נגד הוועד הארצי.

כזכור, קרא מילוא לממשלה ולשרים לא לשתף פעולה עם נציגות הוועד הארצי ולא לקיים עמם פגישות עבודה בנושאים הקשורים לרשויות הערביות המקומיות. סופר „דבר" מוסר, כי סגן השר מילוא מימש למעשה את הצעתו להחרים את הוועד הארצי והוא זימן אליו לפגישות נפרדות חמישה ראשי מועצות ערביות בישובים קטנים ודן אתם על הבעיות המעיקות עליהם.

אחדים מראשי המועצות שהוזמנו לפגישה התייעצו עם יו"ר הוועד הארצי שלא התנגד לעצם הפגישה כל עוד אין החלטה מחייבת בוועד הארצי. לסופר „דבר" נודע שאחדים מראשי המועצות שנפגשו עם מילוא הבהירו לו חד־משמעית שהם כפופים לוועד הארצי ורואים בו מייצג נבחר של כל ראשי הרשויות הערביות ועל כן הם יכבדו כל החלטה שתתקבל ע"י הוועד ויבצעו אותה.

סגן שר החוץ הבריטי דיוויד מלור, המבקר בישראל:

„זה מביש ומזעזע שהכסף יוצא מעזה ומגיע לאוצר הישראלי"

ישראל כנראה תמחה רשמית על מעורבותו של מלור בתקרית עם קצין צה"ל בעזה ● פקידים בירושלים: פרובוקטיביות והצגה לתקשורת

מאת יוסי מלמן ודליה שורק, סופרי „דבר"

„המצב כאן הוא עלבון לכל ערך תרבותי", פסק סגן שר החוץ הבריטי דיוויד מלור בביקורו אתמול ברצועת עזה. „בכוונתי לא רב לאורך הזמן. בתנאים ישראל יש הצבר בה רב של עושר ואולי כאן הסבל החמור ביותר בעולם", הוסיף במהלך סיורו במחנה הפליטים ג'באליה, באזרח טובנות המעד והתעסוקה של האזור.

סגן השר הבריטי תקף בחריפות את שלטונות ישראל על „הניצול הכלכלי והפקת הרווח הכספי מהכיבוש. זה מביש ומזעזע שהכסף יוצא מעזה ומגיע לאוצר הישראלי". הוא קרא לממשלת ישראל „לעשות משהו, אחרת תימשך האלימות".

דיוויד מלור נפגש מאוחר יותר אמש עם שר החוץ שמעון פרס ולא השתמש עוד בביטויי גינוי כה חריפים. הוא הביע את התנגדות ממשלת תאצ'ר לגירושי תושבים מהשטחים. שמעון פרס ציין כי הגירושים נעשים על־פי החוק הירדני והדגיש כי „שופרה איכות החיים בשטחים".

השר הבריטי יסיים מחר את ביקור העבודה שלו בישראל ובשטחים. ממשלת בריטניה טרחה לציין בהודעותיה כי מדובר בביקורים נפרדים לחלוטין.

בביקורו בירושלים קרא סגן השר הבריטי לישראל להפסיק את שלטונה בגדה המערבית וברצועת עזה ואמר כי בריטניה תלחץ לכנס ועידה בינלאומית לשלום במזה"ת.

מלור ביקר גם בעיר העתיקה בירושלים. בביקור בהר הבית אמר כי הוא ידגיש את תמיכתה של בריטניה בעת שייפגש עם שרים ישראליים במשך השבוע. „אנו מצפים לכך שתושבי השטחים המוחזקים יצפו לעתיד הוגן שאינו צפוי להם בהסדרים הקיימים. הסטאטוס־קוו אינו אופציה", אמר מלור.

הוא הוסיף כי שלום בר־קיימא חייב להתבסס בסופו של דבר על הגדרה עצמית לתושבי השטחים המוחזקים. „מה שקרה בשבועות האחרונים העמיד במוקד ברור את הצורך בוועידה בינלאומית,

(המשך בעמ' 2)

ח"כ דורון בסיעת הליכוד:

גירוש המסיתים הוא עונש יעיל, חוקי, מרתיע – והומאני

מאת שלמה גינוסר, סופר „דבר" בכנסת

הנהלת סיעת הליכוד הביעה אתמול תמיכה מלאה בכוחות הבטחון על „מכלול הפעולות והמתבצעות לשמירת החוק והסדר ביהודה ושומרון ועזה". יו"ר הנהלת הסיעה, ח"כ שרה דורון, אמרה כי גירוש מסיתים הוא עונש יעיל, הומאני ומרתיע, המתבצע על־פי כללי החוק ובהתאם להחלטות בג"ץ.

סיעת הליכוד גם קראה לממשלה לפתוח במסע הסברה מקיף שיציג את הנתונים הנכונים הן לגבי הנסיבות המדוייקות של פעילות כוחות הבטחון והן לגבי הביסוס המשפטי שיש לפעילות זאת. ח"כ עוזי לנדאו מתח ביקורת על „העונשים המגוחכים המוטלים על מתפרעים ביש"ע". הוא גם מתח

(המשך בעמ' 2)

ג'יבריל ואבו־נידאל מאיימים בפיגועים „מכאיבים" בישראל

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

קבוצות הטרור של אחמד ג'יבריל ואבו־נידאל השמיעו אתמול איומים לבצע פעולות טרוריסטיות „מכאיבות" נגד ישראל כדי לנקום את דמם של המחבלים שנהרגו בפעולת חיל האוויר האחרונה נגד בסיסי ארגון ג'יבריל בדרום לבנון.

אתמול נודע, כי מספר המחבלים והאזרחים שנהרגו בפעולה זו עלה ל־26. ארגוני המחבלים קברו אתמול 9 הרוגים ליד מחנה הפליטים עין אל־חילווה. במהלך ההלוויה השמיעו נשים פלשתינאיות קריאות „מוות ליצחק שמיר".

בינתיים נמסר, כי ספינות של צבא לבנון הממלכתי עצרו ספינה יוונית שהיתה בדרכה לנמל ג'ייה הדרוזי שבאיזור השוף. מעצר הספינה נעשה במסגרת הסגר הימי שהטיל צבא לבנון על המובלעת הדרוזית כדי להפעיל לחץ על וליד ג'ונבלאט להחזיר לידי הצבא את מסוק חיל האוויר שנגנב בשבוע שעבר על ידי טייס דרוזי.

1150 טלפונים בהרצליה נותקו בשל הצפה ● חשד: חבלנים או עבריינים

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

1,150 טלפונים באזור הרצליה מנותקים מאז ליל אמש כתוצאה מהצפת חיבורים מתחת לאדמה. בחברת „בזק" מעריכים, כי מדובר בהצפה על רקע פלילי, אולם אין מוציאים מכלל אפשרות, כי מחבלים עומדים מאחורי המעשה. „בתולדות הונעה הנרשמים במהלך שלא העליתי על הדעת, שדבר כזה יכול לקרות", אומר מנהל האזור צבי קליינברג בשיחה עם סופר „דבר".

אמש אחר חצות הציפו אלמונים שני ארונות־סעף של „בזק", מיתקנים שמהם מסתעפים הקווים מהכבל המרכזי אל הבתים. אחד הארונות שהוצף מצוי סמוך לשיכון וייצמן והאחר בשדרות בן־גוריון. כתוצאה מכך נותקו 800 טלפונים בהרצליה הצעירה ו־350 בשיכון וייצמן.

מנהל האזור אומר, כי משעות הלילה עובדים שש־שבעה אנשים בשיקום שני ארונות הסעף תוך כדי הגשם העז. הקשר עם הטלפונים שבשיכון וייצמן יחודש עד סוף השבוע, אולם תושבי הרצליה הצעירה יישארו כנראה ללא טלפונים לפחות עוד שבוע, אומר קליינברג. עם זאת הוא מזהיר, כי גם לאחר שהקווים יחוברו מחדש יתכנו תקלות כתוצאה מחיבור מוטעה של טלפון אחד לקו של מנוי אחר. תיקונם של ליקויים אלה עלול להימשך עוד זמן מה.

אחת ההערכות היא, כי עבריינים המפעילים שידורי טלוויזיה פיראטיים ביקשו לנקום בדרך זו במשרד התקשורת על מאבקו בהם. אמנם חברת „בזק" אינה קשורה לנושא זה, אך „נראה, כי העולם התחתון אינו עושה הבחנות דקות שכאלה", אומר מקור בכיר במשרד־התקשורת. מומחי המשרד מעריכים, כי אין מדובר במעשה על רקע חבלני, אולם המשטרה חוקרת כנראה גם בכיוון זה. מקורים לפריצת דרך תוך 24 שעות.

בחברת „בזק" שקלו שלא לתת פירסום למעשה ההצפה, כדי „לא להשיא עצות לגורמים עויינים". אולם לבסוף הוחלט להסביר את העניין, בין היתר לאחר שהוברר, כי גם הטלפון בביתו של סופר „דבר" נפל קורבן לדליקה. „לא רצינו שהציבור יחשוב שהמערכת שוב מתמוטטת מהגשמים, כפי שקרה בשנה שעברה", אמר המקור.

השיח' טריף ביקש מרבין להימנע מפגיעות בדרוזים בלבנון

מאת משבאח חלבי ויוסי ליבוביץ, סופרי „דבר"

המנהיג הרוחני של העדה הדרוזית, שייח' אמין טריף, נפגש אתמול עם ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס והעלה בפניו שורה של בעיות המעיקות על הדרוזים בכלל ועל החיילים המשוחררים בפרט.

השיח' טריף ביקש מפרס לפעול להקמת שיכונים לחיילים המשוחררים ולסייע להקצות משאבים לבטחונם של הישובים הדרוזיים. השיח' טאריף קרא לדרוזים בלבנון שלא לשתף פעולה עם ארגונים פלשתיניים קיצוניים.

עם זאת, פנה השיח' טאריף לשר הבטחון וביקש ממנו להימנע מתקיפת ריכוזים דרוזיים בלבנון. השיח' טריף כתב לשר הבטחון, כי אם הפגזת הריכוזים הדרוזיים בטעות יסודה ולא מכוונת, יש לנקוט אמצעי זהירות לגבי העתיד, מפני שהדרוזים בלבנון לא יוצאים נגד צה"ל או נגד ישראל. בתקפות חיל האוויר האחרונות נהרגו שלושה דרוזים שהיו באחד הבסיסים הימיים של כוחות ג'ונבלאט.

בד בבד נפגש ראש הממשלה יצחק שמיר עם ח"כ אמל נאסר אל־דין ושמע ממנו סקירה על מעמד תנועת החירות במגזר הערבי. ח"כ נאסר אל־דין ביקש שהממשלה תקציב משאבים ביוזמה לפיתוחם של הכפרים הדרוזיים והצ'רקסיים.

חיל הים של לבנון ממשיך בהסגר על נמלי הדרוזים

ביירות, (ע"צ) – חיל הים הלבנוני המשיך לקיים אתמול, זה היום השלישי ברציפות, את ההסגר על איזור החוף סוף, גיזרה שבשליטת הדרוזים, לשם ערק ביום רביעי שעבר קצין דרוזי עם מסוק הצבאי.

מקור צבאי מסר, כי יחידות של חיל הים המשיכו בהסגר, אך לא היו תקריות.

פרופ' דני רחמילביץ' מ„הדסה" עין־כרם:

שתן הוא סטרילי, גם אם מטילים אותו בחומוס – לא יצמיח חיידקים

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

אוהבי החומוס יכולים להירגע: מנהל השירות הבקטריאולוגי בבית־החולים הדסה עין־כרם בירושלים, פרופ' דני רחמילביץ', סבור כי אין סכנה באכילת חומוס, גם במסעדות שנבדקו במשרד „כלבוטק" וכי ממצאי הבדיקה לא פורשו נכון.

פרופ' רחמילביץ' אמר אתמול כי אין הוא חולק על ממצאי הבדיקה שבוצעה במשרד, אולם הוא הסתייג מן המסקנות שהוסקו מהן. לדבריו, לא דווח בארץ אף פעם על התפרצות של זיהומי מעיים, שניתן היה לייחסם לאכילת חומוס, ומשום כך אין מקום לקביעה כי בשל מספר החיידקים שנמצאו בדגימות חומוס במסעדות מסויימות – הוא „מסוכן לאכילת אדם" כפי שנאמר במשרד. „אם זה היה המצב, היו נוצרים תורים ארוכים בקופות החולים או העדרויות רבות מן העבודה", אמר פרופ' רחמילביץ'.

הוא הדגיש כי במחלות זיהומיות של הבעיה קיים יחס ישיר בין אכילת חיידקים נושאי מחלה לבין התפרצות סימני מחלה. לדבריו, מהווה החומוס קרקע מזון מצויינת לצמיחת חיידקים ובגבי פטריות, אך לא ניתן להקיש מן התקן הקיים, שנקבע לכלל המזונות אל החומוס. העובדה שלא דווח על התפרצות של זיהומי מעיים מאכילת חומוס נובעת משתי סיבות לדעתו: ספירת החיידקים הכללית אינה משקפת בריאות אלא איכות כללית ומשום כך יש להבדיל בין חיידקים גורמי מחלה (פתוגניים) לאלו שאינם גורמים למחלות.

פרופ' רחמילביץ' הוסיף כי ניתן להתייחס לממצאים שדווחו במשרד כאל התרעה על רמת התברואה הכללית במסעדות ודרך הטיפול במזון באופן כללי. „לא ברור אם מספר החיידקים בחומוס הינו העדות הטובה ביותר על הרמה התברואתית במסעדה".

לדבריו, אם הסיבה לבדיקות שערכה הטלוויזיה היתה שמועה שפועלים מטילים מימיהם בחומוס אזי הדבר שגוי ביסודו: שתן, טוען פרופ' רחמילביץ', הוא סטרילי וגם אם מטילים אותו בחומוס הוא לא יגרום לצמיחת חיידקים. „אני אישית אמשיך לאכול חומוס במסעדות הללו", סיכם פרופ' רחמילביץ'. משרד הבריאות פנה לעורכי כלבוטק וביקש לקבל את שמות המסעדות הנתונים, כדי לבדוק אם תוצאות הבדיקות נתקבלו בשיטת בדיקה דומה לזו של המשרד. במקרה של אימות הנתונים יפנה משרד הבריאות לרשויות המקומיות, כדי שינקטו צעדי איסור נגד המסעדות שבהן התגלה הזיהום ואף יוצאו נגדן צווי סגירה.

המרדימים משביתים הבוקר את חדרי הניתוח למשך יממה

תובעים תוספת תקנים ושיפורים בתנאי שכרם; גם עובדי המעבדות מאיימים בעיצומים; רופאי המדינה מזהירים

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

רופאים־מרדימים במערכת האשפוז הציבורית משביתים מהבוקר ליממה את כל חדרי הניתוחים במחאה על התעלמות משרדי האוצר והבריאות ממאבקם על תוספת תקנים ושיפור שכרם, הנמשך זה ארבעה חודשים.

העדרותם של המרדימים מחדרי הניתוח מבטלת את כל הניתוחים המתוכננים ביממה הקרובה פרט לניתוחי חירום.

המרדימים יתייצבו הבוקר בבתי החולים, אולם יעבדו רק בחדרי לידה, יערכו בדיקות יסודיות לחולים לפני ניתוח ומעקב אחרי הניתוחים. הם יקיימו גם פגישות למודיות.

בהסתדרות הישראלית להרדמה, שהיא האיגוד המקצועי של הרופאים־המרדימים, נמסר כי המרדימים, בתנאי עבודתם הרגילים, אינם יכולים לקיים פגישות לימודיות בגלל עומס העבודה.

בשיחה עם סופרת „דבר" הביעו הדוברים זעם בעיקר על אדישות האוצר למצוקה החמורה במקצוע ההרדמה. הם גם טענו כי אין אמת בפרסום משרד האוצר לפיהם הוצעו למרדימים הצעות שונות והם דחו אותן. „שום הצעה לא הוצעה לחברה הישראלית להרדמה ומשום כך גם לא נדחו כל הצעות", טענו.

נמסר כי מספר הרופאים־המרדימים בארץ אינו עולה על 350 והוא סטטי בשנים האחרונות על אף עומס העבודה הכבד במקצוע זה. רופאים צעירים אינם מתמחים בהרדמה בגלל תנאי שכר ירודים והעדר אפשרות לפרקטיקה פרטית.

זו פעם ראשונה בארבעה חודשי מאבקם שהמרדימים נוקטים השבתת חדרי הניתוח. עד כה גרם מאבקם האטת קצב הניתוחים בגלל הנהגת השיטה של „הרדמה בטוחה". שיטה זו הפחיתה את היקף הניתוחים בכ־4000 בתקופה של ארבעה החודשים האחרונים.

גם עובדי המעבדות בבתי החולים הציבוריים מאיימים בעיצומים בטענה שוועדת המעקב נוהגת סחבת בבירור עניינם.

לפני שבוע הכריזה ההסתדרות הרפואית על סכסוך עבודה של רופאי המדינה, הם מזהירים שינקטו צעדים עם כניסת הסכסוך לתוקפו בשבוע הבא. רופאי המדינה תובעים הסדר להפעלת חדרי ניתוח בבתי חולים הממשלתיים בשעות עבודה נוספות, בדומה להסכם שנחתם בקופת חולים הכללית.

סירב לשרת בשטחים ונשפט ל־28 ימי מאסר

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

סמל במילואים עופר כסיף נשפט ל־28 ימי מחבוש בפועל על סירובו לשרת מעבר לקו הירוק, בעזה.

כסיף, בן 23, סטודנט מראשון לציון, הוא יוצא קיבוץ שומריה ומשרת בצנחנים.

סמל כסיף הוא הראשון שנשפט מבין חותמי עצומת 160 חיילי המילואים אשר הכריזו, כי יסרבו לקחת חלק בדיכוי ההתקוממות והמרי בשטחים. דובר „יש גבול" תובע מהממשלה להפסיק את מדיניות הדיכוי המעצרים והגירושים. הוא ממליץ ללמוד את לקח לבנון, כי אין פתרונות צבאיים לבעיות מדיניות.

„יום קשה" – נאנחו החזאים שצפו כי לא יירד גשם השבוע

הממטרים – לפחות עד יום ו'

מאת אריה ארד ושמואל תגר, סופרי „דבר"

גשם עז החל אתמול בכל חלקי הארץ, שעות ספורות בלבד לאחר שהחזאי ישראל ויינשנקר מסר שההפוגה בגשמים תימשך עד מחר. אמש אמר החזאי רוברט אולינסקי לסופר „דבר", כי הגשם יימשך גם היום, אך ייחלש ואולי אף תחול הפוגה־מה. אולם כבר מחר הוא עומד להתחדש ויימשך לפחות עד יום ו', הוסיף.

החזאי אולינסקי הסביר אמש את הטעות החמורה בחיזוי מזג־האוויר בכך, שאפיק ברום מכיוון ים־סוף התפתח במפתיע לגשם. אנשי השירות המטאורולוגי הבחינו באפיק זה, אולם לא העריכו שיגרום גשמים. "אפיק דרומי אינו מביא בדרך כלל גשמים, אבל הפעם הכל התפתח אחרת", הוא אומר. "היה לנו יום קשה מאד", נאנח עם סיום משמרתו.

בינתיים ממשיך להתקדם לעבר האיזור אפיק אחר מהמערב, שעליו ביסס החזאי ויינשנקר את תחזיתו שלשום בערב. הגשמים כתוצאה מאפיק זה יתחילו מחר, אומר עתה החזאי אולינסקי, ויימשכו עד יום ו' לפחות.

ביומיים האחרונים לא נראו באילת השמיים ואתמול ירדו למעלה מ־12 מילימטר גשמים, שגרמו פעם נוספת להצפות באיזור בתי המלון ולחסימת כבישים. צוותי־חירום של עיריית אילת עסקו אמש בשאיבת מים מצמתים בעייתיים. הממוצע השנתי של הגשמים באילת, העומד על 25 מילימטר, נשבר זה מכבר בעונה זו ועד כה נרשמו כבר 59 מילימטר גשם. דובר מקורות הוסיף אמש כי כמות הגשם שירדה השנה בנגב היא ללא תקדים והמצב משפר את מאגרי המים התת־קרקעיים באיזור.

ערפאת: מצפה שאש"ף יקים בקרוב ממשלה זמנית גולה

לא דוחה האפשרות להכיר בישראל בגבולות '67

וואשינגטון (רויטר). – ה„וואשינגטון פוסט" כתב אתמול, כי בראיון עם ערפאת לא דוחה המנהיג הפלשתיני באורח רשמי את האפשרות שאש"ף יכיר בישראל בגבולותיה לפני שכבשה את הגדה המערבית ורצועת עזה במלחמת ששת הימים.

יאסר ערפאת אמר עוד בראיון, כי הוא מצפה שאש"ף יקים ממשלה זמנית גולה בזמן הקרוב. „אם תוקם ממשלה כאין זו, אין ספק שיגובש גם מצע מדיני חדש מתוך שאיפה להתגבר על סירובן של ארה"ב וישראל לקיים שיחות גלויות עם אש"ף", אמר ערפאת.

עוד אמר ערפאת, כי יש להניח שהדיונים על האפשרות להקמת ממשלה גולה יסתיימו בתחילת חודש פברואר לאחר שארגונו יקיים התייעצויות עם ממשלות זרות ובמיוחד עם מדינות ערב, מדינות אירופה המערבית, המדינות החברות בגוש הבלתי מזדהות ומדינות הגוש הסובייטי.

תנועת המרכז מתכננת

קו אוטובוס בירושלים בשבת – תוך חודש

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

תנועת המרכז בירושלים מתכננת להפעיל תוך חודש קו אוטובוס בשבת בין בית־החולים הדסה הר־הצופים לבין בית־החולים הדסה בעין־כרם.

אברהם פריד, המכונה „פריצי", מיוזמי הרעיון, שהשתתף בעבר בפעילויות רבות נגד כפייה דתית בעיר, הסביר את תוכניתו בנימוק של קיום מצוות „ביקור־חולים". הוא מתכוון לשכור אוטובוס, אשר ייסע בין בתי החולים בתדירות של אחת לשעה.

המארגנים כבר חתמו חוזי שכירות עם כמה חברות אוטובוסים ושכרו חברת שמירה שתגן עליהם. בדעתם להציב תחנות איסוף בדרך, אולם הפרסום לכך יינתן זמן קצר בלבד לפני הפעלת הקו, כדי למנוע הוצאת צו מניעה משפטי. הנסיעה תהיה ללא תשלום, אך באוטובוס תוצב קופסה והנוסעים שירצו יוכלו לתרום את דמי הנסיעה.

מסלול הקו יתחיל בהר־הצופים ויעבור דרך שער־שכם, מרכז העיר, ימק"א, המושבה הגרמנית, קרית־יובל ויסתיים בהדסה עין־כרם. „פריצי" הדגיש כי האוטובוס לא יעבור ליד שכונות חרדיות. „אין לנו כוונה להרגיז, אלא ליצור בכל שניתן קונסנזוס סביב הרעיון, גם בקרב הדתיים המתונים". הוא הוסיף כי הוחלט להקדים את ביצוע הרעיון בעקבות הגשת חוק ההסכמה „זהו איתות שעל ידי החקיקה לא יפתרו את הבעיה בין הדתיים לחילונים בירושלים".

רס"רים בצה"ל מבקשים העברה ליחידות קדמיות כדי להגדיל המשכורת

מאת מלי ולינגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

אגף כוח־אדם במטכ"ל מעבד תכנית שתאפשר הטבת משכורות לנגדים ביחידות עורפיות תוך שמירה על הפער במשכורות לטובת משרתי היחידות הקדמיות.

הצורך בהטבות למשרתים בעורף התעורר כשהובהר באחרונה שקיימת תופעה בולטת בקרב נגדים, בעיקר מקצועיים, המבקשים לעבור מיחידות עורפיות ליחידות קדמיות, כדי להרוויח יותר כסף.

בהתאם לסולם השכר שנקבע בצה"ל יש פער גדול בין שכרם של משרתי העורף למשרתים ביחידות קדמיות. הפער משמעותי לגבי נגדים ובאחרונה ביקשו נגדים רבים העברה ליחידות הקדמיות, עד לשלב שנוצרה בעייה ביחידות מהסוג החירום למשל, יחידות עורפיות שנגדים מקצועיים דרושים שם, אך מבקשים לעבור בגלל המשכורות הנמוכות. כאמור, מתכוונים באכ"א לעשות לשיפור מצבם, כדי למנוע את הסחף.

مكتبة الامل

هكذا عن الإحتلال

לחיצה פטריארכלית

הפטריארך היווני האורתודוכסי של אלכסנדריה, פרתניוס השלישי, בביקור אצל שר הדתות זבולון המר, אתמול (צילום: יצחק הררי)

הפגנות ושביתות מסחר בגדה

(המשך מעמ' 1)

ואל־בירה ובמחנה הפליטים קלנדיה. בבירזית הפגינו הסטודנטים וצה"ל הדף אותם אל תוך שטח הקמפוס. הפגנה אלימה היתה במולכים ועל העיר הוטל עוצר. עוצר הוטל לפרקי זמן קצרים גם על אזורים בקלקיליה לאחר שהיתה שם הפגנת נשים. שביתת מסחר חלקית היתה בשכם ובבית זוכה היתה משך רוב שעות היום גם במזרח ירושלים.

ועדות עורכי־דין להגנת המגורשים

ועדת פעולה של עורכי־דין בראשות פליציה לנגר תגיש ערעורים ותפנה לבג"ץ בניסיון לבטל את גירושם של 5 תושבי רצועת עזה. ועדת־פעולה דומה הוקמה גם על־ידי עורכי־הדין המגינים על חשודים בטחוניים ביהודה ושומרון. עורכי הדין החליטו לשתף פעולה ולארגן מבצע גדול של הגנת המגורשים. נראה כי רוב המגורשים אכן יפנו לערכאות בניסיון לבטל את גירושם, אף כי לפי־שעה אינם רוצים לעשות כן בטענה שאין לכך סיכויים. צה"ל המשיך אתמול לשחרר כמה עשרות מחשודי ההמהומות האחרונות ושחרר קבוצה של 46 עצורים שהיו במתקן הכליאה בדהריה.

„שקט באופן כללי"

ברצועה היו אתמול הפרות־סדר שהוגדרו על־ידי דובר צבאי „שקט באופן כללי". הפגנות, הצתות צמיגים, הצבת מחסומים וידויי אבנים היו אתמול ברחובות אל ווסה, עובר אל־בוכתר וסלתיה, ובשכונת סג'אייה. בעזה, בדיר אל־באלח, ברפיח ובחאן יונס היתה שביתת־מסחר חלקית.

לפי מקורות ערביים, הפעיל הצבא את נשקו בכמה מקרים, בלי שהדבר גרם נפגעים. במחנה ג'יבליה הוסר העוצר מחלק אחד של המחנה והוטל על חלקים אחרים. מזג האוויר הסגרירי ששרר אתמול ברצועה תרם גם הוא לשקט היחסי ששרר בה.

המשטרה הצבאית חוקרת את החייל שהרג את הצעירה בכפר אידאם שבנפת רמאללה. מפקד הפלוגה של החייל הושעה מתפקידו ואלוף פיקוד המרכז הנחה אצל גורמי הפיקוד שלו בדיקה להפקת לקחי האירוע ולהפקת מסקנות. בהתאם לנוהג הרגיל, לפיו נושם במעצר כל חייל החשוד בגרימת מותו של חייל אחר, עד לסיום החקירה ועד למשפט, נמצא גם החייל במעצר.

אתמול נמשך התהליך המתוכנן של דילול כוחות כבדים בשטחים. העדיפות בשחרור כוחות במשימות אבטחה היתה ליחידות שהופרעו משגרת האימונים. גם בעיצומו של תהליך הדילול, יש בשטחים כיום יותר כוחות מאשר בתקופת רגיעה. באיזור רמאללה נמשכת היערכות הכוחות במקום, בשל התפתחויות בכפר אדראם ובכלל רחבי יהודה ושומרון נשמרת הכוננות תחת מעטה של מתיחות. במערכת הבטחון נזהרו אתמול מ„לחלק ציונים" למתרגיעה, לאחר שמיד עם קיום ההצהרות בדבר הצלחת השקט ב„יום הפת"ח", פרצו שוב מהומות.

עם זאת, ביקשו אמש במערכת הבטחון לסכם את יום אתמול בשביעות־רצון מהאופן שבו הצליח צה"ל להשתלט על כל הפרת סדר, במקומות בהם התעוררה, על סמך הנחיות מבצעיות בקפדנות לתגובה מיידית בנחישות. "מדיניות היד הקשה היא כנראה התשובה הנכונה עכשיו", קבע מקור בטחוני מוסמך.

בימים אלה הולכת ומושלמת עבודת ההכנה של תורת הלחימה בנושאי סיטור שאותה ילמדו בכל קודקודי הפיקוד במטרה להכשיר נכון יותר כוחות הנקלעים למשימות מסוג זה בשטחים.

(המשך מעמ' 1)

שהממשל אינו רוצה לדחוק את ישראל לפינה בהתבטאויות בוטות וחושש מתגובה ישראלית שתחריף את המצב. הממשל ער גם לעובדה שהתבטאויותיו בשבועיים האחרונים הביאו לריסון הכוחות הישראליים הפועלים בשטחים ולהפחתה ניכרת במספר הנפגעים בימים האחרונים.

לפיכך, מבקש עתה הממשל לקיים פסק זמן בהתבטאויותיו החריפות כדי לבדוק לאן מתגלגלים העניינים עתה, מתוך תקווה כי ריסון שלו יביא גם לריסון ישראלי. עם זאת שוררת בממשל מורת רוח רבה מן ההחלטה הישראלית לגרש את תשעת המנהיגים הערביים מן השטחים. נודע כי פקידי מחלקת המדינה הציעו למזכיר המדינה שולץ לכתוב מכתב לראש הממשלה שמיר בעניין, ואחרי שנודע על ההחלטה הישראלית שינו את המלצתם והפצירו בו לקיים שיחת טלפון עם שמיר כדי לדחוק בו באורח לא פומבי למנוע את הגירושים.

אמש אי אפשר היה לקבל אישור לקיום שיחה כזאת בין השניים. הממשל ממתין לתוצאות הערעור על הגירושים וממשיך להפעיל לחצים שקטים כדי שישראל תימלך בדעתה ותבטל את הגירושים. בממשל מקווים כי אווירה שקטה יותר בשטחים בימים הבאים תאפשר לישראל לנקוט מחווה בה תבטל את הגירושים לאור השקט היחסי בשטחים.

כאמור, היו התבטאויותיו אתמול של דובר־מחלקת המדינה מתונות מאד והוא הסתפק בעיקר באיזכור כללי של עמדות ארה"ב בלי להיכנס לפרטים. באשר להחלטה לגרש תשעה מנהיגים מן השטחים אמר הדובר צ'ארלס רדמן: "הבהרנו את עמדתנו בשאלה זו. דיברנו על כך במספר הזדמנויות בשבועות האחרונים ומעבר לכך אין לי מה להוסיף באשר לעמדתנו. אנו עומדים במגע רצוף עם ממשלת ישראל. מנהיגי ישראל יודעים היטב מה עמדתנו ומעבר לכך אציין רק כי תלוי ועומד הליך משפטי של ערעור בקשר למקרים האלה."

דבר DAVAR
מאוחד עם למרחב

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון ברזילי

המו"ל - „דבר" בע"מ
מודפס בדפוס דבר בע"מ

המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)

מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032

מנויים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזה קומה ב'
טלפון 242203, מ. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 642111־2־3, מ. 33104

גירוש המסיתים

(המשך מעמ' 1)

ביקורת על תקיפות חיל־האוויר בלבנון ואמר כי תקיפות אלה המתבצעות מדי פעם, טיפ־טיפין, על מיפקדות המחבלים אינן תחליף רציני למלחמה בטרור היוצא מלבנון, שסוריה עומדת מאחוריו, כדבריו.

במכתב לשר הבטחון, יצחק רבין, כתב אתמול ח"כ מתי פלד (הרשימה המתקדמת לשלום) כי מבחינה צבאית אין כל שחר לטענה שפעולת חיל האוויר תורמת להריסת התשתית של ארגוני המחבלים. פלד אומר כי הרושם הוא, שהפעולה בוצעה כדי לשקם את יוקרתו של צה"ל שנפגעה הן בליל הגלשונים והן ב„התקוממות העממית בשטחים". ח"כ דיראן עסטי (שינוי) קרא אתמול לראש הממשלה לחדול ממדיניות הגירוש של מסיתים ערבים בשטחים. „זהו גזר דין מוות", אמר ח"כ עסטי.

ועדה מגבשת המלצות:
טלוויזיה בכבלים בישובי הצפון – לפעולה בזמן אירוע בטחוני

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

ועדה משותפת לצה"ל, משרד הבטחון וישובי קו העימות בצפון תגבש בקרוב המלצות להפעלת מערכת של טלוויזיה בכבלים בישובי גבול הצפון בעת אירוע בטחוני, כאחד הלקחים מליל הגלישונים שבמהלכו התברר, כי לאוכלוסיה האזרחית בישובים היה קושי לקבל מידע על המתרחש, מה שהביא להגברת החששות ואי־הוודאות.

שלשום בערב נערך בקיבוץ יפתח שבהרי הגליל תרגיל מיוחד של הפעלת מערכת טלביזיה בכבלים בעת אירוע בטחוני. בשיחת הסיכום שנערכה לאחר התרגיל הובעה הדעה, כי מדובר באמצעי חיוני וחשוב ואולם יש צורך לגבש את דרכי העבודה של מערכת הטלביזיה בכבלים בישובים לאורך גבול הצפון.

גבר על רובי ריבלין
פרסבורגר – מועמד הליכוד לעיריית ירושלים

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

אליהו (מילי) שמואל פרסבורגר גבר אמש על רובי ריבלין בהתמודדות על המועמדות לראשות עיריית ירושלים מטעם הליכוד.

עד לפני כשבועיים היה ריבלין המועמד הוודאי לתפקיד מכיוון שלא היה מתמודד נגדו. במאמץ מפתיע של מתחרהו הפסיד ריבלין את המועמדות, בין היתר גם מסום שמחנה לוי, שעם חבריו נמנה גם ריבלין, לא תמך בו כאיש אחד.

פרסבורגר, בעבר מאנשי „שלומציון" של אריק שרון, מזוהה כיום עם מחנה שמיר־ארנס בתנועת החירות.

„משבצת משוריינת" לשכונות ברשימת המערך לכנסת

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, הודיע אמש פומבית, כי השכונות יקבלו משבצת משוריינת ברשימת מועמדי המפלגה לכנסת.

באסיפה בסניף מפלגת העבודה בכפר־שלם, בתום סיור בשכונות של דרום תל־אביב, בישר ח"כ ברעם למאזינים, כי נציגי השכונות הרואים עצמם מועמדים לכנסת יוכלו להתמודד במסגרת המשבצת המשוריינת. הליך כזה יבטיח בחירתו של נציג שכונות.

בביה"ח רמב"ם בחיפה:
טיפול חדשני בהזעת־יתר בלי הרדמה ובלי אישפוז

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

בבית־החולים רמב"ם בחיפה הוחל בימים אלה בטיפול חדשני בתופעה של „הזעת יתר", אשר עלולות לגרום להפרעות תפקודיות ולמצוקות נפשיות.

„הזעת יתר" נובעת ככל הנראה, מפעילות מוגברת של מערכת העצבים העצמאית. עד כה לא נערכו סקרים על היקפה של התופעה, אולם ידוע כי מספר הלוקים בה גדול יחסית, בעיקר בקרב נשים. ד"ר קדישי, סגן מנהל ביה"ח רמב"ם מסר אתמול כי באמצעות השיטה החדשה אפשר לרפא את הלוקים בתופעה תוך שעתיים, ללא הרדמה וללא צורך באישפוז.

את השיטה החדשה המציא לפני כ־3 שנים פרופ' ג. דורלינגר, מנהל המחלקה הדרמטולוגית בלוכסמבורג. הטיפול מבוצע בעזרת מחט עדינה המוחדרת דרך גו החולה אל קצות העצבים באיזור בית החזה מתחת לעצמות הבריח. הטיפול נערך בעזרת הסורק הממוחשב.

זה מביש

(המשך מעמ' 1)

שתאפשר למדינות הנוגעות לסכסוך באיזור ולפלשתינאים לדון בחילוקי הדעות שביניהן", אמר מלור.

מלור, העומד להיפגש היום עם יצחק שמיר, הדגיש כי בריטניה אינה רואה כל סכנה בשקפת לישראל כתוצאה מכינונה של ועידת שלום בינלאומית.

מחאה בירושלים

בירושלים הובעה מורת־רוח מהתנהגותו של סגן שר החוץ הבריטי, דיוויד מלור, בעזה, שם היה מעורב בתקרית עם קצין של צה"ל.

נראה שישראל תמחה באופן רשמי על התנהגותו של מלור, כאשר יוזעד היום עד ראש הממשלה ועם המנכ"ל המדיני של משרד החוץ.

כשנכח אתמול במעצרו של נער, שנחשד על ידי יחידה של צה"ל בידויי אבנים, פנה דיוויד מלור אל קצין בכיר בצה"ל, הכיף מוכר ודרש לשחרר את החשוד.

פקידים בירושלים הגדירו אמש את התנהגותו של סגן השר האורח „פרובוקטיבית", שנועדה לדבריהם לשמש „הצגה לצלמים ולעיתונאים".

אוסאמה אל־באז, יועצו המדיני של מובארק בראיון לעתון „אל־סיאסה":
התנהגות ישראל בשטחים – כמו מדיניות דרא"פ כלפי השחורים
עם זאת – אין בכוונת מצרים לנתק קשריה הדיפלומטיים עם ישראל

מאת דן אבידן סופר „דבר" לענייני ערבים

אוסאמה אל־באז, יועצו המדיני של הנשיא מובארק, אמר אתמול בראיון לעיתון הכווייתי „אל־סיאסה" שלמצרים אין כוונה להוריד את רמת נציגותה בתל אביב או לנתק את קשריה הדיפלומאטיים עם ישראל לאות מחאה על הנעשה בשטחים.

אל־באז נימק זאת בטענה שהנציגויות הדיפלומאטיים הקשרים בין שתי המדינות מהווים אמצעי עבור מצרים. להפעיל לחץ על ישראל כדי שתשנה את עמדותיה המדיניות בסוגיה הפלסטינית ותשפר את יחסה כלפי התושבים בגדה המערבית וברצועת עזה. אל־באז היקוה את התנהגותה של ישראל כלפי תושבי השטחים להתנהגותה של ממשלת דרום־אפריקה לאוכלוסיה השחורה.

מרואן דודין, השר הירדני הממונה על ענייני השטחים, גינה אתמול את כוונתה של ישראל לגרש תשעה פלשתינים מהגדה המערבית ומרצועת עזה.

ראש ממשלת ירדן זייד אל־ריפאעי אמר אתמול לראש „ממשלת הצללים" הבריטית מטעם מפלגת הלייבור ג'ראלד קאופמן המבקר עתה ברבת עמון – שיש לצפות להחרפת ההמהומות בגדה המערבית ובעזה אם ישראל תתמיד בהתנגדותה לכינוס ועידה בין־לאומית לפתרון הבעיה הפלשתינאית.

ארגון המחבלים בראשותו של אבו־נידאל איים בינתיים לבצע פעולות טירור נגד ישראל בשל כוונתה לגרש מנהיגים פלשתינאים מהשטחים.

יאסר ערפאת הגיע אתמול למארוקו כדי להשתתף בדיוני „ועדת ירושלים", הסמונפת לארגון הוועידה האיסלאמית, בעניין המצב בשטחים. אולם דיוני הוועדה שהיו אמורים להתקיים אמש נדחו לפחות ביממה בגלל מחלת השפעת שפקדה את המלך חסן העומד בראש הוועדה.

ז'ילבר התאהב בז'רמן, עזב את הבית ורק אחרי 28 שנה פגש את אחיו יעקב

הפגישה אחרי 28 שנה (צילום: אורי נבו)

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

„הייתי בטוח שאח שלי כבר לא בחיים. אפילו במשטרה סירבו לחפש אחריו. הייתי בטוח שאיבדתי אותו, כמו שאיבדתי את יתר בני המשפחה במחנות הריכוז", כך תיאר אתמול יעקב פרדולסקי מנהריה את תחושתו לאחר שנפגש אתמול עם אחיו ז'ילבר, לראשונה אחרי 28 שנים.

אתמול בדירתו של יעקב בנהריה התחבקו שני האחים והצלם מיהר להנציח. על נסיבות פרידתם מספר האח יעקב, בן 66: „היה לנו בית עסק לפרוות בצרפת. יום אחד חזר ז'ילבר מהצבא והתאהב בז'רמן, אשתו היום, שעבדה בעסק שלנו. הם רצו להתחתן אבל אמא לא רצתה, משום שז'רמן היא נוצרייה. על רקע זה עזב ז'ילבר לכתובת לא ידועה. חיפשתי אחריו, אך איש לא ידע להיכן נעלם. פניתי למשטרה אבל שם סירבו לעזור לי בטענה שאין לז'ילבר עבר פלילי ולכן אין סיבה לחפש אחריו. בינתיים הגיעו ניירות העלייה שלי לישראל ועזבתי את צרפת".

ז'ילבר פרדולסקי, בן 58, בעל בית אופנה בהאורס שליד מרסיי בצרפת: „אחרי המהומה במשפחה החלטתי להתנתק. לא רציתי לראות אף אחד. אחרי זמן מה הבנתי שמכל המשפחה שלי נותרו רק שני אחים. האח השלישי מת במחנה הריכוז מאוטהאוזן והסבתא מתה באושוויץ ולאחר שאמא נפטרה, לא נשאר לי אף קרוב אחר".

לאחר מאמצים רבים שעשו האחים לאתר זה את זה הצליח ז'ילבר להשיג את כתובתו של יעקב דרך הסוכנות היהודית. שלשום בשעה 1 בלילה חיכה יעקב לז'ילבר בנמל התעופה בן גוריון. השניים לא הכירו זה את זה. „אנחנו כמו שני זרים. אם ז'ילבר לא היה מוצא אותי, נראה שלא הייתי רואה אותו אף פעם".

בדצמבר הודיעו מפעלים על כוונה לפטר 638 עובדים
מחצית המועמדים לפיטורים מועסקים בבאר־שבע

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

יותר ממחצית מההודעות על כוונה לפטר עובדים נמסרו בחודש דצמבר בבאר־שבע – מתאגיד מגזניים של שירות התעסוקה.

בדצמבר מסרו מפעלים וחברות על כוונתם לפטר 638 עובדים – ירידה בשיעור של 26 אחוז לעומת חודש קודם לכן. 330 מהעובדים שנמסר על כוונה לפטרם מועסקים בבאר שבע.

מפעל „מכתשים" בבאר־שבע, המייצר חומרי הדברה, הודיע לפטר 200 מעובדיו. מפעלים אחרים באיזור שהודיעו לפטר עובדים הם: מפעלי „תובלה" – 50 עובדים, „חרסה" – 30; אוניברסיטת באר שבע – 20; מפעל האלקטרוניקה בימה – 20 ו„חסין אש" – 10.

יתר המפעלים שהודיעו על כוונה לפטר הם: מפעלי „רכב נצרת" – 150 עובדים; מספנות ישראל – 30; מפעל הנעלים „פאאר" בקריית גת – 25; מפעלי „מלח עתלית" – 50; „כיכלי כרמל" לייצור קרטונים ליד סירה – 20; מפעלי „חירות" בקריית שמונה – 9; „רבינשטט" בבית שאן – 12; „פרי הגליל" בחצור – 9; מפעל הפלסטיקה „דובר" באופקים – 8.

„המהפיכה האיראנית והעולם המוסלמי" – במרכז דיין
„ארה"ב שגתה בהגברת מעורבותה במפרץ"

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

שני פרופסורים אמריקאים, האחד מהם ממוצא איראני, טענו אתמול כי ארה"ב שגתה בהחלטתה לאבטח מחצית מצי המכליות הכווייתיות ובהגברת מעורבותה הצבאית במימי המפרץ הפרסי.

הפרופסור פרהד קאזמי טען שמדיניות זו החריפה את העויינות בין ארה"ב לאיראן, יצרה סכנה להתלקחות עימות מזוין בין שני הצדדים ושללה מארה"ב כל אפשרות לשמש מתווך במלחמה האיראנית־עיראקית. כמו כן טען פרופ' קאזמי כי המעורבות הצבאית האמריקאית במפרץ הפרסי תזיק בטווח הארוך לאינטרסים האסטרטגיים של ארה"ב באיזור זה. דברים דומים השמיע הפרופ' ברי רובין מאוניברסיטת ג'ון הופקינס.

השניים, דיברו בפתיחת הוועידה האקדמית בנושא „המהפכה האיראנית והעולם המוסלמי" הנערכת בימים אלה במרכז דיין באוניברסיטת תל־אביב.

הפרופ' קאזמי עבר בהרצאתו על הקשר הקיים בין מדיניות החוץ לבין מדיניות הפנים האיראנית. הוא טען שבמבנה מקיים הצליח המשטר לנצל הצלחות במדיניות החוץ, כדי לבסס את מעמדו מבית, כגון בפרשת בני הערובה האמריקאים.

להגיד כבר עכשיו „לא" לממשלת אחדות – קורא צור

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

שר הקליטה יעקב צור קורא למפלגתו, מפלגת העבודה, „להגיד כבר עכשיו „לא" לממשלת אחדות לאומית" אחרי הבחירות.

בפגישה עם הכתבים לענייני מפלגות אמר אתמול צור, ש„מפלגה צריכה לצאת למאבק הבחירות כדי לנצח ולא כדי להיכנס לממשלת האחדות. היעד הוא לנצח ולא רק כאמירה, אלא באופיו של המאבק הפוליטי בעשרת החודשים הקרובים. יהיה זה משגה פוליטי אם תהיה תחושה שיוצאים למאבק פוליטי שסופו ממשלת אחדות לאומית. צריך ללכת כדי לנצח, כי אלה הבחירות שטומנות סיכוי לשינוי מדיני, שלא יהיה אפשר להגשימו בממשלת אחדות לאומית".

שר הקליטה התייחס גם לעימותים האחרונים בין היונים לניצים במפלגתו ושלל אותם מכל וכל. „אני נדהם מהאנרגיה המושקעת בימים האחרונים בוויכוח הזה", הדגיש צור. „מאבקי היונים וניצים שנפתחו במפלגה אינם רלוונטיים, עבר זמנם והם מזיקים ומחמיצים את העיקר".

לדעת צור, השאלה העיקרית כיום אינה הגדרה מדוייקת של התוכניות אלא הדרך להביא לפתיחת משא־ומתן. שר הקליטה לא חסך את ביקורתו גם בשלמה הלל, שמתח ביקורת על שמעון פרס, וציין כי „מה שיעמוד בבחירות הבאות הוא העתיד, 'העבודה' אל מול הליכוד בעצם ההסכמה לפשרה ובצורך לפתרון מדיני. אנחנו בעד חלוקה מחדש של שטחי ארץ־ישראל, וזה ההבדל בינינו ובין הליכוד".

גם שר האנרגיה, משה שחל, הסתייג אמש בתקיפות מהעימותים המלוויים בין היונים לניצים.

בדברו באוזני חברי המשמרת הצעירה בירושלים אמר שחל שהוויכוח בין היונים לניצים הוא „ויכוח עקר, לא רלוונטי ולא נכון. הוויכוח הפנימי עשוי להחמיץ את מערכת הבחירות".

יקירנו
שלמה בן טובה ואביעזר ז"ל **ילין**
יובא היום למנוחות בחלקת ותיקי ההגנה בבית העלמין „הדרום" בגבול חולון בת־ים.
נפגשים בשעה 1.00 בצהרים ליד השער החדש.
הסעה תצא בשעה 12.00 בצהרים מבית המנוח רח' העבודה 9 ת"א.
משפחות:
ילין וראבלין

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירת חברתנו היקרה
מלכה בן־מיכאל
הלויה תתקיים היום יום שלישי ט"ז בטבת תשמ"ח 5.1.88
בשעה 3.00 אחר הצהרים בבית העלמין בקיבוץ רמת הכובש.
היציאה מ„המועדון לחבר" בקיבוץ רמת הכובש.
המשפחה
ובית רמת הכובש

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר
שלמה ילין
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה. הלוויה היום יום ג' ט"ז בטבת תשמ"ח (5.1.88) בשעה 1.00 אחה"צ בבית העלמין בחולון. אוטובוס יועבד למלווים בשעה 12.00 בבית המנוח רח' העבודה 9 ת"א.
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום
והחברים הפנסיונרים בחברת החשמל

לחברנו טוביה גולדברג
אתך באבלך על מות
אביך ז"ל
בית הסנה

לחברתנו ולנטינה יחזקאל
משתתפים בצערך הכבד
במות
אחותך ז"ל
בית כור

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה
חודר אברהם
במות אחיו
רחמים ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוזי תל־אביב
ההנהלה והעובדים

לחבר מאיר הרלינג
אתך באבלך על מות
אחיך ז"ל
בנק מסד בע"מ
ההנהלה והעובדים

להדסה ינקלביץ ומשפחתה
משתתפים באבלכם
במות
האם ז"ל
בית חינוך „הר־וגיא"

ביציאה מראשון־לציון, בואך נס־ציונה השתמש בשרותי תחנת „פז מנחם"
וחתום על מנוי ל דבר – חודש חינם.

רמטכ"ל כוחות היבשה של ארגנטינה, חוזה סגינדי דנטה קרידי, ביקר אתמול אצל הרמטכ"ל. (צילום: יאיר דומה/דובר צה"ל)

שינויים בענף קידוחי הנפט – מהבוקר

יזמים פרטיים יחפשו נפט בהשקעה של עשרות מיליונים

מאת דני גוב, סופרו הכלכלי של "דבר"

החל מהבוקר יתחיל משרד האנרגיה לבצע שינויים בארגון ענף חיפושי הנפט בישראל – כך מסר שר האנרגיה, משה שחל, בסיור בבאר הנוטשת "כוכב 38".

לפי התוכנית החדשה ימוזגו כבר בזמן הקרוב החברות "חנ"ה" (חיפושי נפט השקעות), "לפידות" "בצורה" והמכון לחקר נפט וגיאופיסיקה, לחברה אחת, שתספק שירותי תשתית בחיפושי הנפט. בראש חברה זו יעמוד האלוף (מיל.) עמנואל סאקל, שהוא גיאולוג במקצועו. החברה תתוקצב בחלקה על ידי משרד האנרגיה.

קבוצה אחרת של חברות, העוסקת בחיפושי נפט: "חנ"ל", "נפטא" ו"מגן", לא יאוחדו, אבל הן תעסוקנה בגיוס משקיעים בענף חיפושי הנפט ובביצוע תכניות חיפושים וקידוחים. בראשן יעמוד יואל פישר. לחברות הללו לא תינתן תמיכה תקציבית כלשהי. קיומן של החברות יהיה תלוי בהיקף ההשקעות שהן יצליחו לגייס ובהצלחת הקידוחים, שיתבצעו ביזמתן.

השר שחל אמר אתמול, כי הממשלה לא תשמש יותר כיזם בתחום חיפושי הנפט. היזמות לחיפושי נפט יהיו מעתה אך ורק בידי גופים מסחריים.

ההחלטות לגבי פעילות חיפושי נפט בארץ יהוו על בסיס כלכלי.

השר התייחס ל"עיסקת הנגב" של ארמנד האמר ואמר כי קיים סיכום בין משרד האנרגיה לבין משרד האוצר להמשיך ולהשתתף בשלב הבא של תוכנית החיפושים של האמר, שבה ישקיע האמר כ־25 מיליון דולר. החיפושים יוערכו ברמת הנגב, שם נעשו עד כה חיפושים במסגרת החברה וכן במדף היבשת מול חופי ישראל.

עם סיום עסקת הנגב, על כל שלביה, תפסיק המדינה את התמיכה הישירה במשקיעים זרים בחיפושי נפט. אופן התמיכה הממשלתית יתבטא בהעמדת מידע קיים וקיום תשתית בענף. המדינה תעמיד לרשות היזמים חומר גיאולוגי וגיאופיזי שהצטבר במערכת. אופן העמדת המידע, מי יהיה זכאי לקבלו וכן התעריפים יקבעו בתקנות במסגרת חוק הנפט.

שחל אמר שחברת חנ"ה עומדת להגיש למשרד האנרגיה תוכנית עבודה תלת־שנתית לחיפושי נפט באיזור ים המלח בהשקעה התחלתית של 30 מיליון דולר, כאשר הקידוח הראשון בסדרה יהיה קידוח עמוק.

הערכה זהירה בירושלים

הוועידה על יהודי הונגריה סימן ראשון לשיתוף פעולה

מאת אריה אורן ויהודה לוי, סופרי "דבר"

בירושלים שוררת אופטימיות זהירה, לפיה הוועידה על עברם הכלכלי של יהודי הונגריה, שנפתחה אתמול על הר־הצופים בהשתתפות היסטוריונים מבודפשט, מבשרת צעדים נוספים בדרך לשיתוף־פעולה מדעי בין שתי המדינות.

בוועידה משתתף בין היתר נשיא האקדמיה ההונגרית למדעים, פרופ' איוואן ברנד, ועימו היסטוריונים הונגריים מהמכון להיסטוריה של האקדמיה למדעים, מאוניברסיטת קארל מארקס בבודאפשט ומהמכון ההונגרי לתולדות המפלגה (הקומוניסטית) וכן מלומדים מארה"ב, מקנדה ומישראל. בין המשתתפים שלוש חוקרות הונגריות יהודיות וההיסטוריונית הישראלית ענת פרי. בראש המלומדים הישראליים בוועידה עומד נשיא האקדמיה למדעים, פרופ' יהושע יורטנר, ועימו פרופ' שמואל אטינגר.

הקהילה היהודית בהונגריה היתה השלישית בגודלה באירופה עד מלחמת העולם השניה, אחרי קהילות רוסיה ופולין. מקובל לחשוב, כי היהודים שלטו בכמה תחומים מרכזיים בכלכלה ובחיי התרבות בהונגריה, עד שהמשטר הפאשיסטי של האדמירל הורטי החל להצר את צעדיהם בשנות השלושים. הנחה זו, שהיתה יסוד מוסד לאידיאולוגיה האנטישמית במזרח־אירופה ובמרכזה, עמדה ביסודן של רוב ההרצאות אתמול. עד אשר הגיע פרופ' ג'ון קומלוש, מאוניברסיטת פרינסטון בארה"ב והרצאה מבדיקה הטיל בה ספק.

בהתבססו על סקר תזונתי, דרך פרישה לחקר אורח החיים בחברות קודמים, טען פרופ' קומלוש, כי אין להסיק מסקנות נחוצות לבת שהעובדה, שכ־80 אחוז מיהודי הונגריה היו עצמאים ובעלי צווארון לבן. "זה נושא מורכב, הטעון בירור יסודי", אומר פרופ' קומלוש. מסקנתו היא, כי לעומת יהודים עשירים מאד, שתפסו מקומות בולטים בחיי הכלכלה והתרבות, חיו רוב היהודים ברמה פחות גבוהה מהלא־יהודים.

הוועידה תימשך היום ובערב תיערך סעודה לכבוד פרופ' משה כרמילי מ"ישיבה יוניברסיטי" בניו־יורק, לשעבר רבה הראשי של טרנסילוואניה. הוועידה תינעל מחר בערב.

טרוריסטים כורדים רצחו דיפלומט מע"גרמני בפאריס

ויסבאדן, פאריס (רויטר). – ארגון מורד כורדי שמאלני המתנגד לקשרים בין ממשלות אירופה לבין ממשלת תורכיה אחראי ככל הנראה לרצח הדיפלומט המערב־גרמני זיגפריד וילשפיץ בן ה־32, נמסר בשגרירות מערב־גרמניה בפאריס אתמול לפנות בוקר. כך הודיעה אמש המשטרה הפדראלית הגרמנית.

מקורות מערב גרמניים אמרו שוילשפיץ, שהיה נשוי, הועבר לפאריס מבון לפני כשנתיים. הוא עבר לעתים קרובות בשעות הלילה ובין הנושאים שבהם טיפל היה בעית הכורדים. וילשפיץ נתגלה כשהוא ירוי בחזהו על ידי שני עוברי אורח שהזעיקו את המשטרה. הוא מת זמן מה לאחר שאושפז בבית החולים הצבאי "ואל דה גראס", אך הספיק להשמיע מספר משפטים לפני מותו. לפי שעה לא ברור אם המלים האחרונות שהשמיע יקלו על השלטונות לגלות את רוצחיו.

דובר המשטרה הצרפתית אמר אתמול, כי מעטפה עם שם התנועה הכורדית לשחרור לאומי נמצאה על גופתו של הדיפלומט הירוי. הוא סירב להגיב על דיווחים של רדיו צרפת, שלפיהם היה במעטפה מכתב שבו מקבלת על עצמה הקבוצה הכורדית את האחריות לרצח.

בנובמבר השתלטו גולים כורדים לפרק זמן קצר על הקונסוליה המערב־גרמנית בפאריס. הם דרשו שממשלת גרמניה המערבית תחזיר קרוב לחצי מיליון דולאר שהוחרמו בפשיטות שערכה המשטרה על בתיהם של אנשים החשודים כקיצונים כורדים בגרמניה המערבית.

פקיד מערב־גרמני בכיר בבון גילה כי איגרת הנושאת את שם ארגון המחתרת הכורדית נתגלתה על גופתו של וילשפיץ. באיגרת נאמר כי הכורדים תובעים עצמאות והחזרתו של הכסף שנתפס על ידי משטרת גרמניה בפשיטות על מוקדי מרד כורדים במקומות שונים בגרמניה בקיץ שעבר. מקורות במשטרת פאריס גילו כי האיגרת נכתבה על ידי "חזית השחרור הלאומית הכורדית".

ראש ממשלת צרפת, ז'אק שיראק, המכהן גם כראש עיריית פאריס, הביע אתמול את הזדעזעותו נוכח רצח הדיפלומט המערב־גרמני. הוא הביע את תנחומיו למשפחת הנרצח ולשגריר מערב גרמניה בצרפת.

הסכמי שכר סיימו סכסוכי העבודה ב"דיסקונט" ו"המזרחי"

מאת חיים ביאור, סופר "דבר"

סכסוכי העבודה בבנק "דיסקונט" ובבנק "המזרחי" – שלוו בשיבושי עבודה לסירוגין – הסתיימו אתמול, לאחר שנחתמו בהם הסכמי שכר.

הסכם השכר בבנק "דיסקונט", שחל על 4,400 עובדים, קובע שהשכר בבנק יועלה ב־9.5 אחוזים, בעוד שהוצאות נלוות שונות יועדכנו ב־25 אחוז. ההסכם, שתוקפו לשנה, חל למפרע מאוקטובר 87'.

יצויין ש־750 המנהלים ומורשי החתימה ב"דיסקונט" כבר חתמו על הסכם שכר, המבטיח תוספת זהה, לפני כחודשיים.

בבנק "המזרחי" נחתם אתמול הסכם שכר לשנתיים, המבטיח לאלפיים העובדים תוספת שכר של 6.5 אחוזים לשנת 87' ותוספת של 5.5 אחוזים לשנת 88'. העובדים התחייבו לשמור על שקט ביחסי העבודה למשך חצי שנה לפחות.

אתמול שבתו עובדי "המזרחי" בבניין ההנהלה המרכזית ובסניף המרכזי בתל־אביב. עקב כך הושבתה, למעשה, מחצית מכלל פעילותו של הבנק, הכוללת עסקות בניירות ערך, קרנות נאמנות, קופות גמל ופעילות חו"ל.

הפמיניסטיות במע' גרמניה יוזמות חוק "אנטי־פורנו"

בון (עיתא). – מנהיגת הפמיניסטיות בגרמניה המערבית אליס שוורצר פתחה במסע נגד פורנוגרפיה ותובעת לחוקק חוק "אנטי־פורנוגרפיה" בארצה.

בחודש אוקטובר בשנה שעברה פירסם כתב עת פמיניסטי בשם "אמה" תחקיר על הפורנוגרפיה. בתחקיר נכללו דברים שהשמיעה הסוציולוגית אמריקאית, אנדריאה דבורקין, שפירסמה בשנת 1979 ספר תחת השם "פורנוגרפיה".

"למען התענוג שלהם הם סותמים את פיותינו, קושרים אותנו כאילו היינו חתיכות בשר, תולים אותנו על עצים... הם מפריסים את האנוס ומציגים אותנו בבתי קולנוע ובכתבי עת וגברים נורמאליים משלמים כדי לראות את כל זה", כתבה הפמיניסטית האמריקאית.

לפי הצעת החוק תהיה כל אשה רשאית להגיש תביעה אזרחית נגד אלה המפרסמים צילום או סרט בעלי אופי פורנוגרפי ולדרוש פיצויים בתוספת ריבית ממפיצי חומר זה.

אתמול בכנסת

שלמה גינוסר וטובה צימוקי

הצעת רישום נפרד לנשים מהבעל במס הכנסה עברה קריאה ראשונה

מליאת הכנסת אישרה בקריאה ראשונה הצעת חוק של ח"כ שרה דורון מהליכוד ושל חייקה גרוסמן ממפ"ם, המאפשרת לנשים לפתוח תיק הכנסות נפרד במס־הכנסה. על פי המצב החוקי הנוכחי נרשמות הכנסות האשה בתיק של הבעל במס־הכנסה.

"זוהי הצעת חוק שכל הנשים תומכות בה והיא חייבת לעבור, למרות נסיונות האוצר לטרפדה, בתירוץ שהפעלתו תפחית את הכנסות המדינה", אמרה ח"כ גרוסמן והוסיפה כי אישורה של תיקון זה יעמיד למבחן את יחסם האמיתי של יושבי בית המחוקקים אל הנשים.

המערך לא הבין בתיקון חוק הגליל

המערך נתן אתמול ידו להורדת הסתייגות שיזם ח"כ אמנון רובינשטיין משינוי, הגורסת כי פיתוח הגליל יהיה לטובת כל תושביו. רק חברי הכנסת שבח וייס ואהרון הראל מהמערך הצטרפו לסיעות מפ"ם, ר"צ ורק"ח שתמכו בהסתייגות. ההצבעה הייתה במסגרת הדיון על חוק הגליל, שבו נאמר כי הממשלה תשקוד על פיתוח הגליל ויישובו. ח"כ רובינשטיין ביקש להוסיף את ההסתייגות, כדי שיהיה ברור שהמדובר גם בסיוע לתושביו הערביים של הגליל.

רובינשטיין אמר אתמול "הכל מבינים כי יש ליישב את הגליל ביהודים, אך עם זאת יש לדאוג לפיתוחו לטובת כל תושביו. איך יכולים חברי הכנסת בכלל וחברי המערך בפרט, שקיבלו קולות כה רבים מערביי ישראל להתנגד להצעה כזאת".

ח"כ אהרון נחמיאס מהמערך אמר ל"דבר" כי לא היה צורך בתוספת ההסתייגות של רובינשטיין וכי הוא וחבריו לא יכולים היו לתמוך בה משום שהתחייבו להעביר את החוק כמות שהוא וממילא אין בו כל הפלייה נגד ערביי ישראל.

קריאה ראשונה לחוק הנכים

שר העבודה והרווחה משה קצב הביא אתמול לקריאה ראשונה בכנסת את הצעת חוק תעסוקת נכים.

לפי ההצעה כל מפעל, המעסיק למעלה ממאה עובדים, יחוייב להעסיק נכה שיש לו נכות רפואית של 40 אחוזים לפחות.

לדברי השר קצב נועד החוק המוצע להבטיח תעסוקה לאוכלוסיית הנכים הניתנת להשמה בעבודה. החוק בא להשיג הגנה לנכים מפני פיטורים שרירותיים.

"6 אחוזים מכלל המועסקים במשק כיום הם נכים ויש להניח כי שיעורם של הנכים מבין המובטלים הוא באותו יחס ואולי אף יותר", אמר קצב. "הסיבה לכך היא שהנכים הם הראשונים המועמדים לפיטורים כשמפעל נמצא במצוקה". קצב הטעים כי קיימת דעה קדומה נגד העסקת נכים ללא כל הצדקה. לדבריו, מוכיחים הנתונים הסטטיסטיים בישראל ובארצות אחרות כי העדרותם של נכים מעבודה נמוכה משל עובדים אחרים וכי נכים מנצלים מעט מאוד ימי מחלה.

ח"כ יאיר צבן ממפ"ם תבע להעלות את שיעור העסקת הנכים ל־2 אחוזים לפחות ולקבוע, כי כל מפעל המעסיק 50 עובדים ומעלה יחוייב בהעסקת נכים.

ח"כ רן כהן מר"צ סבור כי דרוש חוק שיאסור הפליה בין נכה לשאינו נכה באותן עבודות שבהן אפשר. הוא סבור כי על פי הקונספציה המונחת ביסוד החוק המוצע לנכה הוא עובד סוג ב' והחוק המוצע יתייחס את הנכים כעניים נפתח.

ח"כ מגן: להחליף את שרה דורון

סערה פרצה אתמול בהנהלת סיעת הליכוד, כאשר תקף ח"כ דוד מגן בחריפות את יו"ר הסיעה, ח"כ שרה דורון, וקרא להשעיתה מתפקידה ולהחליפה.

ח"כ מגן הביע תרעומת קשה על כך שהצעת חוק פרטית שלו, בשיתוף עם ח"כ יצחק פרץ מהמערך, הבאה להיטיב עם ערי הפיתוח, אינה מגיעה לקריאה ראשונה במליאת הכנסת, לאחר שהמליאה כבר אישרה אותה בקריאה טרומית. יו"ר סיעת הליכוד, ח"כ שרה דורון, הסבירה שאי אפשר להעביר הצעת חוק זאת, מכיוון שאם יתקבל החוק – יהיה ביצועו כרוך בהוצאה כספית של כ־300 מיליון ש"ח. דורון הזכירה כי בשעתו החליטו בהנהלת הקואליציה שלא להעביר הצעות חוק שיישומן כרוך בהוצאה כספית ניכרת מאוצר המדינה. ח"כ מגן הגיב בביקורת קשה על דורון. הוא אמר כי צריך אולי לפרק את הנהלת סיעת הליכוד אם כך היא מתפקדת וגם להחליף את שרה דורון בתפקיד יו"ר הסיעה.

ח"כ דורון לא ענתה, אולם ח"כ אריאל ויינשטיין דחה את ביקורתו של מגן ואמר: "אם יש בליכוד גוף המתפקד כהלכה – הרי זאת הנהלת הסיעה".

ביקורת על ההצעה למענק לח"כ שהוא גם יו"ר רשות מקומית

הצעת חוק של יו"ר ועדת הפנים, ח"כ דב שילנסקי, המבקשת להעניק מענק של 18 אחוזים מהשכר על כל חודש שבו כיהן יו"ר רשות מקומית גם כחבר כנסת למרות שבתקופה זו לא נהנה האיש משכר נוסף לשכרו כחבר כנסת, נתקלה אתמול בביקורת חריפה.

ועדת הפנים לא דנה אתמול בהצעת החוק הנוגעת לשבעה חברי כנסת בכנסת הנוכחית. ח"כ רן כהן וח"כ מרדכי וירשובסקי (ר"צ) תקפו את הצעת החוק בחריפות. ח"כ רן כהן יחד עם ח"כ ז'אק אמיר (מערך) פנו אתמול ליועץ המשפטי של הכנסת כדי לקבל את חוות דעתו בנושא זה. רן כהן אמר אתמול כי תכליתו של התיקון לחוק הרשויות המקומיות מיועדת להיטיב עם חבר כנסת אחד בלבד, שפרש לפני זמן מה מכהונתו כראש רשות מקומית.

במפד"ל: מורת רוח על אוטובוס בשבת בבי"ח

סיעת המפד"ל הגישה הצעה דחופה לסדר היום בעקבות הודעה שאוטובוס מיוחד יסע בשבת מבית החולים "הדסה" בהר הצופים לבית החולים "הדסה" בעין־כרם, תוך מתן שירות הסעות לנוסעים שימתינו בתחנות שונות. הסיעה הביעה אתמול מורת רוח מהודעה זאת.

שמיר הוציא תעודת חסיון על עדותו של פרס במשפט ואנונו

עד מומחה מטעם ההגנה: "גילוייו של ואנונו לא שינו דבר במדיניות מדינות ערב – הם עולים בקנה אחד עם מדיניות ההסברה של ישראל, לפיה יש בידיה נשק גרעיני"

(ע). – ארצות הברית, ברית המועצות ומדינות ערב יוצאות מתוך ההנחה הבסיסית, כמו יתר מדינות העולם, שבידי ישראל קיים נשק גרעיני ומדיניותן מודרכת מהנחה בסיסית זו. דברים אלה אמר אתמול פרופ' ג'ורג' קוואסטר, מרצה למדעי המדינה באוניברסיטת קורנל בארה"ב ומומחה למירוץ החימוש הגרעיני בעולם.

קוואסטר הופיע כעד מומחה מטעם ההגנה במשפטו של מרדכי ואנונו המתנהל בבית המשפט המחוזי בירושלים. עדותו של קוואסטר הושמעה במשך כשעתיים מאחורי דלתיים סגורות, אולם בתום הדיון התירו השופטים לפרסם פרטים על תוכן העדות. העד אמר כי גילוייו של מרדכי ואנונו לא השפיעו על מעמדה הבטחוני של ישראל ואף חיזקו אותו.

העד אמר עוד שיש בישראל מגמה להפיץ בעולם שמועות כי קיים ברשותה נשק גרעיני. מקורן של מתניות שמועות אלו במקורות רישמיים. לדבריו, בשנת 1974 הצהיר הנשיא אפרים קציר בהופעה פומבית כי לישראל יש אפשרות לייצר נשק גרעיני. בשנים האחרונות ביקש נציג משלחת הרכש של ישראל בארה"ב לקנות מטוס אפ־4 בעל מתקן לנשיאת פצצות גרעיניות. לדעת העד מתיישבים הגילויים של ואנונו במידה מלאה עם מגמות הפירסום של ישראל על היותה מדינה בעלת נשק גרעיני. קוואסטר אמר כי בעולם האקדמי רווחה סברה כי גילויי ואנונו היו מכוונים. עם זאת, לדבריו, לא שינו הגילויים של ואנונו דבר לגבי מדינות ערב. חיזוק לכך מוצא העד בעובדה שמדינות ערב לא נקטו בשום פעולה מדינית ב־14 החודשים שחלפו מאז גילוי הפרשה.

לאחר סיום העדות דן בית המשפט בשאלת הרלוונטיות בעדותו של מומחה נוסף אותו מתכוונת ההגנה להעלות על דוכן העדים. המדובר בפרופ' ריצ'ארד פאלק, מומחה למשפט בינלאומי, שאמור להעיד על חוקיות החזקת נשק גרעיני. בית המשפט, בדעת רוב של 2 שופטים, פסק, כי העדות אינה רלוונטית ועל כן אין טעם שתושמע.

אתמול הציגה התביעה לבית המשפט תעודת חסיון, החתומה בידי ראש הממשלה יצחק שמיר, המתייחסת לידע המצוי בחזקתו של שמעון פרס בנושא הגרעין. פרס אמור להעיד מחר בבית המשפט לאחר שהוזמן להעיד על פי בקשת הסנגוריה. תעודת החסיון מתייחסת ל־5 נושאים ולפיה לא יוכל ממלא מקום ראש הממשלה להישאל שאלות או להעיד על נושאים אלה. בעדותו של פרס יסתיים פרק הצגת הראיות במשפט ואנונו.

בכינוס הבינ"ל לחברי פרלמנט יהודים – בירושלים

צור: לעבור ממאבק חשאי למען יהודי אתיופיה – למאבק גלוי

מאת יקיר צור, סופר "דבר"

הכינוס הבינלאומי הראשון לחברי פרלמנט יהודיים, המתקיים בימים אלה בירושלים, החל את יומו הראשון בישראל בסקירה של שר הקליטה, יעקב צור על יהדות המצוקה.

בהתייחסו לבעיית 12,000 היהודים שנותרו באתיופיה, פנה השר לחברי הפרלמנט היהודים בבקשה לפעול בארצותיהם כדי להפעיל לחץ על ממשלת סודאן. צור הוסיף, כי ייתכן שהגיע הזמן לעבור ממאבק חשאי למאבק גלוי למען שחרור יהודי אתיופיה שנותרו עדיין בגלות אתיופיה.

27 חברי הפרלמנט היהודים, ביניהם תשעה חברי הקונגרס האמריקאי ואחרים, מארגנטינה, בלגיה, ברזיל, הונדורס, איטליה, דרום־אפריקה, ספרד ובריטניה, הגיעו ארצה ביוזמת "הפורום הישראלי" חברי הכנסת נאווה ארד ואהוד אולמרט, לארבעה ימי דיונים במהלכם יסיירו ביו"ש ובגליל, יתארחו בכנסת וידונו בנושאי החוקה והשיטה הדמוקרטית, החופש אחר השלום. אתמול נפגשו הפרלמנטרים היהודים עם נשיא המדינה חיים הרצוג, רוה"מ יצחק שמיר, ומ"מ שמעון פרס וביקרו ב"יד־ושם". בערב הם התארחו בבתיהם של חברי "הפורום הישראלי".

רוה"מ יצחק שמיר הדגיש בפני חברי הפרלמנט היהודים את נחישותה של ישראל לא להשתתף בוועידה בין־לאומית ואת העובדה שבצד הערבי אין כל תזוזה לכיוון אפשרות של פתרון ואין כל חילוקי־דעות בשאלת היחס לישראל. "אינני רואה "שלום עכשיו" ערבי".

ואילו פרס הציג בפניהם את שתי האפשרויות הקיימות: משא ומתן עם חוסיין או אש"ף. "התחלה של מו"מ עם אש"ף היא פשוטה, כיוון שאין הוא מתעקש על ועידה בין־לאומית, אולם התוצאות יהיו טראגיות", אמר פרס. הוא הוסיף כי אם הפלשתינים יראו שיש סיכוי להסדר באמצעות ירדן; הם יתמכו בירדן, אם לא יראו שיש סיכוי לפתרון, תתחזק תמיכתם באש"ף. גם שמיר וגם פרס הדגישו את חשיבותן של הבחירות הקרובות בוויכוח על הדרך לשלום.

הפרלמנטרים היהודים נפגשו אתמול גם עם נשיא המדינה, חיים הרצוג, שהתייחס למאורעות האחרונים בשטחים. בתשובה לשאלת חבר קונגרס אמריקאי לגבי התעלמות ישראל מהעצות האמריקאיות לגבי ההתנהגות בשטחים, אמר הרצוג כי עצות דומות שלא לנהוג ביד חזקה במתפרעים, ניתנו גם בעת המהומות באיראן נגד השאה והתוצאה היתה עלייתו של חומייני. "שום מדינה דמוקרטית לא נשארה דמוקרטית על־ידי כך שאיפשרה למהומות כגון אלו לצאת מכלל שליטה", אמר הרצוג.

8,011 יהודים היגרו מברה"מ ב־87

ז'נבה (רויטר). – העלית היהודים מברה"מ עלתה בצורה דרמטית ב־1987, ולפי הסיכומים של הוועדה הבין־ממשלתית להגירה בז'נבה היגרו מברה"מ 8,011 יהודים, פי שמונה מאשר בשנה הקודמת, מסרה דוברת הוועדה אתמול.

ועדת ההגירה מסייעת לפליטים להשתלב בקהילות אחרים והיא רושמת את מספר היהודים המגיעים מברה"מ לווינה. הדוברת מסרה כי היה זה מספר האנשים הגדול ביותר שהורשה לעזוב את ברה"מ מאז 1981, שנה שבה קיבלו 9,560 יהודים סובייטיים אשרות יציאה.

גרעון הממשלה בדצמבר – 536 מיליון ש"ח

מאת אמנון אמד, סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

בחודש דצמבר הסתכם גרעונה של הממשלה בסך 536 מיליון ש"ח.

את הגרעון הגדול יחסית מימנה הממשלה על־ידי גיוס כספים לטווח ארוך בהיקף של 112 מיליון ש"ח ומכירת מלוות קצרי־מועד בסך 138 מיליון ש"ח.

את היתרה בסך 286 מיליון ש"ח הזרימה הממשלה למשק בדרך של "הדפסת" כספים.

הגרעון שנרשם בחודש שעבר היה גבוה במיוחד בשל העליה העונתית הנרשמת בסוף כל שנה בהוצאות הממשלה, וכן בשל הקדמת תשלום משכורות דצמבר בהיקף של כ־260 מיליון ש"ח.

ביתרות מטבע החוץ של ישראל נרשמה בחודש שעבר תמונה חיובית יותר. בדצמבר עלו היתרות ב־13 מיליון דולר ובסוף החודש הסתכמו בחמישה מיליארד ו־329 מיליון דולר.

אושר ייקור החשמל בארבעה אחוזים

מאת יוסף מיכלסקי, סופר "דבר"

שר האנרגיה והתשתית משה שחל ושר האוצר משה נסים, אישרו ביום א' האחרון את ייקור החשמל ב־4 אחוזים ואת הוזלת תעריף עוצם זמן החל על צרכני חשמל ב־6 אחוזים.

אתמול אישרו שני השרים הוזלת מחיר המזוט לחשמל ב־10 אחוזים, ומחיר המזוט לתעשיה ב־12 אחוז. השינויים לגבי תעריפי החשמל חלים מ־16 בדצמבר 1987. ייקור החשמל ב־4 אחוזים חל על המגזר הביתי ועל הצרכנים הקטנים והבינוניים בתעשייה ובמסחר. הוזלת תעריף תעו"ז נוגעת לצרכני חשמל גדולים, כ־1200 במספר, הצורכים יחדיו כ־45 אחוז מכלל צריכת החשמל במדינה.

התעריפים המיוחדים לצרכנים אלה נועדו, בין השאר, לעודד את צרכני החשמל הגדולים להעביר עד כמה שניתן את צריכת החשמל במפעליהם לשעות השפל בביקוש בחשמל כדי למתן את הביקוש בשעות השיא. כמו כן אושר ביום א' האחרון שינוי פנימי במבנה תעריפי תעו"ז שעיקרו: ייקור החשמל לצרכני תעו"ז בשעות השיא של הביקוש לחשמל. היחס בין מחיר שעות השפל ומחיר שעות השיא יעמוד על 3.2 ל־1, במקום 2 ל־1. באשר להוזלת המזוט אמר השר שחל, כי משרדו משתדל לעודד את כושר התחרות של התעשייה בחו"ל וההוזלה האחרונה תשפיע על מוצרי המוזרים בישראל. יצויין, כי לפני שלושה שבועות הוזל המזוט לתעשייה לחשמל ב־16 אחוז.

בעל השפם הארוך בעולם נרצח וראשו נערף ונלקח

ניו דלהי (עיצ) – אזרח הודי, שזכה להירשם בספר השיאים של גינס כבעל השפם הארוך ביותר בעולם – אורכו היה קרוב לשני מטר – נרצח במוצאי שבת במדינת ראג'אסטאן שבמערב הודו, בשעה ששב לביתו – על כך מסרה סוכנות הידיעות "יונייטד ניוז אוף אינדיה".

הרוצחים, שזהותם לא ידועה, לקחו עמם את ראשו של ההודי, קארני כהיל, והשאירו במקום את הגופה ללא ראש.

קארני כהיל, שזכה לפרסום רב ודמותו התנוססה על גלויות בראג'אסטאן, החל לטפח את השפם שלו בבית הסוהר, שם נכלא לאחר שנידון למאסר עולם באשמת רצח. הוא זכה להמתקת דינו והשתחרר מהכלא.

תור היירדאל גילה עיר עתיקה בפרו

מאת עלי כהן, סופר "דבר" בדנמארק

קופנהאגן (מיוחד ל"דבר"). – תור היירדאל, החוקר הנורווגי הנודע, מתקרב לגיל 74 אך אינו שוקט על שמריו. לאחר מבצעיו המזהירים בעבר, שכללו בין היתר את ספינות "קון טיקי" ו"אקו אקו", הוא הודיע עתה על מבצע חדש, העשוי להאפיל על מבצעיו הקודמים.

המדובר בחפירות בהיקף חסר תקדים של עיר נטושה עתיקה בחוף האטלנטי של פרו, טוקומה. השערות החוקרים אומרות, כי התרבות העתיקה של מצרים, מסופוטמיה והתרבות ההודית ניזונות מן התרבות הקדומה באותה עיר נסתרת מתחת לאדמה הנקראת טוקומה.

תור היירדאל משער שידם של סוחרי קדמים ועתיקות טרם הגיעה לטוקומה ולפיכך צפויים גילויים מרהיבים בחוף פרו. טוקומה והתרבות שלה מגיעים 20,000 שנה לאחור ופירושו של דבר למעלה מ־10,000 שנה קודם לתרבות העתיקה הידועה לחוקרים עד כה.

ידוע, כי בין היתר מצויה בטוקומה פירמידה בגודל של 10 עד 15 מטרים, מתקופה מקבילה לפירמידה של סקארה במצרים.

יחידת תנועה חדשה הוקמה במחוז הצפוני של המשטרה

מאת מחמוד חליליה, סופר "דבר" בנצרת

בטקס חגיגי הוכרז אתמול על הקמתה של יחידת תנועה במחוז הצפון של המשטרה.

שוטרי היחידה יצאו לעבודתם לאחר תדרוך של נצ"מ רמי רהב, קצין סיור מבצעים מחוז. היחידה החדשה מונה 60 שוטרים ו־40 כלי רכב והיא מסוגלת לקלוט עוד 15–20 שוטרים. היחידה תגביר את הנוכחות של שוטרי התנועה בכבישים הבין־עירוניים שבמחוז הצפוני ותפקידה למנוע תאונות דרכים בכבישים המכונים "הכבישים האדומים" ובכבישים המועדים לתאונות. היחידה תפעל גם בהדרכה ובהסברה לנהגים. עם הקמת היחידה יתפנו לשכות התנועה המרחביות לאכיפת חוקי התנועה ולהגברת הנוכחות בתוך הערים והכפרים הערביים שבמחוז.

איש העסקים רגר ירוץ לראשות עיריית באר־שבע מטעם הליכוד – לבקשת שמיר

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

איש העסקים יצחק (איציק) רגר נענה לבקשת ראש הממשלה יצחק שמיר ויהיה מועמד הליכוד לראשות עיריית באר־שבע.

שמיר נועד אתמול בלשכתו עם רגר וחברי ועדת המינויים של התנועה. בפגישה נכחו גם יו"ר מזכירות תנועת החרות משה ארנס וח"כ דוד מגן, שהוא חבר הוועדה המוניציפאלית של הליכוד. כל הנוכחים בפגישה תמכו תמיכה מלאה ב"תוכנית ההצלה" שהציע רגר לבאר־שבע, הכוללת הבאת משקיעים, הפניית עולים לעיר, עידוד התיירות והתרבות בעיר.

רגר בן ה־55 שימש בעבר שליח רשות השידור באירופה ונשיא מפעל הבונדס בארה"ב. כיום הוא משמש יו"ר החברה לפיתוח חוף אילת בהתנדבות ומנכ"ל חברת "קנית דרום" שבבעלותו של המיליונר היהודי־קנדי דוד עזריאלי, שבנה את "הקניון" ברמת־גן ומקים בימים אלה את "הקניון" בבאר־שבע.

صكنا من الاصل

هكذا من الأصل

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים

מסחר ער בקלילות ופושר בכבדות

• הכותב מנהל תיקי השקעות

מאת שמואל רוזנבלום

• נמשכת המגמה החיובית מאופקת בבורסה • ענין מועט במניות המשתנים מעיד במידה מסויימת על חוסר הצלחה לשיטת מסחר זו • התעוררות בקלילות באה לאחר שחיקת שערים תלולה במהלך 87 • מנהלי תיקים מנסים להגדיל את פרופורציות במניות • גורמים המקורבים לקונצרן כלל רואים תהליך של בנית שוק מניות בריא בהדרגה תוך אפשרות להתפרצות חיצונית בשערים ועקב סיבות כפיוות ועיסקת חבילה • בשוק ההון ממשיכים להאמין כי פיוות הוא שאלה של זמן קצר בלבד • נמשכת פעילות ערה בשורת מניות קלילות בלוינשטיין, קיסריה, לומיר, ליפשיץ ונוספות • גורמים בנקאיים סבורים כי המשך היציבות במשק יהווה גורם להתאוששות בורסאית • במסחר במ.ר.צ ומשתנים עליה סימלית, בבנקאיות ביקושים ונטיה לעליות, בהופשיות תנודות שערים חדות יותר בנטיה לעליות. בשוק השחור רגיעה 1.66 שקל לדולר • למרות התחושות האופטימיות בבורסה מוהירים פרשנים רבים כי ישנם עדיין ספקות רבים לגבי מגמות המסחר במניות בעיקר עקב אי הצטרפות של הציבור למעגל הפעילות הבורסאי. מבצעי ההפצה וההנחה בקרנות מתנהלים בשלב זה באדישות.

מגמת מסחר חיובית מאופקת נרשמה גם אתמול בבורסה כאשר את מירב העניין ריכזו המניות הקלילות דווקא, בעוד שבמניות הכבדות התנהל מסחר פושר בנטיה קלה לעליות. הפעילים המרכזיים בשוק הנוכחי הינם מנהלי תיקים ומשקיעים גדולים המנסים להגדיל פרופורציות במניות קלילות לאור הערכות חיוביות לגבי חברות ספציפיות ובהתחשב בשחיקת השערים החדה שנרשמה במהלך המחצית השניה של 87 במניות אלו. המניות הכבדות מאידך נותרו למשחק בין הגופים המוסדיים בעיקר כאשר המעורבות הציבורית בהן שואפת לאפס. בימים האחרונים חזרו ועלו הטרוניות המעורבות בגלל שיטת המסחר במשתנים. בבורסה מקווים כי בקרוב יבוצעו שינויים נוספים בשיטת המסחר החדשה שהפעלתה באמצר מוטלת בספק רב. גורמים המקורבים לקונצרן כלל והמונה הציבור אתמול כי תהליך העובר על השוק באחרונה הינו תהליך של בנית שוק מניות חיובי ותוך זמן קצר תתבסס הפעילות על מגמת מסחר חיובית מתמשכת. בכלל מעריכים כי ביצוע פיוות במשק המשק היציבות הכלכלית יביאו לעניין ציבורי מחודש בעשה במניות. הערכות דומות אם כי זהירות ומאופקות יותר שוררות אצל מספר גורמי בורסה גדולים נוספים ובחלק מהמערכת הבנקאית. במסחר אתמול בלטה פעילות ערה ונפחי עיסקאות מעניינים בשורה ארוכה של מניות קלילות. דוגמאות לכך ראינו במניות לוינשטיין, ליפשיץ, נאות אביב, ערובה, אינטרגמא, כלכלית, פרייקלאס, קונסורטיום לבידוד אשקלון, תאת, חילן, הדר, ורבות נוספות. תנודות שערים חדות נרשמו במניות – ישרס 5%+, ליפשיץ אופציה 11.7%+, מרלו 4.9%+, ממה 4%+, קדמני 6.1%+, כלל אלקטרוניקה אופציה 6%+, אלביט 4.4%-+ אגרין 5.6%-, אוניקו 10%-, חירון מוכרים.

מלונות ים סוף – עמלת הפצה נאה

חברת מלונות ים סוף (סונסטה) עומדת כידוע בפני הנפקה לציבור. במסגרת שיווק ההנפקה לציבור קיימה החברה כנסים ליועצי ומנהלי ני"ע לצורך הסבר על מבנה ההנפקה ונתונים על החברה ועל ני"ע החדשים. עמלת ההפצה נעה סביב 3% לערך ויש בה פיתוי מסויים למנהלי תיקים להזמין את ני"ע ולקבל עמלה נאה. שיעור עמלת ההפצה בהנפקות נע בדרך כלל בין 1.5% ועד 2% לערך. בכל הנראה עשויה הנפקת ים סוף לזכות בחיזום יתר סביר.

מדד דצמבר – 1.1% או מעט יותר

תחזיות שהוכנו באוצר צופות כי מדד חודש דצמבר יהיה בשיעור 1.1% לערך. לדעת פרשני משרד האוצר עשויה האינפלציה במהלך החודשים עד לסיום שנת התקציב במרץ 88 להסתכם בכ-3.5% נוספים בלבד. הערכות האוצר מתבססות על שמירת המחירים במשק בתקופה הקרובה גם באם נניח שבתחזיות האוצר קיימת אופטימיות או סטיית תקן בינונית, גם אז לא מדובר ברמת אינפלציה חריגה עד חודש אפריל 88. אין ספק שרמת מדד זו בביצועי תקופת בי. לא יחולו שינויים בולטים במשק יוצרת קיקוף-ווחף-לפעולות בורסאית. נטולת חששות מפני שינויים אינפלציונים בדרך. בשוק ההון נותרה לפיכך תעלומה גדולה והיא מועד ביצוע פיוות. אתמול נשמעו פרשנים ומקורבים לאוצר כמסבירים שפיוות יבוצע תוך תהליך כלכלי שלם כעיסקת חבילה במשק ובשכר ולא כצעד העומד בפני עצמו. מיותר לציין כי בבורסה מקדים שהפיוות יתבצע בקרוב ויביא למפנה נוסף וחיובי בשוק המניות.

מעבר לקלילות ומסחר פושר בכבדות

תופעה מעניינת הנרשמת בימים האחרונים בבורסה הינה המעבר למניות קלילות ובינוניות לעומת מסחר פושר למדי בכבדות ובעיקר במניות המשתנים. תופעה זו מוסברת עקב שחיקת השערים התלולה שנרשמה בקלילות במחצית השניה של 87 בהשוואה לכבדות. מניות קלילות רבות נמצאות ברמות שערים אטרקטיביות להשקעה בהתחשב בנתונים כלכליים טהורים. מעניין יהיה לראות באם הפעילות החיובית בקלילות "תמסור" התעוררות בהמשך בכבדות

קרנות בטוחה – בראש מבצעי הקרנות

קרנות הנאמנות שבניהול בטוחה מקונצרן כלל זכו להצלחה בולטת בשנת 1987. מסתבר כי הצלחת הקרנות נבעה בעיקר מאסטרטגית הפעילות. בסוף 86' רכשו ני"ע, בחודשים מרץ-אפריל 87 הקטינו אחזקות במניות ובסוף 87 התחילו לרכוש בחזרה מניות. מבין 10 קרנות הנאמנות המצטיינות במהלך 87 הציבה בטוחה ארבע קרנות בעשיריה הפותחת. להלן רשימת עשר הקרנות הטובות ביותר במהלך השנה החולפת – 1. רקפת (בטוחה) 48.26 2. טל (אי.סי.) 41.81 3. סביון (בטוחה) 37.79 4. מקוה (הבינלאומי) 36.71 5. דליה (בטוחה) 36.87 6. כלנית (בטוחה) 34.82 7. ארז (פועלים) 32.24 8. רוכיפת (אמריקאי) 31.84 9. צוק (אמריקאי) 31.57 10. צופית (אמריקאי) 31.48. מעבר לשבחים המגיעים למנהלי הקרנות של בטוחה ראויה לציין לשבח גם הצלחת קרנות פועלים ואמריקאי, שהצליחו השנה במיוחד על רקע חולשת קרנות בכל"ל פיא.

הודעות מהבורסה

מרלו – בחודשים אפריל ספטמבר 87 הרוויחה החברה 350 אלפי שקלים בהשוואה ל-50 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגן – במחצית השנה שהסתיימה בסוף ספטמבר 87 נרשם לחברה רווח של 299 אלפי ש"ח בהשוואה להפסד בשיעור 812 אלפי ש"ח אשתקד.

יעביא – החברה הרוויחה בחודשים אפריל-ספטמבר 87 105 אלפי ש"ח לעומת 75 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה.

בולום – הרווח הנקי לחודשים אפריל-ספטמבר 87 הסתכם ב-531 אלפי ש"ח לעומת 1.2 מליון ש"ח בכל שנת 1986. החברה הנפיקה בגיות בבורסה במהלך 1987.

קרדן – החברה רכשה 50% במניות החברה המרכזית לניירות ערך בעיסקה של 1.3 מליון ש"ח מידי רות ושלמה קרדן. העברת המניות טעונה אישור הבורסה.

כבלים – תדיראן רכשה בבורסה כ-81000 ע.נ. מניות כבלים בשערים שבין 394-429. בנוסף נמסר כי קופת הפיצויים של תדיראן רכשה 105380 ע.נ. מניות כבלים בשער 333.

אינטרגמא – תנחום אורן בעל ענין בחברה מכר בבורסה 13297 מניות 5 שקל בשערים 576-615.

דנקנר – החברה המסחרת בחודשים אפריל-ספטמבר 87 כ- 365 אלפי ש"ח.

[illegible] דירקטור מוזמן.

אירלד – הפסדי החברה לחודשים אפריל-ספטמבר 87 הסתכמו ב-600 אלפי ש"ח. ההפסד נובע מירידת ערך מניות גב ים המוחזקות ע"י אירלדן.

כבלי ציוד – החברה הודיעה כי נחתם הסכם חדש למכירת מניות כבלי ציון לכלל ולמשקיעים זרים.

דובק – עקב הוסר מניין חוקי נדחתה האספה הכללית של החברה עד לחודש מרץ.

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אגוד ש	23350				
הבינלאומי 0.1	1600	1794	+20	+1.3	+989
הבינלאומי א 0.5	876	1300			-206
כללי לא בהסדר 1	16000 *	69.0	+100	+.6	+85.0
* ביצוע חלקי 95.00%					
פ.יבה 0.5	8253	1351			-588

בהסדר ההצמדה ל-88

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אידיבי מ"ד ל-88	102450	861	+150	+2	+668
אידיבי ב' ל-88	101750	20.0	+50	+1	+55.0
אידיבי בב"א 88	613500	1.0			-1.0
איגוד וש"ח ל-88	73939	297			-371
דיסקונט ב' ל-88	130000	1.0	+300	+2	+80.0
דיסקונט א' ל-88	131000	339	+800	+.6	+722
דיסקונט שה ב 88	13090	20.0	+90	+.6	+40.0
מזרחי ש' ל-88	42150	1085	+250	+.6	+1638
מזרחי ב' ל-88	43500		-100	-.2	-70.0
הפועלים בנב 88	88200				
הפועלים שה ל-88	69090	2285	+200	+.3	+2279
הפועלים ב' ל-88	69100	241			+137
כללי א' ל-88	176500	22.0	+1400	+.8	+252
כללי ש"ח 7 ל-88	8461		+10	+.1	+50.0
בל"ל בבוק ל-88	44250	2536	+150	+.3	+1974
בל"ל ש"ח 1 ל-88	16550	288			-58.0
מבטח ומסד 1 ל-88	58500	5.0			-5.0
מבטח ומסד 5 ל-88	29910	42.0	+300	+1.0	+42.0

בהסדר ההצמדה ל-89

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אידיבי מ"ד ל-89	124850	116	+220	+.2	+66.0
אידיבי ב' ל-89	— לא נסחר				
אידיבי בב"א 89	— לא נסחר				
איגוד וש"ח ל-89	91900	2.0	-1000	-1.1	-2.0
דיסקונט ל-89	— לא נסחר				
דיסקונט א' ל-89	178420 תב	14.0	+16230	+10.0	+9.0
מזרחי ש' ל-89	51149	196	+90	+.2	+130
מזרחי ב' ל-89	— לא נסחר				
הפועלים ש' ל-89	85000	149	-567	-.7	-121
הפועלים ב' ל-89	83920	4.0	-800	-.9	-4.0
כללי א' ל-89	215600				
בל"ל בבוק ל-89	53600	163	-300	-.6	-222

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אדנים 0.1	28400 תב		+1700	+6.4	+18.0
לאומי משכנתאות ב	8650	63.0	-350	-3.8	-105
לאומי משכנתאות ר	8861	49.0	+100	+1.1	+70.0

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
כרמל ש	5900 תב	220	+320	+5.7	+520
כרמל שה 1	4320				
מימון ומסח' 1ש"ח	2445	490			-65.0
משכן ב ש	3950	37.0			-101
עצמאות 0.1	19920	2.0			-2.0
כפות מבוב ש	22800				
כפות רג ש	24600	21.0	+600	+2.5	+41.0
כפות שה 1	— הפסקת מסחר				
כפות שה 3	5400	200	-160	-2.9	-200
יעשר 1.0	3454 *	302	+34	+1.0	+54.0
* ביצוע חלקי 94.00%					
יעשר 5.0	3184	275			+85.0
מירב 1.0	8150	33.0			-22.0

מוסדות מימון

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
שלמון א 1ש"ח	890	1595	+5	+.6	+2105
התקלאות מבנב א	— לא נסחר				
התקלאות כבכב נ	— לא נסחר				
לאומי תעשיה א ש	13000	60.0	+30	+4	+20.0
פתוח תעשיה כבכב	— לא נסחר				
פת תעש בב 3	— לא נסחר				
פת תעש בב נג	— לא נסחר				
פת תעש בב 13	— לא נסחר				
פת תעש בב ר	— לא נסחר				
פת תעש בב רך	— לא נסחר				
מוסד קבלנים 5.0	1055	1551	+5	+.5	+128
תיירות בב	— לא נסחר				
כלל ליסינג 0.1א	28130	61.0	+800	+2.9	+91.0
כלל ליסינג 0.5ב	24500	60.0	+500	+2.1	+80.0

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אילון בטוח 1ש"ח	125.0	2255			-176
איתן ביטוח 1ש"ח	142.5 תב	3587	-10.0	-6.6	-7887
אדיב 0.1	1656	780	+16	+1.0	+344
אדים א 0.5	1126	1536			-236
בטוח מסנה 1ש"ח	351	1500	+1	+.5	+4.0
בטוח מסנה 5ש"ח	222	2698	+2	+.9	+90.0
בטוח כשנה אפ 2	240	798	+10	+4.4	+4000
בטוח מס' שח-אפ	108.5				-960
הדר 1ש"ח	175.0	16790	+4.0	+2.3	+19340
הדר 5ש"ח	129.0	16000			+3141
הדר אפ 2	151.0	3045	+2.0	+1.5	+2435
הפניקס 1ש"ח	754	450	-5	-.7	-750
הפניקס 5ש"ח	587		+3	-.5	+1000
המשמר-הראל 1ש	5480				
המשמר-הראל 5ש	4600	92.0			+58.0
מנורה 1.0	1460				-3.0
מנורה 5.0	954 תב	320	-106	-10.0	-388
סהר פיננת ג	391	4880	-9	-2.3	-6726
סהר-ספיס 1ש"ח	1073	508			-1700
צור כ"ר 1ש"ח	297	7094	-3	-1.0	-6236
ציון החזקות 1ש"ח	4680		-20	-.4	-50.0
ציון החזקות 5ש"ח	1380	300			+147

מסחר ושרותים

מסחר

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אינטרגמא 1ש"ח	933	4520	+36	+4.0	+6088
אינטרגמא 5ש"ח	661	13101	+14	+2.2	+11454
כאיר עזרא 1ש"ח	839	3393	+20	+2.4	+6234
כאיר עזרא אפ 2	414	200	+20	+5.1	+592
כאיר עזרא 1ש"ח	839	3593	+20	+2.4	+6234
כאיר עזרא אפ 2	414	200	+28	+5.1	+392
כלל סחר אפ ר	406	18638	-5	-1.2	-25075
כלל סחר אגח 2	171.0	6000	+1.0	+.6	+9725
רפק כ"ר 1.0	925	2512			-240
רפק כ"ר 1ש"ח	17000				-6.0
רפק כ"ר 5ש"ח	18500				-20.0
שופר-סל כ"ר א'	12080	400	+175	+1.5	+385
שופר-סל אפ ר	5901	394	+101	+1.7	+335
שופר-סל אגח א	109.5	13900			+1850

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אסותא 0.01ש"ח	378	1240	+2	+.5	+466
סכנות הספקה 1ש"ח	774 *	499	-8	-1.0	-672
* ביצוע חלקי 84.00%					
סכנות הספקה 5ש"ח	273	6585	+13	+5.0	+6204
קרור הספקה 1ש"ח	1000	1000	-9	-.9	-797
קרור הספקה 10ש"ח	265	20746	+5	+1.9	+23346
מוסכי ערוה 1ש"ח	1755 תב	480	+160	+10.0	+696
מוסכי ערוה 5ש"ח	1075	2155	+30	+2.9	+1200

מלונות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
גלי זוהר 1.0	— לא נסחר				
גלי זוהר 5.0	— לא נסחר				
מלונות דן 1 ש"ח	1784	93.0	+34	+1.9	+93.0
מלונות דן 5 ש"ח	1527	389	-5	-.2	-538
חוף האלמוג 0.1	8090	214			-201
מלונות ירדן 1.0	2920	400	-8	-.3	-201

מחשבים ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
ת.י.ל. 1ש"ח	253	3146			-5266
ת.י.ל. אפ ב	108.0	8154			+13899
ת.י.ל. אגח א	102.5	15021			-15021
יעביא 1ש"ח	7290 תב	196	+392	+5.7	+187
מ.ל.ל. 0.1ש"ח	11299	20.0			
מ.ל.ל. 0.5ש"ח	2705	240	-5	-.2	-105
ניקוב 1ש"ח	1170	240			+329
ניקוב 5ש"ח	415	6729	+7	+1.7	+5413
ניקוב אפ 2	1020	3560	-50	-4.7	-4565
תים מחשבים 1ש"ח	794	4027	-40	-4.8	-10017

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אזורים אפ 1	748	3904			+1350
אזורים אגח 3	146.0	1000			-1800
אילון פלק'ה ש"ח	303	5156	+3	+1.0	+7973
אל-רוב 1.0	355	2500	+6	+1.7	+4926
אפריקה 0.1ש"ח	45200	6.0	+80	+.2	+26.0
אפריקה אפ 5	24500	12.0	-400	-1.6	-10.0
ארזים 1.0	5350	205	-50	-.9	-63.0
אירוף 1ש"ח	2720	491			-391
אירוף 5ש"ח	2050	481	+62	+3.2	+711
ברנוביץ 1ש"ח	2800	126	+20	+.7	+200
ברנוביץ 5ש"ח	2290		+20	+.9	+500
דור הנגב 1ש"ח	6520	154			-54.0
דרעד 1ש"ח	206 תב	2235	+14	+7.3	+5538
דרעד 5ש"ח	159.5	5083	+6.0	+3.9	+9196
המסלול 1.0	— לא נסחר				
המסלול 5.0	— לא נסחר				
ה.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר				
ה.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר				
כלכלית י-ם 1ש"ח	320	6672	+5	+1.6	+1720
כלכלית ים אפ 1	108.0	15571	-1.0	-.9	-10184
בב-ים 0.1	4415 *	313	-45	-1.0	-42.0
* ביצוע חלקי 90.00%					
בב-ים 0.5	3580	400			-256
ישפרו 1ש"ח	3700	325	+85	+2.4	+538
ישראלום 1.0	1271	930	+16	+1.3	+2216
ישרס 1ש"ח	21100	135	+1000	+5.0	+163
כהן פיתוח 1.0	8950		-100	-1.1	-100
לומיר 1ש"ח	11000	358			-200
לוסיד 5ש"ח	3049	1439			-1176
מ.ת.ב. 1.0	— לא נסחר				
מ.ת.ב. אפ 2	— לא נסחר				
מ.ת.ב. אגח א	— לא נסחר				
מגאורי בניה 1.0	— לא נסחר				
מישנאל 1ש"ח	185.0	8900	+5.0	+2.8	+28521
מישנאל אפ א	178.0	7671			-7289
מנרב 5ש"ח	1320	282	+8	+.6	+280
מר-לו 1ש"ח	1940	2110	+90	+4.9	+2835
לוינשטיין 1ש"ח	429		+6	+1.4	+295
לוינשטיין 5ש"ח	205	16083	+4	+2.0	+20399
ליפשיץ 1ש"ח	391	3165	+3	+.8	+12055
ליפשיץ 5ש"ח	219	13000	+3	+1.4	+460
ליפשיץ אפ 2	153.0 תב	5900	+16.0	+11.7	+7700
ליפשיץ אגח 1	102.0	13470			-1068
נאות אביב 0.5	3850	300	-100	-2.5	-333
נכסי אזורים 1ש"ח	359	1860			-440
סהר החזקות 1.0	739		-2	-.3	-250
סולל כ"ר 1ש"ח	1256	127			-127
סולל [illegible]	— הפסקת מסחר				
קיסריה 1ש"ח	4130	359	+65	+1.6	+333
קיסריה 5ש"ח	1953	1435			+1425
רובינשטיין 1ש"ח	370	13647			-6988
רובינשטיין 5ש"ח	205	1100	-6	-2.8	-3100
רובינשטיין אפ 2	956	2950			-1650
רובינשטיין אגח א	128.5	5000	+1.0	+.8	+3000

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2545	40.0	+80	+1.2	+40.0
מטעי הדר 0.5	2425	50.0	-25	-1.0	-50.0
מהדרין 1ש"ח	6820	180			-85.0
מהדרין אפ 1	4000	120	-1		-85.0
נכסי הדרים 1.0	1750	500	-30	-1.7	-500
פריאור 5ש"ח	2350 תב	41.0	-150	-6.0	-41.0

תעשייה

מזון וטבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
דובק מב ש	3875	727			-7.0
דובק מב מ	3810	534	-80	-2.1	-534
ווקלל מ"ד 1ש"ח	378	3627	+8	+2.2	+2506
ווקלל מ"ד 5ש"ח	325	2000	+5	+1.6	+2000
ווקלל אגח 1	102.5	2500			+12500
טמפו בירה 1ש"ח	32825 *	9.0	+325	+1.0	+1.0
* ביצוע חלקי 90.00%					
טמפו בירה 5ש"ח	27700	9.0	+1100	+4.1	+22.0
יכתר 1ש"ח	1090	966	-20	-1.8	-793
יכתר א 5ש"ח	684	900	+9	+1.3	+2009
יכתר אפ 2	385				
מן 1ש"ח	456	873			+513
מן 5ש"ח	395 *	1000	+36	+10.0	+1110
* ביצוע חלקי 36.00%					
סנפרוסט 1ש"ח	16100	38.0	+259	+1.6	+40.0
עסיס ב 5ש"ח	350	3660	+10	+2.9	+3980
שלמה אבג'ל ש"ח	2360	228			+69.0
שמן מברא 4 ש"ח	1680	104			-44.0

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
ארגוד 1ש"ח	522	893	+1	+.2	+10.0
ארגוד אפ 2	313	3800	+6	+2.0	+3800
ארגוד אגח 1	110.0	15890	+3.0	+2.8	+15890
אופים 1.0	553	120	+12	+2.2	+220
אופנת בגיר 1 שח	380	2330			+2700
אופנת בגיר 5 שח	262	1000			
אופנת בגיר אופא	330		+10	+3.1	+1000
ארגמן רג ש	11970	151	+570	+5.0	+214
דלתא-גליל 0.1שח	1680	483	-10	-.6	-286
דלתא-גליל 0.5שח	1250	975	-30	-2.3	-1140
כפורית מאוחד 1.	1530 תב	75.0	+76	+5.2	+275
כפורית מאוחד 5.	800		-41	-4.9	-477
ויסלגו מ"ד 1ש"ח	320	2200	+9	+2.9	+2200
ויסלגו מ"ד 5ש"ח	232	470	+1	+.4	+1500
ורדינון 1.0	5000	370	+30	+.6	+215
ויקית 1ש"ח	2033	250			-979
ויקית 5ש"ח	1600	1873			-1273
ויקית אפ ב	746	500			-335
סופר 1ש"ח	202 תב	500	-14	-6.5	-200
קוסר אפ 1	113.0	1370	-2.0	-1.7	-2670
לודרוה 0.1	882				+200
לודרוה 0.4	600	1671			-1321
ליגת 1ש"ח	240	4158	+7	+3.0	+3158
עים 1.0	363	1721			+3555
עים 5.0	193.5	4853	+3.5	+1.8	+9417
עים אופציה סד"ב	164.5	4184	+2.5	+1.5	+10390
עים אגח 1	117.0				-4000
עמק 1.0	233	10309	-4	-1.7	-10239
עמק אפ 1	124.5	4744	-10.0	-7.4	-11788
פולגת א 1ש"ח	1135	2539	+40	+3.7	+2609
פולגת א 0.5	10200	24.0	+200	+2.0	+74.0
פרעד 1ש"ח	925	815	-5	-.5	-447
גיבור-סברינה	7950	60.0	+67	+.9	+140

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אורדן 10.0	7700	54.0	-400	-4.9	-54.0
אורדן 50.0	7000	50.0			+50.0
אלקוית 1.0	7200				
אלקוית 5.0	4970				
כבלים 1ש"ח	360	3880			-3511
אורדן 10.0	7700	54.0	-400	-4.9	-54.0
אורדן 50.0	7000	50.0			+50.0
אלקוית 1.0	7200				
אלקוית 5.0	4970				
כבלים 1ש"ח	360	3880			-3511
כבלים אפ 1	93.0	12198	-5.5	-5.6	-15814
כבלים אג"ח-אפ'	98.5	50000	-1.5	-1.5	-102200
כבלים אגח א	100.0	18380	+1.0	+1.0	+64168
התבוף 1.0	650	200	-5	-.8	-500
התבוף 5.0	348	100			-100
התבוף אופ	3000				+100
ויקה 1ש"ח	2954				-34.2
ויקה 5ש"ח	1400 תב	150	-112	-7.4	-250
טקסמאות פח 5ש"ח	3610	128			-28.0
כבלי ציון 1.0	2595	171	-5	-.2	-56.0
כבלי ציון 5.0	1370	804			-363
מתכת קרמבי 1 שח	242 תב	7880	+14	+6.1	+6921
מתכת קרמבי 5 שח	140.0	6180	+1.0	+.7	+4226
נחושתן 0.1	33867 תב	58.0	-3763	-10.0	-66.0
נחושתן 0.5	13600	40.0	+200	+1.5	+63.0
פקר פלדה 1ש"ח	2140	559	+25	+1.2	+801
קינג 1.0	774 תב	300	+57	+8.0	+814
קינג 5.0	429	823			-277
קליל 1.0	2665	1982	+50	+1.9	+2846
קליל 5.0	3211	1070			+498
קליל אופ	1155	2019	+50	+4.5	+4219
קליל אגח	124.0	4000			+636
שלדות 5.0	6620	276			+39.0
לביש 1ש"ח	747	1736	+7	+1.0	+1600
לביש 5ש"ח	462				

תעש' אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אלביט 3.0	262500	11.0	-12000	-4.4	-19.0
אלקו 0.1	8474 תב	56.0	+520	+6.5	+147.0
אלקו 0.25 ש	4450	280	+50	+1.1	+310
אלקו 0.25 ם	4378				
אלקטרה 1.0שח	1947	208	-100	-4.9	-208
אלקטרה א 0.5שח	1585 *	458	-15	-1.0	-45.0
* ביצוע חלקי 92.40%					
אלקטרה אופ 5	1040	863	+10	+1.0	+2315
אלקטרה אגח 3	154.0	6000			-5480
אורה 0.02שח	16100	102	+400	+2.6	+119
כלל תע' אלק' וש	2347	1666			-94.0
כלל אלק' אופ'א	399	4389	+34	+6.0	+4098
כלל אלק' אג"ח	98.0	67582			+180075
כלל אלקטרוניקה	627 תב	19774	-120	-16.1	-29431
ספקטרוניקס 1.0	1335	1603			+765
ספקטרוניקס 5.0	1080	1128			+619
פילכטנגר 1ש"ח	510	706			-706
פילכטנגר 5ש"ח	429	1495	+10	+2.4	+3995
ציקלון 1ש"ח	2354 תב	215	+180	+8.4	+798
ציקלון 5ש"ח	1254	1582	+22	+1.8	+1337
קצבסטיין 1ש"ח	4730				
קצבסטיין 5ש"ח	3108				
ת.א.ת. 1ש"ח	1144	705			-406
ת.א.ת. 5ש"ח	542	12580			-11837
תדיראן 1ש"ח	915	2060	+10	+1.1	+679

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
א.מ.בלבנין 1ש"ח	204	20156			-18545
א.מ. בנין אופ א	715	1739			+1380
א.מ.בנין אגח א	135.0	5250			+48250
אקרשטיין 1ש"ח	579	584	-11	-1.9	-1716
אקרשטיין 5ש"ח	367	9601	+8	+2.2	+9751
אקרשטיין אפ א	515	580	+15	+3.0	+1000
אקרשטיין אג"ח 1	128.0	2193	+1.0	+.8	+22807
האבים בגלום 1ש"ח	143.0	12626	+6.0	+4.4	+15840
אחים בגלום אגח	87.0	123	+1.0	+1.2	+25.0
שחיל השק 1ש"ח	578	1270	+15	+2.7	+5670
מתאריקה ולקמן 1	— לא נסחר				
מתאריקה ולקמן 5	17000				
נגב קרמיקה 1ש"ח	490	6039			-5600
נגב קרמיקה אפ	255	2977			-2581

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אגן 5 ש"ח	1745	1256	+5	+5	+239
אליאנס ב 200.0	1806 קו		+86	+5.0	+101
גל תעשיות 1ש"ח	432	2000			+1421
גל תעשיות 5ש"ח	290				
גל תעשיות אופ	130.0	950	+1.0	+.8	+3050
גל תעשיות אגח 1	100.0				-6000
רשנים 0.1	4480	407			-67.0
רשנים 0.5	1770	953	+30	+1.7	+776
חימה כמיקל 10.0	950	2277	+5	+.5	+996
ליפסקי 1.0	2370	310	-110	-4.4	-310
מקסימה 1ש"ח	950				
מקסימה 5ש"ח	625				
סנו 1 ש"ח	23580	50.0			-11.0
סנו 5 ש"ח	19750	63.0			+9.0
פריקלאס 1ש"ח	573	17794	+22	+4.0	+24025
פריקלאס אפ 1	164.0	3540			-3040
קים 1ש"ח	5178	365	+220	+4.4	+1065
קים אפ 2	2800	160	+60	+2.3	+450
קים אגח 1	110.0	5080			-2270
תיא 5ש"ח	5230	482	+100	+2.0	+601
פרוטארום 10.0	— הפסקת מסחר				

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
סהר 1ש"ח	191.0	5380	+6.0	+3.2	+1880
רפרין 1.0	5900 תב	79.0	+300	+5.4	+79.0
רפרין 5.0	3630 תב	132	+220	+6.5	+387
ת.פ.ג. 1.0	11000	101	-384	-3.4	-261
יהה 1ש"ח	1960	1154	+35	+1.8	+349
לבידי אשקלון 1.	895	3437	-35	-3.8	-5454
גוולן ב 0.5	85000	7.0			-7.0
קרגל 1ש"ח	930	3726			-3726
קרגל אפ סד' 1	639	1456			-1048
רים 0.1	598	2973	+18	+3.1	+3867
רים 0.4	244	500	-5	-1.2	-760
תעל ב 0.2	20040	172			+147

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אבריק 1.0	382	2042	+13	+3.5	+1592
אבריק 5.0	143.0 תב	10500	-8.5	-5.6	-7860
הסיאבה יד 1ש"ח	2850				-59.0
ה.ב.מלק 1ש"ח	1426				
ה.ב.מלק 5ש"ח	1180	850	+24	+2.1	+542

השקעות תעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
מק כב' 1.0	7730	288	-120	-1.5	-260
כלל תעש אפ ד	180.5	11170			+8505
כלל תעש אגח 6	112.0	23200			-4700

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אלביט ש	5670 תב	149	-630	-10.0	-149
אידיבי פית אפם	4100	2112			+669
אידיבי פית אג"ח	102.5	106378			-61050
אגוד 1ש"ח	1224	560	+20	+1.7	+658
בז'לק השקעות ש	1155				
גאולת אפ א	820				
גאולת אגח 1	106.5				+10000
דנבאר 1ש"ח	510	480	-20	-3.8	-186
דנבאר 5ש"ח	424 קו		+20	+5.0	+1143
הכרה לישראל 5ש"ח	4070	2176			-391
הלפסון 0.1	116000				
הלפסון 1.0 ש	24450	140	+150	+.6	+189
אמפא א 0.5	22990	18.0			-27.8
מערכים השק 1ש"ח	810	2850	-23	-2.8	-3709
דיסקו השק' אפ'	1080	1520			-767
דיסק השק אגח א	107.5	2000	+5	+5	+44080
מזרחי השק ש	32900 *	39.0	+400	+1.2	+46.0
* ביצוע חלקי 86.60%					
מור השק אגח 124	12763				
חירון 1ש"ח	2318 מ		-122	-5.0	-4636
חירון 5ש"ח	897	1555	-40	-4.3	-2345
יצוא ש	13200	153			-186
ידין א 0.1	1505		+5	+4	+300
כלל ישראל 50.0	1220	300			-53.0
כנור 1ש"ח	447	200	-2	-5	-400
כנור א 5ש"ח	414				
כנור אפ ב	188.0	500	-1.0	-.5	-500
מנור אג"ח 1	124.0				
מר השק ש	2840	675	+30	+1.1	+831
ממה א 0.1	9708	185	+400	+4.3	+150
ממה 0.5	6050	803	+235	+4.0	+2255
פריון ב 0.1שח	14600	698	+200	+1.4	+134
קרדן 1ש"ח	137.0	16048			-265
קרדן 5ש"ח	98.5	15285			-4524
קרדן אפ 2	65.0	111357	-1.0	-1.5	-90497
קרדן אגח 1	107.5	40850			+40500

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
גוית ב	226 קו		+11	+5.1	+2400

רשימה מקבילה

בנקים ל משכנתא'

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
בנין ב 5.0	10700	172	+150	+1.4	+177

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
ויאול שיכה 1ש"ח	— לא נסחר				
י.ס.ק.ל 1ש"ח	265	3309			-1571
קנסורציום 0.1	1580	278	+38	+1.9	+269
קנסורציום 0.5	390	2820			-4664
קנסורדי. אפ ב	138.0	1500	-2.0	-1.4	-2400
יעקבי 1ש"ח	730 קו		+35	+5.0	+72.0
תבל 1ש"ח	264	1522			+2556

מלונאות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
בני הדר 1ש"ח	149.0	7697	-3.0	-2.0	-10628
בני הדר אפ 1	107.0	8200			+3395
תמנה ישראלית 1	76.0 תב	9968	+6.0	+8.6	+14912
כנס 1ש"ח	50.0	2300	-86	-3.6	-100

מחשב ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
איכות 1ש"ח	515	1780			-3341
רסק מיכון 1ש"ח	4890	100	+20	+4	+55.0
כלל מחשבים 1.0	6220 תב	35.0	-334	-5.1	-35.0
משוב 1ש"ח	300				
רסף 1ש"ח	477	1000	-10	-2.1	-1800

נדל"ן בינוי ופתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אורן מבנים 1.0	— הפסקת מסחר				
אורן מבנים 5.0	— הפסקת מסחר				
אמנונים 1ש"ח	660	700	-20	-2.9	-1237
בן-יקר גת 1.0	3500	143			-118
דורקר 1.0	— הפסקת מסחר				
דורקר 5.0	— הפסקת מסחר				
עד 5.0	1800	220			-110
רסקו מבוב	2344	152			+89.0
רסקו רג	1802 תב	538	-100	-5.3	-216

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
שג-הר 0.1שח	1168	991			-191
שג-הר אפ א	389	540	+14	+3.7	+2269

מזון וטבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אקאס 1.0	1979	430	-1	-.1	-380
גולדפרוסט 1שח	1355 *	566	-25	-1.8	-89.0
* ביצוע חלקי 87.90%					
גולדפרוסט 5שח	770 *	580	-60	-7.2	-543
* ביצוע חלקי 92.00%					

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
בית גליק 1.0	— הפסקת מסחר				
מקס 0.1	3810 תב	127	+200	+5.5	+83.0
מקס 0.5	1750				
תעש רוגין 1.0	2300	180			+161

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אופבנת 5.0	— לא נסחר				
מורמן 1.0	— לא נסחר				
מכאנבת סלע ש	121.0	800	+1.0	+.8	+800
מתכת סרוב 1.0	101.0 תב	13700	-8.0	-7.3	-26048
מתכת סרום אפ	39.5	18250	-5	-1.3	-29559

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אלקטל 1ש"ח	109.0 תב	7778	-12.0	-9.9	-12178
אלקטל אפ 2	34.5	9000	-1.5	-4.2	-10198
בי-שן 1.0	253	2270			-73.0

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
בר-קון 5.0	1480	537	+40	+2.8	+310
טרומאטכסטו 1.0	6300				-4.1
טרומאטכסטו 5.0	1999	371	-21	-1.0	-641
מ.ל.ט. 1.0	1140	95.0	+54	+5.0	+195
מ.ל.ט. 5.0	625	300			+100

מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אלרן-סק 1ש"ח	210	6303			-1799
דקסטר 1.0	2475 תב		+225	+10.0	+83.0
נקה 1ש"ח	4476 מ		-236	-5.0	-236
ת.ג.ל. 1.0	3000 *	70.0	+30	+1.0	+18.0
* ביצוע חלקי 79.50%					
ת.ג.ל. 5.0	2370	163			-179
תרו א 5.0	7600	20.0	+85	+1.1	+15.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אורדע פרינט 1ש"ח	795 תב	1687	+60	+8.2	+3153
סקפרייה 1.0	3360	100	-100	-2.9	-216

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
גולן 1ש"ח	539		-1	-.2	-3000
פז-תן 1ש"ח	391	380	+10	+2.6	+780

השקעה בתעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
כלל פיתוח 1ש"ח	168.0	2250	+2.0	+1.3	+5750

חברות השקעה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אינטקבה 1ש"ח	— הפסקת מסחר				
אתרים 1ש"ח	278	1000	+4	+1.5	+2900
אתרים אפ 1	96.0				
אבישר כב' 1ש"ח	1040	1190	+47	+4.7	+1890
אפיק 1.0	— לא נסחר				
אפיק 5.0	— לא נסחר				
ישום 1ש"ח	138.5 *	5927	+1.5	+1.1	+5273
* ביצוע חלקי 86.60%					
ישום אגח-אפ 1	105.0	5000	+1.0	+1.0	+10000
לביקר 1ש"ח	— לא נסחר				
לביקר 5ש"ח	— לא נסחר				
עוז השקעות 1ש"ח	2344 *	172	+213	+10.0	+230
* ביצוע חלקי 57.20%					
עוז השקעות 5ש"ח	1248	300	+24	+2.0	+244

חיפושי נפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
דלק חיפושים 1.0	2480	250	+10	+4	+10.0
דלק חיפושים 5.0	1540	80.0	+70	+4.8	+171
דלק נפט אפ 2	630	1800	-12	-1.9	-1846
פז חיפושי נפט	18950	42.0			+92.0
י.ו.א.ל. 1.0	381	5805			+2216
י.ו.א.ל. אפ 2	110.0	18487			+35699
ג.ב.ג. 1.0	5030 תב	104	+330	+7.0	+218
ג.ב.ג. 5.0	2180	150	+20	+.9	+423
מימאל ב 0.01שח	6900	54.0			+31.0
נמסא ש	510	4515			+2132

משתנים

שם מניה	מספר עסקות	שער פתיחה	שער נעילה	שינוי באחוזים	
הבינלאומי	15	7595	7614	.25	2065
הבנק	8	262	265	-1.87	38016
כלל-סחר	8	490	490	.00	18995
שופרסל ב	9	10004	10054	.50	1245
דיין ג	5	2492	2486	.24	3108
אפריקה-1	4	36961	36393	.30	248
אזורים	7	1004	1007	-.37	6311
נכסים ובנ'	4	2885	2862	.24	1574
השקעות הדיס'	3	70763	70940	-.25	78
כלל-ביו"ע	4	864	862	.33	-6628
עלית	12	13975	13732	.75	-1380
פלנת ב	4	763	754	.00	-2956
[illegible]	2	4113	4041	.24	581
אריה	8	216059	214980	.30	26
כבע	17	8847	8860	-.25	2238
ים המלח	15	2690	2683	.36	6414
[illegible]	4	914	917	.22	8631
[illegible]	10	314803	314018	.35	51
[illegible]		19458	19458	.00	64
כלל תעשיות	13	247	247	.00	101631
[illegible]	4	7785	7785	.00	827
אלרון ע' ש		987	982	-.20	630
[illegible]	17	4423	4423	.50	5525
דרך השקעות	8	2153	2113	.00	18409
כיל ישראל 10	8	1515	1529	-.55	7930

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5559.56	5534.50
אביקה	497.36	487.63
אגח	362.70	357.72
אגם	—	—
אדיר	1766.87	1733.85
אדום	2462.76	2415.09
אופיר	2097.84	2056.25
אור	433.19	424.15
אורין	159.76	157.04
אורלי	290.99	388.90
אורן	—	—
איל	—	—
אירוס	5557.88	5436.00
איתן	784.28	774.52
אלה	647.42	634.35
אלמוג	687.55	679.15
אלישבע ב	104.72	102.19
אלישבע 3	103.70	101.22
אלישבע א	100.81	99.96
ארז	358.00	353.69
אש	165.11	161.50
אשל	189.56	185.86
אתגר	99.03	98.76
אתרוג	258.14	255.65
בדולח	2325.72	2281.13
ברוש	—	—
ברק	517.47	507.21
בריכה	—	—
גביע	1590.16	1560.44
גבע	115.76	114.04
גורן	452.08	430.21
גיא	104.09	102.55
גיל	—	—
גלית	644.86	637.18
הדרבן	375.62	371.92
דוכיפת	522.21	515.84
דולב	250.21	245.12
דרור	1574.74	1545.01
דורן	269.50	264.13
דליה	622.15	611.53
הדר	361.80	355.15
הגל	415.71	407.89
הדס	—	—
הילה	415.26	412.41
הוד	568.26	558.62
הבית	—	—
זהר	109.62	108.00
זיו	135.54	133.54
זמיר	524.41	518.02
חדוה	160.81	155.64
חליפין	143.71	143.09
חלמיש	—	—
חן	149.97	149.67
[illegible]	1488.90	1487.07
טל	6627.49	6541.39
יעל	463.45	457.92
יהלום	2448.40	2402.00
יסודות	406.01	403.44
יפעה	450.07	444.74
כוכב	350.06	345.84
כחל	133.35	131.71
כלנית	656.00	674.31
כנרת	—	—
כרמל	151.03	148.39
כתר	1346.12	1328.56
להב	—	—
[illegible]	128.27	126.73
לפיד	418.69	402.64
ליה	1916.44	1870.63
לשם	—	—
מבטח	1368.01	1341.88
[illegible]	3961.29	3926.60
[illegible]	252.91	249.28
מבחר	3782.76	3749.02
מור	1837.48	1811.30
מורן	907.64	899.19
[illegible]	26187.46	25782.20
מיטב	1052.96	1013.24
מעין	4802.39	4711.51
[illegible]	770.62	736.28
[illegible]	—	—
מלכית	1404.59	1377.50
[illegible]	125.16	124.66
נהרים	1363.07	1329.73
נוגה	150.36	148.15
נטיף	—	—
נצח	516.16	508.15
נילי	163.56	161.18
נשר	707.81	694.88
סגולה	141.25	138.48
סלע	—	—
סנונית	534.99	530.45
סער	407.17	402.44
ספיר	—	—
עדי	387.81	383.37
עדית	—	—
עידו	494.77	487.68
[illegible]	1335.50	1237.17
ענת	—	—
עפרוני	502.48	496.57
ערמון	133.37	131.06
פז	1713.54	1681.06
צבר	353.71	348.76
[illegible]	501.46	493.53
צוק	—	—
צליל	1133.93	1109.93
צמרת	552.30	548.57
צופית	1003.12	1066.76
קלע	2511.41	2290.88
קשת	104.66	103.59
[illegible]	—	—
רימון	133.88	135.08
רקפת	925.22	907.45
רשף	412.93	412.57
[illegible]	457.81	452.30
שחם	—	—
שחף	103.58	102.2
[illegible]	466.30	462.96
[illegible]	412.86	405.09
[illegible]	797.41	786.05
[illegible]	864.45	843.65
[illegible]	188.41	186.76
תאנה	264.96	262.89
[illegible]	536.98	534.11
תירוש	549.01	543.50
[illegible]	105.73	103.51
תמר	246.71	243.98
[illegible]	300.71	298.36
תרשיש	1512.26	1484.05
תשרי	541.16	533.68

בית ליסין

הקיץ של אביה – גילה אלמגור מחר ד' 6.1 ב-21.00, מוצ"ש 9.1 תיאטרון ירושלים ב-21.00 הצגות ה-200, לא תותר כניסת מאחרים

יתומים מחר ד' 6.1 מוכרת בתיה ב-21.00, ו' 8.1 מופת רמת גן ב-21.00

מרתף הרוק – ערב עם להקת פונץ' ה' 7.1 ב-21.30

אריק לביא כל החלומות ו' 8.1 ב-21.00, מוצ"ש 9.1 ב-20.30 – הצגות ראשונות

אשר צרפתי בסונטות קרויצר ו' 8.1 ב-22.00

המסע – הצגת יחיד עם יוסף שילוח ו' 8.1 בית שמואל ירושלים ב-21.00 – הצגות ראשונות

טליה שפירא משחקת עם סיפורים ושירים שבת 9.1 ב-11.00

ההרפתקה המופלאה – לילדים שבת 9.1 ב-11.30

ערב עם הזמר דני ליטני מוצ"ש 9.1 ב-21.00

אחד משלנו מאת בני ברבש, בימוי: איציק ויינגרטן עם: אורי אברהמי, מתי סרי, דליה שימקו, יעקב איילי, ליאור אלון, רובי פורת-שובל, אלי גורנשטיין, שמיל בן ארי א' 10.1 ב-17.00 וב-20.30 ההצגות למנויים בלבד – לא תותר כניסת מאחרים – הצגות ראשונות

פסטיבל מל ברוקס "לחיות או לא להיות" היום 5.1 ב-21.30 וב-23.15, "סרט אילם" מחר ד' 6.1 ב-23.15, ה' 7.1 ב-21.30 וב-23.15

חניון מרווח צמוד לתיאטרון

ויצמן 34 כיכר המדינה תל-אביב טל' הקופה: 257966 ,216653

ישראכרט

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אתונה	1	3	מעונן
אמסטרדם	6	8	[illegible]
בואנוס איירס	18	34	מעונן
הלסינקי	3	5	גשום
הונג קונג	17	21	בהיר
וינה	3	10	בהיר
ז'נבה	6	14	בהיר
[illegible]	7	13	בהיר
מילאנו	-6	1	בהיר
יוהנסבורג	18	31	בהיר
לונדון	7	11	בהיר
ליסבון	11	16	בהיר
מאדריד	5	11	בהיר
מונטריאול	-9	-3	מעונן
ניו יורק	-5	0	מעונן
סאן פאולו	18	28	מעונן
פאריס	6	12	מעונן
פרנקפורט	6	9	גשום
ציריך	5	9	גשום
ריו דה ז'נרו	20	32	בהיר
שטוקהולם	1	4	מעונן
שיקאגו	-3	-1	בהיר

תל-אביב: רח' בן-יהודה 1, טל. 5102626; ירושלים: רח' יפו 30, טל. 231373; חיפה: דרך הים 2, טל. 384655; באר שבע: רח' האבות, טל. 35282

swissair

קרא ביום שישי

הלשון והתחת בלשון

עיונים ברקטומפילולוגיה

מאת דן בן-אמוץ

חדשות של שבת 8.1.88

משחת השיניים אלמקס יעילה פי 3 במניעת עששת

תורנות בתי מרקחת

תל-אביב
הקריה – אבן גבירול 19 – 204650
השל"ה – קפה בכבי – השל"ה 7 טל. 463371

ירושלים
גרפאת רוממה – הצ"ג 28 – 523191
בגן דוד – גאולה 13 – 665205

פתח תקוה
כרמאפרם – ספרא 43 – 909030

בני ברק – רמת גן
הולום – קריניצי 61 רמת גן – 721968

בת-ים – חולון
[illegible] – מרכבה ויזה 20 בת-ים – 583360
אסותא – סרוקפלדור 4 חולון – טל. 5058197

אלמקס

דבר הוא דבר של היום חדש

קבלת מודעות 24 שעות ברחוב

מודעות משפחתיות דחופות וכל יתר סוגי המודעות ל: הלוח הכללי

דבר

מתקבלות 24 שעות ביממה ב' ררחוב דיזנגוף רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)

טל. 246363 239952

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר – 04-640775
הודעה עלפי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה עלידי: מהנדס העיר חיפה – לאשר שימוש חורג משבילים נטועים לדרכים בכרמל הצרפתי, וזאת שלא בהתאם לתכנית חפ 719.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה' בין השעות: 08.00–11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יעקביץ
מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת בניית מגורים לבית על חלקה 66 בגוש 8266 רח' בריכת מס' 8 בתריגה, בבקשה: עד 14% בניה כקומת קרקע כלבד, 25 מ"ב משבנין אחורי תכנית 87' 425 בת.ב. 5469, תכנית 25/87 בת.ב. 5392 א', גוש 7944, חלקה 7 חריגה מבוקשת כהקלה: עד 6% בניה, 0.4 מ' בקו בניין צדדי.

את התכנית ניתן לראות במשרדי הועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלרזאי, יו"ר הועדה המקומית

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן החוק)
בג. 1003/87

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי כר יד לייבסבר הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת שימוש חורג בנכס גוש 58 חלקה 78 ברחוב אבן עזרא 20 בירושלים, דהיינו: שמוש חורג דהיינו הפיכת קומת הקרקע לבית אבות.

את ההתנגדויות להתרת שמוש חורג הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00–14.00.

אברהם כחילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

יש דבר בגו

התקציב יוצא לדרך

מאת מוריה אבימלך

התקציב לשנת 1988 יוצא לדרך, לאחר שזכה באישור הממשלה ברוב גדול. בעיקרו של דבר זהו תקציב טוב. הממשלה שאישרה את התקציב הבטיחה למעשה שלא תזדקק להדפסת כסף למימון הוצאותיה ובכך תשמור על השגיה בתחום יציבות המחירים.

על אף ששר החינוך ושרת הבריאות הצביעו נגד התקציב, בגלל דרישתם לקבל תוספות למשרדיהם, התקציב החדש מאפשר לשמור על הרמה הקיימת בשירותי החינוך והבריאות, ואפילו לשפרם, אם יאומצו כמה מהצעות הייעול שהעלה אגף תקציבים. לעומת זאת לא הובטחה בתקציב המשך הצמיחה וקידום ההשקעות והייצוא. לאלו ידרשו אמצעים חוץ תקציביים, הזל מהורדת שער הריבית וכלה בהתאמת שער החליפין.

עד כה לא גילו מעצבי המדיניות הכלכלית רגישות רבה לנושא. אפילו כשאמצעים לעידוד השקעות ויצוא מובטחים בתקציב, מגלים פקידים בממשלה חוסר הבנה לחיוניות ההשקעות, הייצוא והצמיחה, ובעצם ימים אלו הם ממשיכים להקשות על מפעלי יצוא המבקשים להתרחב, כאילו חיו בפלנטה אחרת.

עדיפות, ראש העיר, עדיפויות

שלשום פתח אלי ישראלי את תכניתו "על הבוקר" בגלי צה"ל בקריאה נרגשת, להציב תמרורים מתאימים בצומת הרחובות סוקולוב־ז'בוטינסקי וסוקולוב־כול בתל־אביב. כל יום מתרחשת בצומת תאונה, העיד ישראלי ותאר את התאונות המחרידות שקרו בצומת ערב קודם, ובערב שקדם לו, ובזה שקדם לו. ישראלי טרח לבדוק ולהיווכח שתמרור "עצור" בצומת מוסתר על ידי עצים והתהנן, כך ממש, שעוד באותו יום יכתב בכביש בצורה נראית לעין "עצור".

אבל איש לא בא. ראש העיר שלמה להט מעדיף להוליך ריצוף מדרכות תקינות לחלוטין בריצוף אקרשטיין, כשלצדן ממש כבישים משובשים וצמתים מסוכנים וחסרי שילוט ברור. פחית צבע לבן הורגת כנראה מתקציב עיריית תל־אביב.

אתמול פתח שוב אלי ישראלי את השידור בתיאור תאונה מחרידה באותו צומת ממש, שיכלה להימנע לו היו ללהט עדיפויות שונות. היום?

מסקר על התעשיה בארץ ב־1986 עולה:

לא יותר מ־100 מפעלים מייצאים 10 חברות ביצעו שליש מסך היצוא

מאת דני גוב

מספר המפעלים העושים יצוא בהיקף משמעותי אינו עולה על 100. מספר המפעלים העושים יצוא כלשהו מישראל, מגיע בכל אחת מהשנים האחרונות לכ־1,500.

כך עולה מסקר של המרכז לתכנון תעשייתי במשרד המסחר והתעשיה על התעשיה בישראל ב־1986.

המחקר קובע, כי רוב היצוא הישראלי מבוסס על קשרים ארוכי טווח ולא על ניצול עיסקות מזדמנות. ניתן תמיד למצוא מפעלים המנסים להפטר מעודפי ייצור, אך משקלם בפעילות היצוא הכוללת כמעט אפסי. עשרת המפעלים הגדולים בתעשיה ייצרו כשליש מהיצוא התעשייתי.

מפעלים אלה הם המפעלים הגדולים בקנה מידה מקומי. כ־60% מסך היצוא מקורם במפעלים המעסיקים למעלה מ־500 עובדים וכשלושה רבעים מסך היצוא נובעים ממפעלים המעסיקים למעלה מ־300 עובדים.

מפעלים אלה מיצאים את רוב תוצרתם: כ־40% מהיצוא התעשייתי, ללא יהלומים, נובעים ממפעלים המיצאים למעלה משלושה רבעים של תפוקתם; כ־75% מסך היצוא התעשייתי, ללא יהלומים נובעים ממפעלים המיצאים למעלה ממחצית תפוקתם. ברוב ענפי התעשיה חמשת המפעלים הגדולים בענף מבצעים למעלה ממחצית היצוא.

התמונה לפיכך, היא של קבוצה המונה עד 100 מפעלים, רובם גדולים המיצאים חלק גבוה מתוצרתם.

המחקר גורס, כי קיים למעשה סקטור כמעט נפרד בתעשיה, הוא סקטור היצוא, המייצר שורה מצומצמת של פריטים, בהיקף העולה על קיבולת השוק המקומי. מגוון המוצרים כולל: מכשירי קשר ותקשורת, בקרה תעשיתית, אלקטרוניקה רפואית, נשק ותחמושת, מערכות מ:וחכמות, אשלג פוספטים, ברום וכימיקלים הנגזרים מהם, פטרוכימיה, פריטי הלבשה מסוימים ושימורי ירקות ופירות, בעיקר רכז הדרים.

המחקר קובע, כי ניתן לכנות כמה ענפים בתעשיה בשם "ענפי יצוא". בהם משקל היצוא בפריון עולה על 30% וחלקו של היצוא הנובע ממפעלי יצוא, גבוה. בקבוצה זו נמנים: מוצרי מתכת, ציוד חשמלי ואלקטרוני, כלי הובלה, כימיה, גומי, פלסטיק, כרייה וחציבה, הלבשה, ושונות.

מגמה זו, אומר המחקר, משרטט את היתרון היחסי של ישראל, והוא מתרכז כולו בקבוצת המפעלים עתירי הידע – ידע טכנולוגי ומודרני בענפי המתכת והכימיה ושילוב של ידע מסורתי וטכנולוגיות מודרניות בענפי ההלבשה השונים.

סולל בונה במו"מ מתקדם למכירת בניין המשרדים המרכזי שלו בת"א

מאת דני גוב

חברת "סולל־בונה" מוכרת את מבנה המשרדים השייך לה, ברחוב אלנבי בתל אביב, שם ממוקמת היום הנהלת החברה. מכירת הנכס נעשית במסגרת הסתלקות החברה מנכסים שונים בכוונה לזכות בהכנסות ולצמצם בעלויות.

החברה מנהלת עתה מו"מ בנדון והמכירה תתבצע תוך מספר שבועות. החברה מתכוונת למכור במקביל גם את מבנה המשרדים שלה בחיפה. מנכ"ל החברה, אהוד שילו אומר ל"דבר", כי משרדי הנהלת החברה יועתקו למבנה צנוע יותר בסביבת תל אביב, כמו לוד או יהוד, באתר שבו עלות הקרקע והחיים השוטפים זולים יותר.

סולל בונה מייעדת את התמורה שתקבל עבור הנכס לפרעון חובות והשקעות בפיתוח.

לאחרונה נמכר בית סולל בונה בירושלים למשקיעים אמריקאיים המייעדים אותו להקמת מלון גדול. סולל בונה עוברת למבנה תעשייתי פשוט באזור התעשיה של תלפיות.

מפעלי הפלסטיקה של גניגר השלימו את אחת העיסקות הגדולות בארץ בהקמת מאגר הפחם הגדול באשדוד

מפעלים נוספים עושים הסבה לפחם

מאת דני גוב

מפעלי הפלסטיקה של קיבוץ גניגר בעמק יזרעאל, משלימים בימים אלה את הקמת מאגר הפחם הגדול מסוגו בארץ. המאגר מצוי בעורף נמל אשדוד והמפעל הקיבוצי סיפק לפרויקט 80 טונות יריעות פלסטיות מיוחדות, המיועדות למנוע פגיעה במי התהום באזור. המאגר האמור לשמש תחנת פחם שתשרת את כל אזור הדרום לשם ייצור החשמל.

המאגר משתרע על שטח של 165 אלף מ"ר ומטרתו לאגור בתוכו אלפי טונות פחם שישמשו ליצירת חשמל.

היקף העיסקה עם הקיבוץ הוא 150 אלף דולר וזו אחת העיסקות הגדולות שנעשו השנה על ידי מפעלי הפלסטיקה של הקיבוץ בשוק המקומי.

מפעל "יצהר" חתם בימים אלה הסכם עם חברת הפחם הלאומית, לפיו ישלמו מערכות המפעל לקראת שימוש מלא בפחם. תהליך ההסבה יימשך כשלושה עד ארבעה חודשים.

את המפעל משמש היום דוד דו־תכליתי לשריפת פחם ומזוט כאחד, אשר עם השלמת התהליך, יעבור לשריפת פחם בלבד. צריכת המפעל תגיע לכ־8,000 טונות פחם ממוין לשנה. אספקת הפחם תעשה בשלב ראשון על ידי תחנת הכוח בחדרה ואספקתו בעתיד תעשה על ידי מסוף הפחם בנמל אשדוד, לכשתושלם הקמתו.

במפעל אחר, של חברת הפוספטים בנגב, נוסה בהצלחה מתקן חלוץ המוסק בפחם. המתקן שימש לקליית בזק של הפוספט ועתה שוקלת הנהלת המפעל בנית מתקן בגודל כפול אשר יוסק בפחם. כן בודק המפעל כדאיות כלכלית להסבת מערכות ייבוש של פוספט בפחם.

מהמפעל נמסר, כי מימוש תכנית ההסבה, תביא את המפעל לצריכה של כ־250 אלף טונות פחם בשנה.

בינתיים הודיעה השבוע החברה הלאומית לפחם, כי היא נערכת לקראת כינוס שיעסוק במחקר ופיתוח של פחם, אשר יקיף את כל הגורמים המחקריים והתעשייתיים המעורבים בענף. מכין מוסדות המחקר שיציגו עבודות, ישתתפו אוניברסיטאות הנגב, תל־אביב, ירושלים, מכון וולקני, מכון ויצמן ואחרים. בדיונים ישתתפו נציגי תעשיה, אשר ידווחו על השימוש בפחם במפעליהם.

מטרת הכינוס היא להחליף מידע בין הגורמים השונים העוסקים במחקר הפחם ובפיתוחו וכן בגיבוש מדיניות אחידה להמשך עבודתם בעתיד.

תדיראן זכתה במכרז הצבא האמריקאי לאספקת ציוד קשר

מאת דני גוב

חברת "תדיראן" זכתה השבוע במכרז, שפרסם בסיס התקשורת של הצבא האמריקאי, פורט מונמאוס בניו ג'רסי, לאספקת חלקי ציוד קשר בסך כולל של 1.5 מיליון דולר.

לדברי יצחק פישר, מנהל השיווק של קבוצת "עורק רשת זהב", הקשורה למכרזי ה־DBC האמריקאיים, היצוא הישראלי לממשל ולזרועותיו דרך מכרזים אלה, עלה בשעורים ניכרים במרוצת חמש השנים האחרונות.

מבדיקה שביצעו החברות "עורק ו"אימס", העוסקת בשירותי שיווק עולה, כי היקף היצוא הישראלי ב־1983 לממשל ולזרועותיו היה 10 מיליון דולר. בשנת 1984 חל גידול של 500% והיקף היצוא הגיע ל־50 מיליון דולר. בשנת 1985 גדל היצוא הישראלי ב־250% ועמד על 120 מיליון דולר. בשנת 1986 גדל היצוא הישראלי בשעור של 75% ועמד על 210 מיליון דולר.

הנתונים מתיחסים למכירות ישירות של מפעלים ישראלים לזרועות הממשל ולצבא ואינם כוללים מכרזים, שהוגשו דרך חברות אמריקאיות ועסקות שנחתמו במסגרת קבלנויות משנה ומכירות עקיפות.

לדברי פישר, מכרזים קטני היקף התגלו כרווחיים ביותר וחברות ישראליות קטנות ובינוניות יכולות להשתתף במכרזים אלה, המשקפים ביקוש של עשרות אלפי פריטים נדרשים לממשל. ולצבא האמריקאי מדי שנה.

וול סטריט / שולה פרומר

סופה של שנה סוערת

למרות תהפוכות השנה החולפת היא הסתיימה בשינוי זעום בלבד בסגירת יום המסחר האחרון של 1987 לעומת 1986. השבוע האחרון של השנה, כמו בכל שנה באופן כמעט מסורתי, שקט מבחינת העניין ועובדה זו מתבטאת במחזורים הנמוכים. שני ימי המסחר הראשונים "סחבים" את ירידת השבוע האחרון. קדמו להם שלושה שבועות של מסחר חיובי וטוב ועליית מדד של 250 נקודות בקרוב. תופעה זו של מימושים בשבוע המסחר האחרון מנעה את תופעת ה"ראלי של סנטה קלאוס", כנהוג כל שנה, ומסיבות טכניות – כאמור.

הדאו נסגר בתחום הנוגע – לא נוגע – בקו ה־2000. במשך שנים נראתה נקודה זו – נקודת ה־2000, כנתון בעל משמעות כמעט מיתולוגית. נקודה שבה השתמש המשקיע – הסוחר, בעל התפיסה האופטימית "השוורית" כאופטימים נשאף, למרות שכאשר עבר הדאו את המספר הזה – לפני כשנה בקרוב – לא היה סיפק בידי המשקיעים להשתאות. הנתון עבר את הגבול והגיע לרמה הקרובה יותר לתחום 3000. התהליך ההפוך היה דומה במהותו ואינטנסיבי במעט כמוהו. ב־19 באוקטובר, יום הנפילה הגדולה של הבורסה, לא נשאר המדד זמן רב בתחום ה־2000 ומיהר לרדת. מאז 1986 עד לסוף שנת המסחר החולפת 1987 עלה המדד של 30 המניות התעשייתיות המובילות ב־5% בערכים דולריים.

★

אם נמסגר את שוק הבול מרקט האחרון בתיעוד מניה אחת בלבד, הרי שחברת "הום שיפינג נטוורק" היא הסימבול המקביל: חברה שנכנסה לשוק ב־1986 והפכה לאחד הכוכבים הבולטים ביותר במרוצת השנה החולפת. המניה הונפקה במחיר של 3 דולר, הגיעה לרמה של 47 דולר בראשית 1987, כאשר בסופה הגיעה לרמה נוכחית של 5½ דולר המניה. אפשר לומר שגראפי השוק וגראפי המניה כמעט תואמים.

מחקר המרכז החקלאי קובע:

ירידת הריווחיות בהדרים תגרום לצמצום נוסף של שטחי הפרדסים

ישראל היא היחידה שצמצמה כמויות הדרים לשוק האירופאי

מאת דויד מושיוב

הירידה המתמשכת בריווחיות ענף ההדרים תביא לצמצום נוסף של שטחי הפרדסים בארץ, וזוהי המסקנה העיקרית מעבודת מחקר של המחלקה הכלכלית במרכז החקלאי.

סיכום ראשוני של ריווחיות ענף ההדרים בשנת 1976/87 שערך בן עמי גולדשטין קובע כי בזמן שמוטי הגיע ההפסד לפרדסנים ל־30 דולר לדונם ואילו בזנים אפילים ובאשכוליות נותרו למגדל בין 100 ל־146 דולר לדונם, זאת לעומת יותר מ־250 דולר לדונם הדרים שנותרו למגדל לפני שבע שמונה שנים.

הריווחיות הנמוכה גורמת לירידה בהיקף שטחי הפרדסים, כאשר קצב הנטיעות ההדשות אינו מדביק את קצב העקירות או הזנחת הפרדסים. חוסר אטרקטיביות של השקעה בפרדס חדש בתנאים הנוכחיים גורם לקצב נטיעות נמוך ולאי החלפת פרדסים ותיקים.

שטח הפרדסים המניבים כיום הוא 290 אלף דונם, ירידה בשיעור 29 אחוז לעומת שנת 1980.

המחקר מציין, כי הבעיות המרכזיות בענף ההדרים כיום הן המהפך בשוק האירופאי שהפך שוק של קונים כאשר חלקה של ישראל הולך ונדחק הן בנתח של השוק והן בכמויות הכוללות. ישראל היא המדינה היחידה בין מתחרים שתנאי השוק הכתיבו לה צמצום בכמויות. בעבר יצאה ישראל כמיליון טונות פרי הדר כיום היא מיצאת רק 550 אלף טונות פרי הדר. ירידה זו בייצוא גורמת לייקור הוצאות הטיפול ושיווק הפרי משער הפרדס ועד מכירתו בחו"ל. מערכת מורכבת זו המטפלת בפרי היום טפלה בעבר בכמויות כמעט כפולות.

מסך הוצאות הטיפול ושיווק ההוצאות הקבועות מהוות כ־50 אחוז. המשתמע מכך שצמצום ההיקף גורם לייקור הטיפול בפרי. ניצול חלקי בלבד של מערכת גדולה ויקרה זו היוו גורם נוסף לירידה בריווחיות הענף.

חברת ההשקעות קרדן רכשה מחצית מהמרכזית

קרדן השקעות חתמה בסוף השבוע על הסכם לרכישת מחצית מהמניות של החברה המרכזית לניירות ערך, החברה בבורסה והעוסקת בתיווך פיננסי וכברוקר מרכז של משקיעים פרטיים ומנהלי תיקים.

על פי ההסכם תרכוש קרדן מידי שלמה ורות שרון את מחצית מניות החברה שבבעלותם תמורת 1.3 מיליון ש"ח. הרכישה טעונה אישור הבורסה, מאחר והחברה המרכזית חברה בבורסה.

"אדם המבטח עצמו בביטוח חיים כיום נמצא ללא כיסוי"

נשיא לשכת סוכני הביטוח טוען להפלייתם לרעה של עצמאים

מאת שמעון וייס

אדם המבטח עצמו היום בביטוח חיים נמצא מבחינתו של המפקח על הביטוח ללא כיסוי. כך אמר הרולד סטצן, נשיא לשכת סוכני הביטוח בישראל בפתיחת סניף הלשכה בטבריה והצפון.

מאחר ש"הסכם חץ" לא חודש אין חברות הביטוח יכולות לרכוש את איגרות החוב הממשלתיות הנושאות חמישה אחוז ריבית וצמודות מדד כפי שיכלו עד ה־31 בדצמבר. ההסכם שהיה בתוקף במשך שלושים השנה האחרונות לא חודש, על־פי המדיניות הכלכלית הקובעת כי על הממשלה לצאת משוק ההון. לשכת סוכני הביטוח מקבלת את המדיניות הזו, אך קובעת כי העיתוי אינו מתאים ומשום כך איננה מקבלת את פסיקתו של יהודה דרורי, המפקח על הביטוח, אומר סטצן.

לדבריו המשק הישראלי אינו יציב דיו כדי להבטיח את הצמדה והריבית למשך פרק זמן של שלושים שנה הדרוש לצורך ביטוח חיים. אנו חיים בארץ בה השינויים הפוליטיים יכולים להיות קיצוניים. אם חברות הביטוח יסתמכו על שוק ההון בלבד הן יתקשו להבטיח את מבוטחיהן. לאור מצב זה מחויבת הממשלה להמשיך בהסכם הקיים ולא להתנער מאחריות.

סטצן הדגיש כי נוצר עיוות ואפליה בין השכיר לבין העצמאי כתוצאה מהחלטה זו. המפקח על הביטוח לא העז לגעת בקרנות הפנסיה ההסתדרותיות משום שחשש להתמודד עם גוף חזק פוליטית וכלכלית. יוצא מכך שסוכן ביטוח המבטח שני אנשים בעלי אותו מקצוע ובאותו בית משותף, יאלץ לדרוש מהעצמאי סכום גבוה יותר מאשר מהשכיר משום שהאחרון נהנה עדיין מ"הסכם חץ" ואילו העצמאי לא.

ד"ר מאיר חת, יו"ר דירקטוריון בל"ל:

שיפור ברווחיות הבנקים ב־1987 אך המגמה לא תימשך ב־1988

השיפור ברווחיות הבנקים ב־1987 הוא מהותי מאוד ביחס ל־1986 שהיתה שנה גרועה מאוד, כך אמר ד"ר מאיר חת יו"ר מועצת המנהלים של בנק לאומי, במועדון המסחרי תעשיתי ביום שישי החולף.

הרווחיות בשנה האחרונה שהיתה בשיעור של 10־11% ביחס להון משביעה רצון, אולם אין ביטחון שתתקיים לאורך זמן, אמר ד"ר חת והדגיש כי תשואה ברמה כזו תוכל לאפשר לבנקים לגייס הון בשוק. לאחר הסרת הגבלות הנובעות מהסדר מניות הבנקים, הרווחיות של שנת 1987 מיוחסת לשני גורמים עיקריים: הרחבת בסיס העסקים בשקלים לא־צמודים, כאשר מירווח הריבית נשאר גבוה והפחתה בשיעור מס ההכנסה המוטל על הבנקים שהיה ב־1986 70% וירד בשנה האחרונה ל־50%.

אין לצפות שמגמה זו תימשך השנה, מאחר שמרווחי הריבית ימשיכו להתכווץ והיקף העסקים בשקלים לא־צמודים יואט, אומר ד"ר חת.

רווחיות הבנקים בשלוש השנים האחרונות הושפעה במידה רבה מהיקף ההפרשות לחובות מסופקים, שהיה גדול מבעבר וגבוה מהמקובל בחו"ל, 1.5% מתיק האשראי לעומת הרמה האירופית והאמריקאית של 0.6%־0.8%; קשה לדעתם אומר ד"ר חת, מה תהיה ההתפתחות בתחום ההפרשות בשנה הקרובה, אך יש סיכוי שנגיע לרמה המקובלת במדינות המערב. הבנקים נתקלים בקשיים בבואם להתאים פעילותם לשינויים במשק בשל אי ודאות בשני נושאים: השינויים שיחולו בתחומי הפעילות המותרים לבנקים בעקבות המלצות ועדות בייסקי וגבאי ואי ההכרעה בעתיד הבעלות השלישה במוסדות הבנקאיים, הפוגעים בתכנון העסקי לטווח ארוך.

תעשיות האלקטרוניקה תובעות צעדים כלכליים להצלת הענף

מאת דני גוב

ראשי תעשיית האלקטרוניקה תובעים נקיטת צעדים כלכליים לאלתר, כדי למנוע פגיעה חמורה בענף זה. בשיאות איגוד תעשיות האלקטרוניקה, הכוללת את יגאל נאמן (תדיראן), נינו לוי (אלתא), עקיבא מאיר (כלל תעשיות אלקטרוניקה), בן ציון נווה (סאיטקס), אלישע שחמון (מוטורולה), זלמן שלו (אלישרא) ומשה שמיר (רישיי), מכוונת נקיטת שורת צעדים כדי להביא לשינוי במצב הקיים.

ראשי התעשיה טוענים, כי בשנתיים האחרונות, כפועל יוצא מהתכנית הכלכלית, נעצרה ההתפתחות הטכנולוגית בתעשיית האלקטרוניקה והיצוא נעשה הפסדי; משרד הבטחון הקטין את פעילותו בארץ והוא נאלץ להעדיף תוצרת אמריקאית.

כתוצאה מכך, אומרים התעשיינים, נפסקו לחלוטין פעילויות בתחום הפיתוח ונעצרו השקעות, פרט להברחות לקיום. מרכזי מידע וידע, שהוקמו בעמל של שנים ומשאבים, מתפוררים. אלפי טכנאים ומהנדסים פוטרו או נמצאים בהליכי פיטורין. רבים מהם עזבו את הארץ.

ראשי התעשיה האלקטרונית אומרים, כי מיולי 1985 חל קיצוץ אגרסיבי של התמיכה ביצוא, קיצוץ בתחום המחקר והפיתוח ובתחום סבסוד המימון וההשקעות והוא פגע ברווחיות היצוא בענף בשעור של כ־12%.

בנוסף, מאז יולי 1985 חלה אינפלציה מצטברת בשעור המתקרב ל־50% ואילו שעור הפיחות המצטבר הוא כ־5% כלומר חל תיסוף של השקל לעומת הדולר בשעור העולה על 40% בשעה שבענף האלקטרוניקה קיימת דומיננטיות של הדולר.

תקציב שנת 1988 נראה כהמשך למדיניות הרסנית זו, אומרים התעשיינים. לדבריהם נבחר קו ההתנגדות הנוח ביותר לקיצוץ בו, תוך הסתכלות על הטווח הקצר בלבד ובהקרבת עתידה התעשייתי־טכנולוגי של המדינה.

משק עולמי / ביל כספי

ירידה גדולה בשער הדולר

בשבוע האחרון של שנת 1987 נרשמו היצעים גדולים מאוד לדולרים ושער המטבע האמריקאי ירד מאוד. הדולר ירד, למרות התערבות הבנקים המרכזיים של מערב אירופה, יפן וארה"ב במסגר לבלימת הירידה.

מומחים מעריכים שבמשך השבוע הוציאו הבנקים המרכזיים כשלושה מיליארדי דולרים בניסיון להגן על הדולר. יש אחרים שטוענים שהסכום מגיע לחמישה מיליארדי דולרים שכן ביום רביעי הוציא הבנק המרכזי של יפן מיליארד הלר בניסיון לבלום את העליה של היאן.

ההיצעים הדולריים הגדולים הורידו את שערו של הדולר ב־4.52 אחוזים ביחס לפרנק השווייצרי, ב־3.59 ביחס ליאן, ב־3.03 אחוזים ביחס למרק וב־2.805 ביחס לליטה שטרלינג.

מומחים מייחסים את ירידת שערו של הדולר האמריקאי לירידה של 1.7 אחוז במדד האינדיקטורים הכלכליים בחודש נובמבר.

גם הירידה באמון הציבור בממשל האמריקאי תרמה לירידת שערו של הדולר, שכן רבים סבורים שלממשל האמריקאי אין לא הרצון וגם לא הכוח לחסל את הגרעון המסחרי והתקציבי.

מומחים מעריכים שהדולר שוב יירד השבוע, כך ששער של 100 יאנים, פרנק שווייצרי אחד, ואפילו מרק אחד בשנת 1988 אינם בבחינת דמיון פרוע.

השינוי בשער הדולר

מטבע	שער	שינוי שבועי באחוזים
ליש"ט*	1.8875	-2.805
מרק גרמני	1.57	-3.0266
פרנק שוויצרי	1.269	4.5147
פרנק צרפתי	5.3225	-3.1921
גילדן הולנדי	1.7676	-2.4503
ין יפני	121	-3.5857
דולר קנדי	0.77	-0.6141
שקל ישראלי	1.5386	-0.8442

* השער ביחס לדולר

עלו מחירי הנחושת

שבוע רגוע היה בשוקי הסחורות החשובים, בניגוד לשוקי הכספים והמניות בהם נרשמו תנודות חריפות. בשוקי הסחורות האווירה היתה רגועה והמחירים היו יציבים.

הפעילות הכמעט חריגה היתה בסחר במתכות הבסיסיות, כי בדומה לחודשים הקודמים, גם בימים האחרונים של שנת 1987 נרשמו ביקושים גדולים לנחושת, לאלומיניום ובמיוחד לניקל שמחירו עלה ל־5035 ליש"ס הטונה, עליה שנתית של 110 אחוזים בלירות שטרלינג, או של קרוב ל־150 אחוזים במונחים דולריים. הביקושים הטובים לאלומיניום ונחושת באו בעקבות ביקושים תעשייתיים גדולים.

עליה קלה נרשמה גם בביקוש לנפט, בעקבות מזג האוויר הקריר מאוד בצפון אמריקה. בקרב המשקיעים יש גם חשש מסגירת מצרי הורמוז בגלל המתח במפרץ הפרסי ויש סוחרים שאוגרים נפט ומשקיעים שרוכשים חוזי נפט ארוכי טווח ומעלים את מחירו.

בשוקי המזון המחירים יציבים, מה גם שבתקופת חג המולד כמעט ולא נערך מסחר.

מחירי הקומודיטיס

זהב (אונקיה)	486.50	דולר
כסף (אונקיה)	6.685	דולר
פלטינה (אונקיה)	500.60	דולר
נחושת (טונה)	1705	ליש"ס
אלומיניום (טונה)	1081.5	ליש"ס
קפה (טונה)	1222	ליש"ס
סוכר לבן (טונה)	242	דולר
גרעיני חיטה (בושל)	3.1075	דולר
כותנה (ליברה)	0.6780	דולר
נפט ברנט (חבית)	17.00	דולר
נפט דובאי (חבית)	15.50	דולר

ירדו הריביות בארה"ב ובאירופה

שוקי ההון של מערב אירופה וארה"ב היו שקטים ביותר בגלל חג המולד וראש השנה האזרחי, הביקוש לאשראי היה מועט מאוד. בעקבות הירידה בביקושים לכסף, מחירו ירד, ושערי הריבית הדולריים בלירות שטרלינג, במרקים, בפרנקים שווייצריים, גילדנים הולנדיים ומטבעות חשובים אחרים נעו כלפי מטה.

ביפן, שם השווקים לא הושפעו מחג המולד הנוצרי, היה ביקוש רגיל לאשראי ושערי הריבית עלו במקצת. למרות הרגיעה היחסית בשוקי האשראי במערב, סבורים משקיפים שמדובר ברגיעה טכנית, אולי אפילו השקט שלפני הסערה, וכולם ממתינים לפתיחת שוקי ההון ביום שני.

מומחים מעריכים, כי צפויה ירידה בשערי הריבית באירופה וביפן בגלל ירידת שערו של הדולר; שערי הריבית הדולריים ספק אם ינועו כלפי מעלה או מטה בעתיד, שכן הממשל מעוניין לשמור על שערי ריבית יציבים ואף להוריד אותם למרות חולשת הדולר, על־מנת לדרבן את הפעילות הכלכלית מבית.

שערי ריבית דולריים

ריבית בסיסית (PRIME)	8.75
ריבית לגביון שטרות	6.50
ריבית לקרנות פדרליות	6.00
ריבית ליבור חצי־שנתי	7.50

ריבית ליבור – חצי־שנתי

ליש"ט בריטית	9.06
מרק גרמני	3.63
פרנק שוויצרי	3.25
גילדן הולנדי	4.69
ין יפני	4.38

הצטמצם העודף במאת"ש של יפן

העודף במאזן התשלומים של יפן המשיך להצטמצם זה החודש החמישי ברציפות וירד בנובמבר ל־5.8 מיליארדי דולרים. זוהי ירידה של 12 אחוזים לעומת אוקטובר וירידה של 30 אחוז בהשוואה לאשתקד.

גם לאחר צמצום העודף במאזן התשלומים הוא מגיע עדיין בחודשים ינואר־נובמבר ל־77.3 מיליארדי דולרים. במקביל גדל העודף במאזן המסחרי של יפן ב־7 אחוזים ל־86.4 מיליארדי דולרים, כתוצאה מגידול היצוא ב־12 אחוזים וגידול היבוא ב־49 אחוזים.

נתונים אלה מצביעים על עלייה ברמת החיים וברמת הצריכה ביפן, כשהשוק המקומי קולט עליה בתפוקה תעשייתית של 11 אחוזים.

שנה טובה ליצרני המטוסים

1986 תיזכר כאחת הטובות ליצרני המטוסים ברחבי העולם. מנתונים שלוקטו מחמשת יצרני המטוסים הגדולים במערב עולה, שבשנה החולפת הגיע מספר ההזמנות מהחברות ל־738 מטוסים ששוויים 38 מיליארדי דולרים.

בשנת 1986 היה מספר המטוסים שנרכשו מחברות אלה 690 בשווי כולל של 35 מיליארדי דולרים.

מומחים מייחסים את הגידול בהזמנת מטוסים לעליה במספר המשתמשים בתחבורה אווירית: על פי נתוני יאט"א, ארגון התעופה הבינלאומי, גדל בשנת 1987 מספר הנוסעים ב־7% ל־מיליארד איש, בקווים סדירים בלבד.

האומדנים לגבי השנים הבאות קובעים עליה שנתית ממוצעת של חמישה אחוזים.

החברה היצרנית הגדולה ביותר בשנה האחרונה היתה בואינג, עם 350 הזמנות בשווי 19 מיליארדי דולרים; לחברת אירבוס האירופית היו 209 הזמנות בשווי 13 מיליארדי דולרים ואילו מקדונאל דאגלס מכרה 148 מטוסים בשווי ששה מיליארדי דולרים. שתי חברות נוספות, בריטיש ארוספייס ופוקר, מכרו יחד 21 מטוסים בשווי של כמיליארד דולר.

חברת בואינג בעריכה שעד סוף העשור יגיע הביקוש למטוסים לכחמשת אלפים, בשווי כולל של כ־222 מיליארדי דולר.

טרם אושרה מכירת מארטל לסיגראם

ממשלת צרפת לא אושרה מההסכם שנחתם בין חברת סיגראם, חברת המשקאות החריפים השניה בגודלה בעולם, עם חברת מארטל, חברת הקוניאק השניה בגודלה בצרפת. השלטונות הצרפתיים לא ממהרים לאשר את העיסקה והורסים את אישורה על ידי הבורסה של פריס תחילה.

בינתיים צץ מחזר חדש באופק, חברת גראנד מטרופוליטאן, חברת המשקאות הגדולה ביותר בעולם, שמרכזה בלונדון. מטרופוליטאן קיבלה את ברכותיה של ממשלת צרפת והיא הציעה 684.5 מיליון דולר עבור החברה, סכום הגבוה בחמישה אחוזים מהסכום שהוצע על ידי סיגראם.

שערי מטבע חוץ ביום 04.01.87

המטבע	בנקנוטים – לאומי – קניה	לאומי – מכירה	הפועלים – קניה	הפועלים – מכירה	דיסקונט – קניה	דיסקונט – מכירה	העברות והמחאות – לאומי – קניה	לאומי – מכירה	הפועלים – קניה	הפועלים – מכירה	דיסקונט – קניה	דיסקונט – מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.50	1.57	1.50	1.56	1.49	1.56	1.5295	1.5485	1.5275	1.5465	1.5275	1.5467	1.5378
1 מארק גרמני	0.95	0.99	0.95	1.00	0.95	1.00	0.9683	0.9804	0.9674	0.9779	0.9679	0.9801	0.9722
1 ליש"ט	2.81	2.94	2.81	2.94	2.81	2.95	2.8701	2.9058	2.8571	2.8928	2.8647	2.9008	2.8811
1 פרנק צרפתי	0.28	0.29	0.27	0.29	0.28	0.29	0.2854	0.2889	0.2855	0.2890	0.2855	0.2891	0.2873
100 ינים יפאניים	1.23	1.29	1.23	1.29	1.22	1.29	1.2537	1.2693	1.2508	1.2664	1.2504	1.2662	1.2584
1 גולדן הולנדי	0.84	0.88	0.84	0.88	0.84	0.88	0.8559	0.8665	0.8571	0.8678	0.8576	0.8684	0.8646
1 פרנק שווייצרי	1.17	1.23	1.17	1.23	1.17	1.23	1.1945	1.2093	1.1919	1.2068	1.1924	1.2074	1.1991
1 כתר שוודי	0.36	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2646	0.2679	0.2639	0.2672	0.2637	0.2670	0.2656
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.24	0.25	0.24	0.26	0.2465	0.2496	0.2456	0.2487	0.2458	0.2489	0.2481
1 כתר דני	0.25	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2507	0.2539	0.2509	0.2541	0.2508	0.2539	0.2523
1 מארק פיני	0.38	0.40	0.38	0.40	0.38	0.41	0.3903	0.3952	0.3903	0.3951	0.3903	0.3952	0.3926
1 דולר קנדי	1.15	1.21	1.15	1.21	1.15	1.21	1.1761	1.1907	1.1757	1.1903	1.1745	1.1892	1.1839
1 דולר אוסטרלי	1.04	1.14	1.06	1.14	1.07	1.15	1.1035	1.1172	1.1032	1.1170	1.1043	1.1182	1.1107
1 ראנד דרא"פ	0.52	0.62	0.48	0.81	0.50	0.70	0.7984	0.8083	0.7966	0.8065	0.7942	0.8042	0.8010
10 פרנקים בלגיים	0.45	0.47	0.45	0.48	0.45	0.47	0.4604	0.4661	0.4617	0.4675	0.4610	0.4668	0.4643
10 שילינגים אוסטריים	1.35	1.41	1.35	1.41	1.34	1.41	1.3727	1.3898	1.3721	1.3892	1.3699	1.3871	1.3814
1000 לירטות איטלקיות	1.28	1.35	1.28	1.37	1.29	1.38	1.3129	1.3292	1.3108	1.3272	1.3115	1.3280	1.3182
1 "סל" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.9945	2.0192	1.9899	2.0147	—	—	2.0041
1 דינר ירדני	4.33	4.60	4.33	4.60	4.26	4.55	—	—	—	—	—	—	4.4904
10 לירות לבנוניות	—	—	0.08	0.09	0.02	0.03	—	—	—	—	—	—	0.0317
1 לירה מצרית	0.66	0.70	0.62	0.66	0.66	0.72	—	—	—	—	—	—	0.7074

صكنا من الامل

דרבי נתניתי בחצי־גמר גביע המדינה בכדורסל

מאת משה כהן

מי האמין בתחילת השבוע שהקבוצות אליצור ומכבי מנתניה יפגשו בשלב חצי גמר גביע המדינה? ומי היה מאמין שהשנה לא ייראו הקבוצות התל־אביביות בשלב חצי הגמר?. אין ספק, כי ההפתעות במשחקי גביע המדינה שברו השנה את כל השיאים וכעת יש לקוות שמשחקי חצי הגמר שיערכו בשבוע הבא בהיכל הספורט ביד־אליהו לא יהיו פחות מרתקים.

לשלב חצי הגמר העפילו קבוצות בינוניות יחסית, שנהנו ממידה גדושה של מזל בהגרלה. מכבי נתניה נזכרה לנצח דווקא בשלב רבע הגמר ואליצור נתניה הצליחה להדיח את הפועל ת"א, שעשתה עבורה את העבודה השחורה מול מכבי ת"א.

מכבי חיפה נהנתה מיריב נוח יחסית – אליצור רמלה והיא תפגוש את הפועל גליל־עליון, שהדהימה לפני הודים את הפועל חולון בביתה.

אין ספק, כי משחקי חצי הגמר אינם משקפים את הנעשה בליגה, אבל זאת הגדולה של משחקי גביע המדינה.

בהארכה זכתה בנצחון בכורה

מכבי נתניה – הפועל י"ם 77:80

מאת אלי גרונר

משחקי גביע המדינה ממשיכים לשגע את כולם. אמש הגיע תורה של מכבי נתניה להפתיע. הקבוצה, שהשנה טרם זכתה בנצחון ושמשחקניה הזרים „גורשו" בבושת פנים, הגיעה לבירה ללא יומרות ושבה ל„עיר היהלומים" עם כל הקופה. הנתניינים הדהימו את קבוצתה השאננה של הפועל ירושלים וזכו בנצחון לאחר הארכה – 77:80 (70:70) (37:37).

כוכב המשחק היה ללא ספק האמן־שחקן, דייוויד בלאס, שארגן ללא דופי את משחק חבריו ואף קלע סלים חשובים ממרחק. בלאס הוכיח שטרם נס ליחו ומשחקו המעולה היווה תשובה אכזרית לראשי הפועל ירושלים, שלא חידשו איתו את החוזה בעונה זו. גם מייקל קרטר התעורר לתחיה ובהגנה הוא שיחק ללא דופי.

דווקא ללא שחקני החיזוק שתמיד העזר, התגלתה נתניה במלוא גדולתה. שחקניה שיחקו בהקרבה רבה והוכיחו, כי בספורט הכל אפשרי. על יכולתה של ירושלים אל להרחיב. הקבוצה שיחקה מתחת לכל ביקורת ושחקנים כמו אריסון ובראון גילו יכולת מבישה.

המשחק היה שקול ברוב שלביו ושתי הקבוצות התייצבו להארכה, לאחר שבתום המועד החוקי הורה לוח התוצאות על 70:70. קרטר וחבריו לא נבהלו ובמשחק הקרבה הצליחו לזכות בנצחון המרהיב.

בסיום המשחק עמדו 800 אוהדי הפועל ירושלים על רגליהם והריעו משוכות לכדורסלנים הנתניתיים. שחקני ירושלים נסו בבושת פנים לחדר ההלבשה.

שפטו קמינר וגלילי באולם מלחה בירושלים.

● נקודות לנתניה: בלאס (26), קרטר (20), אבריש (15), שלכטר (13), רוס (4), רייס (2).

● נקודות לירושלים: חון (22), בריאנט (21), אריסון (15), בראון (14), קנז (5).

מכבי חיפה 85 אליצור רמלה 73

מאת יוסי גלזר

שחקני מכבי חיפה עלו אמש למשחק חצי הגמר בדרך הקשה. החיפאים גברו בביתם בקושי רב על קבוצתה השאפתנית של אליצור נווה דוד רמלה – 73:85 (45:37).

האורחים מרמלה סבלו מהיעדרו המדהימה של ארל ויליאמס, שהתקשה לשחזר את כושר קליעתו הטוב. הם שיחקו אומנם בשאפתנות רבה, אבל הפעם זה לא עזר להם.

שחקני עיר הכרמל נהנו מיכולתו הטובה של ג'ון פלוארס, ששלט ללא עוררין מתחת לסלים.

פתיחת המשחק של חיפה היתה מוחצת – 0:11, אבל בהמשך הצליחו הרמלאים לקלוע 24 נקודות לעומת 2 בלבד של חיפה ולוח התוצאות הורה על 30:39 לטובתם.

המחצית השניה היתה שייכת לחיפה, שעלתה ליתרון – 47:51, שגדל בהדרגה עד הסיום.

שפטו עמית ובריז לעיני 1000 צופים באולם רוממה.

● נקודות לחיפה: פלוארס (24), גורדון (22), שטיינהאוזר (18), רוזנברג (12), ביהן (11), אופיר (3).

● נקודות לרמלה: מקבוי (18), הבסטר (18), חזוז (12), פולק (10), ויליאמס (10), חדניק (3), ברזילי (2).

ברוך שיינברג

קביעת מדיניות לנבחרת הכדורסל

נבחרת הכדורסל חזרה לישראל מטורניר חג־המולד בפאריס עם חיוך הגב על פניה. את המקום הראשון היא נאלצה אומנם להשאיר בידיה של יוגוסלאביה, אך נתכבדה במקום השני. אולם, החיוך ושביעות רצון, כך טוענים מאמנה וקברניטיה, הוא תוצאה של היכרות הביצועים הנרשמים בשתי הופעותיה בטורניר.

לאחר המעידות בשנה שעברה באליפות אירופה ובמבחנים להעפלות בדרג א' של היבשת, יאמר, כי ההופעה בפאריס אומנם הביאה לשבב רוח קל, שאין בכוחו להצביע עדיין על מפנה כלשהו. הסביבות לפיה אנו נמצאים בדרג ב' של אירופה, יכולה להשתנות רק בנוהה מכנית שתעניק לנו את בסיס החזרה ומקום שבו היינו תופסים במשך שנים רבות.

וכאן המקום להזהר, בפעם המי יודע כמה, לשאלת השאלות: איזו מדיניות יש לנהוג לגבי קיומה ואורח חייה של הנבחרת הלאומית בפרט ונבחרות העתודה והנוער בכלל. שכן, יושבים ראשי איגוד הכדורסל ודנים, והנורים ודנים כיצד יש לנהל את הנבחרת הלאומית. שילוב של מאמן קבוצה בליגה עם תפקיד המאמן הלאומי, יש בו ניגוד אינטרסים מקצועיים, במיוחד כאשר ההכנות של הנבחרת מתנגשות עם הפעילויות במסגרות הליגה והגביע וגביעי אירופה. לעומת זאת מאמן נפרד רק לנבחרות מחייב את האיגוד לקביעת מדיניות ברורה, לפיה הנבחרת קיימת ופעילה לאורך כל השנה ולא רק לקראת אירועים בינלאומיים רשמיים ו/או ידידותיים.

אני בדעה, כי הנבחרת הלאומית חייבת להמצא במסגרת של פעילות שנתית, שתכלול משחקים בינלאומיים רשמיים ובמיוחד ידידותיים רבים. לא יתכן, כי נבחרת לאומית תכונס רק לקראת אירוע רשמי ובמשך השבועות שיועמדו לרשותה, תהיה מסוגלת לגבש את שורותיה, להקנות לצעירים נסיון ובטחון ולהתייצב מוכנה היטב למשימה הניצבת בפניה. יש להחזיק את הנבחרת בפעילות הדרגתית לאורך כל השנה, במיוחד כשמדובר בשנה האולימפית וההתכונות בקדם־אולימפי ובאליפויות היבשת. מסגרת כזו מחייבת קביעת מאמן נפרד רק לנבחרות, שיוכל, בסיוע מאמני־עזר, לפקח על נבחרות העתודה והנוער.

תוכר הקביעות של הנבחרות, הוא הפועל יוצא של הקדמה המושגת בקבוצות. ניתן לראות זאת בבהירות בעונה הנוכחית, כאשר עליית הרמה באפשרות את משחקיהן של מרבית הקבוצות בליגה הארצית. האפשרות ששחקני החיזוק האמריקאים מועדפים על פני שחקני הסגל הלאומי על ספסל המחליפים. ברור, איפוא, כי בשל מציאות זו, נפגע בכהונם העצמי של שחקנים אלו ובסגל הם מתקשים להגיע אל מלוא יכולתם.

קימה על ראשי איגוד הכדורסל, עם פתיחת השנה החדשה, להכנס לעובי הקורה ולקבל שורת החלטות ממשיות שיוכלו להצעיד את הנבחרת הלאומית חזרה לדרג א' של היבשת, להעביר את פעילות נבחרות העתודה והנוער וכל זאת כדי להחזיר לכדורסל הישראלי את הערכה ליוקרה.

„מלך" חדש – חוליט

רוד חוליט, החלוץ ההולנדי של מילאן הצטלם עם דייגו ארמנדו מארדונה מנאפולי לפני משחק הליגה בין קבוצותיהם. אחר־כך הבקיע חוליט והוליך את קבוצתו לנצחון על האלופה האיטלקית ואילו מארדונה המשיך בחגיגות השנה החדשה.

צבי רוזן התפטר מאימון מכבי פ"ת

מאת עמי רוזנברג

גם צבי רוזן בהתפטרויות. אתמול הוא הגיש את התפטרותו מקבוצתו בחמשת המחזורים האחרונים – מכבי פ"ת, ששקעה עמוק בתחתית הטבלה.

הנהלת הקבוצה, שנפגשה עם רוזן אמש במשך חמש שעות, ניסתה לשכנעו להמשיך ולאמן את הקבוצה, אולם רוזן דחה את התחנונים בתוקף. גם הפניות הטלפוניות של השחקנים הותיקים, רפי כהן ואלישע לוי, לא הועילו. רוזן נותר בשלו.

„הזלזול של השחקנים וחוסר המאמץ שהשקיעו במשחקים, הם המניע להתפטרותי", הסביר רוזן את הרקע להתפטרות. את אימון אמש של פ"ת העביר מאמן הנוער, חזי אדן.

בשלב זה הורתה ההנהלה לאדן להכין את הקבוצה למשחק הליגה החשוב מול מכבי ת"א ואם לא ימצא מאמן חדש, ימשיך עדן לאמן עד סוף העונה. הנהלת מכבי פ"ת פנתה לכמה מאמנים, ביניהם אלי כהן, שמואל פרלמן, מיקי שיינפלד ו...ג'ק מנסל, שפוטר מהקבוצה רק לפני חודש.

אוחנה ורוזנטל הפכו לפופולרים בפרגוואי

מאת דני צדקוני

שמותיהם של אלי אוחנה ורוני רוזנטל הפכו לאחרונה לפופולרים בפראגוואי. ישראלי ששהה שם בימים האחרונים, הופתע לראותם על מסך הטלוויזיה.

האיש המודע לרמת הכדורגל הנבוכה של ישראל, הופתע מעובדת הופעתם בארץ כה רחוקה, שמעטים בה שמעו על קיומה של ישראל.

הסתבר שפרסום מפתיע זה קשור באפשרות, שאם ישראל תנצח בבית האוקיאני, היא עשויה להיות יריבת פראגוואי במאבק על הכרטיס האולימפי ומכאן תשומת הלב.

ברקוביץ': ניתן לגבור על קלן

מאת משה כהן

„אני חושב שבהולט ניתן לגבור על קלן בביתה", אמר אמש „קפטן" מכבי ת"א, מיקי ברקוביץ, בתום האימון המסכם של קבוצתו לקראת צאתה הבוקר לגרמניה כדי להתמודד ביום חמישי מול קלן במסגרת גביע אירופה לאלופות.

רק דורון ג'מצ'י המצונן החמיץ את האימון, שנערך בהיכל הספורט ביד־אליהו. מאמן הקבוצה, רלף קליין, סרב להתייחס למשחקה של מכבי מול קבוצתו בעונה שעברה.

מכבי חיפה – בריז' היום לזכרו של רן

מאת יוסי גלזר

קבוצת הכדורגל של מכבי חיפה תארח היום אחה"צ לאור הזרקורים באיצטדיון העירוני בחיפה את הקבוצה הבלגית, פ.צ. בריז', שבשורותיה משחק בידוע רוני רוזנטל.

המשחק יערך לזכרו של שוער מכבי חיפה ונבחרת ישראל, אבי רן.

כל הכנסות המשחק יהיו קודש לשיקום משפחתו.

בשורות מכבי חיפה יופיעו שחקני הקבוצה בעבר, הרועים בשורות זרים, שהיו שותפים יחד עם רן בזכיות באליפות המדינה: פרסלני, כמן, אלי כהן ויוסי קרמר. על ספסל הקבוצה ישבו שלמה שרף, שבעבר אימן את הקבוצה, חברי ההנהלה המנוחים, צבי וייצנר, פרדי שביט ועו"ד דני שיזן.

בריז' תופיע בהרכבה החזק ביותר, בהם כוכביה קולמנס ואנדרי־חלס. רוני רוזנטל ישחק מחצית בכל קבוצה. שופט המשחק יהיה הבינלאומי יאיר טליגנר, שגם הוא תושב עיר הכרמל.

למשחק הוזמנו אישי ציבור רבים. שמובילים בהם: שר האנרגיה, משה שחל, ראש העיר, אריה גוראל, שגם יבעט את כדור הפתיחה; חבר הכנסת, פנחס גולדשטיין, שבה ריס ואמנון לין; ראשי ההתאחדות לכדורגל ומאמן נבחרת ישראל, מלי־נקו ביוזק.

קבוצתו לשעבר של קליין – משוכה גבוהה למכבי ת"א

מאת שמואל טל

ספסל מכבי ת"א בפוזה אופינית לגביע אירופה. מימין: המאמן רלף קליין, עוזרו ברוס ויקטור, היו"ר שמעון מזרחי, ארואסטי ודניאל.

משחקי גביע אירופה לאלופות מתחדשים השבוע, לאחר פגרת חג המולד. האלופה שלנו, מכבי ת"א, יוצאת למשחק חוץ בגרמניה נגד סטורן קלן, אחת משתי הקבוצות המפתיעות של בית הגמר עד כה.

סטורן היא הנציגה המערב־גרמנית הראשונה בבית הגמר לאלופות. ערב פתיחת המשחקים היא נחשבה, לפחות על הנייר, כטרף קל. אולם, כבר במחזור הפתיחה היא רמזה, כי כדאי להזהר ממנה, בעיקר במשחקי הבית. היא הביסה את אלופת אירופה והחזיקה הגביע הבין־יבשתי, טרסר מילאנו, בצורה משכנעת ביותר.

סטורן קלן היתה מאז ומתמיד אחת מקבוצות הייצוג של הכדורסל הגרמני, אולם בדרך כלל בדרג השני. שלוש שנים ברציפות היתה סגנית אלופה. מאמנה בשלוש השנים הללו היה הישראלי רלף קליין. ביום חמישי הקרוב הוא ינסה לנצל את הכרותו עם הקבוצה כדי למצוא את הדרך ולגבור עליה.

מה שלא הצליח לעשות קליין בשלוש שנים, עשה מחליפו האמריקאי, טוני דליו בן ה־36, שכבר אחרי עונה אחת הוליד את הקבוצה לזכיה באליפות. דליו הוא רק אחד משלושת האמריקאים של הקבוצה. השניים האחרים הם שחקני החמישיה הראשונה, בראיין וורק ורלף מקפירסון. בליגה הגרמנית מותרת שיתופו של זר אחד בלבד. לפיכך מופיע בשחקנים אלה וורק (26, 1.96) שהחליף את לינגטון סאותס, המופיע השנה בהפועל ת"א. במשחקי גביע אירופה מצטרף אליו מקפירסון (27, 2.06).

אולם השחקן הבולט בקבוצה הוא דווקא גרמני, בייק ייקל (28, 1.98) בינלאומי ממוצא קובני. בעל יד זהב, הנחשב היום כשחקן הטוב ביותר בגרמניה. שחקני מכבי בנבחרת הישראלית חשו היטב על בשרם את יכולתו, במפגש בין שתי הנבחרות באליפות אירופה ביוון.

ייקל נעזר בשלושת הענקים קלאוס זנדר (31, 2.09), ריק האנגר (27, 2.06) והאנזי גנאד (2.01), שניסה בקיץ את כוחו בליגה המקצוענית באמה"ב, אך חזר בסופו של דבר הביתה. רכז הקבוצה הוא הצעיר בן ה־22 סטפן בק, שלמרות גילו הצעיר מפגין בגרות ואחריות רבה.

אופי משחקה של קלן דומה לזה של מכבי ומבוסס על התקפות מתפרצות ומשחק מהיר. עובדה זו מבטיחה התמודדות מעניינת. אגב, מכבי נפגשה עם סטורן בעונה שעברה וניצחה אותה פעמיים (84:97, 81:82) בשלב המוקדם.

מיהיץ' בעברית: האימון – בסדר

מאת שמואל קליינר

„האימון – בסדר. אני מרגיש טוב. המגרש לא טוב. השחקנים בסדר. ברייזלובסקי – מצוין. ליאור רוזנטל תקוה מצוינת, כבדרכה. ברייזלובסקי, קליינר ורוזנטל הלכו לחיפה (אחרי המשחק). היום משחק נגד בריז' – כן, ממש לא ייאמן, בעברית צחה מפיו של המאמן הלאומי מיהיץ' את האימון הראשון, מבין החמישה, שהתקיים אמש בגשם שוטף.

כדורגל

לא השתתפו באימון ברייזלובסקי, דריקס ושמעונוב, אך זכו למחמאה מהמאמן משום שהפגינו לפחות נוכחות באימון. וזה היה כליכד ביגוד לאלי אוחנה, שעזב את הארץ ולא הגיע אף לא לאימון אחד, אפילו לא כדי לומר שלום.

70 דקות הריץ המאמן את חניכיו ללא כדור. כושר גופני – זה היה המירשם היחיד של האימון ובמרכזו המגרש העביר יצחק ויסוקר את שלושת השוערים בפרך.

המאמן הצר על כך, כי בנוסף לפגעי מזג־האוויר, מקשים המשחקים השבוע נגד בריז' את תוכניות האימונים. כך למשל, ישוחרר תקוה למשחק של נתניה נגד בריז'. גם המשחקים בליגה, שנקבעו ליום שישי, מחייבים את המאמן לשחרר כמה שחקנים, כמו פרסלני ושמיר מכפר־סבא; אלי כהן, משה סיני ויהודה עמר מהפועל ת"א.

היום ומחר יקיימו השחקנים 4 אימונים. אך לאחר אימון הבוקר יהיה חידוש: פרופ' לפסיכולוגיה מאוניברסיטת בר־אילן יופיע בפני השחקנים בהרצאה על דינמיקה קבוצתית.

מדבריו של מיהיץ' נשמעה נימת ביקורת ואולי משאלת לב, כשתאר את הקשיים בהכנת הנבחרת לאוקיאניה: „הבעייה שיש לנו קבוצה צעירה חסרת נסיון. כדי לעשות נבחרת טובה נחוצות 3 – 5 שנים. ולנו בתקופה קצרה מאוד יש רק בעיות".

מאידך נשמע המאמן אופטימי: „הנבחרות באוקיאניה לא כל כך חזקות. חיזוקה של הנבחרת באוחנה ורוזנטל בוודאי יוסיף לסיכויים של הנבחרת שלנו להעפיל לאולימפיאדה. אך משחקי אוקיאניה לא יפתרו את בעיית הכדורגל הישראלי".

היום יוכרע לגבי החזרתו של לנדאו

הנהלת הגג של הפועל תל־אביב תתכנס היום אחה"צ כדי להכריע באופן סופי אם יוחזר הכדורגלן גיל לנדאו לפעילות בהפועל תל־אביב. בפני הנהלת הגג יופיעו המאמן יצחק שניאור והיו"ר של מחלקת הכדורגל, חיים ציזר.

חברי ההנהלה מאוחדים בדעה שיש להחזיר את לנדאו לפעילות לאלתר. דעה דומה הביע מזכיר מועצת הפועלים סדי קאופמן.

כדורסל

דאוסן ואורנג' יועמדו לדין

מאת משה כהן

שני שחקניה הזרים של הפועל חולון, ג'ו דאוסן וקני אורנג', יועמדו בימים הקרובים בפני ועדת המשמעת של הקבוצה בעקבות עבירת המשמעת שהם ביצעו בעת מסע הקבוצה בהולנד ובלגיה.

החולונים שבו אמש לארץ ויו"ר מחלקת הכדורסל, מאיר מאור, ניסה להסביר את תלאות קבוצתו במסע: „המשחקים היו עבורנו הכנה בלבד. הכושר שלנו בהולנד לא היה משביע רצון וטוב שזה קרה לפני משחקי הליגה".

ג'ו דאוסן וקני אורנג' נעלמו מהמלון של הקבוצה.

החולונים שבו לארץ ללא דאוסן ואורנג'.

● נבחרת הנוער של ישראל בכדורסל פתחה אמש ב„רגל ימין" את משחקי המבחן שלה. חניכיו של אריה דוידסקו גברו במשחק אימון על שחקני אוניברסיטת ברנדיס מארה"ב בתוצאה 71:73.

הרבו לקלוע לנבחרת הנוער: הרמן (20), גודס (18), כץ (10), שני כהן (8).

● תצוגה גדולה של ספורט נכים נערכה אתמול במרכז הספורט של אילן ר"ג. קהל רב ובהם מנכ"ל הביטוח הלאומי, מרדכי ציפורי וכן אורחים נכבדים מהארץ ומחו"ל חזו באירוע שבמהלכו הפגינו הספורטאים מפגן מגוון של ענפי ספורט רבים.

כדורעף

כפ"ס – בת־ים

מאת אבי פלד

המשחק בין הפועל כפ"ס לבין הפועל בת־ים יעמוד הערב במוקד המחזור ה־15 בליגה הלאומית בכדורעף.

המפגש בין שתי הקבוצות העירוניות עשוי להכריע את גורל המקום השלישי בליגה.

שאר המשחקים: מכבי פ"ת – מכבי חיפה; הפועל קרית־אתא – הפועל שדיד; הפועל המעפיל – הפועל העוגן; הפועל מטה־אשר – הפועל רמת־אביב; איחוד עירון – רמת־השרון.

תבדק השתתפות הקט־רגל בספרד

מאת ג.אשר

היועץ המשפטי של ההתאחדות לכדורגל עו"ד צבי יסה יבדוק בימים הקרובים באלו הליכים לנקוט נגד משלחת הקט־רגל שיצאה לספרד למשחקי גביע האלופות ללא תאום והיתר מטעם ההתאחדות לכדורגל.

בבדיקה, שנערכה על־ידי מודיעין אורחי, התברר, כי האליפות בספרד מתקיימת ללא תאום עם פיפ"א והיא גם אסורה על הכרזתיה ליטול בו חלק.

במשלחת שיצאה בשבוע שעבר לספרד, 14 חברים והבולטים בהם: המאמן רב מאליס, היו"ר עדי סוקר, תמיר גילת, בעז סולמי, סלה גורדנה. שלושת האחרונים היו בעבר שחקני בני יהודה.

המשלחת, שיצאה לספרד, מתעלמת מהנחיות ההתאחדות לכדורגל ולפיכך יבדקו הצעדים המשמעתיים נגד המשתתפים, אם בכלל ניתן לנקוט נגדם צעדים כשלהם.

ההתאחדות תשלם לחברת „פומה" 10.000 ש"ח

ההתאחדות לכדורגל הבהירה, כי תשלם קנס בסכום של 10.000 ש"ח לחברת „פומה" מאחר והשופט יצחק בך־יצחק ניהל את אחד ממשחקי הליגה הלאומית שלא במדי חברת „פומה" הקשורה בחוזה עם ההתאחדות לכדורגל.

יצחק בך־יצחק כבר הבהיר, כי מדובר בטעות ולהבא ישתמש בציוד בהתאם להסכם. עם זאת בודקת ההתאחדות לכדורגל אפשרות להעמידו לדין־משמעתי.

● פיפ"א הודיעה, כי המשחקים במסגרת קדם גביע העולם לקראת איטליה 1990 יתחילו לא יאוחר מה־1 בינואר 1989 ויסתיימו ב־15/10/89. לאחר מכן תצטרף המנצחת בבית האוקיאני, בו תשתתף ישראל, לשחק מול המנצחת בבית של דרום אמריקה.

★ פנים אל פנים ★

„הפועלים השחורים" של בית"ר י"ם ומכבי נתניה

מאת ניסן פרידמן

הכותרות אהובות שחקני מרכז שדה מבריקים, חלוצים מבקיעים או שוערים אמיצים במיוחד. שמות רבים אינם נקלטים בתודעת הקהל ונותרים אלמוניים לנצח, בלי כל קשר לתפוקה שלהם.

כל אמא יודעת מי זה מלמיליאן ומיהו אוחנה, אך רק חובבי הכדורגל מכירים בחור בשם יעקב שוורץ. כל האוהדים שמע על שלום תקוה ועודד מכנס. מי שמע על דני עציוני?

בשבת יתעמתו השניים במדי בית"ר י"ם ומכבי נתניה במשחק הגדול של המחזור ה־18. רבים מצפים ודאי שהאלופה מי"ם תתאושש סוף סוף ותעצור את הטוענת לכתר, מכבי נתניה. הפער בצמרת עשוי להצטמצם בשבת ל־2 נקודות בלבד.

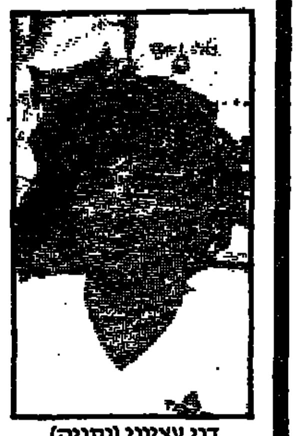

דני עציוני (נתניה)

יעקב שוורץ (בית"ר)

תוצאת המשחק תושפע לא מעט מיכולתם של שני הפועלים השחורים: שוורץ (שחור בידיים) ועציוני. שניהם בכושר טוב העונה ועושים עבודה עצומה במרכז השדה. עבודה, שלא תמיד נראית לעין הצופה. כדאי לעשות הכרה עם השניים:

יעקב שוורץ (בית"ר ירושלים) – בן 23. עבר את כל השלבים (ילדים, נערים, הנוער) באגודה. מאחוריו כ־85 משחקי ליגה, בהם הבקיע רק שערים בודדים. בשל חריצותו נקרא לסגל נבחרת העתודה. צנוע ושקט באופיו, אך פעיל ונייד מאד במגרש. השנה, הוא בין היחידים בבית"ר, ששומר על יציבות. לא מנהיג ולא אלגנטי כמלמיליאן, אך מסוגל להתריס את כל הקבוצה להתקפה.

דני עציוני (מכבי נתניה) – בן 28. קטן קומה, נמרץ וחרוץ. בהופעותיו בהפועל הרצליה, צפריירים חולון (אשתקד) ומכבי נתניה צבר קרוב ל־160 הופעות ליגה והבקיע 8 שערים. היתה לו עדנה, כשהתגלה בלאומית, לפני עונות אחרות, אך נעלם לצידם של כוכבים כתקוה, לם, מנחם וכר. ממלא בקישור את החלל, שהותיר משה גריאני, הדומה לו בחריצותו ובסגנונו.

ראש שוב בראש

איאן ראש היה מעורב בשבועות האחרונים בהפרות משמעת ונקנס ע"י מועדונו יובנטוס. בליגה הוא התאושש מהמכות המוראליות וניפץ את בצורת ההבקעות שלו ב„דרבי" של טורינו. זינוק ברגל ימין לשנה החדשה.

קרוייף התפטר מניהול אייאקס

כוכב הכדורגל הגדול של אייאקס ונבחרת הולנד, יוהאן קרויף, הודיע אתמול על התפטרותו מניהולה של אייאקס.

קרויף מסר כבר על התפטרותו לשחקני הקבוצה, אולם לא גילה אם קיבל כבר הצעה מקבוצה אחרת. באחרונה נקשר שמו של קרויף כמועמד לניהול כמה קבוצות אירופיות ביניהן פאריס סט.ז'רמן.

הסיבה להתפטרותו היא, כנראה, אובדן סיכויי האליפות לאור חוסר הצלחתה של הקבוצה להדביק את המוליכה פיליפס איינדהובן.

פורסטר פורש

בלמה של נבחרת מערב־גרמניה, קרל־היינץ פורסטר, הודיע על פרישתו מהנבחרת הלאומית.

פורסטר בן ה־29, המשחק באולימפיק מרסיי הצרפתית, לא הופיע במדי נבחרתו למן משחק הגמר מול ארגנטינה במקסיקו. באחרונה הוא סבל מפציעות מטרידות והעדיף, איפוא, להקטין את עומס הפעילות שלו.

שר הספורט הרוסי: מתכוונים להשתתף במשחקים בסיאול

שר הספורט הרוסי הודיע אתמול בפרנקפורט, כי ארצו מתכוונת להשתתף במשחקים האולימפיים בסיאול, ההחלטה הסופית תיפול בשבוע הבא. מאראט גראמוב אמר עוד לעתונאים, כי ברה"מ אינה מתכוונת להטיל חרם על אולימפיאדת סיאול. הוועד האולימפי הרוסי ידון בבעייה חמישה ימים לפני המועד האחרון להרשמה לסיאול, ה־17 בינואר.

גראמוב הוסיף, כי בעיית צפון־קוריאה נותרה פתוחה לדיונים נוספים, אך לא תהווה עילה להחרמת המשחקים. לדבריו מתאמנים ספורטאי ברה"מ „במלוא הרצינות" לקראת סיאול ולקראת אולימפיאדת החורף בקאלגרי.

דנבר – דטרויט 142:151

תוצאה גבוהה גם בקנה מידה של ליגת האנ.בי.איי הושגה אתמול, במשחק בו גברה דנבר על דטרויט בשיעור 142:151.

תוצאות נוספות: בוסטון – גולדן־סטייט 110:115 (בירד קלע 40 נקודות וקבע 10 ריבאונדים); סיאטל – פילדלפיה 114:116; קליבלנד – פיניקס 107:120; יוסטון – וושינגטון בולטס 100:111; שיקגו בולס – ניו־ג'רסי 93:116; אינדיאנה – מילווקי 77:99; דאלאס – סאקראמנטו 109:116; סאן־אנטוניו – יוטה 105:107.

בלוחין ישחק השנה באוסטריה

חלוץ נבחרת ברית המועצות, הסובייטי אולג בלוחין בן ה־35, קיבל הצעה בקבוצת הליגה השניה באוסטריה, פורברטס שטייר, והוא יופיע כנראה בשורותיה עם חידוש המשחקים.

בלוחין יהיה הכדורגלן הסובייטי השלישי שישחק מחוץ לארצו. קדמו לו, אולג זינצ'נקו בשנות ה־70 המאוחרות, שעבר מלנינגרד לראפיד וינה. בדרכו הלך סרגיי סאבלה, שעבר אשתקד אף הוא לראפיד וינה.

בלוחין קיים את פגישתו הראשונה עם פורברטס בעיר לינץ, כאשר שיחק עם דינאמו קייב בטורניר והבקיע שם ששה שערים.

רומני ביקש מקלט מדיני

הכדורגלן הרומני הבינלאומי יוהן קרמר בן ה־25, שהגיע כתייר למערב גרמניה, החליט לבקש מקלט מדיני. קרמר ביקש להצטרף לקבוצת נירנברג, אך לפי החוקה הגרמנית יהיה עליו להמתין שנה.

עכשיו במחיר מיוחד
חתום על
דבר
לשנת
1988
ותהנה מטובי הכותבים
דבר
דבר השבוע
דבר לאתי
שם דבר בעתונות
„דבר" אגף השיווק, טל. 03-286141

זורקי האבנים והמועמד לגירוש

מאת דני רובינשטיין

הטלוויזיות מצלמות ילדים זורקי אבנים המשתחררים ממעצר אחרי יום. עיתונאי מעלה את ההשערה, כי כשיגדלו יהיה אחד מהם אויב קשוח של ישראל כמו עו"ד בשיר אל־חיירי, הקשיש בין המועמדים לגירוש

שלשום לפנות ערב, ברמאללה, התגודדו עיתונאים וצלמי טלוויזיה (זרים בעיקר) בשני מקומות: בכניסה לבית הממשל הצבאי, שם אמורים היו להשתחרר עשרות מעצורי המהומות, והכניסה לבית משפחת אל־חיירי אשר אחד מבניה עומד להיות מגורש. האיש, עורך־הדין בשיר אל־חיירי, הוא המבוגר (בן 45) בין המועמדים לגירוש, אולי גם בעל העמדה הידוע שבהם. נמוך קומה, מוצק, שתקן. יש מי שזוכרים אותו מפיגועי הטרור הראשונים בירושלים שאחרי 1967. למעצרו ולמשפטו ניתן אז פרסום רב. נגזרו עליו 15 שנות מאסר, אחרי שעמד בראש חוליה של "החזית העממית לשחרור פלשתין" (בהנהגת ג'ורג' חבש). אנשי החוליה, ביניהם סטודנטיות, הניחו מטעני חבלה במערב ירושלים, לרבות הקפטריה של האוניברסיטה, והיו נפגעים רבים.

משפחת אל־חיירי השתייכה פעם לאצולת ערביי הארץ והיתה "...מן המשפחות החשובות ברמלה זה שנים רבות", כאמור בספרו של יעקב שמעוני "ערביי ארץ ישראל" (הוצאת "עם עובד", 1946). "מבניה מוצטפה אל־חיירי, ממנהיגיה הוותיקים של האופוזיציה הנשאשיבית וראש עיריית רמלה זה שנים רבות ובן חלוצי אל־חיירי שהיה קצין מחוז והתפטר מתפקידו ב־1945 כדי לעבוד במשרד התעמולה הערבי באמריקה...".

ההפגנה בא־ראם אחר הריגת אשה ביריות חייל

"בן, אלה ורדים שלי", אומר כאמל, בעל בית מרקחת, אחיו של בשיר העונה על שאלות העיתונאים. בשיר היה בן 26 כאשר נאסר. הוא רצה את כל תקופת המאסר, שוחרר ב־1984 והוא בן 41. חלק ממאסרו היה בכלא איילון (רמלה), במרחק כמה מאות מטרים ממה שהיה פעם בית משפחתו על אם הדרך לירושלים. כילד בן 6 הפך ב־1948 לפליט ואחר כך, כעורך־דין צעיר היה לאחד האויבים הקשוחים ביותר של ישראל. אחרי שהשתחרר נשא אישה ונולדו לו בן ובת, אולם גם את שלוש השנים האחרונות לא עשה כולן בביתו. פעמיים ישב במעצר מנהלי, בכל פעם חצי שנה. "הוא לא הסכים לעבוד כעורך־דין," אומרת אשתו; ובכך המשיך מסורת של שביתה נשכחת שעליה הכריזו עורכי הדין של השטחים לפני 20 שנה (ביום איחוד ירושלים). גם עכשיו נראה שלא יפנה לוועדת הערר של הממשל הצבאי, גם לא יעתור לבית הדין הגבוה לצדק בירושלים. "אני מכיר אותו", אומר אחיו. "אין אמון במערכת הישראלית", מוסיף מישהו מבני המשפחה ובשיר אל־חיירי ימשיך להחרים כל מגע עם ישראל. סמל של "חזית הסירוב". אשה צעירה אחת אומרת: "הוא ישב בכלא 15 שנה אחרי שנשפט ונידון; אבל אחרי ששוחרר... מאסרים מנהליים וגירוש מהארץ – זה חוק? זו דמוקראטיה?"

כמעט באותה שעה מודיע קצין צה"ל לעיתונאים בשער הממשל הצבאי שהנה עוד מעט יגיעו עשרות צעירים ממשתתפי המהומות האחרונות. אחרי שהוא פונה ללכת, מופיעה לפתע קבוצה של נערים בצאתה מבניין הממשל. חושך וקצת קשה לראות; אבל כאשר הם מתקרבים ואורות מצלמות הטלוויזיה מכוונים אליהם, מתגלה שאלה לא נערים ולא צעירים. ילדים ממש. בני כמה אתם? שואלים העיתונאים והתשובות: בן 12, בן 11, בן 13 וחצי. אלה הצעירים המשתחררים? כולם מהכפר סילוואד (מול הישוב עופרה), לועסים ביסקוויטים: אחד יחף, בחולצה בלויה, רועד מקור; שני עם פנס נפוח ומכוער בעינו. נורא לראות. "נגד אלה אתם נלחמים", אומר בלעג עיתונאי זר אחד לישראלים. "בושה". הטלוויזיות מצלמות אותם וקצין צה"ל שחזר מהבניין אומר: "לא, אלה לא הצעירים, זה סתם ילדים פה מהסביבה שזרקו אבנים היום בבוקר". הילדים עונים על שאלות: "עצרו אותנו אתמול בבוקר (לא היום)... נתנו אוכל בסדר, דווקא טוב... את הפצע בעין קיבלתי בכפר מהחיילים... היתה הפגנה". אחרי רגע הם נעלמים בחושך. איך יגיעו לכפר? "זה רחוק", אומר מישהו.

עיתונאי אחד מביע השערה שאחד מהם יהיה בעוד כמה שנים קשוח כמו עו"ד בשיר אל־חיירי.

דבר היום

ההדק והניצרה

הממשלה אישרה שלשום את נסיעתו של השר יוסף שפירא לדרום־אפריקה. זו החלטה תמוהה במיוחד, שהרי משרד החוץ נטפל לטניסאים מישראל המתמנים להשתתף ב"ספורט הלבן" בחסות המשטר המדכא שחורים. שפירא אינו סתם שר: אמנם אין לו תיק, אבל יש לו ארנק, ובו רבבות דולרים לעלובים שייאותו להתגרש מישראל. בצדק התמרמרו עד עכשיו ממשלת ישראל, סנגוריה ומסבירה על כל הקבלה בין דרום אפריקה ומערב הירדן – ובין עזה לבין סואטו (שראשי תיבות שמה, לגרבה צרוף המקרים הגיאוגרפי של מיקום עזה בהשוואה למרכז הישראלי, פירושם "מועצה מקומית דרום־מערבית"). מכאן ואילך יוכלו המסבירים להישבע ששפירא לא נסע לדיונים על ההבדל שבין טראנסוואל וטראנסקאי לבין טראנספר ואף לא לאיסוף תרומות למימון הצעתו. ברור רק שמה שמגנה משרד החוץ אצל עמוס מנסרוזף הוא מתיר לנציג מפלגה דתית שקולותיה עלולים להכריע יכ"ב אתו בראש הממשלה הבאה.

בהיעדרו של שפירא, ייאלצו החיים והמוות להימשך בלעדיו. ההחלטה על גירוש תשעה מראשי החשודים בהתססת השטחים כבר עלתה לישראל בנזק מדיני, במחווה שבין פירסום לביצוע. אם תבוצע ההחלטה, כולה או מקצתה, יישאר בעינו נזק המחאות והגינויים; אם תבוטל, יתפרש הביטול ככניעה ישראלית ללחץ חיצוני. מעניין, אגב, שבחפשם מיתלה חוקי לגירוש, מנופפים מצדדיו במעמדה החוקי של יהודה ושומרון כחבל של ממשלת ירדן, הרי העתקת תושבים מחבל לחבל בתוככי מדינה מותרת. לא ברור כיצד מתיישב טיעון זה עם שאיפות הסיפוח של שואפיו. לפי טיעון זה גם אין לגרש תושבים מהגדה ללבנון או לכל יעד אחר, אלא רק לירדן המסרבת עדיין לקבלם. כך או כך, אחד הנימוקים העיקריים של הממליצים על הגירוש הוא שאמצעי זה, עם כל חומרתו, קשה פחות מאובדן החיים שנלווה להשלטת סדר בנשק קטלני. הסיבוב שבנימוק זה כה רב, עד שחבל שהמציאות חזקה יותר.

ביסוד התנהגותו של הכוח שרדף שלשום אחר מיידי האבנים בא־ראם לא עמדה מדיניות עקבית. ביום שבו ירדפו גם יהודים הפועלים באורח דומה, יסולק מעצמו חשד האפליה והזילזול בחיי ערבים. כל קצין, חייל ושוטר הנמצאים בשטחים חייבים להבין את עוצמת ההרס והארס הטמונה בכדורי רוביהם. קל להיסחף למירדף שבסופו לוחץ חייל על ההדק; קשה יותר, אך נבון והכרחי, להשאיר את הניצרה במקומה.

צופן: ארמע / ח"גי

הלכתי אל האודיטוריום ב"יד ושם" לטקס חלוקת פרס ק. צטניק לספרות השואה. שני אנשים מוכרים לי ומכובדים עלי מאד זכו בו השנה: ד"ר יוסף קרמיש, הישראלי תושב ירושלים, ופרופ' מרטין גילברט, איש אוקספורד ולונדון. קדמו להם לפני כמה שנים גדעון האוזנר ואהרן אפלפלד.

ק. צטניק לא נכח בטקס. גם בשנת '82 נעדר מהמעמד הזה. הוא התנצל אז בפני נשיא המדינה כי אסור שתהיה השלכה כלשהי בין הקדושים והאלמונים ובין השם דינור. עו"ד אריה ברקוב, חברו של ק. צטניק לדרך היסורים, סיפר את סוד הפרס: יהודי אלמוני תרם את הסכום. בנו אהבו התמכר לסמים קשים. כל המאמצים לגמולו עלו בתוהו. האב שקע בייאוש. והנה קרה נס: הבן הודיע לאביו כי נגמל מהסמים. התגלגל לידיו ספרו של ק. צטניק "בית הבובות". קרא בו בנשימה אחת. אחר כך המשיך וקרא את כל ספריו של האיש המכונה בשם הזה. הפגישה עם הספרים האלה גרמה לו זעזוע כבד, התחוללה בו תפנית פנימית, אחרת. מגילת הדווי ההיא הצילה את חייו. הוא נגמל ממותו האיטי.

את הפרס הזה זכאי לקבל "כל אדם, ללא הבדל דת ולאום, המעיד נגד השנאה ולכבוד האדם הנברא בצלם", קורא עו"ד ברקוב את התקנות. הוא וחברו ק. צטניק היו 18 חרשים יחדיו באושוויץ. מספרו היה שם 133102. מספרו של ק. צטניק 135633. בתום קריאת התקנות וסיפור מקורו של הפרס, הוא חש צורך לומר לנאספים באודיטוריום משהו מן ההתנסות ההיא, שם. "הנני העני ממעש", הוא פותח, "נרעש ונפחד מפחד יושב תהילות ישראל", כאותו שליח ציבור. ובאות המלים האלה אל האולם הזמזומים נמחקים.

רבים מן הקרואים מוכרים לי. לא הרחק יושבים פרופ' נתן גולדבלום ואשתו יהודית, גיסו וגיסתו של דינור. אחותם היתה אשתו הראשונה. עלתה שם באש. סיפור "סלמנדרה". עמדה לבוא כמותם לארץ ישראל... גם יהודית היא פרופסור לחקר הסרטן. מה היתה עושה כאן האחות ההיא אלמלא היטלר? מה היה עושה יחיאל דינור שהיה לק. צטניק? לא הוא ולא אשתו השניה ניבה אינם כאן. הוא מסתגר תמיד, והיא הצברית הנסערת כל כך חולה מאד. לילה אחר, בגבור יסוריה בבית החולים בחיפה, הוקל לה פתע כמו במגע יד אשה. לפנות בוקר היה הדבר, כך סיפרה לי, היא קמה מערש הדווי והלכה לבדה בחדר לתדהמת הרופא התורן. מפיה נודע לי כי ממש באותה שעה, במקום אחר, אירע משהו. דינור נכנס לבית כנסת קטן בדרום תל־אביב, שם נוהג היה להתפלל. הוא הסיט את הפרוכת וניצב מול ארון הקודש וזעק מבוהל לבו אל הבעל שם טוב ופניו של זה נתגלו בנוגה האש, דוברות אל צאצאו הישיר, לאחר חזרות: "האשה הזאת תחיה האשה הזאת לא תמות". היא חשה הקלה מופלאה. מאמינה עד כלות בקשר נשמות האוהבים, בטלפתיה חשכה ומוארת. אנחנו נבוכים תמיד מול סיפורים כאלה, אף בצל המלאך ההוא.

אני רואה לידי את האב דיבנה הנוצרי, איתנו הירושלמי, שקשר נפשו וגורלו בישראל. הוא מקשיב עצום עיניים לקולה של ארנה פורת הקוראת קטע מספרו החדש של ק. צטניק "צופן: ארמע" שיצא בימים אלה לאור. ופתאום אנחנו במעמקי הטקס, בתהומותיו.

כאן, אולי, ההבדל המשוער בין זה לבין טקסים אחרים לובשי חג ופרחים וחיוך. הקהל מתקשה למחוא כפיים לשחקנית הדגולה. היא קוראת כמו בלחש, ואינני יודע אם יש בכך מן התפיסה האמנותית או מן השברון הפוקד אותה בשל המלים האלה, שנכתבו בידי האיש שהפרס נקרא על שמו: "...אני רואה את אמי צועדת בדרך אל הגאזים. אני רץ אחריה וקורא: אמא... אמא... אמי שלי היפה מכל האמהות שבעולם... ואני עומד אצל בלוק 14 ומביט אל העשן המתאבך מתוך ארובת המשרפה ומדמה לראות בתוך העשן את אמי, את אחותי, את אבי... את עצמי אני רואה, עולה מתוך הארובה של אושוויץ... והנה אני רואה אמי עומדת לפני כסא הכבוד וזועקת: 'הא לך אלהים: הא לך!' והיא מעבירה מאחרי גבה את בתה בת השבע־עשרה ופורמת את חזה של בתה: 'הא לך אלהים: הא לך את הפלד־הורה'", כלומר את "זונת השדה".

כן, זה טקס משונה כזה ומסוכן מאד, סמוך ליום הקדיש הכללי, האובד בהמולת החיים הארצישראליים, על הצרות האמיתיות והמפחידות מאד שבהן ועל מצוקת הנפש הישראלית מול המתרחש ברחובנו וברחובם של הערבים וכו' וכל הידוע כל כך. טקס משונה המתרחש בחדריה של שגרירות העולם ההוא שעלה באש.

ארנה פורת כמעט בוכה כסיימה לקרוא במגילה הזאת. היא יורדת מהבמה וכובשת את פניה בכפותיה.

אני חש הקלה כלשהי כאשר ניגש לדוכן פרופ' ישראל גוטמן וקורא את נימוקי חבר השופטים. הוא מספר את סיפורו של ד"ר יוסף קרמיש, את דרכו כהיסטוריון צעיר בפולין שלפני החורבן שביקש לכתוב את תולדות אלף שנות יהדות פולין ואת תרומתו האדירה לחקר תולדות היהודים בעיצומה של השרפה הגדולה. אני מכיר אישית את האיש הנפלא הזה, הצנוע והשקדן והבקי הגדול. לא פעם, בעת שסרטתי עם חברי ביצירת הטרילוגיה התעודית, בהכנת הסרטים למען בית לוחמי הגיטאות, נעזרתי בעצתו ובמומחיותו. מגדולי חוקרי "יד ושם". קרמיש שערך את הספר המונומנטלי רב־הכרכים "עתונות המחתרת היהודית בוארשה" הטורח זה עשרות שנים בחשיפת מלוא התיעוד של ד"ר רינגלבלום וחבורת "עונג שבת". גם האב השכול הזה, שבנו נפל במערכות ישראל, כאן.

ישראל גוטמן מעלה את היקף מחקריו של פרופ' מרטין גילברט, על ה"אטלסים" שלו ועל ספרו הכביר "השואה", מחבר הספר על זדם הפייסנים עם הנאצים בפוליטיקה הבריטית וההיסטוריון הרשמי של וינסטון צ'רצ'יל.

זה וזה משיבים דברי תורה. ודינור־ק. צטניק איננו פה וגם נינה איננה. שמעתי כי הוטסה להלנד ושם נאבקים על חייה.

בחוץ ערב ירושלמי קר. שמחה הולצברג נזכר כי יש עמו, במכונית צה"ל, המסיעה אותו כ"אבי הפצועים", בקבוק וודקה גדול ותמים. הוא ניגש למכוניתו של ד"ר קרמיש ומפציר בו ללגום לגימה. זה מסרב בענוותו ומודה לו. שמחה מברך את ברכת הנהנין: "ברוך אתה אדוני אלהינו מלך העולם שהכל נהיה בדברו" ולוגם בעמידה בחושך ונותן גם לי, ואני מברך ברכתי ליוסף קרמיש ולרעייתו וטועם כמוהו זה.

הרדיו דואג להשיבנו לכאן, לעכשיו. גם אל עורכי ההשוואות בין הכא והתם.

באין הסכמה על פיחות

מאת דרור שרביט

ברונו ולאוטמן אינם מסכימים על עיתוי הפיחות ונאלצים לכן להסתפק בהסכמה על פגיעה במכשיר תוספת היוקר. קיסר: פעמיים כבר שונה המכשיר

מפגש מעניין ואקטואלי בין הנציגים של קובעי השכר, המחירים, הריבית ושער החליפין נערך שלשום באוניברסיטת ת"א. אישור תקציב המדינה בממשלה כמה שעות לפני כן שימש רקע

נגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברונו

הולם לדיון בפרמטרים הכלכליים העיקריים של המשק, אשר למרות היותם נומינאליים, הם שקובעים למעשה את פני הכלכלה בטווח הנראה לעין.

ברקע הדיון מרחפות שתי שאלות אקטואליות בוערות: האם אין מנוס משינוי בשער החליפין, כלומר פיחות של השקל לעומת הדולר, והאם צריך לשנות גם את שיטת תוספת היוקר. שתי השאלות, כפי שיראה בהמשך, מובילות את ברונו ולאוטמן – המתדיינים בערב העיון ביחד עם קיסר – למסקנה שדרושה הסכמה משולשת בין הגורמים הקובעים במשק כדי לשמור על יציבות המחירים ולתת תשובה לבעיות היצוא ומאזן התשלומים.

נגיד בנק ישראל מיכאל ברונו מדגיש את חוסר התועלת שבפיחות נומינאלי. נסיון כל הפיחותים שנעשו בעבר הראו ש־80 אחוז מהם נאכלו תוך שנה אחת, ויתרתם אחר־כך. מחיר הפיחות היה באינפלציה ויחס התחלופה פעל כך: פיחות של 10 אחוזים גרם לעליית מחירים של 8 אחוזים במשך שנה בעוד שעל כל אחוז אינפלציה היתה תוספת היצוא מגעת לכ־15 מיליון דולר. בפיחות של 10 אחוזים תוספת היצוא הצפויה היא 120 מיליון דולר אך עליית המחירים הנגרמת בעטיו מגיעה ל־8 אחוזים. השאלה שמציב הנגיד היא האם כדאי לשלם מחיר אינפלציוני כזה. תשובתו: בהחלט לא. קופת המדינה משופעת במטבע חוץ ופיחות אינו מוצדק בשעה זאת. לאוטמן יוכיח לנגיד כי זה מצב זמני. בשנתיים האחרונות אכל המשק את כל הסיוע המיוחד בסך 1.2 מיליארד דולר שהתקבל מארה"ב (700 מיליון דולר ב־1986 ו־500 מיליון דולר בשנה הקודמת) כתוצאה מהגרעונות בחשבון המסחרי במאזן התשלומים.

תוצאות טובות יותר מציג ברונו מפיחות מעוקר. שיעור התחלופה בין עליית המחירים ליצוא הינם לפי כופל של ארבעה: עליית המחירים מ־10 אחוזי פיחות מגיעה ל־4.5 אחוזים בעוד שעל כל אחוז אינפלציה מתקבלת תוספת יצוא של 80 מיליון דולר. אם כך, ברונו הוא בעד פיחות מעוקר, אך מרגיש כי כוחו יפה לטווח הקצר. בטווח הארוך רק ריסון תקציבי ומוניטארי יכולים לסייע לשיפור כושר התחרות של המשק.

להלן מציג ברונו את המגרעות שבכל אחת משיטות הפיחות שהוצעו לאחרונה לנוכח ההתחזקות הנמשכת של השקל לעומת הדולר. נטישת סל המטבעות והצמדת השקל לדולר היתה גורמת, מאז הצמד השקל לסל, לפיחות של 12 אחוז. על פי המודל שציין הנגיד היה פיחות כזה גורם לאינפלציה נוספת של 10 אחוזים בעוד שתוספת היצוא היתה 40 מיליון דולר בלבד. החזרת השקל לשער של 1.61 לדולר היתה מביאה למחצית מהתוצאה האמורה; עצירה במקום שהגיע אליו הדולר לעומת השקל והכרזה שאין מוספים עוד את הדולר, אפילו אם שערו ימשיך לרדת לעומת מטבעות אחרים, היתה גורמת לפיחות לא מבוקר ולא מעוקר עם רווח קטן ביצוא ואינפלציה גדולה יותר.

הפתרון לבעיית יצואני גוש הדולר הוא, לדעת ברונו, בשינוי זמני של חלוקת הסובסידיה בביטוח שער. לפי פתרון זה יוותרו היצואנים לשאר העולם על שני אחוזים מתמורת ביטוח השער לטובת יצואני גוש הדולר. בשל היחס של כשני שלישים ושליש בין היצוא לשאר העולם לבין היצוא לצפון אמריקה ייהנו יצואני גוש הדולר מתוספת ביטוח שער של 4 אחוזים, וזו תופעל בהדרגה במשך חצי שנה. פתרון כזה הופעל בעבר לטובת יצואני הגוש האירופי. לאוטמן מזכיר לברונו כי אז התנגד לכך; ברונו משיב כי התנגד לפתרון של קבע המנציח יצוא לארצות שמטבעותיהן נחלשו בעוד שהצעתו הנוכחית מיועדת רק לתקופת מעבר.

אם לסכם את עמדתו של ברונו הוא מתנגד לשימוש בשער החליפין בפתרון בעיות שנוצרו ביחסי המטבעות. את השימוש בכלי הזה הוא מיעד רק במרחקי זמן גדולים, בהסכמה ותוך עיקור השפעתו על המחירים והשכר או כאשר יש בעיה קריטית במטבע חוץ.

נשיא התעשיינים דב לאוטמן מזכיר לברונו כי הצמדת השקל לדולר לאחר הפעלת התוכנית הכלכלית באמצע 85 הצילה את התוכנית כולה. היא איפשרה פיחות סמוי של השקל בלי לשלם מחיר אינפלציוני גבוה, כיוון שהציבור ש"חשב בדולרים" ראה ששערו אינו משתנה לעומת השקל. מה קרה, שואל לאוטמן: האם הציבור התחיל "לחשוב בסל מטבעות"? האם באמת התחזק השקל לעומת הדולר? גם הממשלה הגרמנית, הוא אומר, ייצבה את שער החליפין ביחס של 2 מרק לדולר לכל התעשיות הבטחוניות (לברונו זה מזכיר את כושר התחרות של כמה מהתעשיות הבטחוניות בארץ).

לאוטמן ערך בשבועות האחרונים מסע לשכנוע הצמרת הכלכלית בנחיצות הפיחות. פקידי האוצר השרים, הוא אומר, אינם מבינים מדוע בנק ישראל ממשיך להיצמד לסל המטבעות אבל גם הם אינם מצליחים לשכנע את הנגיד לרדת מהצמדה זו (איפה ויקטור מדינה?) 30 אחוז מהמפעלים – אומר לאוטמן – הם במשבר קשה. צפויה מפולת במאזן התשלומים. 1987 לא היתה ורודה כפי שמנסים לציירה והיא נהנתה בעיקר מהשפעות הקצה של סוף 86 במחציתה הראשונה. אבל היא משליכה על 1988 האטה בתפוקה וביצוא. לאוטמן וברונו המתנצחים בשאלת הפיחות מסכימים ביניהם כי יש לשנות את הסכם תוספת היוקר ובנקודה זאת הם פותחים את הזירה לדברי מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר. המזכ"ל מבליט תחילה את הסתירה המתפתחת בין כמה צמדים כלכליים בולטים. למשל ייצור וצריכה. בעת האחרונה, מספר קיסר, הוא משתתף בעוד ועוד חנוכת סניפים חדשים של קראוס ובה בשעה הוא צריך להיאבק נגד סגירת מפעלים. זו כלכלה המעודדת צריכה על פני ייצור ועבודה, הוא אומר. סתירות הוא מוצא גם בין הריבית השכר (הריבית גבוהה ומשולמת בזמן והשכר תמיד מאויים וצפוי לשחיקה), בין היציבות לרווחיות ובין כוחות השוק לתכנון. תקציב המדינה, אף ששוה בגודלו לכל תפוקת המשק, אין בו תחום בודד אחד של תכנון, דבר שמקובל בכל מפעל ועסק קטן אחד.

קיסר מזכיר כי השכר שכה מרבים להתקיפו, התבטא פעמיים בתוספת ארצית של 25 שקלים בסקטור העיסקי ו־75 שקלים בסקטור הציבורי. הנבחרים והצמודים להם בפקידות הגבוהה זכו לעומת זאת לתוספת של 24 אחוז. ברונו מסכים עם קיסר שהיה זה משגה.

אשר לתוספת היוקר, מרענן מזכיר ההסתדרות את זכרונם של ברונו ולאוטמן כי מאז הנהגת התוכנית לייצוב המשק שונה מכשיר תוספת היוקר פעמיים. עתה שוב מנסים לטפל במד־חום במקום בחום. מסקנתו של קיסר: הממשלה והמעסיקים מבקשים לבטל את תוספת היוקר כדי להעלות מחירים או לעשות פיחות. דבריו מבטאים עמדה נחרצת, שאין לוותר על המכשיר המפצה על התיקרויות שהיו, פיצוי שגם כיום הוא חלקי ונגרם בעטיים של אחרים.

ההון, מזכיר קיסר, זוכה ל־100 אחוזי הצמדה

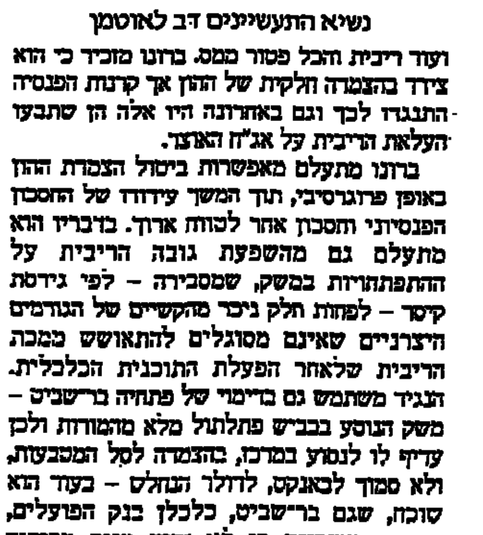

נשיא התעשיינים דב לאוטמן

ועוד ריבית הכל פטור ממס. ברונו מזכיר כי הוא צידד בהצמדה חלקית של ההון אך קרנות הפנסיה התנגדו לכך וגם באחרונה היו אלה הן שתבעו העלאת הריבית על אג"ח האוצר.

ברונו מתעלם מאפשרות ביטול הצמדת ההון באופן פרוגרסיבי, תוך המשך עידוד של החסכון הפנסיוני והסכון אחר לטווח ארוך. בדבריו הוא מתעלם גם מהשפעת גובה הריבית על ההתפתחויות במשק, שמסבירה – לפי גירסת קיסר – לפחות חלק ניכר מהקשיים של הגורמים היצרניים שאינם מסוגלים להתאושש במכבת הריבית שלאחר הפעלת התוכנית הכלכלית. הנגיד משתמש גם בדימוי של פתיחה בר־שביט – משק הנוסע בכביש פתלתל מלא מהמורות ולכן עדיף לו לנסוע במרכז, בהצמדה לסל המטבעות, ולא סמוך לבאנקט, לדולר הנחלש – בעוד הוא שוכח, שגם ברשביט, כלכלן בנק הפועלים, העריך באחרונה כי לא יהיה מנוס מפיחות בחודשים הראשונים של 1988.

כסף קטן

מאת אמנון אטד

עודף ההכנסות ממיסים יקטין השנה את הגירעון בתקציב ב־800 מיליון שקלים. על רקע זה נראית התעקשותו של השר נסים לקצץ כמה עשרות מיליוני שקלים בחינוך ובבריאות יותר מתמוהה

סיפור האמיתי של תקציב המדינה אינו ההתנצחות שהתנהלה בחמשת השבועות האחרונים בין חברי הממשלה על אישורו של תקציב השנה הבאה. הסיפור המעניין באמת הוא כיצד עומדת הממשלה לסיים את תקציבה לשנה הנוכחית.

לכאורה אין קשר בין תמונת התקציב השנה לתקציב השנה הבאה: בעוד פחות משלושה חודשים עתיד החשב הכללי לסמן קו אדום בספרי החשבונות של שנת 1987 ולהתפנות לבוכהאלטריה של 1988.

בפועל יש קשר אמיץ בין הנתונים, וזו בדיוק הסיבה למיעוט האינפורמציה שמוכן כיום האוצר לנדב לגבי ביצוע תקציב השנה. כשנשאל ביום א' השבוע כיצד תסתיים שנת התקציב הנוכחית, ענה שר האוצר כי בשלב זה קשה לענות על השאלה, כיוון שעדיין לא ברור בכמה תסתכם גביית המיסים.

קשייו של נסים לאמוד את גודל ההכנסות בתקציב נובעים מהאמת הפשוטה הידועה לכל באי האוצר: שנת התקציב עומדת להסתיים יותר מדי טוב והנתונים על כך עתידים להתפרסם יותר מדי מוקדם. חזקה על נסים כי אילמלא הקדימו הסופר האיטלקי אלפיירי במאתיים שנה, היה הוא עצמו מחרז וטובע את האימרה הידועה "במה שיותר רע, יותר טוב".

כאמור, גם העיתוי משחק לרעת שר האוצר. המאבק על הקיצוצים עדיין לא הסתיים ולמעשה ההצגה בממשלה היתה רק ה"בקרוב" למה שעוד צפוי לתקציב בכנסת. את הזירה הראשונה בכיוון זה ירה יושב ראש הנהלת הקואליציה ח"כ רפי אדרי. עוד בטרם יבשה הדיו על החלטת הממשלה, טרח אדרי להסביר לנסים כי אין כל ערובה שהתקציב יאושר גם בכנסת ללא הידברות מוקדמת בין הקואליציה הממשלה.

על רקע שבעת השבועות הקשים שיצטרכו לעבור עכשיו נציגי האוצר בוועדת הכספים ובמליאת הכנסת, מובן מאליו כי תמונה ורודה מדי של תקציב השנה אינה יכולה להועיל.

לגבי הנתונים עצמם קיימות לפחות שתי גירסאות. הגירסה הרשמית, זו של הממונה על התקציבים ושל שר האוצר עצמו, היא כדלקמן: השנה יירשמו הוצאות גדולות שלא הובאו בחשבון התקציב. הוצאות אלה, הנובעות מסירובה של הכנסת לאשר חלק מהחלטות הממשלה, מהסכמי השכר במיגזר הציבורי, מהגידול ביצוא ובהשקעות ומהסיוע למושבים ולקיבוצים, עתידות להסתכם בכ־800 מיליון שקלים. כנגד גידול זה בהוצאות יירשם בתקציב גידול רב יותר בהכנסות ממיסים. גביית המיסים תגדל השנה, בסך הכל, בלא פחות מ־1.25 מיליארד שקל בהשוואה לתחזיות המוקדמות, בעיקר בשל העליה בצריכה הפרטית ובשכר הריאלי.

חשבון פשוט מראה כי ההפרש בין שני הסכומים עתיד להקטין את הגירעון המתוכנן ב־450 מיליון שקלים בקירוב. לפי חשבון זה יסתכם הגירעון בתקציב השנה בכ־800 מיליוני שקלים.

גירסה אחרת, פחות רשמית, אומרת כי הגידול בהוצאות הממשלה יהיה נמוך בהרבה מזה הנטען וכי בסופו של דבר עתיד הגירעון להסתכם בכ־400 מיליון שקלים בלבד.

כאשר ברקע נזרקים סכומים של עשר ספרות, מבין גם שר האוצר כי מאבקו לקצץ כמה עשרות מיליוני שקלים בחינוך ובבריאות עלול להצטייר לא טוב. לזכותו ייאמר כי את השיעור הזה הספיק ללמוד עוד בשנה שעברה, כאשר עשה ככל העולה בידו להסתיר את תמונת התקציב האמיתית.

השנה כדאי להעמיד את הנתונים בפרופורציות הנכונות: קיצוץ של עשרה מיליון שקלים בתקציב החינוך, למשל, יביא לפיטורי כמה מאות פסיכולוגים, יועצים וקציני ביקור סדיר. גביית מס הכנסה, לעומת זאת, מסתכמת בארבעים מיליון שקלים ליום עבודה אחד.

אם ברגע זה מחכך נסים את ידיו ומורה לצמד עוזריו להעביר כמה עשרות פסיכולוגים לנציבות המס, שהדי במרומים, לא זו היתה הכוונה.

صكتا من الاهل

מכתבים למערכת דבר

הבעיה האמיתית ופתרונה

הבעיה אינה כיצד להשליט שקט בשטחים. הבעיה היא פתרון סופי לבעיית השטחים. עליה אנו צריכים לתת דעתנו, כמו שאומרים הרופאים: לא לרפא את הכאבים אלא לרפא את המחלה.

מהן האלטרנטיבות העומדות לרשותנו בנושא זה? האחת, להעניק להם ריבונות. השניה, לתת להם אוטונומיה. השלישית, להשאיר את המצב כפי שהוא כיום. אלה שלוש אלטרנטיבות אבסורדיות שאינן באות בחשבון. ישראל אינה יכולה להרשות לעצמה מדינה ערבית נוספת לצידה בבטן הרכה שלה. אוטונומיה תביא בעתיד הקרוב לריבונות. השארת המצב כפי שהוא תביא לפיצוץ דמוגרפי שם, כי בכל שהזמן חולף הם מתרבים כשפנים.

נשארה רק דרך אחת, הרביעית, היא מבהילה רבים באיתנו המוכרים כ„טיפול שורש", בדיוק כאדם המוכר כטיפול שורש בשיניו. אבל היא הדרך היחידה שתפתור את הבעיה לתמיד: העברתם אל בין אחיהם בארצות ערביות הזקוקות לתוספת אוכלוסין. אין דרך אחרת. ועל קביעה זו אני חוזר בלי הרף, אין דרך אחרת.

עיראק יכלה לגרש ולשדוד את תושביה היהודים שהתגוררו שם זמן רב לפני הכיבוש הערבי. היהודים נמצאים בעיראק 2600 שנים. הערבים פלשו לארץ זו לפני 1300 שנים. האם מה שמותר לעיראקים אסור לנו? קביעה זו היא דמגוגיה ומוסר הוטנטוטי ועלינו מוטל להפריכה.

כיום, זקוקה עיראק נואשות לתוספת חיילים למניעת תבוסה אשר תמיט עליה אסון נורא, ולתוספת חקלאים מתקדמים ועובדי תעשיה שיצילו את כלכלתה המתמוטטת מכליה ומרעב. ישראל יכולה להציל את עיראק מחורבן כלכלי ומתבוסה במלחמתה הקשה העלולה להמיט עליה שואה ברומה לזו שפקדה את יהודי אירופה לפני דור – אם היא תשלח לעיראק את כל הפלסטינים, מהשטחים וממדינת ישראל גם יחד, וכך „בידיה אחת נגזר שלוש ארבעה" לא קיים. זה יהיה פתרון שיציל את עיראק, פתרון שיתן ריבונות לפלסטינים הזועקים תמיד לריבונות, ופתרון לנו. וכל מי שסבור, שיש לו פתרון אחר – שיקום.

אין זו דמגוגיה, לא כהניזם ולא שוביניזם, אלא פתרון ריאלי לכולנו לתמיד. היהודים שחסרו ריבונות אלפי שנים גורשו מארץ לארץ וסוף עם לא היה אפילו דמעות תנין על מר גורלנו. ואני חוזר שוב: העברת הפלסטינים אינה גזענות, לא שוביניזם ולא נאציזם אלא פתרון לתמיד. אין דרך אחרת.

אלישע גלזר
רחובות

לא לעולם חוסן אמריקאי

ח"כ בני שליטא מציע „להכניס" עשרות ערבים כדי לקבל שקט 50 שנה".

אמנם „קומנדו שילנסקי" שהוא שייך לו הוכיח לא פעם את עצמו שיודע הוא לעשות שרירים. ברם, ההיסטוריה גורסת את העובדות לאשורן. הערבים היושבים בשטחים הם פלסטינאים מדורות ויושבים על אדמתם הרשומה בטאבו מאות בשנים ותובעים להגדרה עצמית כמו כאר העמים בעולם. עוד לא קרה בהיסטוריה שעם היושב תחת כיבוש לא יבדר בסופו ולא ישתחרר. לכן, ספק עם „קומנדו שילנסקי" יוכל להתמודד עם בעיה כה קרדינלית. הסכבת ערבים לא תשרת אותם במאומה. היפוכו של דבר, היא רק תעודד ביתר שאת ללאומנות, למאבק לשחרור ולהקמת מדינה עצמאית ללא התחכמות.

אמנם, יש גם דרך משנית: דיכוי: להיכנס ליהודה ושומרון ועזה עם טנקים היורים פגזים על ימין ועל שמאל ללא אבחנה על מנת להמשיך בכיבוש.

אבל, אל נשכח, כי יש לנו „אבא" המאכיל אותנו וגם מפנק לפעמים הנשיא רייגן אשר רכש לעת עתה ידיד יקר מיכאיל גורבצ'וב והם תוך כמה שעות יגיעו לקונצנזוס להפסיק מסע קומנדו דומה עוד לפני שמדינות ערב יתכנסו לפיסגה ולהחליט על מלחמת קודש עלינו יחד עם מצרים.

אל תשכח ח"כ שליטא אתה עוד רחוק להיות עצמאי להחליט החלטות מרחיקות־לכת כפי שדמיונך מצייר לך בצבעים נועזים.

אברהם שץ
חדרה

לחסל את שורש הרע

מחנות הפליטים הערביים הם שורש הרע, אחד ממוקדי השנאה והתסיסה, ובצדק. במחנות אלה חיים אנשים בתת־תנאי־חיים. ארצות ערב הגבלות השתתפות במצבם של אחיהם בישראל, אינן מוכנות להושיט יד עזרה לבני־עמם במחנות הפליטים. הרי זו צביעות גלויה. מטעמים פוליטיים נוח להן שהמחנות קיימים כבר עשרות שנים והם משמשים להן קרדום נגד הציוני.

מכיוון שקליטתם של ערביי המחנות בארצות ערב השכנות אינה נראית כמות הקרוב כבת־ביצוע, יש לעשות למען יישובם בין אחיהם בישראל. אנו מורגלים בגיוס כספים, חיסול המחנות הוא מטרה חשובה והוגנת לגיוס כספים. מדוע אין בעיה זאת נדונה בכובד־ראש ובהתייחסות מתאימה לחשיבותה.

למרות שהערבים בארצנו חיים בתנאים טובים יותר מאשר אחיהם בארצות ערב, נמחפו כורם השנאה. ידוע, שעם אינו משלים עם חיים תחת שלטון זר. להתסיס המחנים זאת משימה שאינה קשה. כדי לקרב את הנורמליזציה בחיים המשותפים בינינו לבין שכנינו הערבים, יש לעשות למען חיסול מחנות הפליטים בהקדם.

אביבה אהלי
תל־אביב

גם זה שיכתוב היסטוריה

מאמר המערכת („דבר" 15.12.87) הבא לשלול את התמקמותו של השר אריאל שרון ברובע המוסלמי של ירושלים, עורך איתו בהזדמנות זו חשבונות עבר. בין השאר, על מיבצע קיביה. כותב המאמר חייב היה לדעת, ובוודאי יודע, כי חרף הגירסאות הרשמיות בשעתן, זה לא היה מיבצע פרטי. אלא ששנאת שרון העבירה את הכותב על דעתו המיושבת: קיביה היה כפר מרצחים, והותקף, בסמכות הדרג המדיני (בממשלת מפא"י) כמו כפרים אחרים שהיו מעורבים ברצח יהודים.

הגישה הבאה לביטוי באיזכור זה מסלקת מן השורה את מיטב בני נהלל ותל־יוסף, חניתה ועין־חרוד, חמדיה ויבנאל. בולטים בשורה יישאמר מנהיגים כחיים רמון, אהרן הראל, אבא אבן ונסים זוילי, ז"ל.

ברוך תירוש
תל־אביב

שיטות חשיפה דמוקרטיות בטלוויזיה הישראלית

איש שב"כ שכיוון נשקו אל מול אוכלוסיה מתפרעת בעזה, תוך נטילת סיכון לחייו, צולם בטלוויזיה ונמצא מודח מתפקידו כתוצאה.

איש תנועת „בני הכפר" שהסית בגלוי לבגוד נגד מדינת ישראל, אל מול אוכלוסיה מתפרעת באום אל פחם ומול הטלוויזיה, מתגורר בשלווה בכפרו, ללא סיכון מוערי שיפרוש איפעם מארצנו.

לרפעת סורק, כבר למדנו מן הטלוויזיה, יש אהדה לבני עמו, למה לא? רק שאנו תמהים לדעת מה מרגיש עורך החדשות בטלוויזיה הישראלית, רפיק חלבי: האם גם הוא שבת מעריכת סרטי התעמולה לאש"ף כיום „השלום"?

יהושע לוי
כפר סבא

שרה גרבט
חולון

מעשה חריג ראוי לשבח

ברצוננו להסב את תשומת הלב ליחס אנושי ואחראי של רופא ואחות במרפאת אהרונס, של קופ"ח, ת"א.

הרופא ד"ר אליעזר לוי והאחות אורה שטרן, נוהגים לעבור על כרטסת החולים שבטיפולם. בביקורת שערכו לפני כשבועיים גילו שאבינו, אדם כבן 80, לא ביקר במרפאה כשנה, וזאת בשל היותו, לכאורה, אדם בריא.

הם פנו אליו והזמינוהו לבדיקות שיגרתיות. בבדיקות אלו התגלתה אנמיה של כ־10 ג' המוגלובין, ולפיכך החליט הרופא לזמנו לצילומי חוקן בריום ושט קיבה. לדאבוננו, ואולי למזלו של החולה, התגלה בצילום הקיבה גידול.

כדי לא להדאיג את ההורים המבוגרים מאוד, טרחה האחות שטרן, ובדרך לא דרך, איתרה את אחת מהבנות, ומסרה לה שהבדיקות לא לגמרי תקינות, ונועצה בנו כיצד להודיע להורים בצורה מרגיעה.

היום, כשבועיים לאחר המעשה, החולה כבר לאחר ניתוח, שבו־עבר נתגלה כרחוק מאוד, ואנו מלאות תקוה שמעשה זה הציל ועזר לאבינו.

לדעתנו, מעשה זה חרג מגבולות היחס הרגיל והנדרשות להם אנו רגילים בימינו, והצוות הכיה דאגה ומסירות מעל למקובל.

אנו סבורות, שהנ"ל ראויים לציון לשבח, והלוואי וירבו כמותם.

גליה עדני
חולון

נורית וקסמן
רמת־גן

כן ירבו!

בחיפושים אחר מקום נאות בבית־אבות פרטי בשביל קרובת משפחה, ולאחר „ביקורי־היכרות" בבתי־אבות מעוררי חלחלה, הגעתי לנוה הדים קטן ברמת־גן, ברח' נוה יהושע 28, אשר כשמו כן הוא – „נוה נעים".

המקום, המנוהל על־ידי משפחות מלכה ויעקב גלר ולאה ויוסי ולפמן, יש בו תחושת ביתיות ואינטימיות משפחתית אולי בגלל היותו קטן וצנוע במימדיו, אולם ללא ספק, בזכות מנהליו העובדים במקום והנמצאים בו כל היום ואשר יחסם לדיירים משמש דוגמה גם לעובדים האחרים.

בביקורי אצל קרובתי שם, במועדים שונים, לא יכולתי שלא להבחין ולהתפעל מהחום והחיבה המורעפים על הדיירים וכן מהדאגה הכנה לנוחותם ולשלומם.

לדעתי, ראויים אנשים אלה לכל שבח ותודה על שלא איבדו, במהלך החולף השכרי, את חום הלב והניצוץ האנושי שאינם שכיחים כל כך במוסדות מעין אלה.

הלוואי וירבו כמותם.

ש. פיוטרקובסקי
גבעתיים

על הפשקוויל

לרשימת שלמה סבא „פשקווילים" בירושלים („דבר" 29.12.87):

ראשית – רצוי לכתוב פסקוויל. השימוש בש הוא פשוט ארכאי. שנית – מקור המושג אינו רוסי, כפי שנכתב, אלא לטיני Pasquino או Pasquilio שפירושו: כתב־פלסתר, דברי השמצה – שם שניתן לטורסו של פסל עתיק, שנחשף ברומא בראשית המאה ה־16, ושעליו נהגו תושבי רומא עלילים להדביק חרוזים היתוליים ועוקצניים (כפי הסברו של אברהם אבן־שושן במילונו).

עמיחי גיל
תל־אביב

לפני 60 שנה

לבנין ביה"ס החקלאי היהודי בכפר כדורי

ממקור נאמן מוסרים, שבין העבודות שהממשלה נגשת להגשימן בקרוב נכלל גם בנין ביה"ס החקלאי ליהודים בכפר עוזבן כדורי, שיבנה בקרבת מסחה.

התקלחות חדשה בניקרגואה

עוד שני בטליונים נצטוו להפליג לניקרגואה, בתור משלחת־עונשין נגד הגנרל סאנדינו, אחר צבאו הרג אתמול חיילים אמריקאים בתגרה חמורה ליד קילאלי.

העליה מפולין לא"י ב־1927

1179 יהודים עלו מפולין לא"י במשך שנת 1927.

לפני 40 שנה

פיצוץ בית ה„ועדה הלאומית" ביפו

הרוגים ופצועים בהתקפה על בנין ה„סראיה" הידוע ביפו. נראה כי המתקיפים השתמשו בשתי מכוניות. עתונאי חוץ הודיעו כי המעשה הוא מעשה ידי הלח"י.

העפלה לא תפסיק

לא נתקבלה בהנהלת הסוכנות שום החלטה כי ההעפלה צריכה להפסק, הצהיר מ. שרתוק במסיבת עתונאים.

קריאת הערבים לעזרה

מכתבים וטלגרמות זורמים מהארץ למדינות הערביות השכנות בדרישת עזרה. במחנה הערבי מגיעים קולות ענות־חלושה. ממקורות נאמנים בחולם ידוע כי אבדות הערבים ברכוש ובנפש הן כבדות.

• אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים •

עוד מחולל שינוי

נראה שהנושא של שינוי שיטת הבחירות הוא אחד הנושאים הפוליטיים המלהיבים אנשים רבים. יחידים וקבוצות מספר מתארגנים כדי לקדם אותו, והבולטת ביותר עד כה היא „חבורת" פרופ' אוריאל רייכמן, החותר בראש וראשונה לאימוץ חוקה למדינת ישראל. במקצה של שינוי שיטת הבחירות הופיע באחרונה גורם חדש, שנתן לעצמו פרסום באמצעות מודעות ספורות, תחת הכותרת „לאלו שבכל זאת איכפת להם" עומד מאחורי היוזמה הזאת עו"ד יהאל רשף. רשף כבר קנה לעצמו פרסום בעבר, כשהיה ממנהיגי „איגוד השוטרים". עתה החליט להתמקד בשינוי שיטת הבחירות, ובעקבות המודעות שפירסם כבר רשומים אצלו 90 איש, מרחבי הארץ, שהביעו נכונות לתת כתף למאמץ. בסוף החודש יקיים רשף כינוס יסוד ויבסר את הפעילות לתנועה, שתהיה קבוצת־לחץ על המפלגות. הוא אינו מתכוון להקים מפלגה חדשה.

עליזה ולך

משתעשע

השר דוד לוי משתעשע ומניף כדורסל בעת חנוכת מרכז הספורט במעלה אדומים. האולם ישמש לתחרויות כדור ההתעמלות ובו שש מאות מושבים.

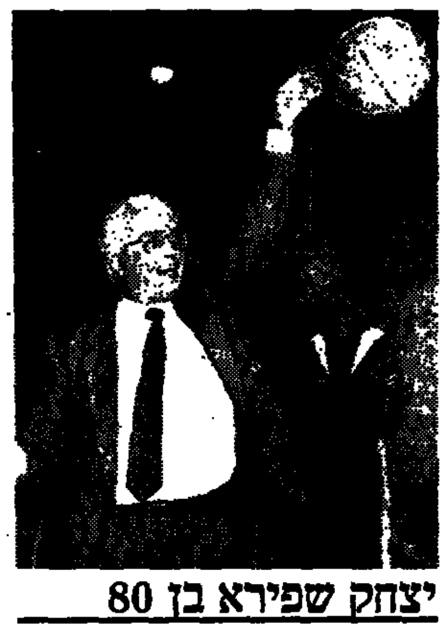

יצחק שפירא בן 80

בית־הספר הריאלי בחיפה ערך מסיבה לנשיאו הוותיק יצחק שפירא בהגיעו לגבורות. בירכו המנהל ישעיהו תדמור, המורים הוותיקים ד"ר משה מיקם ומדזיני, בוגר בית־הספר אהרן ידלין, לשעבר שר החינוך והתרבות, נחמן רז יו"ר ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, ואחיו של חתן המסיבה המשורר ש. שלום. את ברכת העיר חיפה הביא ראש העיריה מר אריה גוראל. לסיום הוצגה מסכת, שחיברה בחרוזים המורה־המנהלת מרגלית ב"ג, בהשתתפות צוות מורים ותלמידים ובליווי זמר ומחול.

מזג אויר חמים ושטוף שמש הפתיע את האירופים. היפיפיה שבתמונה היא תושבת וינה המשתזפת לקרני השמש על ספסל שבפארק.

שיתוף פעולה

שיתוף הפעולה בין ישראל לבין מדינות בארה"ב מתרחב והולך ותאוצה. במסגרת פעילות משרד הכלכלה והתכנון ליצירה ולהידוק של הקשרים עם שורת מדינות בארה"ב בתחומי הכלכלה, הטכנולוגיה, המדע והחברה יגיעו ארצה בתקופה הקרובה מנהיגים ומשלחות ממספר מדינות. היום יגיע ארצה סגן שר הכלכלה של וירג'יניה קארי דוברטס בראש משלחת חקלאית בת אחד־עשר איש, השניה מוירג'יניה בתוך מספר חודשים, ובשבוע הבא יארח שר הכלכלה התקשורת גד יעקבי את סגן מושל קליפורניה ליאו מקארתי, שיבוא ארצה בראש משלחת בת חמישה אנשים לדיון באפשרות חתימת הסכם שיתוף פעולה בין קליפורניה לבין ישראל, ובאפריל צפויה הגעתה של משלחת ענק מוירג'יניה ובראשה יעמוד המושל ג'יראלד באליל לרגל ארבעים שנה למדינת ישראל.

למען סובלנות

„שילוב נשים בכל המערכות כערך נורמטיבי בפני עצמו הוא כורח המתחייב מאורח החיים החברתי־דמוקרטי של מדינת ישראל". דברים אלה אמרה המזכירה הכללית של נעמ"ת מאשה לובלסקי בכנס שאורגן ע"י רות לב, מזכירת נעמ"ת, וע"י מפלגת העבודה בירושלים במסגרת אירועי חודש מעמד האשה. עמנואל זוסמן, שאירח את הכנס במפלגת העבודה במחוז ירושלים, אמר לנוכחות כי מפלגת העבודה בבירה אימצה למעשה את מצע נעמ"ת... „אנו פועלים יחד בתחום החברתי", אמר, „למען הגימלאים, למען קונסנזוס לאומי חדש בין חרדים לחילוניים שיכלול גם תיקון חוקי אישות ונאבקים אתכן למען סובלנות ויתר הבנה הדדית בין חלקיו השונים של העם היהודי".

קול ערב

לרגל הוצאת תקליטו האחרון של הזמר חיים משה, אירח במועדון „קצת אחרת" את שר החוץ ומ"מ ראש הממשלה שמעון פרס ומזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר. השר פרס אמר שהוא אוהב לשמוע את חיים משה ויותר מהמוסיקה אוהב הוא את קולו הערב.

צילום: חנניה הרמן

הח"כית המצטיינת

סקר שהוזמן ביוזמת מארגני יריד „אשה 88", שייפתח בסוף החודש הבא, מעלה כי ח"כ שולמית אלוני, (בתמונה) נחשבת למצטיינת שבין נשי הציבור. שלושים ושניים אחוז בחרו בה כפעילה המצטיינת. אחריה צועדות: ח"כ גאולה כהן עם עשרים ושלושה אחוז, שרת הבריאות שושנה ארבלי, עם שנים עשר אחוזים, ח"כ אורה נמיר, עם שמונה אחוזים, ח"כ שרה דורון, עם שלושה אחוזים, ודניאלה וייס עם שני אחוזים.

תודה לסבל

ח"כ אברהם בן־קצף (קצלה) אינו האדם הכי צנוע בפוליטיקה, אבל הוא בוודאי אחד מאלה שאינם מנופחים מחשיבות עצמית. בחודש שעבר טס קצלה לארצות־הברית וכשנחת בנמל־התעופה „קנדי" בניו־יורק הבחין בגבר שאינו מצליח לשאת את מזוודותיו. הפשיל קצלה את שרווליו ונשא את מזוודותיו של האיש. לפני ימים אחדים קיבל מכתב תודה בזו הלשון: „תודה מקרב־לב על העזרה בנשיאת המזוודות (הכבדות מאד) לטרמינל פאן־אם בנמל־התעופה קנדי במסעך האחרון לארצות־הברית. כבר כשהיית במטוס וישבת עם עמך, ולא מופרד על־ידי וילון במחלקת עסקים או במחלקה הראשונה, היה ברור לי שהנך שונה מחלק ניכר מחבריך, שליחי־הציבור, ולא התבדיתי כשהייתי צריך את עזרתך". מה שלא ידע קצלה, ועדיין אינו יודע, אם המודה, המתגורר בבוסטון, הוא יורד. אם הוא אכן יורד, יכול היה קצלה לנצל את נשיאת המזוודות למסע שכנוע להחזרתו, שכן קצלה עומד בראש האגודה לעצירת הירידה מן הארץ.

מעורבות התפוצות

מעורבותם של יהודי התפוצות בעיצוב דמותה של ישראל היתה הנושא המרכזי בדו־שיח מסכם שנערך אתמול בין משלחת ועד שליחי הקהילות של בריטניה לבין ההנהלה הישראלית של הקונגרס היהודי העולמי. בדיון שהונהג בידי יו"ר ההנהלה הישראלית של הקונגרס יצחק קורן אמר יו"ר תנועת העבודה הציונית יחיאל לקט כי הרוב בקונגרס הציוני האחרון חייב מעורבות פעילה כזאת ואף הצביע על חיזוק הפלוראליזם הדתי בתנועה הציונית בעקבות החלטות קונגרס זה. לא כולם הסכימו עם מסקנות אלה, בכללם יו"ר המשלחת היהודית הבריטית מאני קלאוזנר. אולם כל המשתתפים ציינו את חשיבות המפגש וקראו להמשך דרישית מסוג זה.

שי"ן

המדור נערך ע"י אורה זרניצקי

שחמט

קונגרס פיד"א

מאת אהרן איסרס

בקונגרס הפיד"א שנערך בסביליה שבספרד, מקום עריכת הדו־קרב לאליפות העולם, התקבלו החלטות רבות הקשורות בחלקן לישראל:

★ אליפות אירופה לאומות: תערך במחצית הראשונה של 1989, כהעוד תאריכים פנויים בשנה זו. ספרד הביעה נכונותה לארח את האליפות, ועליה להודיע את תשובתה הסופית עד 31.1.88. כל נציגי אירופה, ובכללם הרוסים, התלהבו מהצעת ישראל לארגן את האירוע, שהותנתה בהשתתפותם של מדינות הגוש המזרחי, כולל ברית־המועצות. ישראל קיבלה אופציה שניה, במידה והספרדים יבטלו את מועמדותם. נציגי האיגוד פנו כבר למשרדים הממלכתיים וביקשו את סיועם למפעל יוקרתי זה.

★ אזורית לנשים: לישראל הוצע לארח את התחרות במסגרת המחזור של אליפות העולם לנשים 1987–90, שתערך בינואר 1989. על ישראל לתת תשובתה עד 15.1.88. מתחשיבים שנעשו עם נציגנו, התברר כי עלות האירוח תהא זהה לעלות שיגור השחמטאיות לחו"ל. התחרות האזורית לגברים תערך ב־1990.

★ תחרות ירושלים: פנייתו של רב־האמן יעקב מוריי להכיר בתחרות ירושלים, שאורגנה כזכור ע"י עמותת השחקנים וללא אישורו של האיגוד, נדחתה ע"י הפיד"א. בנוסף לכך, ביטל הנציג הנורבגי את דרישתו להכרה בתחרות, ואף הצהיר כי הזהיר את בן־ארצו, רב־האמן סימון אגדסטיין, לבל ישתתף בתחרות לא מוכרת זו.

★ אליפות הקדטים: איגוד השחמט האירופי (ECU) החל את פעילותו באירגון אליפות אירופה הראשונה לקדטים עד גיל 16, לבנים ובנות, הנערכים בימים אלה בשטוקהולם שבשבדיה. את ישראל מייצג הנער המתחקואי יונן כרים, המלווה ע"י מאמנו דוד ברציוה. אליפות העולם תערך ביולי 1988 ברומניה.

★ השעיית חברות: זאיר, מאוריטניה ובוטסואנה הושעו, באופן זמני, מחברותם בפיד"א, עקב אי־תשלום חובות. לישראל ניתנה ארכה לתשלום החובות, בטרם תפסיק הפיד"א את שירותיה.

★ השיטה השוייצרית: הקונגרס אישר שינויים בכללי הזיווגים בשיטה, בנותנו משקל יתר לעדיפות הצבעים, כפי שהודגם בוצע באליפות ת"א הפתוחה ובאליפות צה"ל. איגוד השחמט הישראלי יזום תרגום הנוסח החדש, ופירסמו בקובץ מיוחד בירחון השחמט.

★ אולימפיאדה: תערך בסלוניקי שביוון 12.11–30.11.88. לרגל הגיגות 500 שנה לגילוי אמריקה ע"י קולומבוס, ויתרה יוון על זכות האירוח ב־1992 לטובת פורטו־ריקו, והיא תארגן את האולימפיאדה ב־1994. ב־1990 האולימפיאדה תעוד ביוגוסלאוויה.

שייערך באולימפיאדה בסלוניקי, בנובמבר 1988. כן יוזמן להשתתף, במימון הפיד"א, ועל־פי הצעתו של הנציג התוניסאי, פרופ' רידה בלקדי, בסמינר שיעסוק בנושא: חשיבות השחמט לחינוך, תרבות ומדע, שייערך באוגוסט 1988 בדרזדן שבמזרח־גרמניה.

★ פרובלמאים: תאודור טאובר זכה לשופט בין־לאומי בחיבור בעיות שחמט בנושאים: מט ב־3 מסעים, מט לדעת ובעיות אגדתיות.

★ ועדת דירוג: ידעאל סכפק נבחר כיועץ טכני לוועדת הדירוג של הפיד"א. היות שברוכאי הבחירות לא התנהלו כשורה, הוחלט כי ייערך בירור, ויתכן כי יהיה בוועדה חבר מהמניין.

★ הזמנות מחו"ל: נציגנו בקונגרס, ידעאל סכפק, פעל רבות בפיתוח הקשרים הבין־לאומיים, ובקבלת הזמנות לתחרויות סגורות באירופה, בהן ניתן להשיג תארים בין־לאומיים. מאמצים אלו נשאו פרי, וישראל קיבלה הזמנה ליטול חלק בתחרות נוער עד גיל 21, שתערך במרץ 1988 באוקהאם שבאנגליה, בהשתתפות 45 שחקנים ובהם רבי־אמנים מצמרת השחמט העולמית. בין־היתר, צפוי להשתתף בתחרות זו רב־האמן היוגוסלאווי, איוון סוקולוב, צעיר רבי־האמנים בעולם.

★ תחרות בפקסימיליה: האמן הבכיר, ישראל גלפר, יזם תחרות בפקסימיליה בין מועדון הפועל ת"א, לבין קבוצה בכירה בליגה האנגלית, העתידה להערך בשנה הקרובה.

★ אליפות הקבוצות: לתצ־כבר גביע אירופה לקבוצות אלופות העפילו אלופות המדינות: ברה"מ, הולנד, הונגריה ויוגוסלאוויה. בהתאם להגרלה, היתה צריכה הקבוצה הרוסית לארח את הנציגה ההולנדית. אולם, לאחר סירובו של ויקטור קורצ'נוי, המשחק בקבוצה הסקנדינבית, להתחרות בברה"מ מחשש להתנכלות הרוסים, הוחלט לקיים מפגש מרובע ברוטרדאם שבהולנד.

★ ענישה: רב־האמן הארגנטיני מיגואל קינטרוס, מנצח כינוס הפועל ה־12, הושעה מתחרויות בין־לאומיות למשך 3 שנים, עקב השתתפותו בתחרות בדרום־אפריקה. כן מוצע להטיל על שחקנים שיפרשו מתחרויות רשמיות של הפיד"א קנס כספי.

★ יועד מבצע: האנגלי דויד אנדרסון נבחר לוועד המבצע של הפיד"א, במקומו של ג'ון פרנטיס מקנדה, שנפטר לפני מספר חודשים. יהיה בכך חיזוק רציני למעמדו של איגוד השחמט האירופי.

★ איראן: מזכיר הפיד"א בטר כי כל הדואר הנשלח להתאחדות האיראנית, חוזר עם הודעה כי הכתובת בלתי־ידועה, וכן מיסיהם לא שולמו. התברר, כי באיראן, הנחשבת כמולדת האשקוקי, הל איסור, עפ"י חוקי האיסלאם, לשחק את משחק המלכים.

ברחבי הארץ

★ 135 ילדים נטלו חלק בתחרות בתי־הספר בתנועה הקיבוצית, שנערכה בתנופת הנוער בקיבוץ געש בניהולו של אברהם ציקמן, רכז השחמט בקיבוץ. בבית הבוגר זכתה נבחרת עמק־חפר עם 16 נק' לפני שער־הנגב וחוף־השרון 14 נק' כ"א. בבית הצעיר ניצחה חוף־השרון עם 17½ נק', בהקדימה את עמק־חפר 16½ ויבנה 15. השחקנים המצטיינים היו: שי ברזמברג (מסדה), דביר מלניק (פלמחים) ואורי טל (שפיים) שצברו כ"א את מלוא 5 הנקודות, לפני אבי אייל (סער), דני הלמן (אפיקים) ואיתי רשף (יקום) 4½ נק' כ"א. בתואר הקבוצה הגדולה ביותר זכה קיבוץ געש עם 20 משתתפים, לפני קבוצת יבנה 19 ועין־החורש 14.

★ בתחרות הבין־קיבוצית ה־34 שנערכה בקיבוץ עין־החורש, ניצחו ישובי הצפון את הדרום בתוצאה 20½:13½. המפגש נערך על 24 לוחות בסיבוב כפול, כשרק 17 הלוחות הראשונים נלקחו בחשבון. בלוח הראשון ניצח אלוף הארץ לשעבר, עודד גלר (צפון), את יורם תמרי בתוצאה 2:0. ניהלו: הרכז הוותיק נתן יעקבוביץ.

★ במועדון הפועל הרצליה נסתיימו שתי תחרויות בניהולו של שלמה קנדלשיין. בתחרות לזכר מיכאל פיגס (8 משתתפים) ניצח יאיר שכטמן עם 6½ נק', לפני אלי ולד 5½. בתחרות לזכר ליקה סג, שופט בין־לאומי וחבר הנהלת האיגוד, השתתפו 10 שחקנים, ובבכורה זכה מכן פז עם מלוא 9 הנקודות, בהקדימו את יואב נהום ב־6½ ויובל בורד 6 נק'.

★ בתחרות לסיפור דרגה שנערכה במועדון „נעם" שבבית־הכרם ניצח איתי קפלינסקי עם 7 נק'. ניהלו: עודד בסיק והדר הצעיר.

חצי־גמר אליפות הארץ

50 משתתפים פתחו את חצי־גמר אליפות הארץ הנערך במועדון הפועל ת"א. זו הפעם הראשונה שמתקיים בית אחד ברוכה, אחר בכנו יעפילו 8 הראשונים לגמר שייערך בחודש מאי.

בסיבוב הראשון ביצע האמן הראל אליוסף התקפה „כמו שכתוב בספרים" (הפתרון בהמשך).

לבן: הראל אליוסף
שחור: אביהו ברמצ'יב

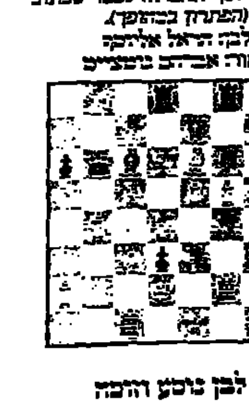

לבן נע וזוכה

[illegible]

פרס יופי

רב־האמן יעקב מוריי, המרבה לשחק בתחרויות בחו"ל, זכה בפרס הסיום היפה בתחרות שנערכה בצ'קרס שבלונדון, שכונתה כזכור „ההר הוליד עכבר". במשחקו נגד ההודי הא.ב.ל. פרבאן סיפסיי (לבן) נוצרה העמדה הבאה:

(לבן מאיים צא8+, רצא7 וזוכה בכלי) 1... פגה3 2. צא8+ מז7 3. צא7 רו4+ 4. מז1 פז2+ 5. מז1 (אסור 5. רה2 בגלל 5... צה2) 5... צג2 6. מז1 רה3 7. צד7+ מז8 הלבן מאבד את צריחו) פגה4 6. צד7+ מז6 7. רה7+ מז5 8. צד8 פז3 9. צז8+ מז4 והלבן נכנע עם כלי יותר (אין למנוע את המסע הזוכה 10... צב1).

בכסחקו נגד קרלוס בסמודרו מאקוודור (שחור), שהשיג בתחרות זו ציון לא.ב.ל. נוצר המצב הבא:

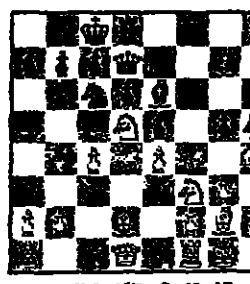

1. כב4 ג4 2. כב5! פר4 3. פד4 הד4 4. כהא4 כבב8 (יחידי) 5. פב4 השחור נכנע (אין למנוע את האיום 6. פג6+).

הונגריה – בפסטיבל הבין־לאומי השלישי שנערך בקסקבט (הקבוצה המקומית התמודד בחורש מאי עם הפועל ת"א בטורניר שייערך בשוויץ) השתתפו 42 שחמטאים, ואת הבכורה נטל רב־האמן הארגנטיני גידהרה ברבה עם 7½ נק' כ"9, לפני המורהגרכני הא.ב.ל. תומס פהכב 7, רבי־אמנים רייגר קנאק (מז. גרמניה) ואבילה גרוספטר (הונגריה) וא.פ. ג'נני הקטור (שבדיה) 6½ נק' כ"א.

בתחרות המכשנית ניצחו במשותף א.פ. דובוס (הונגריה), א.ב.ל. פוהרינג (מז. גרמניה) והפורן הצ'כי 8 נק' כ"א.

★ בתחרות לזיכרו של ברוסה ניצח הא.ב.ל. הצ'כי ארוהארד מרסה עם 8 נק' מ־9 (והישג המקנה לו ציון לרב־אמן), בהקדימו את הא.ב.ל. המקומיים הודבאס וקארולי 7 נק' כ"א. רב־האמן הרוסי אלכסיי סוטין, שחגג את יום הולדתו ה־60, סיים אחרון עם 2 נקודות בלבד.

★ 10 משתתפים נטלו חלק בתחרות לסיפור דרגה שנערכה בב"ש בניהולו של אליהו לבבב. בבכורה זכה יצחק אלשי עם 7 נק', לפני ראובן אניבלד 6.

תדיראן בע"מ

הודעה

על תוצאות הצעת רכש

החברה מודיעה בזאת כי בהצעת רכש לניירות ערך הכלולים ביחידות „תדיראן מחקר ופיתוח (1985) בע"מ" רכשה החברה 95,146.89 יחידות בתמורה כוללת של 397,579 דולר.

הכל אותו דבר אבל...

האם צ'יץ', החוזר לליבראלים, שיקר כשאמר פעם, שהליבראלים האלה הם כולם שקרנים? מה עשה איש השנה של „מעריב" לאשת השנה של „ידיעות אחרונות", בסילווסטר השנה שערך „חדשות" למאה המעצבנים של השנה של „העיר"? מתי יתאבד גיבור המחזה „סינדרום ירושלים", לפי תביעת גיבורת המחזה „סינדרום מצורה"?

איזה שאלות, איזה תשובות

ג'י דביאגוד

(כולל מוסף־הומור מודרני)

מחר, יום ד',
עם „דבר"

עם: דני קרמן, שלמה ניצן, אהרל'ה שמי, איציק בן־נר, יאיר גרבוז, חיים באר, אביב אלחסיד והמסר קרמן, יוני להב, סמרל, תרזה איזנברג, יוני בן־שלום – ואבנר כ"ץ הגדול, בפרק הסיום המונומנטאלי שלו לרומאן שהתמודד עם הנצח ונגמר ברגע האחרון (מחר), „שבתאי, אלפי וכו'".

דירות

וילות ובתים

3 יחידות קוטג'ים בבניה בגלים שונים בנהדרצ'ה תכנון בניה וגימור מעולים טלפון (6340) 03-5101391

קוטג', 6 חדרים, בין רעננה ונתניה החל מ- $119,500 עד $132,500 כולל מע"מ במחיר קופי הבונה: "רמות-נתניה בשרון". היום: "קבוצת גירון" 052-917111 31318 ,03-630011 24 שעות ביממה (4802)

קבלנים מציעים

דירה אחרונה 5 חדרים ברמת-אילן, "גד" דיזינגוף 173, (6309) 03-240128

ברעננה ברחוב בר-אילן, דירות פאר בנות 4, 4½, 5, 5½ חדרים. בפרטים לפנות: "ציטרין משקביץ" חברה קבלנית בע"מ, ה"באייר 28 תל-אביב (כיכר המדינה) 03-251329 בימים: א'-ה' 11.00-13.00 17.00-19.00 פרט ליום ג' אחה"צ (13993)

בבניה בצפון דופלקס מפואר 4 חדרים (16469) 03-447234

במגדלי בר-כוכבא בהרצליה, 4 ק"ז, 106 מ"ר, כניסה 7/88, דולר 120,000.- 03-245385 03-247730 (14605)

ברמת-אפעל קוטג' מפואר לרציניים מיקום מצויין "סנטר" (18428) 03-346441

דירות למכירה

עם הלוואה חופשית מבנק טפחות הוכל לרכוש דירה שאתה באמת רוצה. לפרטים- (14555) 03-5614081-6

דירות למכירה 1-1½ חדרים

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

למכירה קוטג'ים מפוארים ומרווחים, ברמת-השרון המערבית 03-403259 03-403768 (4745)

ת"א-יפו

חולון

בנאות-אפקה, גבעת הפרחים מתארגנת קבוצה לרכישת קרקע והקמת הבית בשיתוף 03-332463 :לטלפן (6106)

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

דירות למכירה 2-2½ חדרים

דירות למכירה 3-3½ חדרים

במגדלי בר-כוכבא בהרצליה, 4 ק"א, 136 מ"ר כניסה 7/88, דולר 127,000.- 03-245385 03-247730 (14600)

דירות למכירה 3-3½ חדרים

חולון - בת-ים

דירות למכירה

כולם זכאים להלוואה בבנק טפחות. לפרטים: בת-ים, שד' העצמאות 64, טל' 03-578924 חולון, שד' קוגל 25 טל' (14508) 03-881471-2

120 מ"ר מרכזי, 4 ושקט מושקעת ק"8 (4827) 03-5056487

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

דירות למכירה 2-2½ חדרים

דירות למכירה 3-3½ חדרים

דרום

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

שרון

דירות גג

ביקוש דירות

דירות בשכ"ח

דירות מרוהטות

דירות בדמי-מפתח

עסקים

לרציניים בלבד 10% במפעל משגשג בתחום המזון 35,000 דולר לפנות לת.ד. 32 בת-ים בצרוף פרטים (10357)

למפעל בגדי עור דרוש שותף/ה משקיע/ה להיתרחבות בארץ ובחו"ל 03-880276 03-5054312 בערב (4746)

בצפון היוקרתי! 4 +3 נהדרות דיקה/ מרוהטת (21603) 03-219548

לרציניים בלבד!! למכירה מפעל קיים+ חנות המיפעל לייצור מוצרים ביתיים ושיווק מוצרים הקשורים לענף. מוניטין+ לקוחות. 160,000 דולר דיסקונטי (2918) 03-9613951

דירות יוקרה בויסוצקי, דובנוב (מרוהט) חיים ואלישע... "קנין" (25279) 03-242192

מחסנים

להשכרה במקום מרכזי בת"א, 1000 מ"ר ק"ק. "רשף-נכסים" (13287) 03-5742777

אולמות

חנויות

משרדים

להשכרה בגשר-ההלכה "100 300 מ"ר משרדים "רשף-נכסים" (12907) 03-5742777

להשכרה/ מכירה במרכז ת"א בנין חדש! מ"170 עד 1200 מ"ר משרדים 244452 "מונופול" (24851) 243008

מבני תעשיה

להשכרה בפ"ת, 1000 מ"ר ק"ק +חצר. 4 דולר למ"ר "רשף-נכסים" (13282) 03-5742777

מגרשים

"לאיתני" קרקעות בלעדיו!! מגרש בירקון למגורים 03-245048 (18484) 03-236429

בן-יבנה במרכז לבנייה מיידית לוילות, 25,000 דולר, כולל מע"מ ופיתוח, 2000 במזומן היתרה במשכנתא. במשרד 08-574335 בערב: 08-574823 (29067) 08-574587

דרושים מגרשים לבניה במזומן ובקומבינציה בתל-אביב ובגוש-דן "בני" 03-722654 (14039)

הצעות עבודה

חוק הזדמנויות שווה בתעסוקה, תשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על-פי החוק.

שיננית או סייעת מוסמכת דרושה להוראה ולהדרכה בביה"ס טכנולוגי אורט ר"ג (10355) 03-774030

גרפיקאי מעצב מנוסה לעבודה בפ"ת תנאים טובים "א.ו.ת" 371470 03-371465 (7058)

פועלי יצור בתעשיה לעבודה מיידית בחולון תנאים מצויינים "א.ו.ת" 371470 03-371465 (6904)

עובדות מיון לעבודה בחולון בשעות הבוקר/ אחה"צ "א.ו.ת" 371928 03-371419 (6895)

מלחימות/ מחווטות מנוסות ראיה טובה למפעל אלקטרוניקה גדול בת"א תנאים טובים "א.ו.ת" 371419 03-371465 (6411)

יוצאי יחידה קרבית בוגרי תיכון לעבודת אבטחה בלוד משמרות "א.ו.ת" 03-371419 371470 (6401)

עובדי ייצור ורקע טכני/ חשמל 1400 ש"ח 03-734288-9 053-336759 (6298) 052-547777

מזכירה "עם ראש פתוח" וידע בניסוח מכתבים באנגלית. "אטלס" 221726 (5208)

מלחימות מנוסות למפעל בהרצליה 5 ימים בשבוע שכר הולם למתאימות "א.ו.ת" 03-371419, 03-371928 (5196)

סוף שבוע חינם לעובדים/ות בלתי מקצועיים/ות למשרה מלאה בחולון "עתיד" (4889) 03-5031502

מהנדס מכונות נסיון בתעשיה ניהול צוות עובדים שליטה באנגלית ברמה גבוהה רשיון נהיגה, עדיפות לתושב השרון והסביבה "חבר" שירותי כח אדם בן יהודה 1 ת"א (4833) 03-5101420

מכונאי החזקה נסיון מעל שנתיים בתעשיה למיפעל בשפלה עדיפות לתושבי פ"ת, ר"ג, גיבעתיים, רמלה, הסעות+ ארוחות "חבר" שירותי כח אדם בן יהודה 1 ת"א (4817) 03-5101420

ללקוחותינו!!! בקניה מנהל מחסנים ראשי שכר 4000 דולר (4632) 03-247727

דרושים עובדים לחנות מזון באור-יהודה עדיפות לבעלי נסיון שיווק ברשתות (4606) 03-357793

עובדות ייצור והרכבות למשרה מלאה במפעל בר"ג (5 ימים בשבוע) (4391) 03-286111

קופאים/ות לרשתות השיווק לאזורים: פ"ת, ר"ג, ת"א ורמת-אביב. (4355) 03-286111

למכון שלח דרושים/ות מראיינים/ות לסקרים אחה"צ בגוש-דן (4228) 03-240969

רכז יבוא בכיר, מנוסה בהליכי היבוא ועמילות מכס, לחברה גדולה באור-יהודה (4190) 03-286111

לקריות: לבורנט/ית או בעל/ת נסיון בציפויים של מעגלים מודפסים. פרופיל צבאי גבוה. 03-5449848, 053-338901 (3951) 08-465277

לעבודה באשדוד דרוש עגורנאי לעמרן פוטיין עם נסיון עדיפות לתושבי אשדוד, בשעות 03-894150 (3009) משרד

שם דבר בעתונות

صكنا من الرمل

هكذا من الاصل

שמונה דמויות לציון שמונים שנות הדרך

מאת רענן וייץ

רציתי להעלות קצת דברים בזכותה של תנועת העבודה הציונית בהגיעה לגבורות. בעיני רבים, צעירים וטובים, מצטיירת תנועה זו ברשת זקנה כפופה, מרודה על קביים, המבקשת לתפוס כסאות בבהלה. בעיני, מי שליווה אותה בדרכה הארוכה כבת־דרך רבה, התמונה שונה. את דברי הימים של תנועה פוליטית כותבים מקימיה ומנהיגיה. דבריהם, כתיבתם ופועלם הם ציוני־הדרך שלה. בחרתי להציג את תנועתנו באמצעות שמונה דמויות מתוך רשימה ארוכה של אישים מיוחדים, ששילבו מעשה וחזון, דוחפים בלהט חלוצי של שאיפות כמעט משיחיות.

שמונה דמויות לציון שמונים שנות הדרך. לא קלה היתה הבחירה, שכן אלה היושבים על בסת ההיסטוריה של התנועה הם רבים־רבים, וכל אחד מהם ראוי ששמו יצויין במפורש.

עודני זוכר, מתוך ערפילי העבר, את דמותו של א.ד. גורדון, הלוחם עטור הזקן, הנמרץ והעקשן, חלוץ המרדנות בדרכי החיים של העיירה היהודית, נושא דגל הטוריה והמעדר, נביא המהפכה הציונית האמיתית. מהפכה זו היא אשר החזירה לעמנו את עובדי האדמה, את ההערכה וההערצה לעבודה הפיזית, את תחושת ההוד שבעמל המפרך, בהשתחוות אל הקרקע לעבודה עד תום. האם מבינים אנו היום את חשיבותה המכרעת של מהפכה שקטה זו?

וארתור רופין, שרשמית אמנם לא השתייך לתנועת העבודה הציונית, אבל מי כמוהו היה רווי ברוחה ולוחם את מלחמתה. רופין, אבי המתיישב היהודי בכפר ובעיר, מי שעיצב מערכת יחסים נדירה, מיוחדת במינה, בין המימסד השלטוני לבין העם. הוא גם שהניח את היסוד למערכת היחסים, הקיימת עד היום, בין המוסד המיישב לבין המתיישבים. הוא היה הוגה מחשבת התחיה במונחים פשוטים ומעשיים, אדריכל ראשון, זקוף־קומה וחד־מחשבה, של ההתיישבות העברית במולדת.

יצחק וולקני, אבי ההלכה של החקלאות היהודית, חידש, כמעט בלי משים, את אחד החידושים החשובים ביותר בתורת הפיתוח הכפרית, את תורת המשק המעורב האורגני. גבה־קומה היה, רך מזג, תלמיד חכם, אציל הליכות ונחבא אל הכלים, אולם נחוש בפסיקה של ההלכות ובקביעתן במעשה.

שלמה קפלנסקי, מייסד תנועת פועלי־ציון ואחד ההוגים המקוריים והנועזים ביותר של תנועת העבודה הציונית, היה גם ראשון מעצבי שיטות התכנון החקלאי וההתיישבותי. הוא הניח יסוד לטיפוח הפרט ולגיבוש לבניין הארץ – לזו שטרם נבנתה, לזו שכבר נבנתה ולזו שעוד תיבנה.

בחברתם אני זוכר את אבי ז"ל, יוסף וייץ, מראשוני המיישבים של תנועת הפועל־הצעיר. עקשן ונועז היה, ועד סוף ימיו נשאר נאמן לרוחה המיוחדת של תנועה זו. גם בימים הקשים הטרופים ההם לא הסכים לפשרות כלשהן, לא הסכים לעבור למסגרתה של מפא"י. הוא נשאר צעיר ברוחו ונועז במעשיו, והיה ליוצר היער בישראל ולקובע המסגרות הלאומיות והממלכתיות, שעל־פיהן קודשה השאיפה העתיקה: הקרקע שייכת לעם; בשביל העם ולבניינו.

הכרתי מקרוב גם את הזוג המזהיר, שסימל את תנועות ההתיישבות שלנו: יוסף ברץ ואליעזר יפה. ברץ, גבוה ורחב־כתפיים, בעל הקול המרעים והמשפחה הגדולה והמרעימה עוד יותר, היה מהמייסדים של התנועה הקיבוצית, תנועת ההגשמה של חלום אנושי, יהודי, מזהיר ועתיק־יומין. אף הוא, כיוסף וייץ, היה ממייסדי הפועל־הצעיר, אולם שלא כמוהו העתיק את באמונתו המלאה והאיתנה למסגרת החדשה דאז, למפא"י. פשוט בהליכותיו ובמחשבותיו, רתם עצמו לעגלה של תנועה חדשה ששאפה להגשים עלי אדמות את מה שכמעט אינו ניתן להגשמה – את חלום הצדק והשוויון הנבואי.

לצידו היה אליעזר יפה, הוגה ומגשים מיוחד במינו, ספקן וסגפן, הפורש את כנפי הגותו על הכיסופים הגדולים ביותר של יהודי מאמין – כיסופיו של הפרט לייחוד בתוך מסגרת שוויונית של הקהילה. יפה, מייסד תנועת המושבים, היה דובר היזמה והיצירתיות של הפרט במסגרת סוציאליסטית של ייצור, המסתייעת בעזרה לחלש ובערבות הדדית בין החזק לחלש. ממש קן נמלים מאורגן ותוקפני.

ולבסוף, האחד בדורו, לוי אשכול. מכל מלמדי השכלתי, ומלוי אשכול יותר מכולם. הוא היה, אולי, הנועז, הנמרץ והמתמיד בכולם. לרגע לא פקפק בצדקת הדרך שבה הלך ובצדקת המשימה האדירה של ההתיישבות ההמונית. הוא לא פקפק בכך גם בשנותיו הראשונות הקשות של המבצע הזה.

נועז היה, כי החליט לשתף את המוני ישראל, מאשכנז והמזרח, בעשייה הגדולה, לשתף אותם הלכה למעשה, ללא הכנה וללא הכשרה. נמרץ היה, כי העניק חופש מלא לכל הרוצה לבחור במסגרת הנראית לו, אף שליבו היה נתון למסגרת הקיבוצית. מתמיד, כי דבק בדרך שהלך בה, על־אף הפקפוקים ועל־אף ההתנגדויות של רבים ואף טובים בתוכנו. בנחישות עצומה ובדבקות במטרה קבע את דמותה של החברה הישראלית העובדת בשדה.

אי־אפשר שלא להוסיף ולהזכיר גם את אלה שעשו רבות ונכבדות, לא רק בתחומי הפעולה של תנועת העבודה הציונית, את הנביאים והכוהנים של דורנו: ברל כצנלסון ודוד בן־גוריון. לשניהם זכויות רבות, ועם זאת, ביובלה של תנועת העבודה הציונית אני נזכר במעשה אחד, מיוחד ורב־משמעות של דוד בן־גוריון, בעת שבא לתמוך ברעיון החדש של התיישבות אזורית בלכיש. על תמיכתו הכריז ברמה בכנס המייסד, שהתקיים במסגד הישן בבאר־שבע. רק מי שהיה שם יודע כי בכך נתן יד לתמורות עמוקות ומרחיקות־לכת, שהדן נשמע עד היום ומשמעותן ניכרת בכל פינה.

כאלה היו הדמויות שהניחו את היסודות למדינה וקבעו את מסגרות עתידה. האפשר לנסות ולנחש מה היו הם אומרים לנו היום, בעת משבר ומבוכה? האם היה לכולם – לכל אלה שהזכרתי – מכנה משותף? אילו שאלנו אותם היום, האם היתה בפיהם תשובה ברורה לגבי העבר ולגבי העתיד? חיפשתי את התשובה באוספי הדברים הכתובים שלהם ומצאתיה במלות השיר של משוררת התנועה, רחל. וכה אמרה על העבר:

„אשרי הלב אשר הציל
ליום עברה ואיד –
ולו רק דמות ולו רק צליל
ולו רק צל – אורה קליל
ולו רק הד".

ואולם על העתיד, ובעיקר על עתידנו היום, אמרה נחרצות:

„הטהור יבשר וגאל הטהור
ואם ידו לא תמצא לגאול –
אז נבחר לי לנפול ממצוקת המצור
אור ליום בשורה הגדול".

בעקבות „תנועת המחנכים"

מאת מאיר קליין

כאשר אנשי ציבור, ובעיקר אנשי חינוך הרואים עצמם כ„לייבור" ישראלי, מפנים כלפי התנועה לקידום ערכי העבודה בחינוך, שאלות כגון „מה זה", „אל מי הם מכוונים", „היכן הם מתממשים", יש בדבריהם יותר מרצון להבהיר מושגים ולבדוק את התאמתם למציאות ימינו. בעיקרו של דבר הם משדרים: זה לא באפנה. אולי יש בכך השלמה עם טשטוש אידיאולוגי בין תנועת העבודה לבין יריבותיה, אולי השלמה עם הקיים ועם התרכזות בבעיות לוגיסטיקה, תוך ויתור על התמודדות ערכית. בהקשר זה חשוב שנזכור, שבשנת 1953, כאשר בוטלו הזרמים בחינוך והונח היסוד לחינוך הממלכתי, היתה ההנחה הבסיסית של מחוללי המהפך החינוכי של „ממעמד לעם", שערכי תנועת העבודה שכיוונו את זרם העובדים יעמדו במוקד החינוך הממלכתי.

המציאות היתה שונה בתכלית. למעשה לא פורקו כל הזרמים אלא רק זרם העובדים. עתה, כאשר מבקשים לחדש ערכים ולהתאימם למציאות ימינו, נתקפים רבים בגעגועים לברל כצנלסון שדיבר „בזכות המבוכה", אבל שלא כמוהו נמנעים, בעקבותיה, מנקיטת עמדות ברורות ונחרצות.

המרכז לחינוך ולתרבות של ההסתדרות, מתוך רצון לעודד חשיבה ברוח ערכי תנועת העבודה בלי ליצור כפיפות יתר למוסדות הוועד־הפועל, סייע בעבר ל„תנועת המחנכים". זו האחרונה פיתחה, בדרך אוטונומית, במשך 15 שנה פעילות חינוכית פוריה, ברוח ערכי תנועת העבודה, ריכזה סביבה אקטיבה של מתנדבים, הכינה והפעילה תכניות לימודים וקיימה השתלמויות בהשתתפות אלפי מורים.

ההצלחה עודדה את המארגנים להרחיב את המפעל. אפשר לומר, בפראפראזה, שניתנו כנפיים לתפיסה שהחינוך הוא תחום רחב מכדי למסור אותו „רק" בידי מחנכים. עתה משתתפים בתנועה לחידוש החינוך ברוח ערכי תנועת העבודה גם הורים, פעילי חינוך ונציגי ארגונים ממגזרים שונים.

ברחבי הארץ קויימו ועידות מקומיות ואזוריות של התנועה, בהשתתפות אלפי חברים. בהתכנסויות הללו נבחרו נציגים לוועידה שהתקיימה בירושלים בחודש מאי 1987. הוועידה קיימה דיונים מעמיקים, בחרה מועצה ומזכירות ומינתה אחר־כך גם יושב־ראש.

ברוח דיוני הוועידה קבע יושב־ראש התנועה, האלוף (במיל.) ד"ר אלעד פלד, לשעבר מנכ"ל משרד החינוך ועכשיו מרצה בכיר בחינוך באוניברסיטת בן־גוריון בבאר־שבע, חמש נקודות, שסביבן רצוי שהתנועה תרכז השפעתה: א. חידוש המסר של ציונות חופשית מול מגמת ההתחרדות; ב. התייחסות ערכית לבעיות השלום והבטחון; ג. קביעת עמדה חינוכית בשאלות הכרוכות בדמוקראטיה וצדק חברתי; ד. התמודדות עם שאלת השוויון והמצויינות בחינוך; ה. הצגת האלטרנטיבה של תרבות בחברה פתוחה, מול סכנת הסתגרות.

בקווים כלליים ביותר אפשר לומר, שעל התנועה להתמודד בראש וראשונה עם תמונות מסולפות, שמעלימות מעיני התלמיד או המבוגר את המציאות כפי שהיא; רק אחר־כך אפשר יהיה להציג לפניהם אלטרנטיבה ברוחה חדה, פרי התלבטויות ושיקולים ממושכים.

התנועה תבהיר, בין היתר, שאין בתנועת העבודה, על־כל פנים לא בזרם המרכזי שבה, שום אנטאגוניזם לדת. אדרבא, היא סבורה כי הכרה ביהדות, על גוניה השונים, יש בה כדי לחזק מעמדה של הדת, להחליש את המתח בינינו לבין יהדות הגולה, על רקע הזרמים הקיימים בה, וליצור בעניין הדתי אווירה תוך פלוראליזם כתחליף לאנטיפורמיזם כפויה.

„תנועה רעיונית", אמר ד"ר אלעד פלד, „ששה להתמודדות ערכית". יש לשער שעמדות ערכיות ילוּוּ, כמו בעבר, בעשיה ממשית בקרב מחנכים וגורמי חינוך; היעד המרכזי יישאר כשהיה – הצגת עמדות לבחירתם של התלמידים, תוך תיאום מרבי עם מוסדות מוסמכים.

זכות הדיבור אינה הכל

מאת מוטי אשי־איר

במסגרת המאבק הבין־גושי שמתחולל בין העולם הסוציאליסטי בראשותה של ברה"מ, לבין העולם הקפיטאליסטי שבהנהגתה של ארה"ב, מנסות ארה"ב ובנות־זוגתה להוכיח את ברה"מ ואת שאר ארצות העולם הסוציאליסטי על הפגיעות כביכול בתחומיהן במה שקרוי „זכויות האדם". הדברים הגיעו לידי כך שכל אימת שהסובייטים פותחים במתקפת שלום ומעלים הצעות נועזות לפירוק הזיון, ליישוב סיכסוכים אזוריים ולהסרת האיום הגרעיני מעל האנושות, מיד באה תגובה אמריקאית, המתנה כל הסכם בשיפור זכויות האדם ברחבי העולם הסוציאליסטי.

השימוש הציני שעושה התעמולה הקפיטאליסטית במונח זכויות האדם נועד, בין היתר, לחפות על הפגיעות החמורות בזכויות האדם ברחבי העולם הקפיטאליסטי. למשל, בתחום השיכון. בארה"ב ובאירופה הקפיטאליסטיות בלבד מצויים כשני מיליון אנשים ללא קורת גג. באותן ארצות מצויים כחמישים מיליון מובטלים. בארה"ב – על־פי דיווחים עדכניים – סובלים כעשרים מיליון איש חרפת רעב. השחורים, האינדיאנים ודוברי הספרדית סובלים מאפליות כמעט בכל תחומי החיים.

ההגירה החופשית היא בהחלט זכות אנושית, אולם יש להחיל אותה לא רק על הרוצים לצאת אלא גם על המעוניינים להיכנס. ארה"ב משתוקקת לקלוט אנשים שגדלו וטופחו במשטרים הסוציאליסטיים, כדי לשפר את חוסנה החברתי ולהתמודד עם סכנות דמוגראפיות, אבל בה בעת אין היא מהססת לנקוט צעדים, ולו הברוטאליים ביותר, כדי למנוע הגירתם של רבבות ואולי מאות־אלפי מקסיקאים ושאר דרום־אמריקאים לתחומיה. ארה"ב, כמובן, אינה בודדה באפליה שהיא נוהגת כלפי מהגרים ממוצא שונה. ישראל, שמדברת רבות על זכויות היהודים להגר לישראל, שואפת בעצם לכך שאותם יהודים מהגרים יחזקו מציאות חברתית שבה נהנים יהודים מזכויות יתר וערבים סובלים מאפליה וגירושים. יהודי שבא ממוסקווה ומתנחל בשטחים הכבושים פוגע פגיעה גסה בזכויות הבסיסיות של התושב הערבי הפלשתינאי.

הקפיטאליסטים משתמשים לרוב במונח „דמוקראטיה", אולם למעשה לא אליו הם מתכוונים. דמוקראטיה פירושה שלטון העם. האם באמת שורר בארה"ב שלטון העם? כמה פועלים ונציגי עובדים נמצאים בסנאט או בבית־הנבחרים של ארה"ב? במשטר ששכירים ופועלים נאלצים לנהל בו יום־יום מירוץ מטורף כדי לזכות בקיום־בכבוד, איך יוכלו ליטול חלק בחיים הפוליטיים של המדינה? במשטר שבו ההתמודדות הפוליטית כרוכה בהשקעת הון עתק ובתמיכה של בנקאים ובעלי הון למיניהם, האפשר להעלות על הדעת שמפלגת פועלים אמיתית יהיה לה סיכוי כלשהו להגיע לשלטון? האם זה מקרי שמיכאל גורבאצ'וב, איש עבודה, שצמח מתוך שורות העם, עומד בראשות הנהגתה של ברה"מ, בשעה שבראש הנהגת ארה"ב עומד איש סגילי, הזר את סרטי העבר, ובעצם מופעל ומודרך על־ידי נציגי ההון האמריקאי?

איזו תועלת יש לחופש הדיבור שניתן לפועל, אם מערכת החוקים ונהלי המשטר פועלים לרעתו? בישראל היתה לפועלי „אתא" הזכות להפגין, לצעוק ולגנוח, אולם בסופו של דבר נזרקו אל הרחוב וכמה מהם אף לקו בהתקפי לב. האם זוהי דמוקראטיה? לא, זהו משטר ליבראלי, המאפשר לעשיר ולחזק, ולפעמים גם למוכשר ביותר, ליהנות מזכויות יתר. לשאר ניתנת הזכות לחיות חיי עוני, דיכוי וניצול. לכן, כאשר מדברים על זכויות האדם, יש לתת את הדעת גם על זכויות האדם שנרמסות ונטחנות עד דק ברחבי העולם הקפיטאליסטי, המקיף בין השאר את בראזיל, מקסיקו, ארגנטינה, צ'ילה, דרום־אפריקה ועוד עשרות ארצות, הנתמכות ומוגנות על־ידי אבירת זכויות האדם, ארה"ב.

מעגן מיכאל

הכבאית, הפסיכולוגיה וכבוד האדם

מאת זאב צ'רלס גרינבאום

המאורעות בשטחים והתגובות עליהם מעוררים כמה שאלות בסיסיות. מנהיגינו אומרים שהופתעו. מדוע הופתענו? שאלה אחרת: מדוע לא השתמשו באמצעים יעילים, לרבות כבאיות, כדי לבלום את הפרעות הסדר בשפיכות דמים מזערית? מנהיגינו טוענים, ובצדק, שאין להרשות למישהו להרוויח באלימות, אך האם נפתחה הדרך לרווח בלי אלימות? אין ספק, הרווח הגדול ביותר יהיה השלום, אך האם התנאים שאנו מציגים פותחים פתח לתחילת התהליך?

התשובות על השאלות האלה נעוצות בהנחות פסיכולוגיות שיש למנהיגינו לגבי הסכסוך הישראלי־ערבי. בגלל הנחות אלה, שהן לרוב מוטעות, הגענו למצב הנוכחי, ואם נוסיף לפעול לפיהן עלול מצבנו להחמיר עוד יותר. נבדוק כל שאלה לגופה.

● מדוע הופתענו? מנהיגינו מבססים את יחסי ישראל עם אוכלוסיות ערביות למיניהן על שני עקרונות: שימוש בכוח וקשיחות במשא־ומתן. לדעתם, העקביות בהפעלת עקרונות אלה תרתיע כל אויב ותייאש כל מי שינסה לפגוע במדינה. כל עוד נפעל כך, הם סבורים, ישלים הצד השני עם כל מצב, גם עם קפאון וגם עם אי־שוויון זכויות.

מי שפועל לפי הנחות אלה ואינו מוכן, כפי שהעם היהודי אינו מוכן, לבצע רצח עם של העם השני, יופתע תמיד מחדש. אין אפשרות לדכא שאיפות לאומיות בכוח. אדרבא, שימוש בכוח, מוצדק או בלתי מוצדק, רק מגביר את השאיפות הלאומיות של הצד האחר וגורר אחריו, במוקדם או במאוחר, כוח שכנגד. כך מובטחת לנו הפתעת־תמיד.

● מדוע אין מכוניות־כיבוי וציוד אחר להתמודדות עם הפרות סדר? שר־החוץ וממלא־מקום ראש־הממשלה אומר: משום שהופתענו ועוד לא נערכנו לטיפול במקרים כאלה. שר־הבטחון טען באוזני האמריקאים: משום שהציוד הוא יקר מדי. מיותר לומר שהאמריקאים לא ראו „הסבר" זה כמספק. האמת היא שגורמים בצה"ל מנסים זה כשנתיים לפחות לרכוש כבאיות לטיפול בהפרות סדר. כבאית כזו נמצאת בשימוש יעיל ביותר במשטרת ישראל. לפי ידיעות בעתונות טוענים גורמים בכירים בצה"ל, ששימוש בכבאיות היה חוסך חיים של אנשים רבים. הוא הדין בציוד להגנת החיילים: קסדות, אלות, מגינים. אפילו כדורי הגומי שבשימוש צה"ל אינם לטווח המתאים. הגענו לכך שצה"ל מצטייר כחיל המקל בחיי בני־אדם, חיילים ואזרחים כאחד, יותר ממשטרות וצבאות אחרים בעולם.

גם לכך יש הסבר פסיכולוגי. מניחים אצלנו, שערבים אינם רגישים למות בני־עמם כמונו ועל־כן אין זה נורא לירות בהם. אדרבא, הריגת כ־50 ערבים תפתור את הבעיה, כפי שאמר לפני זמן קצר ח"כ בני שליטא. הקריאות להריגה ולגירוש מעידות לא רק על חוסר התייחסות לאדם באדם ועל זניחת כל עקרון של משפט־צדק הן מעידות גם על קפאון מחשבתי ומוכיחות שהנסיון לשלוט בשיטת „הכיבוש הנאור" נכשל לחלוטין.

● ומה בנוגע לערבים? האם להם יש דרכים להרוויח לבד מדרך האלימות? בניגוד לדעתם של גורמים רשמיים, האלימות בתנאים הנוכחיים משתלמת: היא גוררת את כוחות הבטחון של ישראל להגיב, והתגובה האלימה מעוררת בעולם גלים של ביקורת כלפי ישראל ומחלישה את התמיכה בה. כך היא ממקדת את תשומת־הלב של העולם בבעיה. למעשה, אין אנו מותירים לערביי השטחים ברירה אחרת. אנו מענישים על חוסר אלימות: מי שדוגל במשא־ומתן נמצא עתה במעצר מינהלי.

● על־פי ההגיון של מנהיגינו, אחרי עשרים שנה של שימוש בכוח לא נותר לנו אלא להמשיך ולהשתמש ביותר ויותר כוח. האם לא הגיע זמן לשנות כיוון? אך גם אם נפנה למשא־ומתן, האם התנאים שמציעה ישראל יש בהם כדי לקדם את השלום ואת פתרון בעיית השטחים?

הפער בין עמדתנו בנושא זה לבין זו של שכנינו הוא גדול. מנהיגינו מניחים שאנו מציעים תנאים טובים: משא־ומתן ישיר עם ירדן. שכנינו חושבים אחרת. הם אינם יכולים לקבל ברצינות את עמדת מנהיגינו כל עוד אלה אוסרים כל מגע עם הגופים שהפלשתינאים רואים כנציגיהם הלגיטימיים. למעשה, אנו מציעים משא־ומתן עם כל אחד, רק לא עם הנציגים של הפלשתינאים.

בישראל אש"ף נחשב כאויב, שאינו מוכן לשום מו"מ ומטרתו היא להרוס את המדינה. הסיבה שהוא מצטייר כך נעוצה במעשים נפשעים שעשה אש"ף בעבר, אבל גם בחינוך שחינכנו את עצמנו כשתיארנו את אש"ף כגוף מוקצה מחמת מיאוס, מורכב מאנשים שהם לכל היותר „ג'וקים" או „חיות דו־רגליות". אנו מתעלמים מהאפשרות, שאש"ף יהיה מוכן למשא־ומתן, מוכן להכיר בישראל ולחיות אתה בדו־קיום. זו, כמובן, רק אפשרות, אך אין אנו בודקים אותה כלל, אף שנשלחים אלינו מסרים מאוד ברורים מן הפלשתינאים. במקום לבדוק מתבצרים מאחורי חומה פסיכולוגית: גם אם ארגוני הפלשתינאים ישנו את עורם לא נשב אתם לשום משא־ומתן רציני. אחרי כל אלה היש להתפלא שהם נוקטים אלימות?

מדיניות שפויה, שיש לה סיכויים להצליח, צריכה להתבסס על ראיית הצד השני קודם־כל כבני־אדם, בעלי אינטרסים לגיטימיים, וכל עוד הם תחת שליטתנו יש לנהוג בהם כפי שנוהגים בבני־אדם, גם אם צריך לפעמים להשתמש בכוח. בטווח הקצר יש לנקוט את כל האמצעים הדרושים לטיפול יעיל בהפרעות סדר ללא שפיכות דמים. לטווח ארוך יש להעניק שוויון מלא לאזרחים בשטחים, לתת זכויות בסיסיות לנשלטים, ולפעול למימוש משא־ומתן מעוגן במציאות, כלומר עם הנציגים האמיתיים של הצד השני. מדיניות המבוססת על הנחות לא נכונות כבר ניסינו: הגיע זמן לשנות את המחשבה ואת המעשה.

שלוש אלמנות מול הקונצרן

מאת אורי אלפרט

כאשר יוצא אדם לגימלאות בגיל 60–65, לאחר שנות עבודה רבות, מתברר לו, שבעקבות הקיצוצים והעיקורים בבסיס חישוב הפנסיה (המשכורת התעריפית בלבד) יישארו בידו כל חודש רק 40%–50% מהסכום שהשתכר בעבר. לא רק הבעיות הכלכליות מעיקות על הגימלאי; ניתוק הקשר רב־השנים עם מקום עבודתו מעורר אצלו גם בעיות נפשיות. הסתדרות הגימלאים פועלת להקלת הרגשתו, על־ידי ייעוץ בבעיותיו הכלכליות, עידוד הגימלאי לשמור על קשריו עם מקום עבודתו לשעבר, דירבון מקום העבודה לשתפו בפעולות החברתיות (בדרך כלל הן די מצומצמות), כגון מסיבות, טיולים, ובעיקר שי לחגים (אם הגימלאי מת, ניתן השי לאלמנתו).

פעולת הסתדרות הגימלאים בתחומים אלה פרוסה על הסקטורים השונים. הצלחתה כמעט מלאה במגזר ההסתדרותי הציבורי; גם בסקטור הפרטי והממלכתי נענו לה, לאחר מאמצים שהשקיעה שם, בעיקר במקומות העבודה הגדולים. רק במקום אחד נתקלה בהתנגדות עקשנית – בקונצרן „הארגז". הקונצרן מסרב להעניק שי חגים לשלוש אלמנות של גימלאים שנפטרו ושעבדו שנים רבות במקום.

פנינו לדב פלג, יושב־ראש האגף לבטחון סוציאלי בהסתדרות, לדני רוזוליו, מזכיר חברת העובדים, ולוזין, יו"ר מרכז הקואופרציה. את העתקי המכתבים העברנו למזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר. הובטח לנו כי בעיה „כלכלית" זו תיפתר, אך לצערנו, חלפו עברו שלושה חגים, האחרון בהם היה ראש השנה, והבעיה נשארה עומדת. למרבה התמיהה, האחראים בהסתדרות לקונצרן „הארגז" לא ניגשו בהחלטיות לפתרון הבעיה, שכל ערכה הוא כמה עשרות שקלים. ברור לנו שסיבות שאין להן כל קשר לעניין מסתתרות מאחורי עקשנותה של הנהלת הקונצרן.

אולי חשיפת התופעה המחפירה והמרגיזה הזו לעיני הציבור, באמצעות העתונות, תסייע בפתרון הבעיה. מנסיוננו נוכחנו לדעת שזה עוזר.

אגב, לפי מיטב ידיעתנו, ההסתדרות שותפה בקונצרן הזה ב־50%. כלומר, הסכום הכבד מנשוא שיוצא על קניית השי לשלוש האלמנות יתחלק ממילא, חלק כחלק, בין הבעלים.

הכותב הוא משנה ומ"מ יו"ר הסתדרות הגימלאים

המס המקביל בתקציב קופ"ח

מאת משה ולדמן

בסוף שנות ה־70 מימנה עדיין ממשלת ישראל כ־30% מתקציבה השנתי של קופת־חולים הכללית, אולם אחוז זה הצטמצם בשנת 1986/87 ל־3.5% בלבד. בשיעור דומה (30%) מימנה הקופה עצמה את תקציבה בשנת 1978/79, באמצעות המס האחיד, ומס זה היה ב־1986/87 44.3% מתקציבה של הקופה; המרכיב השלישי בתקציבה של הקופה, המס המקביל, היה ב־1978/79 35% מהתקציב: בשנת 1986/87 עלה שיעורו ל־52.2% מתקציבה של קופת־חולים.

נתונים אלה מלמדים כי כיום נסמך תקציבה של קופת־חולים על שני מקורות עיקריים – המס האחיד והמס המקביל. גורמים שונים במשק קוראים להגדיל במידה ניכרת את מקורות ההכנסה העצמית של הקופה, קרי המס האחיד: אין הם מביאים בחשבון כי מימון 45% מתקציב שנתי בן מיליארד דולר (!) הביא את ההסתדרות הכללית לקצה גבול היכולת בשיקוליה. האם להגדיל את המס האחיד בשיעור נוסף וזאת בתקופה ששער המטבע יציב והאינפלציה קטנה יחסית. גם רעיון הגדלת הנתח של הקופה בעוגת המס האחיד (כיום הוא נע סביב 70%) אינו בר ביצוע, שהרי אי־אפשר לקצץ בלי גבול במקורות קיומו של ארגון העובדים היציג הגדול ביותר במדינת ישראל.

וכך, בהנחה שהגדלת השתתפותה של ממשלת ישראל בתקציבה של קופת־חולים לפחות לכדי 1/3 משיעור ההשתתפות בשנת 1978/79 היא החלטה בעלת אופי פוליטי מובהק ומימושה מותנה ביותר מדי סימני שאלה – נותר למעשה, כקלף למיקוח ולשכנוע, המס המקביל.

מה הוא המס המקביל? המס המקביל הוא מס, שהמעסיק חייב לשלם בעד כל עובד מעובדיו שהוא תושב ישראל ושהמעסיק חייב בתשלום דמי ביטוח לאומי בעדו, בשיעור של 4.95% מהכנסת העובד. סכום המס הזה, שהמוסד לביטוח לאומי גובה, מחולק לקופות־החולים לפי הוראות חוק (המוגדר „חוק מס־מקביל 1973"), על־פי כללים ודרכי חישוב שקבע שר העבודה והרווחה בשנת 1973.

מפתח חלוקת כספי המס המקביל על־פי כללים אלה מבוסס למעשה על שני משתנים: מספר החברים המבוטחים בקופות השונות (משתנה שמשקלו 20%) והכנסתם הכספית של החברים המבוטחים (משתנה שמשקלו 80%). המשתנים הנ"ל יוצרים עיוות כפול ואף משולש, לרעתה של קופת־חולים הכללית, שהרי בה מבוטחות יותר משפחות ברוכות ילדים שהכנסתן נמוכה יחסית. נוסף על כך, מבטחת קופת־חולים הכללית יותר מ־90% מאוכלוסיית הקשישים במדינה (מעל גיל 65) ושירותיה ומתקניה פרוסים בכל הארץ.

אם משקלם של המשתנים במפתח הקיים ישתנה שינוי משמעותי (לטובת מספר החברים) ויתוספו משתנים המביאים בחשבון את מספר הקשישים המבוטחים בכל קופה וכן את הפיזור הגיאוגרפי של השירותים והמתקנים (בתי־חולים ומרפאות), אפשר יהיה לצפות שחלקה של קופת־חולים הכללית בחלוקת המס המקביל שגובים משכירים, יגדל בכ־6.5% – והיינו, תוספת של כ־50 מיליון שקל לתקציב. גם זה משהו.

הבעיה הגרמנית שלנו ושלהם

מאת אברהם שרון

יחסם של הגרמנים למדינת ישראל, ושל בנים להורים שהשתייכו למפלגה הנאציונל־סוציאליסטית בפרט, הוא יחס מורכב ובעייתי.

בצד הנסיונות הנמרצים של הכחשת השואה ושל המעטה בחשיבות התפקיד שמילאו בה גם אלה שלא נטלו חלק פעיל בהפעלת מכונת ההשמדה, יש בגרמניה ביטויים כנים של נשיאה באשמה והתמודדות מעמיקה עם משקעי העבר. בכתב־העת „העתיד", רבעון גרמני היוצא לאור בשפה העברית, מתפרסמים מאמרים ורשימות מעניינים מאד על צעירים בגרמניה, סטודנטים, עתונאים ואמנים, בני הדור השני לשואה, המתמודדים באומץ עם משקעי העבר הנאצי. לשם עריכת חשבון־הנפש הזה הם נזקקים לכל הכושר האינטלקטואלי שלהם, למצפון ער, ולרמה מוסרית גבוהה.

הקושי שלהם רב לאין שיעור מהקושי שלנו – אנשים צעירים במדינת ישראל, בני הניצולים ובני המושמדים. צעיר גרמני נושא על גבו גבנון שכמוהו כצלב. הוא אינו יכול להינתק מן הכתם שהכתימוהו אבותיו, אף אם לו עצמו לא היתה כל נגיעה למנגנון ההשמדה המשומן היעיל. הוא אינו יכול להיפטר מהזהות: בנו של רוצח. הוא אינו משוחרר מהזהות הקיבוצית שלו. בכמה מאמרים בכתב־העת „העתיד" נדרשים כותבים שונים לבחינת טיב המשקעים ומשמעותם. החובה הראשונה המוטלת על בני־העם הגרמני היא למנוע את היטשטשות הזוועות שחוללו הוריהם. חובת אי־ההתכחשות לזוועות הללו היא תובענית ומייסרת, לא פחות מאשר חובת הזכרון שלנו.

גם אם אסור לנו להקיש גזירה שווה בין שתי החובות – מאליה עולה ההשוואה ומעצמו נגזר השוויון. הזכרון הקולקטיבי, אפילו ניבעות בו פרצות־שכחה, אינו מתיר מפלט, לא לרוצחים ולא לקורבנותיהם. זכר השואה טבוע בנפש הגרמנים ומקועקע בבשרם לא פחות עמוק מאשר ביהודים.

כאשר לא ישארו עוד על פני האדמה עדים חיים לזוועות, תיהפך מורשת השואה לנושא לימוד בלבד. המבוגרים ייאלצו להתמודד עם הקושי – הניכר כבר עכשיו – לשמר את מרכזיותו של הפרק הזוועתי הזה בהיסטוריה של העם היהודי בלי להשעינו אך ורק על דפי ספרים ועל סרטי קולנוע, מרגשים ואותנטיים ככל שיהיו.

לא יהיה לנו מנוס מעימות ישיר, נוקב וחזיתי עם הבעיה הגרמנית של השואה – הבעיה שלנו. נצטרך להקשיב לקולות השונים, המגוונים, העולים כיום מגרמניה. חוטים רבים שזורים ברקמת היחסים ההולכת ונרקמת בין העם הגרמני לבין מדינת ישראל. אינטרסים כלכליים מובהקים קושרים בין השניים ומחייבים הידברות וקשר. האם אפשר להפריד בין מישורי ההידברות השונים? האם ניתן לצמצם את הקשרים ולהגבילם רק לתחומי הכלכלה?

האם החטא של ילדים להורים גרמנים שביצעו פשעים כלפי היהודים הוא רק בעצם היותם ילדיהם? ואצלנו, האם חובת ילדים להוריהם פירושה הימנעות בני הניצולים מכל מגע עם כל גרמני, עד דור עשירי ועד בכלל?

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר ראשון בבוקר ב-דבר

ישדבר בגו

פקידים/ות

• כושר לעבודה מנות חכמל כושר לניהול מלאי, ידע מבני +נסיון. 03-773871 03-234977 (2920)

עובדים בלתי מקצועיים למפעלי מתכת וטקסטיל, אפשרי במשמרות בחולון, ראשל"צ ורמה"ש (2907) 03-286111

1. כתבנית אנגלית 2. כתבנית למעבד תמלילים: שפת אם אנגלית +טלקס, תנאים טובים ותפקיד מעניין "חובר" 03-5101420 (10340)

ביהוד פקידה במשרה מלאה+ ידיעה בהנה"ש והפעלת מחשב. הדפסה יתרון: 03-5365190, 03-5365298 לנורית (7234)

דרושה פקידה רקע בתיירות פנים ידע בהדפסה 03-232030 03-234551 (7136)

קופאי/ טלר לעבודה קבועה במפעל תעשייתי "אבא" 03-287817 (7051)

כתבניות עברית +אנגלית לעבודות קבועות/ זמניות "א.ו.ת" 371419 03-371465 (6886)

מזכירה עברית +אנגלית ברמת שפת אם וידיעה בהדפסה +טלקס לעבודה בנתניה /גוש-דן - תנאים טובים למתאימה "א.ו.ת" 371470 03-371465 (6552)

מזכירה עברית +ידיעה בעיבוד תמלילים משרה מלאה 5 ימים גיל 30+ "א.ו.ת" 03-371465 371928 (6528)

קלדנית מנוסה לעבודה ברעננה חצי משרה תנאים טובים "א.ו.ת" 371928 03-371419 (6427)

פקידה/ מזכירה לעבודה בבנק בת"א בשעות מפוצלות אפשרויות קידום למתאימה, עבודה קבועה "א.ו.ת" 371928 03-371419 (6414)

פקידה מנוסה בביטוח אלמנטרי לעבודה קבועה ומיידית "א.ו.ת" 371419 03-371928 (6396)

פקידת רכש מנוסה, ידיעה בהדפסה עברית אנגלית +אנגלית ברמת שפת אם לעבודה בת"א (יש. הסעות) "א.ו.ת" 371928 03-371465 (6390)

פקידת קבלה בוגרת תיכון לעבודה בשעות 14.00 -19.00 לרמת-החייל בת"א הסעות בגמר העבודה "א.ו.ת" 371928 03-371419 (6383)

מזכירה+ עיבוד תמלילים אנגלית בר"ג (בורסה) בשכר גבוה (6301) 03-734288-9

ודיעות אחרונות שיוה בתעסוקה תשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה. אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים העברתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. המפרסמים צפויים לעונש על פי החוק.

לקריירה: מזכירות עברית, ע/ א +ידע בהדפסה 03-5449848 (3035)

דרוש טכנאי אלקטרוניקה, בעל נסיון וידע, לניהול מעבדת שירות, של חברה המייבאת מוצרי חשמל ואלקטרוניקה ביתיים (רדיו' טייפים וכו'...) תנאים טובים למתאימים 052-78055 052-77992 (4880)

טכנאי אלקטרוניקה מוסמך נסיון בבד"פ ואינטגרציה לפיתוח במפעל באזור רחובות (2900) 03-286111

עובדי מחשב

עוזרות ומטפלות

טבחים - קונדיטורים

גזירה תפירה

מזכירות מנוסה מעבדת תמלילים עברית אנגלית אנגלית שוטפת לחברה גדולה בחולון (4331) 03-286111

פקידת קבלה טלפנית משעות הצהריים לחברה גדולה (תנאים טובים) 03-286111 (4142)

הנהלת חשבונות

מעבדת תמלילים עברית אנגלית (רצוי א' ב') לחברה בת"א (3770) 03-286111

למשרד ליוזי תיירים ואנשי עסקים דרושה מזכירה, עם ידע בשפות לעבודה במשמרות (3270) 03-5464514

נגרים

נהגים

איש מכירות בענף המזון לאזור הדרום עד באר שבע 03-378566 (3197)

שרטוט וגרפיקה

נהג סמיטריילר מנוסה 3000 ש"ח בנתניה ות"א 03-734288-9 (6300) 053-336759

עובדי דפוס

מונטז'ר/ית מתחיל/ה עם ידע בשחור לבן (7184) 03-380988

חשמל ואלקטרוניקה

ל"אבא" איש אחזקת מבנים +רשיון חשמלאי לעבודה קבועה (7141) 03-282487

חשמלאי תעשיה מוסמך ומנוסה מאד לעבודה בפ"ת, נס-ציונה תנאים מצויינים "א.ו.ת" 371419 03-371465 (7010)

לקריירה: נהגי אוטובוס, נסיון שנה ומעלה, לעבודה באיזור נתניה. 03-5449848 (3209) 053-338901

עובד/ת בונדר מנוסה לחברת אלקטרוניקה גדולה בת"א תנאים מצויינים "א.ו.ת" 371928 03-371419 (6410)

מחסנאים

מחסנאי גם ללא נסיון לעבודה מיידית קבועה (משמרות) "אבא" (6970) 03-282487

לבקודי ג'ינס דרוש מחסנאי מקצועי תנאים טובים 03-7519425, 03-702370 (4689)

עובדי יהלומים

מחסנאים טכניים מנוסים בתחום מתכת/ טקסטיל למפעלים בת"א וחולון (2929) 03-286111

מוכרים/ות

לדהיטי ירדנה ברמת-גן דרוש עובד מוכר מנוסה (6259) 03-724567

סוכנים - מקדמי מכירות

ספרים/יות

לקריירה: חשב/ת שכר, נסיון שנתיים ומעלה, לחשבות שכר ממוחשבת באזור פ"ת (3013) 03-5449848

טכנאים הנדסאים

פועלים/ות

עובדים למכונת הזרקת פלסטיק +נסיון לעבודה קבועה "אבא" (7131) 03-287817

לקריירה: פועלות ייצור למפעל תעשייתי בחולון, משמרות בוקר או ערב. 03-5449848 (3101) 08-465277

לקריירה: פועלי ייצור, פרופיל צבאי גבוה, לעבודה במפעל בשוהם 03-5449848 053-338901 (3058) 08-465277

עובדי נקיון

עובדי מתכת

מסגר אחזקה תעשייתי מנוסה מאד לעבודה בפ"ת /נס-ציונה/ ראשל"צ /חולון תנאים מצויינים "א.ו.ת" 371419 03-371465 (6506)

מכונאי אחזקה מנוסה לעבודה מיידית תנאים מצויינים "א.ו.ת" 371419 03-371465 (6486)

ביקוש עבודה

מכוניות

משגים/ רתכים CO2, חשמל ואוטוגן) למפעלים ברמה"ש (תנאים טובים) (4374) 03-286111

עובדי מוסך

מכונאי בנזין /דיזל מנוסה לפ"ת תנאים מצויינים "א.ו.ת" 371419 03-371465 (6413)

אם אתה מכונאי רכב מקצוען יש לנו מה להציע לך! "אולק" (5198) 221726

מכונאי תעשיה בוגר בי"ס מקצועי, יוצא צ"א/ חיפוש למשמרות במפעלים בפ"ת וכ"ס (2896) 03-286111

שומרים

פנסיונרים

שליחים

לאספקה מיידית! כל סוגי המכוניות האירופאיות 1988 "הגל החודש" משרד הראשי חולון 03-848444, 03-848729 (3051)

אאודי

אוטוביאנקי

אוסטין

אופל

אלפא רומיאו

אמריקאיות

בהזדמנות! פונטיאק בונוביל 6 צילינדר 4 דלתות 1980 יד ראשונה +כל התוספות חדשה ללחלוטין! (18,800 דולר) (4427) 03-858102

שברולט קפריס ברוגהם, אולדסמוביל סיירה ברוגהם 1988 מפאורות! מחירים מיוחדים 03-447924; (4091) 03-612299

ב.מ.וו.

דייהטסו

וולבו

טלבוט

טנדרים

מסחריות

בהזדמנות טרנזיטים מודלים: 1985, 1986, במצב מצויין, כולל תנאי אשראי מצויינים למעוניינים. 03-811707 (3325) 03-829283

מרצדס

סאאב

סובארו

סיאט

סיטרואן

סימקה-קרייזלר

פולקסוואגן

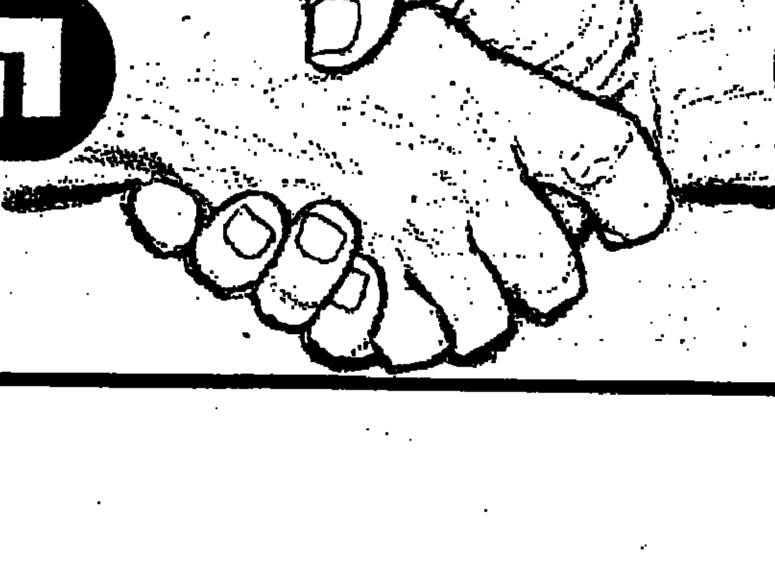

הלוח הכללי הד כפול ומכופל

صكنا من الاجل

• כרנסטודור קיבוצי 1986 42,000+ כמו יד שניה 03-5528591 (4449)
• מאזדה 1600 1977 מרכזים +כמו משוכללת מוכשרת 03-310875 (4366)
• דאטסון 1968 +כמו +רדיו מוניטם כבבב מכפל 03-744280 (4344)
• גולף 1982 1100 ראשונה +כמו לקנה +רדיו תרבה למלופה (בהיקה) 03-5322462 (4326)
• דאטסון 1300 יד שניה 1973 במצב כשולה 03-7520624 (4152)
• דאטסון 1300 1972 במצב מצוין 03-746617 (4121)
• דאטסון 1982 1972 במצב כשולם במבחן ממשרה 03-798520 (2889)

פורד

• סיירה 1600, 86 אוטומטית במבן רדיו טייפ יד ראשונה במצב מצוין 03-5447333 (10355)
• פורד אסקורט 1300 יד ראשונה 1982 בתוספת 03-7511620 (10182)
• סיירה 1600 ג'י.אל. אוטומטי, 1986, תוספות 29.000 ק"מ במצב מצוין 03-579933 (6472)
• קורטינה 1979 מיהרה לפנות למלוקו 03-335505 (6279)
• סיירה 1600 1984 ראשונה אוטומטית +כמו 03-324007, 03-789378 (5256)
• סיירה 1600 1986 אוטומטי +כמו 053-23852 (5229)
• קורטינה 1600 אקס.אל. 1974 אוטומטית 03-339213 (5223)
• סיירה 1600 ג'י.אל. 1984 אוטומטית ראשונה שמורה 03-9663428 (5214)
• פיאסטה 1100 1983 יחמה יד שניה 03-7526311 (5193)
• סיירה 1800 86 אוטומטית ראשונה 03-612343 (4794)
• סיירה 84 16 אל אוטומטית 20,000 ק"מ 29,600 ש"ח 03-479466 (4665)
• פורד פיאסטה L 1981 יד ראשונה 03-266455 (4383)
• פיאסטה B 957 83 ראשונה 78.000 052-911103 (4365)
• בהזדמנות פיאסטה אל. 1981 שניה 03-880877 (4293)
• בהזדמנות אסקורט 1973 2708 ש"ח 03-447031, 03-225629 (4286)
• קורטינה אקסאל 1972, אוטומטית 3,300 דולר 03-373789 (4272)
• קורטינה 1600 אוטומטית 1975 03-303784 (4258)
• פיאסטה 1100 1985 ראשונה 16.280 ק"מ 5524351 (4249)
• קורטינה 1600 1976 אוטומט אקסאל 03-5516726 (4210)
• פיאסטה 1100, 1985 14,400 03-834637 03-371682 (4167)
• קורטינה 1600 1978 אוטומטית 03-304246 (4125)
• קורטינה 1600 אקס.אל 1975 03-303719 (4113)
• קורטינה אקסאל אוטומטית 1975+ 03-393846 (3960)
• קורטינה 1600 אוטומטית 1979 03-334312 (3945)
• טאונוס 1500 71 ביטוח 4.580 ש"ח 478533 ,477032 (3968)
• קורטינה אוטומטית 1600 במצב טוב 03-584960 (3863)
• סיירה 1800, 86 אוטומטית כמו רדיו טייפ יד ראשונה במצב מצוין 03-5447333 (3465)
• קורטינה טריישן 1982 לייבגא איש ג'י.אל. 13,800 ש"ח 03-7513792 (3277)
• פורד אסקורט 1100 1971 +רדיו 03-336655 (3181)
• קורטינה 1600 אוטומטית 1980 03-845336 (2995)
• קורטינה 1600 82 אוטומטית, כמו 03-726068 (2994)
• טרנזיט 84 הלונות, מושבים במצב 03-493570 (2962)
• בהזדמנות פיאסטה מושלך 84 1100 יד ראשונה 50,000 ק"מ 03-418049, 03-285244-5 (2981)
• גרנדה 1980 1979 אוטומטית 03-331280 (2922)
• קורטינה 1600 1981 אוטומטית ג'י.אל ראשונה 03-7518405 (2870)

פיאט

• פיאט 127, מודל 1982, 71,000 ק"מ 053-51245 (23359)
• 131, 1981, 1600, +כמו 051-346239 (10354)
• אונו 70, אוטומט 1987, 5,000 ק"מ 03-7520133 (6378)
• 127 1974 יפיפיה 03-828650 (5227)
• 127, 1983 3 דלתות במצב מצוין 03-701634 (5207)
• אונו 55 אס. 1983 יפהפיה במצב מצוין 03-343313 (5190)
• אונו 1987/5 יפהפיה 03-658119 (5055)
• פיאט 127 3 דלתות 1981 +רדיו 03-399167 (5036)
• 127, 1980, 1981, 1982 124+ 1974 03-581356 (4960)
• 127 1985 3 דלתות ראשונה 26.000 052-441906 (4957)
• 127 1983 50.000 ראשונה 03-393870 (4801)
• רגטה 1300 אוטומטי 1985 יד ראשונה 03-5412762 (4773)
• 127 1976 במצב מצוין +כמו 03-9323972 (4082)

למסעדה צרפתית בהרצליה
דרושים
עוזרי טבחים
052-547577

לחברת תקשורת בהרצליה
דרושה
מזכירת חברה
כישורים הנדרשים:
א) שליטה בעברית ואנגלית (צרפתית יתרון)
ב) הפעלת מעבד תמלילים בעברית ובאנגלית
ג) ניסוח עצמי של מכתבים
ד) ניהול משרד
052-558322 (מ־8.30 – 13.30)

• בהזדמנות לרגל נסיעה 133, 1979, ק"מ 85,800 03-243366 רדיו בעבודה (4076)
• 128 סטיישן 1978 +תוספות 03-208545 03-7517413 (3359)
• 131 סופרמירפיורי 1600 79 במצב מצוין בהזדמנות 831974 265790 (2974)

בידו

• 305 – 1982 – 1300 ראשונה פרטית 51,000 03-392481 (10320)
• 504 אוטומטית 1800 מודל 1979 03-771096 (10166)
• פיזו 1974, 304, מצויינת 2800 דולר 03-597996 (6299)
• 504 ג'י.אר אוטומטי 1983 49,000 ק"מ 03-9224831 (5220)
• 505, 1984, אוטומטית, הגה כח, 03-739546 (4730)
• פיזו 1982 505 שמורה +רדיו 03-5520104 (4642)
• יד ראשונה 505 1982 ג'י.אל. 1300 03-7518285 (4320)
• SR 2000 ,505, 1982, גג נפתח 03-613094 (4130)
• בהזדמנות 505 1982 62,000+ 03-303044 (3928)
• 504, 1982, 1800, פרטית 88,000 26,000 ש"ח 03-241217 03-9230111 (3795)
• 305, 1982 60,000 קילומטר 03-779556 (3271)
• 504 לפייליאל 1982 אוטומטי 03-9661256 (3243)
• מילו 305 1981 במצב מצוין 03-590342 03-388857 (2976)

רנו

• רנו 5 / 3 78 בנוע 900 80,000 ק"מ 03-848143 (6382)
• רנו 9, 1985 ראשונה פרטית 03-766644 (5192)
• 18, סטיישן 1982 1600 אוטומטית 17,800 ש"ח 03-9325535 (3556)
• רנו 5 1979 מנוע 958 שמורה 03-9326199 (3352)
• 5 1977 1300 פרטית 7100 ש"ח 03-5532448 (3347)
• רנו 18 סטיישן 1983 1400 יד ראשונה 03-915663 (3146)
• רנו 5 1982 במצב חדש, פרטית 03-5519455 03-379652 (2991)

אופנועים וקטנועים

• סוזוקי T.S-W 1986 50 +כל התוספות 03-764247 (4743)

השכרת רכב

• "אורי" השכרת רכב המציאים זמנות ארלוזורוב תל־אביב 03-261852 (4783)

חלפי רכב משומשים

• "הירדלף" (משכנות נטור) חלפים משומשים לאוטו מרכבים מקוריים 03-911921 (12773)

מציעים למכירה

חיסול נגרית "סולב" דלתות, מכונות נגרות 03-991029 ועוד (23312)

• מכירה מרשים +עמודים +ארונות 03-252238 03-259031 (12777)
• מכשירי ציוות הנוהה הנוגה 03-259812 (12770)
• רווים, אוהל, תנור בישול, מכשירת 03-781873 (7226)
• מערכת אינטון אורך 27 מטר 04-831570 (4653)

רוצים לקנות

• יוסי קונה רהיטים עתיקות ירושות 03-585141 03-834857 (12781)
• שמואל קונה טלויזיות צבעוניות במזומן 03-831883 03-395011 (12776)

רהיטים

• "פרטית־פוסל" מחיים מלונים +בחזרי פרדיס 03-840002 (10356)

בנימינוביץ ובנו בע"מ
ייצור מדחסי אוויר
דרושים
מפיצים
לאזור הצפון, המרכז והדרום.
הכישורים: ידע ונסיון במכירת מוצרים טכניים רכב מסחרי, בטחונות כספיים.
מעומדים רציניים יפנו בפרטים מלאים 03-864439 רח' בלפור 4 בת־ים.

הנהלת ויצ"ו העולמית
כפר הנוער "הדסים"
מיסודה של ויצ"ו־הדסה בקנדה
דרושים:
גזבר
להנהלת חשבונות ממוחשבת.
מדריך חברתי
(משרה מלאה – מגורים במקום)
עדיפות לסטודנטים לתואר שני או שלישי
לפנות לפנה"צ 053-697241
לבורנט/ית
למעבדות ביה"ס התיכון,
לפנות לפנה"צ: 053-697695
בערב: 053-699248

• חיסול ארונות בהספקה כיורים 8 דלתות 426. 03-373224 (6399)
• בהזדמנות סט סלון חדש בצורה 03-734007 03-834528 (4686)

מקררים

• קונה מקררים +מכירה בחזרות +הובלות +הסכרה +תיקונים 03-304535 (10344)

חיות בית

• אבוי זאב גדול כאה פרוה יפה 03-203481 (4717)
• זאבה משורבת, צעירה וגדולה, 03-293072 03-424378 (4269)
• גורי טרייר מלטש, כבעם ביתוג 03-293782 (3785)

כלי נגינה

• פסנתרים משומשים חדשים, מכירה, השכרה ויקרה 03-365842 (10346)
• 10 תשלומים פסנתרים חדשים ומשומשים 45 שנים כסיון 03-228305 (4685)

הלוואות

• מיידי הלוואות לסכירים 2000 ש"ח ללא ערבים 03-625977 (12766)
• סלא־רוד בע"מ הלוואות בירית 03-288354 (10350)
• הלוואות לשכירים עד 1300 ש"ח ללא ערבים 03-660341, 06-578029 (10339)
• לבעלי עסקים נכסים צ'קים 03-5464127 (10328)
• הלוואה אצלנו תקבל 36 תשלומים 03-5464812 03-450582 (5234)
• מיידי עד 2000 ש"ח לשכירים ללא ערבים 03-378112 03-370471 (4281)

לך על בטוח!!! מומחיות בבניית שיקים "ביצוע במעט מיידית! (4275) 03-656141

סירות

• ביפיפיה ולהצוט על הגה רק לבתי מלון 03-292541 (2953)

מזגני אוויר

• הכי זול באריו 2000 ש"ח מזגנים 2.5 כ"ס 03-827334 03-812720 (10367)
• "קור־כוץ" מזגנים מפוצלים 2½ כ"ס 2,300 ש"ח 03-287622 03-28225 (6356)

ריפוי והרזיה

• 10.–: צוות חדש נעימות במיטות 03-652270 (12790)
• סקסית ריפויית +סאונה 03-304680 (12789)
• ב"סוד־סטייל" קרין ולהנות 03-821617 (12787)
• נוסח לפקוק "להנות המנעד" 03-825846 (12786)
• סקסיות המענות עד השעה 03-658594 (12785)
• 25.– לשעה שכולה מבנזה 03-292594 (12784)
• "נינגטמים" פינוקים, מסג' ליחיד 03-452474 (12778)
• מלכה שותלנית ומקצועית 03-286281 (12775)
• דימיתוק פיתוח זוג רן 03-296415 (12772)
• העיסוי המושלם +סאונה 03-287740 (12762)
• מעסן בריאות מסאג' 03-5465849 (12765)
• 10.– לשמוק להתנהג 03-374837 (12761) (12760)
• מסג' נועז ומפרויף +סאונה 03-285919 (12758)
• מבנגע +סאונה +מסג' להתנסות 03-383665 (12757)
• 25.– בארבע יוגיים 03-234596 (12756)

• סקסית עם ראש כהול לפינוק 03-286175 (12752)
• כבבע לממן הלוה בשתוקה 03-372987 (12755)
• סבודנית בלונדינית יפה 03-296416 (12750)
• הכוכב יענים הכנך 03-376127 (12751)
• חרש במריוף עד כיבוון 03-827520 (12621)
• שינה וכבינה אני כלי לרסוח 03-296415 (12625)
• הנבלה חדשה בעירה 03-280730 (12558)
• פינוק מיפתיות עד הבוא 03-371770 (10592)
• "קיסר" להיום בעיר 03-280495 (12556)
• בשת מחר בשלו 03-911555 03-915178 (10575)
• במלון אירועה אלנבי 42 03-657913 (12562)
• "אלקסיס" איכתיה של נעירות 03-204316 (10401)
• בייבים בעונייה 03-659213 03-653477 (10404)
• בלעיית בסג' ביחד 03-838229 (10599)
• בלעיין ברמוג במבג' 03-861946 (10597)
• הרוש מבבע המענה סקסית 03-452612 (10394)
• יפות רשים אלגנטיות 03-370558 (10395)
• חובה ללא תשלום מסג' 106 (10393)
• 18.– הצרפתית ברד'ס 67 (10390)
• סקסית ריפתפיה 03-246105 (10389)
• ההגעות בושלמו 03-7515801 (10388)
• מבבע 15.– צוות 03-232965 (10371)
• צוות חדש במבג' 03-225235 (10370)
• דליה הארייה פינוק 03-824806 (10369)
• מבנייה 24 שעות 03-5742084 (10366)
• חדש 25.– לשעה 03-624212 (6379)
• חיים 03-289029 (6291)
• מבג' להנות 03-788802 (5221)
• צעירות חתיכה 03-289029 (5029)
• לנשים מבגרים 03-594566 (4983)
• בלעיים בשיטה 03-581443, 370122 (4871)
• מסג' מזה 03-612930 (4854)
• מבבע 15 ש"ח 03-826442 (4849)
• פינוק מענד 03-376626 (4958)
• צעירות קלסיות 03-449315 (4715)
• סודי דבי השילוה 059-76996 (4687)
• 50 דולר לשעה 03-285237 (4682)
• רז מיגות 370122 (4679)
• ביגנחו הלייוי 03-907433 (4656)
• טלי הייע מבעיצת 03-586186 (4650)
• סטנוגבה סקסית 03-842689 (4380)
• בסוות צעירות 052-570873 (4247)
• ישראלית חמה ולהנות 03-656019 (4133)
• עסוות אקזוטיות 03-5440137 (3772)
• "טרי ולי" 03-614954 (3255)
• "לייזי מהנהת" 03-459707 (3107)

פוליש ונקיון

• "הדהמל" ניקיון מליטס, הדברה 03-591803 (12783)
• "ההלוס" נקיון, פוליש +הדברה 03-587022 03-867105 (12559)
• המבריק נקיון 03-313599 03-518058 (10415)

למשרד מהנדס לחיפה ברמת־גן
דרוש/ה
הנדסאי/ת בנין
למשרה מלאה.
טלפון 03-731783

לישראליפט
דרושים
1. עורכת דין
★ לניהול מדור בירורי לקוחות.
2. אנשי מכירות
★ נסיון מוכח של 3 שנים לפחות.
★ תנאים טובים. רכב חברה צמוד.
3. עובדים להכשרה לתפקיד טכנאי מעליות
★ עבודה עם צוות צעיר ומעולה.
★ שכר הוגן ורכב צמוד.
★ דרושה הבנה בתוכניות חשמל ואוטומציה.
★ כושר טכני מעשי וידע בסיסי במערכות מכניות.
★ עדיפות לטכנאי מיכשור ובקרה ולבוגרי חמ"מ.
לפנות בין השעות 08.00–10.00 לרחוב הקישון 31 בני ברק (ליד הקניון ברמת גן).

מחשבים

• אפל סופר +לדיסק +כמו +תוכנות 900. 03-9244928 (3345)

קוסמטיקה

המילה האחרונה בציוד מיקצועי למכוני קוסמטיקה במחירים מפתיעים! עד 84 תשלומים "רשל" שד' הר־ציון 12 ת"א 03-382126 סניף חיפה, שד' ההסתדרות 33, (12753) 04-725133

פרסום

• לחברה מובילה בכסה עיתונים ולוחות מכירה 03-355251 (4690)

שרותים

• גרוס 48, באלמה, גרושה, בלי, לת.ד. 290 תל־אביב. (4641)

הכרויות

• יונגבת, ביזתים השוק, ביזתים האינטלגנטית 03-7526045 (12768)
• מביע לך המלווה הנוה 03-241089 (12561)
• פעם "אלקסיס" הוכרה המובילה 03-204316 (10405)
• "ש"– צעירות יפות והמובילות 03-248535 03-249326 (10408)
• דרושות דוגי מלוות 03-204316 (10405)
• סבי מפתים לשיוה בכן הגם 03-285774 (10338)
• "פרייד" שרות אתך בילוי 03-249606 (10332)

• אל תמתין לחריל כבדי להבות מכוות מלות של "פרסוי" שרות 03-657566 03-5101331 (4970)
• יסי "SELECT" העונב ביותר נערות ליווי 03-227317 (4702)
• "בלהוקיט" צוות חדש של בנות ליווי 03-614954 (3207)
• "ביגנח" לאנשי עסקים 03-5460297 (3155)
• "נוקיס" חחות אלים כגחבה 03-5463770 (3100)
• סנה מרוסה מחדים חדשים 03-5464514 (3082)
• הכרויות אקסלוסיביות 03-734755 (3850)
• כביפירת ולהנוט על רמה רק לבתי מלון 03-292541 (2937)

ירושלים

דירות

וילות ובתים

• בקבוצת בקעה משכנות, 4½, 5 חדרים 02-224181 (4107)

דירות למכירה

• בגילה 3 ק"ג מרפסת 03-753098 (4527)

דרוש
רואה חשבון צעיר
לפעילות מגוונת בתחומי החשבות וראיית חשבון.
לפנות לת.ד. 3107 רמת־גן 52130 ולציין עבור "רואה חשבון".

למפעל לייצור המוקים
★ סוכן מכירות מנוסה
ניתרן בעל כושר שיכנוע לאיזור בלבדי בגושדן רכב חברה
למתאימים תנאים מצויינים 03-785786 03-787373

THE DAN
למלון דן כרמל
דרוש/ה
קונדיטור/ית
עם נסיון בעבודה במלונות 5-4 כוכבים מגורים באיזור חיפה בלבד.
מתאימים/ות יפנו לפנה' כ"א טל' 04-386211

THE DAN
למלון דן אכדיה
דרוש/ה
מפקח/ת משק בית
מתאימים/ות בלבד יפנו לפנה' כ"א טל' 052-556677

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

• להתיים בהרגוה ב דירות 3, 4, 5 חדרים המבטאיות 02-224181 (4158)
• להתיים בבית הקן דירות מרוחנות 5,4 חדרים 02-224181 (4158)

מכוניות

• בהזדמנות סובארו 1500 1983 ראשונה 02-639653, והעבודה 02-539145 (10388)

מציעים למכירה

ריפוי והרזיה

• ווא.מ.פי. צעירות יפיפיות האלגנטיות 02-224141 (4994)
• "אטרוס" לשירותו מסג' 02-383676 (4986)

שרותים

הכרויות

• "לאופ־לידיו" ליווי והיות ותענוג 02-383395 (10398)

חיפה

עסקים

• מבנה 580 מ"ר באזור התעשיה קריתביאליק 04-785519 (4808)

מכוניות

• רנו 18 אוטומטית 1983 +כמו אודיגול 04-552537 04-448786 04-381554 (5215)

קונקשיין
יזום, נהול ושווק פרוייקטים
דרושים
אנשי מכירות עצמאים
למכירת
דירות, קוטג'ים ופנטהאוזים יוקרתיים בכל רחבי הארץ.
עדיפות לבעלי נסיון קודם במכירות נדל"ן ובעלי רכב
המעוניינים יפנו טלפונית 03/414991 בשעות הערב

"מאיר" חברה למכוניות ומשאיות בע"מ
יבואני בישראל
לאגף ציוד כבד דרושה
★ מנהלת חשבונות עצמאית
התפקיד כולל טיפול שוטף בלקוחות החברה
מקום העבודה: ק. אריה, פ"ת
נא לפנות טלפונית 5-4-03-9230123 לרחל

היפר שוק
דשת הגל הירוק
למשרדי החברה באזור דרושה
מזכירה
בעלת ידע ונסיון בהדפסה, למרכזיה למשרה מלאה בלבד.
לתאום ראיון
טל. 03-5561923, 03-5561164, 03-5566445.
כדאי לעבוד בגל הירוק

תל־אביב מציעים למכירה

נתניה

דירות

עם הלוואה תוספית מבנק טפחות תוכל להגיע לדירה שאתה באמת רוצה. לפרטים: הנוטע 16, טל' 053-337523-4 (14243)

• בשלמהולד, 4 מגדות, חדשה, חוית, ק"ג 053-347014 (28212)

באר־שבע והדרום

• חיטת להמכר בעוד 3 חדרים 03-5052925 (22481)

לחברת י. שטאנג ובניו בע"מ דרוש
מנהל עבודה
בעל נסיון וידע בעבודות גמר בהנדסה אזרחית והבפיקות.
מתאימים מתאימים מתבקשים לפנות טלפונית לקביעת ראיון לטל. 03-333505

כולם זכאים להלוואות בבנק טפחות. לפרטים– באר־שבע, מצדה, מרכז־הנגב טל' 057-76183 קרית־גת, העצמאות 49, טל' 051-84777. אשדוד, מרכז מסחרי ד', רח' מח' שפירא, טל' 055-52334 אשקלון, צה"ל 4. דימונה, מרכז מסחרי, שד' הנשיא. ערד, המרכז המסחרי. נתיבות, ירושלים 13 מרכז מסחרי. אופקים, המרכז המסחרי (15163)

אילת

בהלוואה מבנק טפחות אתה יכול לקנות, לבנות לשפץ או להרחיב את הדירה. לפרטים– שד' התמרים, מרכז רכטר, טל' 059-76266 (14864)

• 3, במרכז אירוזור 614/10 ק"ג ק"ב 03-859124 03-895456 (16288)

לאפיק תקשורת
דרושה
פקידה/ שרטטת/ גרפיקאית
לניהול משרד + ידע בהנה"ש
04-661522

[illegible]

למלון פאלאס
דרושים/ות
1. מנהל קבלה
2. פקידי/ות קבלה
3. פקיד/ת הזמנות
4. קב"טים, חדרנים/ות, חשמלאי.
בעלי נסיון בענף המלונאות יפנו ישירות במקום, רח' הירקון 277 ת"א, לפולט, בימים א'–ה' בין השעות 08.00–12.00.

ארגון נכי צה"ל בית־הלוחם תל־אביב
דרושה
אחראית משק
תיאור המשרה: אחראית על צוות עובדים/ות בנושא משק ונקיון משרה מלאה.
דרישות המשרה:
★ בעלת נסיון של 5 שנים לפחות בניהול משק ונקיון במוסד גדול.
★ רצוי בוגרת קורס מנהלות משק.
★ בעלת כושר ניהול צוות עובדים ויחסי אנוש.
נא לפנות בכתב יד עד תאריך 20.1.88 לבית הלוחם רח' שרשרת 49 אפקה ת"א ת.ד. 39262 ולציין "אחראית משק"

חוזרים לעתונות טובה
דבר

PAN AM Cargo
דרושים
אנשי משמרת
לעבודה בשדה התעופה.
נסיון רב בעבודה בחברות תעופה הכרחי.
תנאים מצויינים למועמד המתאים.
נא לפנות בכתב־יד בלבד לת.ד. 3464 ת"א, עבור "אנשי משמרת".

למעליות טל
דרושים
מרכיבי מעליות מנוסים
לקביעת ראיון טל: 03-9225231 בשעות העבודה בפ"ת.

מלונות דן
למלון דן תל־אביב
דרושים/ות
★ טבחים/יות
★ אחראי/ת חדר אוכל
מתאימים/ות יפנו למח' כ"א טל' 03-241111

לחברה לבנין באזור המרכז
דרושים
★ מנהל עבודה
לעבודות גמר עם נסיון של 10 שנים.
★ בנאים
לבניה נקייה אפשרות בקבלנות.
03-426576 לסנדרו.

א.ר.ן. חברה להנדסה ויעוץ בע"מ
דרוש
מהנדס/הנדסאי מכירות
בענף רכיבי חשמל לתעשיה
– בעל ותק ונסיון בקידום מכירות ומגע עם לקוחות
– בעל רכב
– שליטה מלאה בעברית ואנגלית (צרפתית יתרון)
נא לפנות לטלפ. 03-5610841

חברת תיירות סיטונאית מחפשת
1. מנהל/ת למחלקת הזמנות
דרישות וכישורים:
א. נסיון קודם בהפעלת מערכת הזמנות ממוחשבת.
ב. הכרות עם ענף תיירות יוצאת – עדיפות לבעל/ת נסיון במגזר הסיטונאי.
ג. שליטה מלאה באנגלית.
ד. יכולת ונסיון בהפעלת צוות עובדים.
שעות עבודה: אוקטובר – פברואר 08.30 – 16.00 רצוף.
מרץ – ספטמבר – מפוצל כנהוג בענף.
2. מזכירה בכירה למנכ"ל
דרישות וכישורים:
א. שלוש שנות נסיון קודם כמזכירה בכירה.
ב. שליטה מלאה (דיבור וניסוח) באנגלית, שפות נוספות יתרון.
ג. הדפסה עברית/אנגלית ברמה מקצועית.
ד. הפעלת מ.א. ותמלילנית.
ה. ידע ו/או נסיון בענף התיירות או תעופה.
ו. בעלת יכולת אדמיניסטרטיבית בהפעלת צוות עובדים.
שעות עבודה: 08.30–16.00 ימי ד', ו' עד 13.00.
מקום העבודה לשתי המשרות במרכז ת"א.
מועמדים/ות העונים לכל הדרישות מתבקשים להתקשר מהיום לטלפון: 03-5440456 לרפה, לשם קביעת מועד לראיון.

הלוח הכללי
בשביליך ובשבילי!

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 חשבון פשוט ד': המבנה העשרוני (כ).
08:40 ראשית קריאה: בלי סודות, ט'–כ'.
09.00 אנגלית ח'.
09.20 טבע: מערכת העיכול (בתרגום לערבית).
10.10 אנגלית ד'.
10.30 רחוב סומסום: קיפי סופר רעמים.
11.00 צרפתית (על יסודי).
11.15 חשבון ה': תיבת נח.
11.30 ארץ מולדת: אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה (כ).
12.00 גיאוגרפיה כללית (ז'–ט') קריאת מפות, קריאת קווי רוחב.
12.25 ספרות (על יסודי) ביאליק בתל־אביב.
13.00 מוסיקה (על יסודי) העשרה: המוסיקה השחורה של ברזיל, חלק א'.
13.30 מדעי הטבע: התנינים.
14.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
14.05 סרט קולנוע – רב החובל סינבאד – סינבאד נמלט ללב־ים מפחד אויבו אל־קארים השליט האכזר של באריסאן, הרודף אחריו, בתקוה להורגו ולזכות בלב יאנה, הנסיכה האהובת את סינבאד. יאנה – המגלה את המזימה פונה אל ידידה הקוסם הקשיש נאלגו והם מנסים להפר את מזימות אל־קארים.
15.25 גנן על הגג: נער בן 12 מגיע מאזור כפרי לניו־יורק – ההסתגלות לעיר הגדולה כרוכה בנסיון לטפח על גג הבית המשותף, גינה פורחת; אך הנסיון נתקל בקשיים בלתי צפויים.
15.45 שעת כושר.
16.00 פרפר נחמד: לעשות דברים יחד.
16.25 רובוטריקים: המשך מלחמות הרובוטריקים בשקרניקים.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 זרבובים – שם הפרק: „מסע אל העתיד" ארבוב־בן מנהל מסע בחירות תוכנה לפתע אל מנהרת העתיד.
17.40 שלוש, ארבע, חמש וחצי – „תנסיך צפרדע" – סיפורם של האחים גרים.
18.05 אלף – סידרה קומית לכל המשפחה (עברי־ערבי).
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 תרבות המערב – פרק ט': „מצבת איכרון לקידמה" – תיאור המהפכה החקלאית והתעשייתית והשפעתה על החברה הויקטוריאנית באנגליה ועל העולם כולו במאה הי"ט. על התפתחות חשמל הביתי, בעקבות הקידמה והמחיר החברתי של המהפכה והתפתחות תורות החברתיות התשובות – קומוניזם, סוציאליזם ולאומנות (ערבי־עברי).
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 מישהו משפל בך! – פרק שלישי: „חשוד" בשעות הלילה המאוחרות בזמן ספירת מלאי בכלבו, קפטן פיקוק וצוותו עומדים מול שני שודדים ומשתדלים לגלות תושייה (עברי־ערבי).
20.30 כלבוטק.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.40 מבט שני
22.20 בן העדין המובטח – (פרק שישי): „המנהיג האבוד". ד"ר סולטר נהפך למה עקב ניסיונו להתאבד. בביקור של סימון אצלו, הוא מגלה לו את נסיבות מותו של טום נאוט. לסלי מצליח להונות את דאוטי סטרונג, שהוא עשוי להיות מועמד לבית הלורדים. ריב פורץ בין הנרי לאנגס. לסלי מודיע על כוונתו להיות מועמד השמרנים של הארטסקומב בבחירות, ואכה בכך (עברי־ערבי).
23.10 קלי־קלות – שם הפרק: „הגנן המטורף" (עברי־ערבי).
23.35 פסוקו של מקום – מבט אל הגלבוע; חדשות הלילה.

ערוץ 2

08.30 משפט דמיאניוק – שידור ישיר.
18.30 הרפתקאות והדבורה מאיה (פרק אחרון).
19.00 בן המלך והעני (פרק רביעי) – אדוארד מקבל הדגמה כיצד להיות גנב מצליח. טום נקרא לחדר הכתר להתייעצות במצב הכלכלי של הממלכה. הוא מצווה לשלם ותחילה את כל החובות ולצמצם את הוצאות משק הבית בארמון. אדוארד מסרב לגנוב, אך לא מוותרת לו ברירה. מילס הגדון חוזר לפונדק לאחר שאדוארד לא נמצא. אך מספרת לו על אם ובנה שהיו בדרכם לשוק ונשדדו ע"י חבורת גנבים ואחד מהם היה ילד. אדוארד נתפס בשעת גניבה ונזרק לכלא. דרבון בחיפושיו אחר אדוארד וקאנטי.
19.30 שעה טובה.
20.30 תקציר משפט דמיאניוק.
21.00 פופ 2 – לחיסים של: ניק קרשאו, סנטנה, פאול יאנג, דריל הול.

לבנונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 ילדי החבובות (מצויר); 15.30 הבית המעופף (מצויר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „זקוף על האוכף עם לוק ווין; 18.00 נסיעה בחלל (דמיוני); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 צוות לעניק (פעולה); 21.00 מקגייור (סוכן חשאי); 22.00 זאב מעופף (פעולה); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית

15.50 סרטים מצויירים (ער' 1); 17.10 מדע ודעת (סידרה דוקומנטרית באנגלית (ער' 1); 17.35 אלף (ער' 1); 18.00 רישליה – צרפתית; 19.00 חדשות בצרפתית; 19.30 חדשות בעברית; 20.30 פארינגטון (קומדיה אנגלית על אשה המשמשת כקונסול כללי ובעיותיה עם צוות העובדים); 21.10 רמינגטון סטיל (סידרת מתח אמריקאית); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 קבצן וגנב (סידרת מתח אמריקאית עם השחקנית ג'ין סימונס).

רדיו

רשת א'

06.00 שידורים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 „המנה מחוגה".
09.05 „סלרדיו".
10.05 שירקוד – מחולות ושירים משלנו.
11.05 „פניני בוקר".
12.05 מעורב ים תיכוני.
14.06 בראש צעיר.
15.30 האוניברסיטה הפתוחה.
16.05 „מועדון שעון הזהב" – מעולמו של האדם המבוגר.
17.10 צבעי הקשת.
18.06 מנחת ערב.
19.20 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.
22.05 „שנינו יחד וכל אחד לחוד".
14.30 בת צחוק.
15.05 שירים ושעורים
16.05 יומן כלכלה.
16.30 על מספרים ואנשים.
17.05 רגעי קסם.
18.06 „אצבע על הדופק" – שבועון בענייני רפואה.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
19.35 „עולם חדש" – מגזין חדשותי לענייני האדם וסביבתו.
20.05 פרקי חזנות.
22.05 „צריך לצלצל פעמיים" – שירים עבריים.
00.05 יומן חדשות.
00.15 „להאזין בחלום".

רשת ב'

06.00 שמע ישראל.
06.04 סקירות מאמרי המערכת.
06.12 התעמלות בוקר.
06.52 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 עושים עניין.
09.05 ביקור בית.
10.05 כל צבעי הרשת.
11.50 פינת המודעה הקטנה.
12.10 „אלף אלף" ב„ביה".
12.50 מה נשמע.
13.05 בחצי היום.
14.06 לראות או לא לראות.

רשת ג'

06.11 בתחרה לאושר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה כבר תשמע.
10.05 דברים טובים.
11.05 שבעים מי יודע.
12.05 אהבה יומיומית.
13.05 רק בימי חול.
14.05 לי ולך שיר וברכות.
15.05 חדש חדש ומחודש.
16.05 הצגה יומית.
18.06 מצעד הפזמונים הישראליים.
21.05 „אדום עתיק".
23.05 „פניני לאד".

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פרקוים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 שעה עם אורלי יניב.
11.05 נכון לעכשיו.
13.05 זה רזה יומי.
13.55 40 לאחור – סיפור היום בתש"ח.
14.05 פגישה יומית.
15.05 שירים לתב.
16.05 שירים עבריים
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.45 חמש עשרה קטנות – ענייני צבא ובטחון.
19.00 מבזק יריעות.
19.05 סמרא וסייפא – ענייני ספרות צבאית (ש.ח.).
20.05 בעיקר מוסיקה „יסודות החכרה של המוסיקה".
21.00 מבט לחדשות.
21.30 אוניברסיטה משודרת.
22.05 על הדבש ועל הכיפק.
23.05 עשרים וארבע היום שהיה.
23.55 שיחות חצות.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
05.05 צלילי בוקר.

צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו.
20.00 צר"8 – תוכנית יומית לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הגיז האה.

סרטים

■ תל־אביב

אסתר: הבטלנים באישתר 9.45, 7.30, 5
אורלי: סבטן בחלל 9.30, 7.15, 4.30
בית ליסין: להיות או לא להיות 23.15
בן־יהודה: אבא גנוב 9.30, 7.00
גורדון: נקמתו של חייל 9.30, 7.30, 4.30
גת: הקיסר האחרון 9.00, 6.00
דיזנגוף 1: ז'אן דה פלורט 9.45, 7.15, 11 1.30 4.30
דיזנגוף 2: תקווה ותהילה 9.45, 7.15, 11 1.30
דיזנגוף 3: לו היית כאן 9.45, 7.30 4.30, 11 1.30
דקל: נדין – אהבה משודרת 9.30, 7.15
דרייב־אין: לה במבה 9.30, 7.15
הוד: ריקוד מושחת 9.30, 7.15
הקלנוע נבית צוותי אמריקה:
שבעתי את בנות הים סרות 9.30, 7.30, 4.30
חן 1: יום במלכודת 9.50, 7.25, 5
חן 2: מסאל ג'אקס 9.50, 7.25 5
חן 3: מחלון חוד הכיסות 9.55, 7.30, 5
חן 4: המכשפות מאיסטוויק 9.50, 7.25, 5, 2, 11
חן 5: התנות מעבר לפינה 9.50, 7.30, 5, 2, 11
לב 1: מלאכים בשמי ברלין 9.45, 7.15, 4.45, 2
לב 2: סמפרשו 9.50, 7.30, 5, 2
לב 3: המשפחה 7.20, 4.50 לקוף ת'אוזן 9.50, 2
לב 4: מגדל הדבורים 9.50, 7.30, 5, 2
לימוה: ללא מוצא 9.30, 7.15
מתרבית: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: קרבנרד אמריקאי 9.30, 7.15, 4.30
סינון ולטעמבר אלנבי: תוכנת רודו 9.40, 7.30, 5
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים
סינמה 2: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7.15, 4.30
סטודיו: סגור לרגל שיפוצים
פאר: יופיו של התמא 9.30, 7.15
פריז: לא יכולה בלי זה 9.30, 7.15, 4.30, 2, 12
11.30 מתמי פיטון הגביע הקדוש
צפון: כאמן 9.30, 7
שחף: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
תמוז – רמת־אביב:
האושר שוב כבה 9.40, 7.30
תבלה: ילדי ספילין 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: ספורט הרמים 9.30, 7.15
הסינמטק הישראלי: 7.30 שלושה ימים וילד
9.30 אבנות האנימציה: נאנוק בן הצפון, מאבה

■ ירושלים

אדיסון: ריקוד מושחת 9.15, 7
ארנגוב: יום במלכודת 9.15, 6.45, 4.30
אדיריון 1: יופיו של התמא 9.15, 7, 4.30
אדיר 2: בוקר טוב בבילוניה 9.15, 7, 4.30
אדיר 3: הבלתי משוחדים 9.00, 6.45, 4.30
אדיר 4: לאבד הבתולים בשהוא 8.45, 6.45, 4.30
אדיר 5: התנות מעבר לפינה 8.45, 6.45, 4.30
אדיר גילה הקיסר האחרון 8.30, 5.30
בית אגרון: 4.30 וולט דיסני – בבבי 6.15 לבירינה
8 להיות או לא להיות
9.45 ריזה
24.00 סבת הדיקן
האולם הקטן בבנייני האומה: סגור
כנניה: ללא מוצא 9.15, 7, 4.30
כיכשל: סבטן בחלל 9.15, 7.00
ספודיה: בגדל הדבורים 9.15, 7

■ חיפה

עדן: אבא גנוב 9.30, 7.15
רון: לה במבה 9, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: ז'אן דה פלורט + מאנון 9.30, 7

אורה: ריקוד מושחת 9.15, 7, 4.30
אורלי: מחלון חוד הכיסות 9.15, 6.45
אמפיתיאטרון: סגור
ארמון: סגור
חן: ז'אן דה פלורט 9.30, 6.30
עצמון 1: ללא מוצא 9.15, 7
עצמון 2: תקווה ותהילה 9.30, 7.15
עצמון 3: הבלתי משוחדים 9.40, 7
פאר: יום במלכודת 9.30, 6.45, 4.30
קריאדה: קגנרד 9.15, 7.00, 4.30
רון: אבא גנוב 9.30, 7.15, 4.30
רב גת 1: הקיסר האחרון 8.30, 5
רב גת 2: לה במבה 9.15, 7.00, 4.30

■ קריות חיפה

ספיר: בעקבות האוצר תחמסני 9.15, 7
סביק: יום במלכודת 9.15, 7.00
אורה: אבא גנוב 9.15, 7
בית העם: מלתעות 4 9.15, 7
היובל: מי הצערה הזו 9.15, 7
ביצן: מסאל ג'אקס 9.15, 7

■ אשדוד

אסתר: אבא גנוב 9.30, 7.15
אשדוד: יום במלכודת 9.30, 7.15

■ אשקלון

אסתר: הבלתי משוחדים 9.30, 7.00
מאור: אבא גנוב 9.30, 7.15
רחל: הבטלנים באישתר 9.30, 7.15

■ באר־שבע

חן: סגור

■ הרצליה ■ רמת השרון

היובל: אבא גנוב 9.30, 7.15, 4.30
כוכב דיכאל: המכשפה 9.30, 7.00
מרכזב: אופני BMX 4.15
הצגה לילדים
7 כי הצערה הזו
9.30 בקצב השעון

■ עפולה

מוסיקתהיק: הבטלנים באישתר 9.00

■ חולון ■ בת־ים

ארמון: אבא גנוב 9.30, 7.30, 5
מגדל: יום במלכודת 9.30, 7.15
מתנ"ס קרית שרת: גברים גברים 9.30, 7.15 / גילם הולברקון 4.00
סביר: לו היית כאן 9.30, 7.15, 4.30
רימה: ללא מוצא 9.30, 7.15
עצמאות: המכשפות מאיסטוויק 9.30, 7.15, 4.30

■ כפר־סבא ■ רעננה

קמה: גבר באוהב 9.15, 7
חן: רובוקופ 7.00, גרדפי החוק 9.15
אורה: סגור

■ לוד ■ רמלה

אורלי: סגור
בית דוד: מסאל ג'אקס 9.30, 7.15
אורה: סגור

■ נהריה ■ עכו

אודיטוריום: סגור
הוד: שם הורד 9.30, 7.00
רון: סגור

■ נתניה

דורה: גורדפי החוק 9.30, 7.15
סטודיו: יום במלכודת 9.30, 7.15, 5
אסתר: המקצוען 2 9.15, 7
שרון: אבא גנוב 9.15, 7, 5

■ קרית אונו

מתנ"ס: קרוקודיל דנדי 8.00, 10.00
מוזיאון: סגור

■ פתח־תקוה

שלום: הבטלנים באישתר 9.30, 7.15
היכל 1: אבא גנוב 9.30, 7.15, 5.00
היכל 2: ללא מוצא 9.30, 7.15, 5
היכל 3: ריקוד מושחת 9.30, 7.15, 5

■ קרית שמונה

שניר: מסאל ג'אקס 9.15, 7.15

■ ראשל"צ ■ רחובות

ג.ג. רון 1: אבא גנוב 9.30, 7.15, 4.30
ג.ג. רון 2: ריקוד מושחת 9.30, 7.15, 4.30
צפון: לה במבה 9.30, 7.15
ראשון: נדין – אהבה משודרת 9.30, 7.15
בית העם: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7.15
דורה: ללא מוצא 9.30, 7.15
חן: אבא גנוב 9.30, 7.15

■ רמת־גן וגבעתיים

אלאמים: יום במלכודת 9.50, 7.25, 5
ארמון: סגור
ליליה: יופיו של התמא 9.30, 7.15
הדר: סבטן בחלל 9.30, 7.15, 4.30
רב גן 1: מחלון חוד הכיסות 9.55, 7.25, 5
רב גן 2: גברים גברים 9.50, 7.30
ברוזו שוזה בילינן 5.00
רב גן 3: לה במבה 9.50, 7.30, 5
רב גן 4: ללא מוצא 9.55, 7.25, 5
שבזיה: האלמנה השחורה 9.30, 7.15

מנת דם
חיים
לאדם
זכורו!
תרומת דם אחת מקנה ביטוח דם עתידי
להרומת דם
פנה למגן דוד אדום הקרוב.

לה"שמ־לי" ריקמה ממוחשבת לחנותנו ב"דיזנגוף־סנטר" דרושה
מנהלת חנות
נסיון בניהול חנות – הכרחי
שעות העבודה: 20.00–13.00
נא לפנות טלפונית: 03/243212, 03/229526 (רוני)

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה, תשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה בגלל מינו או מחמת היותו נשוי או הורה. אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבירות צפויים לעונש על פי החוק.

לחברה מובילה בתחומה בענף המזון דרושים
מוכרנים
לאזור ת"א
דרישות התפקיד:
1. 12 שנות לימוד
2. נכונות למאמץ ולשעות עבודה בלתי שגרתיות
3. נסיון במכירות – רצוי בענף המזון
4. רכב פרטי – חובה
נא לפנות בכתב יד בפרוט קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 500, נס־ציונה

עבור חברה מסחרית במרכז תל־אביב דרושה
פקידת מכירות
רצוי נסיון במגע עם לקוחות
ועבודות משרד הקשורות בתפקיד
★ משרה חלקית
לתיאום ראיון נא להתקשר 03־654407/8 בין השעות 17.00 – 19.30 בלבד.

שמירה ובטחון בעים נוסדה ופועלת משנת 1938 מחפשת עובדים:
1. שומרים פקידי מודיעין וסיירים לפרוייקט בגושדן.
2. עובדי ניקיון למשרה מלאה בגושדן
טלפון 03־379989

למשרד מהנדסים בתל־אביב דרושים
★ מהנדס/ת בנין לתכנון קונסטרוקציות נסיון 3 שנים לפחות
★ הנדסאי/ת מבנאי/ת
לשרטוט קונסטרוקציות נסיון שנתיים לפחות טל' 03־225144, 03־229651

עיריית רמת־גן דרושה:
נהג
לעבודה על טנטנא מכבי
דרישות המשרה:
1. בעל רשיון נהיגה לרכב מעל 15 טון.
2. גיל 30 ומעלה.
3. 10 שנות נסיון בנהיגה על רכב כבד.
על המעוניינים לפנות לטל. 729192 או 770988

פרולי השלושה בעים
דרושים
נהגי
אוטובוסים
עם נסיון
בטלפון 052־81060
052־82991

דרוש
איש תחזוקת בניינים
מנוסה עם רכב
לעבודה משרדית ובדיקות בשטח.
03־623521

עבור לקוחנו חברה בינלאומית בנתניה דרושה
פקידה / כתבנית
★ ידע בהדפסה עברית על מכונת כתיבה ומעבד תמלילים הכרחית.
★ אנגלית ברמה בסיסית.
★ מגורים באיזור נתניה.
★ משרה מלאה.
לפנות למכון רוזי טל: 03־205652

לחברת רדט הנדסת אלקטרוניקה דרושה
מזכירת מכירות
לתחום רכיבים
כישורים:
שליטה באנגלית ובעברית
ידיעה בהפעלת P.C
נסיון קודם (שנתיים לפחות)
5 ימים 8.00–17.00
טלפון: 03־483211 לאורנת

עיריית חולון
דרושים
במחלקה לשרותים חברתיים
1. עובדים סוציאליים בשירים
בתחומים: ★ עבודה כוללנית ★ עבודה פרטנית עם קשישים.
לפרטים נוספים נא לפנות לטלפון 845123
2. מזכירה
למזכיר העיר
כישורים: השכלה תיכונית מלאה
ידע בהדפסה
נסיון בעבודות מזכירות וניהול משרד
בירור פרטים נוספים נא לפנות לטלפון 582734
באגף התברואה –
3. עוזר למנהל עבודה במחלקת הנקיון
כישורים: השכלה תיכונית, יכולת לאחריות על בצוע שרותי הנקיון באזור
ופינוי אשפה, גנן, סיאוס ותחזוקת הגנ'.
המעוניינים יפנו בצירוף קורות חיים, תעודות והמלצות לפנוי כח אדם רחבת 58 חולון מיקוד 58373 עד תאריך 18.1.88.

לחברה מסחרית באור־יהודה
1. מזכירה
– נסיון קודם הכרחי
– שליטה באנגלית בעל־פה ובכתב (רצוי שפת אם)
– הדפסה אנגלית עברית
2. כתבנית
עברית/אנגלית
3. מנה"ח
– סוג 2 או 3 לעזרה במחלקת לקוחות
– נסיון קודם הכרחי
שעות העבודה: 08.00 עד 16.00
יום ו': 08.00 עד 13.00
נא לפנות בכתב יד ובצירוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 603 תל־אביב

לחברה התעשייתית שיווקית גדולה דרוש
איש כספים
כישורים נדרשים:
★ השכלה תיכונית לפחות
★ ידע ונסיון בנושאי כספים
★ נכונות לעבודה מעבר לשעות המקובלות
★ אחריות ומהימנות
★ כושר ניהול משא־ומתן
★ מגורים באזור המרכז
אפשרות קידום לבעלי פוטנציאל ניהולי
מועמדים מתאימים יפנו טלפונית אל רוני: 03/9234172, 03/9234424 (שלוחה 257).
סודיות מובטחת

לחברה מסחרית העוסקת ביבוא ויצוא דרושה
מזכירה בכירה
דרישות התפקיד: ידיעת השפות עברית ואנגלית על בוריין כולל הדפסה / כתבנות. נסיון קודם של 3 שנים לפחות.
נא לפנות בכתב בציון קורות חיים לת.ד. 2761 רמת גן
עבור מזכירה בכירה.

לחברה ציבורית דרושה
מזכירת אגף
הכישורים הדרושים:
השכלה תיכונית
שליטה מלאה בשפה העברית
נסיון בעבודות מזכירות
רצוי ידיעת הדפסה במכונת כתיבה.
מקום העבודה תל־אביב.
דרגת השכר ושאר התנאים ייקבעו בהתאם לכישורים.
בהצעות יש לפנות לת.ד. 33303, ת"א

למועצה אזורית ערבה במרכז ספיר דרושות
1) עוזרת גננת
2) מטפלת לפעוטון
פרטים בטלפון:
057־81135, 057־81404
ובשעות הערב – 057־81041

דרושים/דרושות
מנהל/ת
חשבונות
סוג ב' ידע בקלדנות – יתרון
5 ימים בשבוע מ־7.00 – 16.30
קלדנית
לעבודה זמנית, בשעות אחה"צ, מ־15.00–20.00
לפנות טלפונית: 03־627518/9

דרוש/ה
עובד/ת בהליכי יצוא/יבוא
דרישות התפקיד:
1) נסיון מוקדם – הכרחי
2) ידיעת השפה האנגלית על בוריה, רצוי שפת־אם (ידיעת עברית, אינה הכרחית)
3) הכנת דוקומנטציה וחשבונות, כולל הדפסה.
4) ידע בהדפסה ובהפעלת מכשיר טלקס.
5) קשר עצמאי עם עמילי מכס וגורמים אחרים בארץ ובחו"ל.
6) עיבוד נתונים סטטיסטיים.
משרד – במרכז תל אביב. שעות עבודה נוחות, ללא פיצול.
תנאים הולמים למועמד המתאים.
טלפון: 050־23570 בין השעות 10.00–16.00.

טנא נגה
מוצרי החלב גליליות השלוחים
ת.ד. 497 קרית־מלאכי 70900
דרושים
מכונאי והשמלאי תעשיה
★ בוגר בי"ס מקצועי במגמות מכונאות וחשמל
★ נסיון במפעלי מזון
★ הטבה תינתן ליוצאי חה"א – מכונאי מטוסים, ליוצאי חיל החימוש – מכונאי רק"ם
אחראי קו ייצור
★ שירות צבאי מלא
★ השכלה 12 שנות לימוד
★ הכשרה תינתן במקום
מגורים באזור שבין העיר אשדוד אשקלון/קרית־גת
בבירור פרטים נא לפנות לבית בטלפון 08־582444־5 או בבקבה.

גרבי דלתא DELTA
למשרדנו בתל־אביב דרוש/ה
מנהל חשבונות
סוג 2
★ בעל נסיון של שנה בנושא ספקים
★ המשרה מלאה (6 ימי עבודה)
נא לפנות טלפונית לניסים – (03)663633

„מאיר" חברה למכוניות ומשאיות בע"מ
יבואני VOLVO בישראל
למוסך השרות המרכזי בפ"ת דרוש/ה
★ קופאי/ת
למשרה מלאה
נא להתקשר טלפונית לשלמה מלר 9225455, 03־9233127

דרוש
עורך־דין
בעל נסיון בנושא תעשיה וחקלאות, לעבודה במוסד ממשלתי – בנושא.
השכר יקבע בהתאם לכישורים.
נא לפנות לטלפונים:
03־434529, 03־434767

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
משרה פנויה מס' ח/201/88
לכפר־הנוער רמת הדסה בטבעון דרוש/ה
מדריך/ה
חינוכי/ת
שכר לפי דרוג עובדי הוראה
נא לפנות טלפונית 04־834343 או בכתב לרמת הדסה קרית טבעון.

אוניברסיטת תל־אביב
היחידה ללימודי חוץ
דרושה
מזכירה
במזכירות התלמידים
(מימ לשלושה חודשים).
דרושה ידיעת הדפסה, יחסי אנוש תקינים.
העסקה ע"ח תקציב חיצוני.
המעוניינות יפנו למזכירות היחידה ללימודי חוץ (ליד בניין וולפסון להנדסה), טל: 425452

לחברה בינלאומית דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
הכישורים הדרושים:
★ בוגר תיכון
★ דרוג מקצועי ונסיון בעבודה
★ שליטה בעברית ואנגלית הכרחית
★ איטלקית – יתרון
★ גיל 30–45
לפנות בכתב יד בפרטים מלאים ומספר טלפון לת.ד. 33263 תל־אביב עבור מס' 95

מעש פלדות בניין בע"מ
מפעל רשתות ותוטים ממפעלי כור
רח' משה שרת, אזור טל: 03־808944
למחלקת האחזקה דרוש
טכנאי חשמל
בעל רשיון כחשמלאי ראשי, עדיפות למועמד בעל רקע במכונות ומעל גיל 40.
נא לפנות בכתב יד לת.ד. 8 אזור

נפתלי נפתלי עמוקה העסקה
מיון, הכוונה והתאמת עובדים ייעוץ אישי
גרפולוגיה משפטית ורפואית
מכון נפתלי מחפש
לחברת סוכנויות ושיווק
מזכירה בכירה
למשרה מלאה
* נסיון בתכתובת בינלאומית וטלקס
* יכולת למגע עם לקוחות
נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים ובציון היד הכותבת למכון נפתלי הירקון 124 ת"א 63573
הירקון 124 ת"א טל. 240996, 229751

לחברה מסחרית דרושים
אנשי מכירות
מנוסים
בכל הארץ
כישורים:
★ נסיון מוכח במכירות
★ בעלי רקע טכני
★ ידע בשפה האנגלית
★ יכולת מכירה וכושר שיכנוע
★ הופעה ייצוגית ואמינה
★ בעלי רכב פרטי
נא לפנות לטל. 03־381126
לקביעת ראיון

אופיר־טל
מפעל לייצור תכשיטים
דרושים:
*מנהל שיווק לאזור הצפון (תושב הצפון)
*מנהל שיווק לאזור המרכז
כישורים:
*נסיון ותק בשיווק, רצוי בענף
*רכב חובה
לקביעת ראיון לפנות לטלפון:
03-7514307-8

נודקיס בע"מ
למפעל באיזור לוד דרושים
1. טבחים
2. מחסנאים
לפנות בשעות העבודה 08־238926 למעדן.
בערב 08־224930

לחברת תיירות בתל־אביב
דרוש/ה:
מפעיל תיירות
TOUR OPERATOR
★ בעל/ת נסיון בהפעלת קבוצות תיירות נכנסת.
★ ידיעת השפה האנגלית על בוריה הכרחית, רצוי שפת־אם.
רק העונים לדרישות הצ"ל מתבקשים לפנות טלפונית למחלקה ב"א
טלפון: 03-651246.

דרוש
איש תחזוקה
עם ידע במסגרות וקירור
היפר הגל־החדש
בית הרכבים אזור התעשיה הרצליה ביתוח 3 052-558722

M.I.R מ.ו.ר.
חברה להסבה והשבחת מכונות למבקרות מחשבי CNC
דרוש
מהנדס מכונות
רקע בתכנון וייצור מכונות יתרון
ענין ואתגר מובטחים למתאימים
• סודיות מובטחת •
נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים
ת.ד. 4066 קרית אריה פתח־תקוה 49130

המחלקה המשרדית
חבר
לסניפנו בתל־אביב
■ כתבניות מנוסות למעבדי תמלילים IBM תוכנה אינשטיין, WORDMILL, א־ב, נסיון של שנה לפחות בתנאים מצויינים.
■ כתבניות תלת־לשוניות מנוסות – מיידית – תנאים טובים.
■ קלדניות מסוף (אוליבטי IBM, ואחרים) אפשרות למשמרות – רצוי נסיון קודם בעבודה בבנק.
לעבוד בחבר להרגיש בבית
חבר לשרותי כח אדם
ת"א בניין מגדלור, בן יהודה 1 טל. 03-5101420
ירושלים טל. 02-234265
חיפה טל. 04-663966
• הצטיידו בתעודת זהות והמלצות
• שעות הקבלה 08.00-18.30

صكنا من الاهل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

בן יהושע התפטר – מאשים את קורפו במצב בתחום התאונות

(ע). – מנהל המינהל לבטיחות בדרכים איתן בן יהושע, הודיע אתמול במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל אביב כי התפטר מתפקידו החל ב־1 בינואר בשל חוסר יכולתו לקיים את התפקיד כראוי נוכח הידרדרות סמכויות המינהל.

בן יהושע מסר כי שלח מכתב אל שר התחבורה וציין בו כי „לא אוכל להיות אחראי לתחום עליו הופקדתי עקב סיבות שאינן תלויות בי". לדבריו הממשלה אינה מתייחסת באורח הולם לנעשה בכבישים.

בהמשך המכתב לשר התחבורה הוא כותב: „הסיבה המרכזית היא יחסך לנושא המלחמה בתאונות והפער בין ההצהרות הציבוריות לבין סדר העדיפויות שמקבל הנושא בממשלה. הסיבה השניה היא במיבנה המערכת שסמכויות ותקציבים ואחריות ואין מקצים לה סמכות מחד ומשאבים מאידך והיא איננה יכולה להגיע להישגים שמצפים ממנה.

בן יהושע טען להלן במכתבו כי „מזה כשנתיים נמצא המינהל בהידרדרות בעיקר בכל הקשור בסמכויות, אפשרויות ביצוע ואפשרות תיאום המערכת כולה. באחרונה, לרגל העליה החדה בתאונות הדרכים, נערכו דיונים בממשלה בנושא הבטיחות בדרכים שתוצאותיהם היו קומץ המלצות בלבד שאינן מחייבות ולא כלום בניגוד לציפיות, דבר המצביע על התיחסות לא הולמת של הממשלה לנושא הבטיחות בדרכים, טען בן יהושע.

הוא סיים את מכתבו כך: „איני חושב שבנושא שעניינו דיני נפשות, יכול להימשך מצב שבו איש מהגורמים האחראים אינו נוטל אחריות אישית. לכן אין לי ברירה אלא להסיק מסקנות אישיות ולהיות שלם עם מצפוני".

במסיבת העיתונאים מתח בן יהושע ביקורת על גורמים רבים שיש להם קשר לנושא הבטיחות בדרכים. הוא ציין, למשל, שבתי המשפט לתעבורה נוהגים מתוך „לעג לדמוקרטיה ולמוסר השיפוטי בישראל". לדבריו כל בקשתם של בתי המשפט היא הקצאת 12 תקנים לשופטים ויותר מ־20 תקנים לפקידות. עוד הוא טען ש„הרגו את המועצה הלאומית למניעת תאונות בכך שקיצצו לה תקציבים ואף הוכנס סעיף לתקנות שאין לסבסד אותה ביותר מ־350 אלף דולר בשנה.

עוד טען שאין שום תיאום בין רשויות שונות כגון משרד התחבורה, מע"צ, רשויות מקומיות וכן בכל הנושא של מינהל בטיחות בדרכים וכל אחד עושה כטוב בעיניו.

מס הכנסה החל ב„מבצע ניכויים"

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

שלטונות מס הכנסה פתחו לפני שבוע במבצע ארצי לאיתור מעסיקים שלא דיווחו ולא העבירו במועד את ניכויי המס מהשכר ששילמו לעובדיהם. במהלך המבצע נעצרו 12 מעסיקים והשבוע צפויים 20 מעצרים נוספים. כל העצורים הובאו בפני שופטים ושוחררו בערבות.

המבצע אמור להימשך שבועות אחדים וכבר בימים הקרובים מתכוונים אנשי מס־הכנסה להרחיבו גם לגבי ניכויים שאינם משכר, כגון תשלומים עבור שירותים, תשלומים לקבלני משנה, לאמנים ועוד.

בשלב שלישי יורחב המבצע ויחול גם על ניכויים ממקדמות שוטפות.

נציב מס הכנסה יאיר רבינוביץ' אמר אתמול כי מטרת המבצע היא לדאוג שכספי הניכויים יועברו לאוצר במועד הקבוע בחוק, שהוא שבעה ימים מיום תשלום המשכורות. לדבריו החזקת הכספים על ידי המנכים היא גניבה רגילה.

עדי מוזס בת התשע, ששיכלה את אמה ואחיה מבקבוק תבערה, הגיעה לביקור במטוסי אל על עם בני כיתתה מבית הספר „צופה שרון" באלפי מנשה. עדי וחבריה הוזמנו לסיור במטוסים ובמתקני החברה על ידי הדיילות ודיילי האוויר. הילדים סקרו את תאי הטייסים ומתקני התחזוקה וההדרכה. לעדי הוגשה בובת דב פנדה גדולה כשי ליום הולדתה מעובדי אל על (צילום: יעקב כץ)

מתיחות בקיבוצי הקבה"א עקב התרחקות חברים ממפ"ם

מאת שמעון וייס
סופר „דבר"

בקרב הפעילים המרכזיים של מפ"ם והקיבוץ הארצי גברה באחרונה המבוכה לנוכח התרחקותם של חברי קיבוצים רבים ממפ"ם והנהיה אחרי מפלגות שמאל ומרכז אחרות, בעיקר מפלגת העבודה, רצ ומפלגת המרכז. התרחקות זו של חברים רבים והגברת פעילותם בקרב מפלגות אחרות, באה למרות הודעה מפורשת של הועד הפועל של הקיבוץ הארצי לפיה קיבוצי התנועה מתלכדים סביב מפ"ם.

הוועדה הרעיונית של הקיבוץ הארצי החליטה בימים אלה לצאת במסע הסברה בקיבוצים על־מנת להשיב חברים אל חיקה של מפ"ם.

בקרב פעילי הקיבוץ הארצי גובר הכעס על ריבוי חברי קיבוצים שאינם מסתפקים רק בפעילות למען איחוד מהורש בין מפ"ם לעבודה, אלא חצו את הקווים והם פעילים במפלגות שמאל ומרכז.

כתוצאה מכך נוצרו מאבקי כוח וסיעות בתוך הקיבוץ הארצי ובקרב חברים הובעה דעה כי אם לא ייעשה לליכוד השורות בתוך התנועה, קיים חשש לעתידו של הקיבוץ הארצי כגוף פוליטי־חברתי.

במקביל, הוחלט שפעילי מפ"ם המרכזיים בקיבוץ הארצי יערכו כינוסים ושיחות בתוך הקיבוצים כדי להסביר את דרכה ועמדותיה של מפ"ם בשאלות העיקריות שעל סדר היום הציבורי. מרצים מטעם המחלקה הרעיונית של מפ"ם והקיבוץ הארצי „יפשטו" על קיבוצי התנועה כדי לשכנע את חבריהם לתמוך במפ"ם ולהימנע מהליכה למפלגות אחרות.

דיון מרכזי בנושאים המשותפים לקיבוץ הארצי ולמפ"ם, שיהיה פתוח לכל חברי קיבוצי הקיבוץ הארצי, יערך בשבוע הבא ובמסגרתו ישתתפו מזכירי קיבוצים ופעילים מרכזיים של מפ"ם. צפוי שבדיון זה ייאמרו דברים קשים כלפי הנהגת מפ"ם, כפי שהדבר בא לביטוי בתקופה האחרונה בקיבוצים רבים.

ימשכו ההקלות לעובדי משמרות

ההסדר הקובע הקלות במס־הכנסה לעובדים במשמרת שניה ושלישית יימשך – הודיע אתמול שר האוצר משה נסים בפגישתו עם מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר.

תוקף ההסדר עמד לפוג ב־31 בדצמבר 1987 וההסתדרות תבעה מהאוצר להמשיך בו ולאפשר לעובדי משמרות מוטיווציה בעבוד משמרות בייצור תוך העלאת התפוקה וניצול מירבי של הציוד התעשייתי.

תיאטרון חיפה לא יסע עתה לברה"מ

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

מועצת המנהלים הציבורית של תיאטרון חיפה החליטה שלשום לאחר דיון סוער שנמשך ארבע שעות, לדחות את נסיעת משלחת התיאטרון לברה"מ.

הנסיעה תוכננה ל־13 בינואר, והיא נדחתה בשל התחייבויות התיאטרון והאווירה שנוצרה סביבו.

עם זאת ציינו חברי מועצת הנהלת התיאטרון כי הם רואים בחיוב את יציאתה של משלחת התיאטרון לנסיעת לימודים לברה"מ וציינו כי הנסיעה תתקיים השנה או בשנה הבאה. „נסיעת לימודים מסוג זה" – נאמר בהחלטה – „חשובה מבחינת השחקנים והעובדים וכן בהיותה נדבך נוסף ברקמת היחסים בין ישראל וברה"מ.

במשלחת לברה"מ עמדו לצאת 23 אנשי הנהלה ושחקנים לביקור בן 16 יום במפעלי תרבות ותיאטרון במוסקווה, בלנינגרד, בקייב ובטיבליסי.

מערכת יחידה בארץ ומהבודדות בעולם מופעלת ביחידת לחץ הדם בבי"ח סורוקה

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

מערכת מתוחכמת, יחידה במינה בארץ ובין הבודדות בעולם, לאבחון הגורם הישיר ליתר לחץ דם, שפותחה על ידי סוכנות החלל האמריקאית נאס"א למדידת תפקוד הלב וכלי הדם של האסטרונאוטים בעת שהותם בחלל או בזמן הליכתם על פני הירח, מופעלת בבית החולים סורוקה בבאר שבע.

המערכת החדישה, הנמצאת במרכזים רפואיים בודדים באירופה ובארה"ב, הובאה לארץ על ידי מנהל יחידת לחץ דם בסורוקה, ד"ר ראובן צימליכמן, לאחר שסיים תקופת השתלמות ארוכה בארה"ב במרכז שנחשב למתקדם ביותר בעולם. המערכת מסוגלת למדוד את כמות הדם שמזרים הלב לגוף בהתכווצות אחת ברמת דיוק גבוהה ולחשב, באמצעות מערכת מחשבים מתוחכמת בה היא מצויידת, שלבים בפעולות הלב ולהעביר מידע על מצב התנגדות כלי הדם להזרמת הדם בתוכם.

ד"ר צימליכמן: „למעשה, תוצאות אלה ניתן לקבל גם באמצעות פעולת הצנתור המכאיבה, הדורשת אשפוז של שלושה עד ארבעה ימים. היתרון של מכשיר זה, שאיננו חודרים את הנבדק אף לא פעם אחת, אלא מצמידים ארבע אלקטרודות על בית החזה והצוואר, ובתוך כשעה, ללא צורך באשפוז, מתקבלים הנתונים בדיוק מירבי. בכך אנו חוסכים לחולה כאב; אי־נעימות והרבה כסף, כתוצאה מאשפוז לצנתור".

עד כה נבדקו כ־60 חולים במערכת זו להערכת תפקוד הלב ולהערכה של דרגת הפגיעה במערכת הלב. בשיתוף עם ד"ר אליהו אובטישר ממכון הלב בבית החולים, הושתלו ב־11 חולים קוצבי לב, מהמשוכללים ביותר בעולם, ובאמצעות המערכת החדישה שולטים הרופאים על קוצב הלב וקובעים את תפוקת הפעילות של הלב. „אצל חלק מחולים אלה שיפרנו את תפוקת הלב ותפקודו בשיעור של עד 40 אחוז. בתום הטיפול אמר לי אחד החולים: 'פתאום אין לי עוד קוצר נשימה ואני יכול לעלות מדרגות ללא מאמץ מיוחד'", סיפר אתמול ד"ר צימליכמן.

חייל נהרג בתאונה

מאת יוסי ליבוביץ
סופר „דבר"

בתאונת דרכים שאירעה אתמול בצהריים בכביש חיפה־תל אביב נהרג חייל ושני חיילים נפצעו קשה וקל ואושפזו ברמב"ם.

מכונית פיאט 127, שנסעה מחיפה לתל אביב, סטתה ממסלולה ליד מחלף עתלית ופגעה בסמי־טריילר שחנתה בצדי הדרך. מעוצמת הפגיעה התהפכה הפיאט לצדה. במכונית היו שלושה החיילים. החייל שישב ליד הנהג, כבן 30, נהרג. הוא לא נשא מסמכי זיהוי. הנהג, שלמה גולדברט (59), נפצע קשה. החייל השלישי נפצע קל.

★ כ־700 תלמידים מבית הספר התיכון מרכז הגליל לא למדו אתמול לאחר שהועד ההורים החליט להשבית את הלימודים בגלל ליקויים חמורים שנתגלו במבנה בית הספר.

★ פקיד דואר, ברנרד ברמי (37) המואשם בגניבת כסף, שילם בו חובותיו לעיריית חיפה, לחברת החשמל עמידר ולמשרד הבריאות – התברר בכתב אישום שהוגש אתמול בבית המשפט המחוזי בחיפה.

מורים ערביים גוייסו לסייע לבתי"ס עבריים בהוראת ערבית

מאת יעל פישביין
כתבת „דבר"
לענייני חינוך

מתוך 830 מורים העוסקים בהוראת השפה הערבית במערכת החינוך, כ־400 אינם שולטים בערבית ספרותית ומשום כך אינם מסוגלים ללמד כנדרש את תוכנית משרד החינוך להוראת ערבית בחטיבות הביניים. פרטים אלה מסר אתמול אל"מ נסים עצמון המסייע מקידום הוראת הערבית בבתי הספר, במהלך הצגת תוכנית ממוחשבת להוראת שפה זו במרכז לטכנולוגיה חינוכית ברמת אביב.

אל"מ עצמון מסר עוד כי נוכח המחסור החמור במורים לערבית גוייסו השנה 28 מורים ערביים לסייע למערכת החינוך העברית בהוראת השפה. מורים אלה מקבלים הכשרה מיוחדת כיצד להתמודד עם תלמידים יהודיים בסמינר למורים ערביים בחיפה. זאת, לאחר שבעבר הם נתקלו בקושי להסתגל לאווירה החופשית ביחסי מורים־תלמידים הנהוגה בבתי ספר עבריים.

למערכת החינוך העברית חסרים כ־400 מורים לערבית. בגלל זה ועקב מחסור בתוכניות מתאימות מתארכת התוכנית להנהגת לימוד חובה של ערבית וכנראה לא ניתן יהיה לממש אותה אלא בעוד ארבע או חמש שנים.

שר החינוך יצחק נבון אמר בעת הדיון בנושא כי אווירת העויינות כלפי הערבים מעכבת בעד בתי ספר מלהשתתף בתוכניות להוראת הערבית מפני שהיא נתפשת כשפת אויב. עוד אמר כי בכוונת משרד החינוך להנהיג לימוד פרקים נבחרים מהקוראן כחלק מלימוד השפה הערבית ותרבותה.

דורשים מימון להדברת הטריסטזה

מאת דויד משיב

ארגון מגדלי ההדרים פנה אל שר החקלאות אריק נחמקין בבקשה להמשיך ולהקציב סכום של 60,000 שקל בשנה להדברת הטריסטזה, מחלת נגיון ההדרים, המתפשטת במהירות באזורים רבים בארץ. נוכח חומרת המצב תובעים הפרדסנים למצוא את האמצעים ולהמשיך בטיפול מרכזי בנגע זה.

הארגון מדגיש כי המועצה לשיווק פרי הדר החליטה לחסל את הפרוייקט שנועד להילחם במחלה זו מחוסר אמצעים.

הטיפול עד כה התמקד באיתור ובעקירת עצים ובנטיעת פרדסים העמידים בפני המחלה המזורה.

שר החקלאות הסכים לגישה הקובעת שהנושא הוא לאומי והוא יבדוק אפשרות למצוא את המימון.

עוד מחשבים בבתיה"ס בחולון

מאת עמרם גבאי,
סופר „דבר"

כל מערכת החינוך של חולון תצוייד במחשבים ובכיתות מחשב עד תום שנת הלימודים הבאה. כיום, רק 50% מכלל בתי הספר היסודיים מצויידים במיחשוב מלא. לעומת זאת, כל בתי הספר העל־יסודיים בעיר מצויידים זה מכבר בכיתות מחשב. על כך מסר משה לביא יו"ר אגף החינוך של עיריית חולון. כן נמסר כי כל הציוד נרכש במשותף מכספי העירייה, ועד ההורים המרכזי ומפעל הפיס. בכוונת אגף החינוך להעסיק מורים בעלי תואר אקדמאי במחשב על מנת לקלוט את הציוד היקר ולהכשיר את התלמידים ללימודי מחשב. כיום נמצאים כיתות מחשב גם במתנסים ובמועדוני נוער אשר במסגרתם ניתן לרכוש הכשרה מקצועית בתחום שפות המחשב השונות, עיבוד תמלילים וראיית חשבון.

בורות עמוקים נפערים בחצרות בתים בעומר

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

תופעה יוצאת דופן התגלתה בימים אחרונים בבית משפחת כרמי ברחוב ארז ביישוב הכפרי עומר ליד באר שבע: בחצר האחורית של הבית, באיזור מרוצף, נפער לפתע בור בעומק של כ־5.1 מטרים. אמה של בעלת הבית, ציפורה רדנר, בת ה־75, שעברה במקום, לא הבחינה בבור ונפלה לתוכו.

„עברתי במקום, כדי להביא חפץ כלשהו מהמחסן שבחצר. לפתע הכל התמוטט ונפלתי. למזלי הרב, יצאתי מהמקרה הזה בחבלות שטחיות בגוף", סיפרה אתמול רדנר.

לסופר „דבר" נודע כי בעבר נפערו ברחוב זה בורות נוספים בחצרות בתים סמוכים, אולם זה שנפער בבית משפחת כרמי היה הגדול שבהם. למקום הגיעו נציגים של רסקו, שהקימה את הבתים והבטיחו לטפל בבוקים.

מהנדס המועצה המקומית, זכריה קיני, שפנה בענין־זה גם למינהל מקרקעי ישראל, סבור שתופעה דומה עלולה להתרחש בבתים נוספים באיזור. „ההשערה היא", אמר, „שבעת שמילאו אדמה בשטח הוואדי העובר באיזור, כנראה שלא הקפידו על הידוק המילוי, לכן המים הזורמים בוואדי חילחלו וגרפו עמם קרקע עילית. הדבר גרם ככל הנראה היווצרות חללים תת־קרקעיים".

זוגות חשוכי־ילדים פונים למשפחת ענתבי

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

זוגות חשוכי־ילדים מכל הארץ פנו עד כה למשפחת ענתבי באשדוד בעקבות הידיעה שהופיעה שלשום ב„דבר" על אימוץ שני תינוקות מפאראגוואי על ידה, והתענינו באפשרות האימוץ במדינה זו.

דני ענתבי, החושש שאת המידע על כך ינצלו גורמים המעונינים בהפקת רווחים ממצוקת חשוכי־הילדים, הודיע לפונים בטלפון כי ישוחח אתם רק פנים אל פנים כדי להשתכנע בטהרת כוונתם. הדבר לא הרתיע את המתענינים שהגיעו וממשיכים להגיע לביתו.

לחברינו
שרה וזכריה רחבי
ברכות מזל טוב
להולדת הנכד
בית „דבר"

מיבצע ארצי לשמירת תנאי תברואה נאותים במסעדות

(ע). – משרד הבריאות פתח בימים אלה במבצע לשמירת התברואה בכל המסעדות והמזנונים. במסגרת מבצע זה מחולקים טפסים להצטרפות למבצע בכל המסעדות והמזנונים המעניקים שירותי דרך למטיילים.

כל מסעדה שתיבדק, תודבק עליה תווית שעמדה בתנאי התברואה. המסעדות שלא יעמדו בכך, יפעיל משרד הבריאות את סמכותו לסגירתן.

★ ★ ★ ★

ד"ר גדעון חסיס, הווטרינר הראשי של משרד הבריאות, הודיע אתמול כי 22 טונה של דגי „סניק" מתוצרת דרום אפריקה הושמדו השבוע לאחר שהמכולה שהביאה אותם נבדקה ונמצא כי היו עליה סימני הפשרה. בשיחה עם כתבת עת"מ הכחיש ד"ר חסיס כאילו דגים מוקפאים בלתי ראויים לשימוש המיובאים לישראל, מצליחים להיכנס לשוק ללא בדיקה. הפרסומים, לדבריו, גורמים נזק לציבור ומכניסים אותו לחרדה מיותרת.

דובר משרד הבריאות שמואל אלגרבלי אמר כי במשרד הועלתה סברה שגורמים מסחריים, המייצגים משווקי דגים טריים, הם האחראים לפרסומים המטעים ונשקלת אפשרות לפתוח בחקירה משטרתית.

מומחה מארה"ב יבדוק סיבות הפיצוץ הקטלני בפרוטרום

מאת יוסי ליבוביץ
סופר „דבר"

במפעל פרוטרום לתעשיות אלקטרוכימיות בעכו אין איש יודע מה בדיוק קרה במתקן לשריפת חומרים כבדים, שגרם לפני יותר משבועיים פיצוץ בו נהרג מנהל המתקן חיים הראל.

יו"ר מועצת המנהלים, יוסף גבע, אמר אתמול כי להערכת מומחים במפעל יצא מתקן השריפה מכלל פעולה לארבעה חודשים. כתוצאה מכך הפסדי החברה עלולים להגיע ל־750 אלף דולר. מכיוון שמדובר במתקן יחיד מסוגו בארץ ובאירופה, ביקשה הנהלת פרוטרום מחברת נדוויך האמריקאית, שהקימה אותו, לשלוח לארץ מהנדס לבדיקת נסיבות הפיצוץ.

ועדת חקירה שהוקמה במפעל וכן חוקרי משרד העבודה לא הגישו עדיין את ממצאיהם. ככל הנראה, תימשך עבודתם עוד שבועיים.

בעקבות האסון דירבן משרד הבריאות במחוז הצפון את הנהלת המפעל להקים במקום מערכת ניתור פנימית, שתתריע בזמן אמת על תקלות במפעל.

מהנדס המחוז של משרד הבריאות, ד"ר בנימין סמסונוב, אמר אתמול ל„דבר" כי פרוטרום הזמינה אצל אחד המומחים בארץ סקר במגמה להקים מערכת ניתור בשביל המתקן לתמצה כלורית. המומחה יתחשב בממצאי הוועדה החוקרת את האסון בעת הקמת המערכת החדשה. עיריית עכו דרשה מהנהלת פרוטרום לנקוט אמצעי בטיחות קפדניים, שיבטיחו מניעת תקלות כאלה שיש בהן כדי לפגוע באוכלוסייה המתגוררת בסביבת המפעל.

★ כ־75 אחוז מצווי ההסתכלות הפסיכיאטריים שהוציאו בשנת 1987 בתי המשפט בתל אביב, נמצא כי הנאשמים כשירים לעמוד למשפט פלילי ובריאים בנפשם. כך מסר ד"ר יעקב מנדל, פסיכיאטור העומד בראש צוות משפטי במרכז לבריאות הנפש אברבנאל בבת ים ביום עיון בנושא בריאות הנפש שנערך בבית החולים.

נהג שתוי פגע בשש מכוניות

מאת יורם לוי
סופר „דבר" בירושלים

נהג משאית שתוי פגע בשש מכוניות חונות לאורך שדרות הרצל בירושלים. לא היו נפגעים.

אתמול סמוך לשעה 3.30 לפנות בוקר הבחינו שוטרים במשאית סמי־טריילר דוהרת לאורך שדרות הרצל בשכונת בית הכרם. לפתע פגעה המשאית במכונית חונה אך נהגה התעלם והמשיך בנסיעתו המהירה. התפתח מרדף בין הניידת למשאית שבסופו עצרו השוטרים את הנהג. התברר כי נהג תחת השפעת אלכוהול ונעצר לחקירה.

השוטרים גילו לאחר מכן לאורך הרחוב עוד חמש מכוניות חונות שנפגעו בצורה המעידה החשד הוא כי נהג זה עשה זאת.

19 אוניות ממתינות מחוץ לנמל אשדוד

מאת דני צדקוני
סופר „דבר"

19 אוניות ממתינות מחוץ לנמל אשדוד כדי להיכנס אליו. בנמל עוגנות 13 אוניות ויתר נמצאות עכשיו באשדוד 32 אוניות.

11 מהעוגנות מחוץ לשובר הגלים הן אוניות צובר המחכות לתורן להיכנס למתקן התפזורת שקיבולתו שתי אוניות והפועל 24 שעות ביממה. שלוש הן אוניות פרי שקצב אספקתו הואט בגלל מזג האוויר. השאר הן אוניות מטען כללי.

לחברנו
סמי גל ומשפחתו
אתכם באבלכם במות
האם ז"ל
בית סולל בונה

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתו של אבינו
עזרא נפתלי ז"ל
האבלים:
ילדיו ובנותיו
מזל, שרה, אתי, משה,
טוביה, יעל, יום טוב
ובני משפחותיהם

לחברתנו לעבודה רוח שולה
משתתפים בצערך
במות
אביך ז"ל
תנחומים לבני המשפחה
הנהלת מבטחים
והעובדים

למשפחת שמוצר
בקיבוץ עין כרמל
אנו משתתפים בצערכם
על מותו של
אהרון
ארגון יוצאי
ברסלב והסביבה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר
אשר גולדברג ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
במחוז הדרום
הפנסיונרים הנמצאים בחברת החשמל

בית ברל
מודעה
המכון היהודי־ערבי של ההסתדרות
בבית ברל
סימפוזיון בנושא: ערביי ישראל
– דו־קיום או שילוב
יערך באולם המכון בבית ברל ביום:
החמישי י"ח בטבת תשמ"ח – 7.1.88, בשעה 18.00.
בהשתתפות השר משה שחל.
דברי פתיחה: יו"ר המכון – נתן אלמוזלינו.
המנחה: – אבנר רגב.
הציבור מוזמן

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
תנועת נשים עובדות ומתנדבות
יום עיון
וטקס הענקת פרס ההתנדבות
ע"ש בבה אידלסון ז"ל – תשמ"ח
יערך מחר יום ד' 6.1.88 ט"ז טבת תשמ"ח החל משעה 9.30 במלון דן רח' הירקון 99 תל־אביב.
ביום העיון ייערך רב שיח בנושא:
מעורבות חברתית ואתגרים אישיים
בהשתתפות:
הח' מאשה לובלסקי מזכ"ל נעמת
הח' דרורה מאיר יו"ר אגף הארגון
ח"כ חייקה גרוסמן
פרופ' אפרים יער דיקן הפקולטה למדעי החברה אונ' ת"א
הסופר חנוך בר־טוב
מנחה – דן שילון
★ ★ ★
טקס הענקת פרס ההתנדבות
ייערך בשעה 14.30
בהשתתפות:
הח' מאשה לובלסקי
ח"כ אורה נמיר
הח' אסתר הרליץ
מנחה – כרם־יה פזן
הפרס מוענק
לסניף, לקבוצה מתנדבת ולנער
שהצטיינו בנושא ההתנדבות

הטור השבועי

על פעולות ויעדים

לשם מלוי תפקידנו בשרות ציבור הפנסיונרים, עלינו לחזק את הסתדרות הגימלאים מבחינה ארגונית ע"י קיום בחירות לועידה בהקדם האפשרי אמר אוריאל אברהמוביץ, בימי העיון של סניפי מחוז יהודה ובגבעתיים.

מבצע הבחירות הוא הזדמנות לארגן מחדש את הסניפים ולכונן מוסדות רעננים להסתדרות הגימלאים. זאת גם הזדמנות לקשור במפעל הסברתי מקיף את הגימלאים להסתדרותם ולהסביר את הבעיות הרב־גוניות של הקשישים והפנסיונרים לציבור הרחב. הבעיות איתן צריך „גיל הזהב" להתמודד הן בנושא בתי אבות, מועדונים, טיפול סעודי ורמת הפנסיות והקצבאות.

המרצה עמד על הסעיפים השליליים לגימלאים הטמונים בהצעת תקציב המדינה של האוצר כמו הקטנת סובסידיות על מצרכים ושרותים חיוניים. בשעה שמכבידים באמצעות התקציב על בעלי הכנסה צנועה מבטלים את מס יסף כדי להקל על בעלי ההכנסות הגבוהות, ציין הנואם תוך מתיחת ביקורת.

א.א. הביע תקווה כי ידם של השרים וחברי הכנסת הפועלים נגד התקציב הפוגע בשכבות הסוציאליות החלשות – תהיה על העליונה.

א. אברהמוביץ מסר, כי מחוגי הועדה למו"מ על גודל פצויי השחיקה לפנסיונרים תקציביים עובדי המדינה ורשויות מקומיות לשעבר, הודיעו לו כי תוך שבועיים יסוכם הנושא.

בתגובה של שאלות בדבר מצבן של קרנות הפנסיה לאור הפרסומים השליליים אמר א. א.: אם הנוגעים בדבר יישבו במשך 20 שנים הקרובות ולא יעשו דבר – יווצר מצב פרובלמטי מאד. אולם אם בינתיים יוגדלו אחוזי ההפרשות (החל מ־1 באפריל 1988 ישלמו 17.5% במקום 16%) ויועלה גיל הפרישה, דבר שהוא לטובת העובד העומד לפרוש ולטובת הקרן, יהיה ביכולתם של קרנות הביטוח למלא את התחייבויותיהם בכבוד.

כיעד לפעולת הסתדרות הגימלאים בקשר לפנסיות, רואה א. א., יו"ר הסתדרות הגימלאים, את עדכון הפנסיות לפי שכר הממוצע במשק. שיטה זו תאפשר לגימלאי לחיות ברמת החיים המתפתחת והמקובלת בחברה.

בסניפים –

חולון – ראויה לציון פעילותו הענפה של הסניף בראשות הח' אליעזר גפן. מקיימים חוגים ללימוד שפות, ייעוץ משפטי ובענייני ביטוח לאומי, טיפול בפרט וטיולים מאורגנים לידיעת הארץ בהנחיית מדריכים מוסמכים.

ב־30 בדצמבר ש.ז. נתקיימה עצרת לציון מלאות 67 שנים להסתדרות. העצרת נפתחה בשירת ההימנונים ובשירת המקהלה בנצוחו של אילן כדורי. לאחר דברי הפתיחה של אליעזר גפן ברכו: משה רינת מזכיר מועצת הפועלים, עו"ד חיים שרון ראש העיר, גדעון בן ישראל חבר הועדה המרכזת. בחלק האמנותי הופיע הצמד צחי ויעל.

חיפה – ב־28 בדצמבר ש.ז. התקיים יום עיון אזורי. פתח והנחה משה מוהליבר. ברכו: דוד עזרא, מנהל המחלקה וחברה גימלאים, שלמה וול, מרדכי זילברשטיין. פרופ' שמעון שיטרית התייחס בהרצאתו המקיפה לבעיות הקשישים במדינה. הח' פלג הרצה על קופות הגמל וההכרח באיחודן.

רוממה – ב־15 בדצמבר ש.ז. התקיימה מסיבת חנוכה. פתח והנחה אהרן לרנר. בירך י. בלשטיין. ב־23 בדצמבר חגגו חג ההסתדרות. הרצה יהודה בן נון. מקהלת הקריות הנעימה את הערב.

ב־27 בדצמבר ש.ז. התקיימה מסיבה לח' י. פלג בהגיעו לגיל גבורות. בירך יו"ר המחוז י. בלשטיין; לחתן המסיבה הוגשה תעודת הרשמה ביער אבא חושי 18 עצים.

מחוז יהודה – ב־31 בדצמבר ש.ז. התקיים יום עיון בהנחיית יעקב כהן, יו"ר המחוז. הרצה: דב פלג בנושא איחוד הקרנות, והח' אריה סריג בנושא הבעיות הארגוניות בהסתדרות הגימלאים, יו"ר הסתדרות הגימלאים הח' א. אברהמוביץ סקר יעדים ומטרות. בדיון השתתפו יצחק בנארי, אברהם שדה, רעיה מורן, נפתלי וייסמן, גדליה קדישביץ, ישראל שמידט, פולישצוק, שלי שאול, אליעזר בלבן.

תל־אביב רמת־אביב – למועדון קזיניצי הוזמן הח' צבי אטלס, יו"ר אגף הרווחה, להרצות על פעולות הסתדרות הגימלאים. לאחר דבריו הוצגו לו שאלות והוא ענה עליהם. בפתיחתה החגיגית של שנת הלימודים במכללות (7 במספרן) השתתפו קרוב לאלף חברים־ות. ברכו: טדי קאופמן, נתן וולך, שמעון אביזמר, חנן מאירי, ותזו בהצגה של תיאטרון התן הירושלמי „רופא בעל כרחו".

למלאות 67 שנות ההסתדרות התקיימו מסיבות ומפגשים בשכונות ובמועדונים: דיזנגוף 213, מועדון בבלי, מועדון רמת־הטייסים, מועדון רמת־אביב, ובשכונות, בצרון, יד־אליהו, יפו ופלורנטין.

רמת־גן – ב־27 בדצמבר ש.ז. מסיבה לחודש ההסתדרות ו־40 למדינה. ברכו: שאול סוירי, בני גטר, שמעון גילמן. ב־28 בדצמבר ש.ז. יום עיון ב„מבטחים" זכרון יעקב בו השתתפו 50 גימלאים נציגי 10 מועדונים. הרצה: יחזקאל גדעוני על הבעיות הארגוניות והחברתיות של הגימלאים. משה שזה על מדיניות הרווחה. הנחה שמעון גילמן וארגן משה מודריק.

המגזר הדרוזי – ב־21 בדצמבר ש.ז. התקיים יום עיון במועצת פועלי פקיעין. פתח והנחה הח' פיאד חמד רכז הגימלאים, הח' מוניר פאריס מסר דו"ח מפעולות המועצה. ברכו דוד עזרא ושמעון אביזמר שהתייחס לאירועים האחרונים. הח"ח שאלו שאלות והתלוננו על קופ"ח. ביום העיון השתתף הח' אפרים ליפשיץ, עורך ניב הגימלאי, אשר מסר שבקרוב יהיו בעתון 4 עמודים בשפה הערבית.

„נתיב" – נפתח מועדון ברח' דיזנגוף 215 המיועד לגימלאי סולל בונה וכור. כמעט מדי יום מתקיימות הרצאות, הקרנת סרטים, לימוד שפות, התעמלות ומשחקים. על תכניות המועדון אפשר להודיע בטלפון 5108147, 281431.

סולל־בונה – ב־28 בדצמבר ש.ז. התקיימה מועצה בבית רמז בזכרון־יעקב. לועד הארצי נבחרו 16 חברים. ועדת כספים ארצית של 9 חברים. הח' משה קוצבסקי נבחר יו"ר המועצה. ישראל ליבאי יו"ר הארגון. המועצה החליטה לקיים פורום מחוזי המורכב ממזכירי הועדים האזוריים. לועד הגימלאים היציבים בבאר־שבע צורפה החברה חנה קליינמן.

פתח־תקוה – גימלאי יציבי סולל־בונה קיימו מסיבת חנוכה ב־21 בדצמבר ש.ז. פתח והנחה הח' אברהם ברון. ברכו ציון צאלת, מזכיר מועצת הפעלים, והח' אהרן כצנלסון, יו"ר סניף הסתדרות הגימלאים, משה קליצבסקי מזכיר הגימלאים במחוז הדרום. ל־26 חברים שהגיעו לגבורות חולקו תעודות הרשמה לק.ק.ל.

גימלאי „מבטחים" – ב־22 בדצמבר ש.ז. התקיימה מסיבת חנוכה. ברכו הח' קורצוורן, הח' א. כצנלסון ואורי אלפרט ממרכז הסתדרות הגימלאים.

גימלאי „נתיב" – ב־23 בדצמבר ש.ז. מסיבת חנוכה ברכו – משה זילבר, הח' א. כצנלסון וציון צאלה מזכיר מועצת הפעלים.

האוניברסיטה הפתוחה –

האוניברסיטה לגימלאים – ההרשמה למחזור שני מתחילה – על כל המעוניינים לפנות למס' טלפון – 263211, 422636 ת"א.